

TamSaha

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Aralık 2020 ● Sayı 193

MARADONA

**O şimdi
başka
diyarda**

SÜPÜRGENİN EN MÜKEMMEL HALİ

Arçelik Imperium Go, kablosuz ve şarjlı dik süpürge. Temizlik alışkanlıklarınızı değiştirecek, performansıyla sizi kendine hayran bırakacak. Yeni bir süpürge deneyimiyle tanışmaya hazır olun.

Yüksek Performans
165W emiş gücüyle evin ana süpürgesi.

Ergonomik Tasarım
Katlanabilen borusu sayesinde ulaşılması zor yüzeylere kolay erişim.

Uzun Süreli Çalışma
45 dakikaya kadar kullanım süresiyle uzun süreli süpürme imkanı.

Led Işıklı Fırça
Fırçasındaki Led ışığı sayesinde görünmeyen tozlar için daha detaylı temizlik.

Ücretsiz
Evde Servis
Hizmeti

arcelik.com.tr
0850 210 0 888

SPOR TOTO'DAN TÜRKİYE'YE DESTEK.

Spor kulüplerimize
2 Milyar 632 Milyon ₺

Halkımıza
26 Milyar 633 Milyon ₺

Ülkemize **2.541 adet**
yeni spor tesisi

Vergiler yoluyla hazinemize
15 Milyar 480 Milyon ₺

www.sportoto.gov.tr

Türkiye Futbol
Federasyonu
Adına Sahibi
Nihat Özdemir

Sorumlu Yazışları
Müdürü
Mazlum Uluç

Yazışları
Bağış Erten
Türker Tozar
Gürsel Kuru
Rasim Artagan
Görkem Demir
Görkem Kırgız
Derya Oruçoglu

Fotoğraf Editörü
Haydar Tanışan

Yazışma Adresi
Türkiye Futbol
Federasyonu
İletişim Müdürlüğü
Hasan Doğan Milli
Takımlar Kamp ve
Eğitim Tesisleri
Riva-Beykoz
İstanbul

Telefon
0216 554 51 00
Dahili: 57 59 / 57 60
e-mail: iletisim@tff.org
Web sitesi
<http://www.tff.org>

Millî Takım

6

**2020'yi
salgın
vurdu**

Altay Bayındır

48

**Kaleci olmamı
annem söyledi**

76

Midtjylland **Futbolun yeni yüzü**

2022 Dünya
Kupası Kurası

İkinci torbadayız

32

58 UEFA Uluslar Ligi

İşte kare as

Yabancı Oyuncu Raporu

Yaşlılar cenneti

80

86

**2020'nin
sürprizleri**

Maradona'ya veda

42

**Sağ elimle
İngilizlere
bir başka
gol atmayı
hayal
ediyorum!**

Aralık
içindekiler

EURO 2020 Play-Off

70

Dört rezervasyon da tamamlandı

Sinan
Turhan

108

**Fenerbahçe'ye niyet
Galatasaray'a kısmet**

2020'yi salgın vurdu!

Millî Takımımız Covid-19 salgınının etkisi altında geçen 2020 yılında oynadığı sekiz maçtan bir galibiyet, iki yenilgi, beş beraberlikle ayrılırken attığı 12 gole karşılık kalesinde 14 gol gördü. Ay-yıldızlılar UEFA Uluslar B Ligi'nde grubunu son sırada tamamlayarak C Ligi'ne düştü. Millî Takımımızı iki maçta da mağlup eden Macaristan grubu ilk sırada tamamlayarak A Ligi'ne yükseldi.

2020 Yılında Oynadığımız Maçlar

Tarih	Maç	Skor Statü
03.09.2020	Türkiye-Macaristan	0-1 UEFA Uluslar Ligi
06.09.2020	Sırbistan-Türkiye	0-0 UEFA Uluslar Ligi
07.10.2020	Almanya-Türkiye	3-3 Özel Maç
11.10.2020	Rusya-Türkiye	1-1 UEFA Uluslar Ligi
14.10.2020	Türkiye-Sırbistan	2-2 UEFA Uluslar Ligi
11.11.2020	Türkiye-Hırvatistan	3-3 Özel Maç
15.11.2020	Türkiye-Rusya	3-2 UEFA Uluslar Ligi
18.11.2020	Macaristan-Türkiye	2-0 UEFA Uluslar Ligi

3. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Macaristan	6	3	2	1	7	4	11
Rusya	6	2	2	2	9	12	8
Sırbistan	6	1	3	2	9	7	6
Türkiye	6	1	3	2	6	8	6

Türkiye-Macaristan: 0-1
Rusya-Sırbistan: 3-1
Macaristan-Rusya: 2-3
Sırbistan-Türkiye: 0-0
Sırbistan-Macaristan: 0-1
Rusya-Türkiye: 1-1
Türkiye-Sırbistan: 2-2
Rusya-Macaristan: 0-0
Türkiye-Rusya: 3-2
Macaristan-Sırbistan: 1-1
Sırbistan-Rusya: 5-0
Macaristan-Türkiye: 2-0

2

Şenol Güneş'ten satır başları

● Elimizde iskelet bir kadro var, mümkün olduğunca o ekibi korumak istiyoruz. Başarıları devam edeceği sürece ben de arkalarında olacağım. Onların performansını geçecek her oyuncuya kapımız açık. Onlar da izleniyor. Zamanı ve yeri gelince onlar da katılacak.

● Caner uzun aradan sonra aramıza katıldı. "Hoş geldin" ve "hayırlı olsun" diyorum. Uzun zamandır takip ediyordum. Çok da başarılı olarak bizi yanıltmayacaktır. Daha önce de önemli hizmetleri oldu. Tesadüf 2011'de Hırvatistan ile oynadığımız maç kadrosunda Burak'la olan iki oyuncudan biri. Takıma hem sahada katkı verecek hem de gençlere örnek olacak.

● Cenk de uzun bir sakatlık geçirdi, yeniden geldi. Berkay da önce bizimleydi, tekrar çağırdık.

● Arda Türkiye'nin en iyi oyuncularının başında gelir. İstemediğimiz bir şekilde düşüşe geçti. Küllerinden doğmak istiyor. Bu gayretini görüyorum Başarılı olur, biz de ihtiyaç duyarsak bu kapıları kapatmayız. Caner ve Arda farklı oyuncular.

● Taylan'ı geçen yıldan beri takip ediyoruz. Düşündüğümüz oyuncuların. Kasım ayında maçlar biteceği için zaman var. Çalışmasına devam etmeli. Onun gibi başka oyuncular da hem yurt içinde hem de yurt dışında takip ediliyor.

● Kulüplerimize, hocalarımıza sesleniyorum; elinizde çok iyi sol bek varsa onu değerlendirmek istiyorum. Takımlarında oynamayan bazı oyuncular var, sol bekte denenebilir. O mevkide bir boşluk var. Forvette de uzun vadede arayışlarımız var

● Mart kampına kadar Türk futbolunun geleceğiyle ilgili yine çalışmalar, buluşmalar gerçekleştireceğiz. Ülke futbolunun üreten, ürettiğini dışarı satan olmasını istiyorum. Gerginlikleri atabilmek için sabıra ihtiyaç var. Zaman ve sabır gerekli. Bunun da yolu çalışmaktan geçiyor.

Avrupa'daki galibiyetlerinden dolayı kutlayan Güneş, UEFA Uluslar Ligi maçlarıyla ilgili olarak da "Halen liderlik şansımız var. İki maçı da kazanmak istiyoruz. Millî Takım herkesin, hepimizin takımı. Ortak hedeflerimiz ve hayallerimiz var. Bu hayallere ulaşmada da her kesimin bize faydaları olacaktır" diyordu. EURO 2020'ye katılma başarısı elde ederek bir mesafe aldıklarını belirten Güneş, şimdi hedefin 2021 yazında yapılacak Avrupa Şampiyonası'nda başarı elde etmek ve 2022 Dünya Kupası'nda yer almak olduğunu vurguluyordu. Hırvatistan maçından bir önce koronavirüs tedbirleri kapsamında çevrim içi gerçekleştirilen bir basın toplantısı düzenleyen Güneş, sözlerine, "Sabah Atamızla ilgili saygı duruşunda bulunduk. Unutmadık, unutmaya-

cağız. Gösterdiği yolda, doğru bir şekilde ülkemiz için gitmeye devam edeceğiz. Oyuncularımızın hepsi gençlik olarak heyecanlı. Her alanda ülkeyi temsilen güzel şeyler sunmak istiyoruz" diyerek başlıyor ve Hırvatistan'ın dünya sıralamasında dokuzuncu olduğunu hatırlatarak, "Güçlü ve iyi oyuncuları olan bir takım. Hazırlık maçında tüm oyuncuları görme şansınız var. Olabildiğince bazı değişiklikler olacaktır. Hırvatistan maçını oynayacak oyunculara söylüyorum, çok önemli; önünüze çıkan duvarı aşmalısınız, aşmadan kimse sizi duvarın üstünden atmaz" ifadelerini kullanıyordu. UEFA Uluslar Ligi'ni ciddiye aldığının altını çizen Güneş, bir yandan da üst üste oynanan maçlardan genel bir şikâyet olduğunu vurgulayarak,

"İşin ekonomik konusu futbolda olmalı ama amaç futbol olmalı. Hazırlık maçlarının yerine gelmesi doğru ama üst üste maçlarla oyuncuları yıpratması adına bir sıkıntı var" diyordu. Millî Takım'a gelebilecek tüm oyuncuları takip ettiklerinin altını çizen Şenol Güneş, "Genel kültürün yanında spor kültürünü anlatmaya çalışıyoruz. Bir kimlik, bir ekol oluşturmaya çalışıyoruz. Kampa gelip sadece maç yapmıyoruz. Toplantılarda onlara güçlü olabilmeyi anlatmaya çalışıyoruz. Özel hayatlarını ve kulüplerindeki hayatlarını denetlemeye çalışıyoruz. Amacımız onları çok güçlü hale getirmek" ifadelerini kullanıyordu.

İki kadroda da tecrübe eksikliği var

Geçmişte dokuz defa karşı karşıya geldiğimiz Hırvatistan'ı sadece son karşılaşmamızda mağlup edebilmiş, buna karşılık normal süresi ve uzatmaları berabere neticelenen

EURO 2008 finallerindeki buluşmamızda penaltılarda sağladığımız üstünlükle elemiştik. Hırvatlar ise bizi üç kez yenmeyi başarmış, üstelik eleme grubunda bizimle bir kez berabere kalıp bir kez de yenilmelerine rağmen katılmayı başardıkları 2018 Dünya Kupası'nda final oynayarak tarihlerinin zirvesine çıkmışlardı. Onlar da bizim gibi EURO 2020'ye katılma biletini ceplerine koyarken, UEFA Uluslar Ligi'nde pek parlak bir grafik sergileyememiş ve son iki maç öncesinde iddialarını yitirmişlerdi. İki takımın 10'uncu buluşması 11 Kasım akşamı Beşiktaş Park'ta gerçekleşti. Millî Takımımız sahaya alışılmışın oldukça dışında bir kadroyla çıktı. Kaleyi Uğurcan Çakır koruyor, geri dörtlü Nazım Sangare, Mert Çetin, Ozan Kabak ve Caner Erkin'den oluşuyor, orta alanı Dorukhan Toköz, Okay Yokuşlu ve Orkun Kökçü kontrol ederken ileri üçlüde de Cengiz Ünder, Cenk Tosun ve Deniz Türüç yer alıyordu.

İlk on birimizdeki oyuncuların büyük bölümünün millî maç tecrübesi oldukça düşüktü. Mert Çetin ve Orkun Kökçü ikinci, Uğurcan Çakır dördüncü, Nazım Sangare ve Ozan Kabak beşinci, Deniz Türüç yedinci, Dorukhan Toköz de sekizinci maçlarına çıkıyordu. Üstelik Dorukhan uzun bir sakatlık döneminden yeni çıkmıştı. Takımın tecrübeli isimlerinden Caner Erkin, 54'üncü millî maçına üç yılı aşkın bir zamanın ardından adım atıyordu. 43'üncü maçına çıkan Cenk Tosun ise 2020 yılında ilk kez millî formayı giyi-yordu. Tecrübe eksikliği açısından bakıldığında, Zlatko Dalić'in Hırvatistan'ı da bizden çok farklı değildi. Sahaya 4-2-3-1 düzeniyle dizilen ve kalede Simon Sluga, savunma dörtlüsünde Josip Juranovic, Domagoj Vida, Marin Pongracic, Dario Melnjak, önlerinde Marko Rog, Milan Badelj, tek sanrtfor Ante Budimir'in arkasından da Josip Brekalo, Mario Pasalic, Mislav Orsic üçlüsüyle

Vida'nın Cenk'e yaptığı penaltı...

oynayan Hırvatistan'da Pongracic ilk, Budimir ikinci, Sluga üçüncü, Juranovic ve Orsic dördüncü, Çaykur Rizesporlu Melnjak da altıncı sınavlarına adım atıyordu.

Bol hata, bol gol

Koronavirüs tedbirleri gereğince çok az sayıda seyircinin izleyebildiği maça daha istekli ve atak başlayan taraf konuk Hırvatistan oldu. Başlama düdüğünden itibaren yarı sahamıza yerleşen rakip takım 6'ncı dakikada Orsic'le ceza sahası üzerinden kalemizi yokladı ama Uğurcan tehlikeyi kolay bertaraf etti. Bir dakika sonra bu kez Orsic'in sol taraftan hızla taşıdığı topa buluşan Melnjak'ın şutu az farkla kalenin üzerinde dışarı çıkıyordu. 11'inci dakikada Juranovic sağ kanattan ceza sahamıza kavisli bir orta gön-

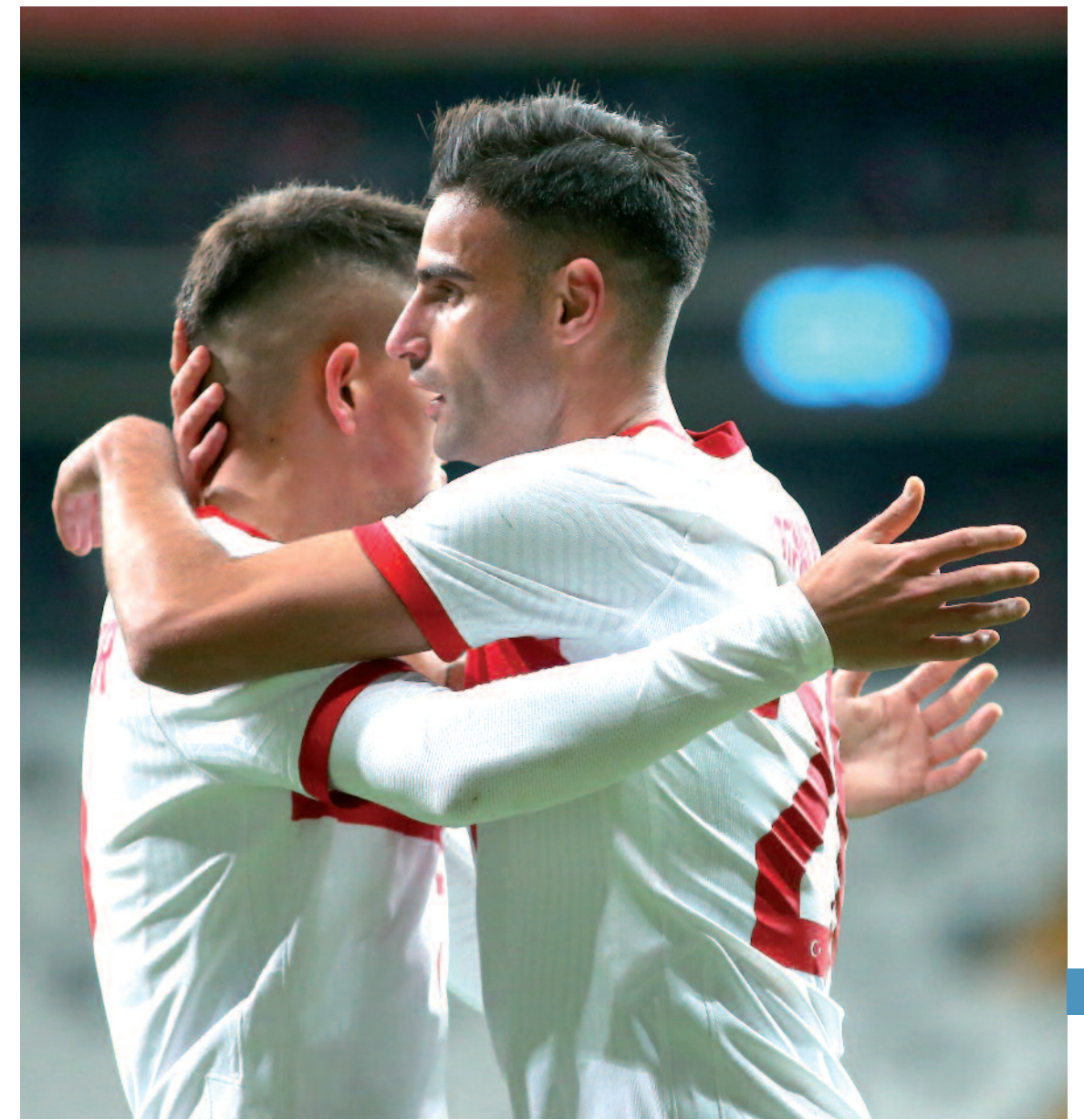
deriyor, Budimir yakın mesafeden net bir kafa vuruşu yapamayınca derin bir oh çekiyorduk. 15'inci dakikada ise Orsic'in sağ kanattan kullandığı serbest vuruşta kale-mize paralel uzak direğe doğru giden topa Hırvatlar iki stoperleriyle hamle yapıyor ancak ikisi de ıskala-yınca kalemiz bir tehlikeyi daha bertaraf etmiş oluyordu. Hırvatların hızının kesildiği dakika-larda oyun orta sahada gidip gelir-ken, Millî Takımımız biraz daha önde baskı yapmaya başlamıştı ki bu baskının semeresi de 22'nci da-kikada alındı. Bu dakikada Hırvat ceza sahasında kaleye paralel giden topa Cenk Tosun hamle yapıyor, aynı anda topa ayağını uzatan Vida, bir zamanlama hatasıyla Cenk'in ayağına basınca Slovak hakem tereddütsüz penaltı noktasını gös-teriyordu. Kronometrelerin 23'üncü

dakikayı gösterdiği sırada topun başına geçen Cenk Tosun, kaleciyle meşin yuvarlağı farklı köşelere göndererek skoru 1-0'a getiriyordu. Golün ardından Hırvatların kalemizi ziyaretleri de yeniden sıklaşacaktı. 26'ncı dakikada Budimir ceza sahamızda topla buluşuyor, kaleci Uğurcan'la karşı karşıya kaldığı anda Mert Çetin hızla araya girip topu kornere atıyor ve önemli bir gol tehlikesini önlüyordu. 32'nci da-kikada ise iki hatanın birleşmesiyle beraberlik golünü kalemizde göre-cektik. Bu dakikada oyun Hırvat kalesinin önünde sıkışmışken, rakip savunmanın rastgele uzak-laştırdığı topu orta saha çizgisi yakınlarında Mert Çetin kontrol edemiyor, bu hatayı değerlendiren Budimir'in hızla yaptığı atakta topu koluyla önüne almasını ise Sloven-yalı hakem göremiyordu. Bu iki ha-

tayı değerlendiren Budimir de soldan ceza sahamıza dalıp topun dibine girerek Uğurcan'ı avlıyor ve skoru 1-1'e getiriyordu. Millî Takımımız ilk oyuncu değişik-liğini 34'üncü dakikada yaptı ve sakatlanan Orkun Kökçü yerini Berkay Özcan'a bıraktı. İki dakika sonra ise ay-yıldızlılar öne geçmek için bir fırsat buldu. Bu anda Nazım Sangare kendi yarı sahasından al-dığı topu hızla rakip alana taşıyor ve ceza sahasına giren Cenk Tosun'un önüne uzatıyor, ancak Vida son anda araya girip Cenk'in gol vuruşu yapmasına izin vermiyordu. 40'ıncı dakikada ise beklenmedik bir pozisyonda golü bulduk. Hırvat-ların kalabalık bir biçimde yarı sa-hamızda bulunduğu bir anda Caner Erkin sol kanatta yakaladığı topu hızla ileriye oynuyor, Hırvat savun-masının derinliği kaybettiği ve Vida'nın da ofsayı bozduğu pozis-yonda Deniz Türüç buluştuğu topu hızla rakip kaleye taşıyıp çaprazdan sert bir vuruşla ağlara yolluyordu. Hırvatlar 44'te Budimir'le yakala-dıkları beraberlik şansını auta atınca ilk yarı 2-1 üstünlüğümüzle tamamlandı.

En güzel gol Cengiz'den

Millî Takımımız ikinci yarıya Mert Çetin ve Caner Erkin'in yerine Yusuf Yazıcı ve Ömer Bayram'la başladı. Ömer, Caner'in sol bekteki yerini alırken, Yusuf forvet arka-sına geçiyor orta alandan Okay Yokuşlu ise stoper tandeminde Ozan Kabak'ın yeni partneri olu-yordu. Hırvatlarda ise Vida yerini Filip Uremović'e bırakacak, bu deği-şikliğin nedeninin ise Vida'nın COVID-19 testinin pozitif çıkması olduğu sonradan açıklanacaktı. Bu yarıda gole ilk yaklaşan taraf millî-lerimiz oldu. 48'inci dakikada Cen-giz Ünder sol kanattan aldığı topa hızla yaklaştığı Hırvat ceza sahası önünden müsait pozisyonda kötü bir vuruş yapınca farkı ikiye çı-karma şansımız da heba oluyordu.

Hırvatlar ise kısa sürede art arda bulacakları gollerle öne geçecekti. 53'üncü dakikada ceza alanımızın önüne kalabalık bir biçimde set kuran Hırvatlar topu sağ kanattaki Josip Brekalo ile buluşturuyor, onun kaleye paralel gönderdiği top sa-vunmamız ve kalecimiz Uğurcan'ın arasından geçip sol çaprazdaki Pasalic'in önne geliyor, bu oyun-cuya da basit bir vuruşla golü atmak kalıyordu: 2-2. Şenol Güneş, golün hemen ardından Dorukhan Toköz'ü kenara alırken oyuna Merih Demiral'ı sürüyor, Merih stoperdeki yerine geçerken Okay da orta sahadaki görevine geri dönüyordu. İki dakika sonra ise Hırvatistan yine savunmamızın hatasından bir gol daha bulacaktı. 56'ncı dakikada yine Hırvatların ceza sahamızın önünde cirit attığı bir pozisyonda Orsic sol kanatta

ceza sahamızın içindeki boşluğu iyi görüp topu oraya kaldırıyor, geriden hamle yapan Brekalo da bomboş durumda kafayı vurarak skoru 3-2'ye getiriyordu. Lâkin Hırvatların galibiyeti uzun sürmeyecek, kazanamasa bile kay-betmeye de tahammülü olmayan bir karakter sergileyen Millî Takı-mımız 58'inci dakikada muhteşem bir golle skoru dengeleyecekti. Bu dakikada Okay Yokuşlu sol içten ta-şıdığı topu ceza sahasının önündeki Yusuf Yazıcı'ya oynuyor, Yusuf'un topuğuyla ceza sahası ön çizgisine paralel gönderdiği topu Cenk Tosun yine topuğuyla arkadan gelen Cen-giz Ünder'in önüne bırakıyor, Cengiz de onsekiz çizgisi üzerinden sağ ayak içiyle harika bir vuruş yaparak skoru 3-3'e getiriyordu. İki dakika sonra ise öne geçmemiz işten bile değildi. Bu dakika içinde

Cengiz Ünder sağ kanattan hızla Hırvat ceza sahasına dalıyor, önüne çıkan iki kişilik savunma setini görünce geriye dönüp topu arkadan gelen Deniz Türüç'ün önüne bırakıyor, Deniz ise ceza sahası çizgisi önünden müsait pozisyon- da isabetli vuramayınca bir gol fırsatı kaçıyordu. İlerleyen bölümde Hırvatlar Perisic ve Modric gibi önemli kozlarını sahaya sürecek, ancak kalan sürede başka gol olmayacaktı. Sadece 64'üncü dakikada heyecanlı bir an yaşanacak, ceza sahasındaki kargaşada Rog'un penaltı noktasının gerisinden şutunu Uğurcan kurtaracak ve maç da 3-3 sona erecekti.

Güneş: "İyi işler yaptığımız bölümler oldu"

Maçın ardından bir değerlendirme yapan teknik direktörümüz Şenol Güneş, oyuncularını görme fırsatı bulduğunu söylüyordu. "Bölüm bölüm iyi işler yaptık. Bazı oyuncular daha öne çıktı. Hazırlık maçı olarak oyuncularımın niyeti ve performansından memnunum" diyen Güneş, "İki takım için de iyi bir hazırlık maçı oldu. Attığımız gollerdeki beceriler güzel. Beklerde ve kademe-lerde sıkıntı çektik. İlk yarıda yediğimiz golü saymıyorum. Rakip elle aldı. Sloven hakem-ler bize rastlıyor. Bu maçtaki dördüncü hakem Rusya'nın elle gol attığı karşılaşmayı yönetmişti" ifadelerini kullanıyordu.

Türkiye-Hırvatistan maç yemeği düzenlendi

Millî Takımımızın Hırvatistan ile oynadığı özel maç öncesinde yemek organizasyonu yapıldı. Beşiktaş Park'ta gerçekleşen yemeğe TFF Başkanı Nihat Özdemir ve Hırvatistan Futbol Federasyonu Başkanı Davor Suker ile birlikte TFF 1. Başkan Vekili ve UEFA Yönetim Kurulu üyesi Servet Yardımcı, TFF Başkan Vekili Yılmaz Büyükdin, TFF Yönetim Kurulu üyesi İsmail Erdem, TFF Genel Sekreteri Kadir Kardaş, Hırvatistan Futbol Federasyonu Başkan Vekili Ante Kulusic, Genel Sekreter Marijan Kustic ile diğer yöneticiler katıldı. Organizasyonda maça ev sahipliği yapan Beşiktaş Kulübü'nün Başkanı Ahmet Nur Çebi de yer aldı. İki ülke Federasyonu Başkan ve heyetlerini bir araya getiren yemek karşılıklı hediye takdimleri ile sona erdi.

Milli Takımlar Ana Sponsoru

TÜRKİYE'NİN İLK, DÜNYANIN 4. BITCOIN VE KRIPTOPARA ALIM SATIM PLATFORMU

Kolayca Bitcoin Al Sat

Milli takımlarımıza başarılar diler.

Türkiye'nin ilk, dünyanın dördüncü Bitcoin ve kriptopara işlem platformu olarak ülkemizi UEFA Avrupa Futbol Şampiyonası'nda temsil edecek **Milli takımların Ana Sponsoru olmaktan gurur duyuyoruz.**

Hemen indirin

#sonukupaolsun

btcturk.com

Hoş geldin ey galibiyet!

UEFA Uluslar B Ligi 3. Grup Maçı
15 Kasım 2020 - Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Spor Kompleksi
Hakemler
Szymon Marciniak, Pawel Sokolnicki, Radoslaw Siejka, Pawel Gil (Polonya)
Goller
Kenan Karaman (dk. 26), Cengiz Ünder (dk. 32),
Cenk Tosun (dk. 52 penaltıdan), Cheryshev (dk.11), Kuzyaev (dk. 57)

Türkiye: 3

Rusya: 2

Türkiye Takımı:
Mert Günok
Kaan Ayhan • Merih Demiral
Zeki Çelik
64' Ozan Kabak
Okay Yokuşlu
Ozan Tufan
86' Mahmut Tekdemir
Hakan Çalhanoğlu
86 Yusuf Yazıcı
Cengiz Ünder
64' Deniz Türüç
Cenk Tosun
80' İrfan Can Kahveci
Anton Zabolotny
70' Aleksandr Erokhin
Kenan Karaman
Denis Cheryshev
37' Vyacheslav Karavaev
Aleksi Miranchuk
79' Aleksi Ionov
Magomed Ozdov
79' Daniil Fomin
Roman Zobnin
Yuri Zhirkov
Daler Kuzyaev
70' Anton Miranchuk
Fedor Kudryashov
Georgi Dzhikiya
Guilherme
Andrei Semenov 24

Millî Takımımız, UEFA Uluslar B Ligi 3. Grup'taki beşinci maçında Rusya'yı 3-2 yenerken üç ilki bir arada yaşadı. Gruptaki ilk galibiyetini elde eden ay-yıldızlılar, 2020 yılındaki yedinci maçında ilk defa kazandı ve SSCB'den ayrıldıktan sonra sekizinci kez karşı karşıya geldiği Rusya'yı ilk defa mağlup etmeyi başardı. Macaristan'la Sırbistan'ın berabere kalması da millîlerimizin grup birinciliği ümidini son maça taşıdı.

Dile kolay; Sovyetler Birliği'nin yıkılıp yerine ana mirasçı olarak Rusya'nın devam etmesinden bu yana Ruslarla yedi defa karşı

karşıya gelmiş ama bu maçların hiç birini kazanamamıştık. Dile kolay; UEFA Uluslar B Ligi 3. Grup'ta dört maça çıkmış ama

henüz galibiyetle taşınamamıştık. Ve bir kez daha dile kolay; EURO 2020'ye katılım hakkını elde ettiğimiz 2019'da fırtına gibi

Zeki Çelik sakatlanıp oyundan çıkana kadar sağ kanadı başarıyla kullandı.

eserken, pandemi sonrası çimlere ayak bastığımız 2020'de oynadığımız altı maçta galibiyet alamamıştık.

Ama 15 Kasım'ın Kadıköy akşamında bütün bu olumsuzlukları bir anda silip atacak bir neticeye ulaşacak, Rusya'yı 3-2 yenerek hem 2020'nin hem Uluslar B Ligi 3. Grup'un ilk galibiyetlerini alacak hem de güçlü rakibimizi sekizinci buluşmamızda nihayet alt edebilecektik. Üstelik tüm bu ilklere Budapeşte'den gelen Macaristan-Sırbistan maçının beraberlik haberi de eklenecek ve Millî Takımımız son viraja grup birinciliği iddiasıyla girecekti.

Güneş: "Kazanma duygumuz en üst düzeyde olacak"

Şimdi Rusya maçının bir gün önce-sine gidelim ve Millî Takım Teknik Direktörü Şenol Güneş'in Covid-19 tedbirleri kapsamında çevrim içi düzenlediği basın toplantısında söylediklerine kulak verelim. Rusya karşılaşmasını, FIFA sıralamasındaki yerimiz, 2022 Dünya Kupası kuralarındaki torbamızın belirlenmesi ve gruptaki iddiamız

açısından mutlaka kazanılması gereken bir maç olarak gördüklerini belirten tecrübeli teknik adam, "Kazanma duygumuzun en üst düzeyde olacağı bir maç olacaktır. Rusya iyi bir takım, takım oyunu oynayan, dinamik bir takım. Son Moldova maçını izledim ama o maçla bu maçın ambiyansı aynı olmaz. Maç 0-0 bitse bile Rusya epeyce üstündü" diyordu. Sakat oyuncularla ilgili de bilgi veren Güneş, Abdülkadir Ömür ve Gökhan Akkan'ın ardından Orkun Kökçü ve Mert Çetin'in de kamptan ayrıldığını sözlerine ekliyordu.

Yine basit gol yedik

Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Spor Kompleksi'ndeki maça sarı kart cezalısı santrforumuz Burak Yılmaz'dan mahrum çıktık. Kalemizi Mert Günok koruyor, geri dörtlüde Zeki Çelik, Kaan Ayhan, Merih Demiral, Caner Erkin, ortadaki üçlüde Ozan Tufan, Okay Yokuşlu, Hakan Çalhanoğlu, öndeki üçlüde ise Cengiz Ünder, Cenk Tosun ve Kenan Karaman görev yapıyordu. Millî Takımımızın 4-3-3 dizilişine karşılık 3-4-3 düzeniyle sahada yer alan

Rusya'nın kalesini Guilherme korurken, gerideki üçlüde Andrei Semenov, Georgi Dzhikiya, Fedor Kudryashov, ortadaki dörtlüde Daler Kuzyaev, Roman Zobnin, Magomed Ozdov, Yuri Zhirkov ve ilerideki üçlüde de Aleksei Miranchuk, Anton Zabolotny, Denis Cheryshev forma giyiyordu. Ruslar, Brezilya asıllı sağ bekleri Mário Fernandes'in yokluğunda üçlü savunmayı tercih etmişti. Asıl handikapları ise bütün hücum aksiyonlarını üzerine kurdukları ve karşılığını da fazlasıyla aldıkları santrforları Artem Dzyuba'nın yokluğuydu. Ancak Ruslar kâğıt üzerinde büyük görünen bu handikapı saha içinde neredeyse hiç yaşamayacaktı. Zaten oyuna iyi başlayan taraf da Ruslar oldu. Polonyalı hakemin başlama düdüğüyle birlikte oyunu yarı sahamıza taşıyıp kalemizin etrafında cirit atmaya koyuldular. Dakikalar 8'i gösterirken, Miranchuk ikizlerinden ilk on birde yer alanı Aleksei, savunmamızın sanki kilitlenmiş gibi müdahale edemediği pozisyonda topu ceza sahamızın içindeki Cheryshev'le buluşturuyor, bu oyuncunun şutunda topun az farkla auta çıkması şansımız oluyordu. İki dakika sonra ise sağ kanattan

Cenk Tosun'u bu pozisyonda faulle durduran Semenov 24'te kırmızı kart görünce oyun ve skor Millî Takımımıza döndü.

Zobnin'in ortaladığı topa Kaan Ayhan'ın üzerinden yükselen Zabolotny kafayı vuruyor, top bir kez daha az farkla auta çıkıyordu. Fakat bir dakika sonra bu kadar şanslı olmayacaktık. Bir önceki pozisyonda dışarı çıkan topun aut atışını kalecimiz Mert Günok hemen ceza sahamızın içindeki Merih Demiral'a kullanıyor, Merih'in pek de beklemediği bu topa, o sırada ön alanda baskı için hazır bekleyen Ruslar saldırıyor, topu kapın Kuzyaev kendisini engellemeye çalışan Hakan Çalhanoğlu'ndan da sıyrılıp sıfıra inerken altıpasın köşesindeki Cheryshev'i görüyor, bu oyuncuya da sol ayak içiyle ağları havalandırmak kalıyordu: 1-0. Neredeyse Rusların sahasına geçmeden, 11'inci dakikada yenik duruma düşmüştük. Üstelik grup birincisi olabilmek için bu maçı kazanmaktan başka bir şansımız da bulunmazken...

Dönüm noktası kırmızı kart

İlk şutumuzu 16'ncı dakikada Cengiz Ünder'le gönderdik rakip kaleye ama bu vuruş Guilherme için idman çalışmasından öteye geçmeyecekti. 18'de ise sağ bekimiz Zeki Çelik, Hakan Çalhanoğlu ile paslaştıktan

sonra önüne aldığı topa rakip ceza sahasına dalıyor, ancak sağ ayağıyla yaptığı vuruş ne şut ne pas olunca meşin yuvarlak uzak köşeden taca çıkıyordu. Bu ataklar skoru değiştirmese bile yine de Rusların başlangıçtaki tek kale oyununu durdurmuş görünüyorduk. Ancak 22'nci dakikada Cheryshev'in derin pasıyla bir anda altıpasın köşesinde kalecimiz Mert Günok'la burun buruna kalan Zabolotny'yi son anda yetişen Merih Demiral durdurmasa ne olurdu, bilinmez. Şansın yanımızda durduğu 22'nci dakikadan iki dakika sonra çok daha iyisini yaşayacaktık. Orta sahadaki bir top kapma mücadelesinde Kenan Karaman'ın iki kez müdahale edip kontrol altına alamadığı meşin yuvarlağı Ozdov ters bir vuruşla kendi kalesine doğru havalandıracak, Cenk Tosun olağanüstü bir gayretle topa yaklaşıp kendisini son adam konumuna sokacak ve bu sırada hemen yanı başındaki Andrei Semenov tarafından çekilerek durdurulacaktı. Polonyalı hakem Szymon Marciniak bu pozisyonda

kararını "Bariz gol şansı" olarak veriyor ve Andrei Semenov'a kırmızı kartını çıkartarak Rusları 10 kişi bırakıyordu.

Gollerimiz art arda geliyor

10 kişi kalan Ruslarda teknik direktör Cheresov saha içindeki dizilişe hemen müdahale ediyor ve kanatlardaki oyuncuları birer kademe geriye alıp 4-4-1 düzenine dönüyordu. Fakat 10 kişi kalmanın şoku Rusları fazlasıyla etkilemiş, Millî Takımımıza ise müthiş bir özgüven ve tempo getirmişti. 26'nci dakikada topyekûn hücum ettiğimiz bir anda "Cenk Tosun'a ceza sahasında yapılan müdahaleden acaba bir penaltı çıkar mı?" diye düşünürken Ruslar tehlikeyi taçla önlüyor, taç atışını önündeki Kenan Karaman'a kullanıp topu tekrar alan Caner Erkin kafasını kaldırıp Kenan'ın geriye koştuğu ön direğe ortasını yapıyordu. Ruslara Moskova'da tarihi beraberlik golümüzü atan Kenan Karaman, bu kez Caner Erkin'in ortasında kafasını konuş-

Macaristan-Sırbistan: 1-1

Puşkaş Arena – Budapeşte

Hakem

Glenn Nyberg (İsveç)

Macaristan

Dénes Dibusz – Endre Botka, Ádám Lang, Ákos Kecskés – Barnabás Bese (Ádám Gyurcsó dk. 78), Dávid Sigér (Loïc Négo dk. 57), Ádám Nagy, Filip Holender (Szilveszter Hangya dk. 68) – Zsolt Kalmár, Dominik Szoboszlai (András Schäfer dk. 78) – Nemanja Nikolić (Norbert Könyves dk. 57)

Sırbistan

Marko Dmitrović – Nikola Milenković, Nemanja Gudelj, Uroš Spajić – Darko Lazović (Mijat Gaćinović dk. 57), Saša Lukić, Nemanja Maksimović (Marko Grujić dk. 62), Mihailo Ristić (Filip Mladenović dk. 62) – Dušan Tadić (Sergej Milinković-Savić dk. 79), Nemanja Radonjić (Dušan Vlahović dk. 79) – Luka Jović

Goller

Nemanja Radonjić (dk. 17), Zsolt Kalmár (dk.39)

Grubumuzda oynanan diğer maçta Macaristan evinde Sırbistan ile 1-1 berabere kalınca Millî Takımımızın grupta ilk iki iddiası arttı. Puşkaş Arena'da oynanan maçta iki takım da önemli golcülerinden mahrumdu. Macaristan'da Ádám Szalai, Sırbistan'da da ise Aleksandar Mitrović kadroda yoktu. Macaristan'ın kazanması halinde grubu Millî Takımımızın üzerinde bitirmeyi garantileyeceği maçta öne geçen taraf, 17'nci dakikada Nemanja Radonjić'in golüyle konuk Sırbistan oldu. 39'da Zsolt Kalmár'la eşitliği sağlayan Macaristan rakibine oyun üstünlüğü kuramadığı gibi skoru da değiştiremeyince 90 dakika 1-1 sona erdi.

turacak ve skoru 1-1'e getirecekti. Bu golle coşkusu daha da artan Millî Takımımız, artık Rus kalesinin çevresinde galibiyeti kovalamaya başlıyordu. 28'inci dakikada Cengiz Ünder, kendisine yapılan faulle kazandığımız serbest vuruşu kullanıyor, sol ayak içiyle kaleye yolladığı top doksani adeta sıyrıp "ahlar-vahlar" arasında dışarı çıkıyordu. 31'inci dakikada bu defa Cenk Tosun'la gole yaklaşacaktık. Caner Erkin'in ceza sahasının sol ön bölgesinden savunmanın arkasına indirdiği topa hamle yapan Cenk Tosun kafayı vuruyor ancak isabet sağlayamıyordu. Bir dakika sonra ise klas bir golle öne geçecektik. Bu dakikada Cengiz'in şutunu kaleci Guilherme soluna uzanıp anca çelebiliyor, Cenk Tosun ve Kenan Karaman'ın vuramadığı topu Rus savunması uzaklaştırıyordu. Ama dedik ya bizim çocuklar coşmuştu bir kere; o uzaklaştırılan topu sağ taç çizgisi kenarında Cheryshev'e yaptığı baskıyla söken Kaan Ayhan, Cengiz'le paslaşıp ceza sahasına giriyor, sıfıra yaklaşırken arkadan bindiren Cengiz'i görüyor, genç oyuncumuz da

en sevdiği noktada sol ayak içiyle uzak direk dibinden ağları havalandırıyordu: 2-1. Bu golün başlangıcında topu kaptırmasına kızdığından mı bilinmez, Rusya Teknik Direktörü Chercheşov, 37'de Cheryshev'i dışarı alıp sağ beke Vyacheslav Karavaev'i yerleştiriyor, Semenov'un kırmızı kart görmesinden sonra sağ beke çektiği Daler Kuzyaev'i ise sol öne atıyordu. Bu değişiklik de maçın dönüm noktalarından birisi olacak ve Rusya'yı toparlayacaktı. Nitekim ilk yarının kalan bölümünde Millî Takımımızın hızı kesilirken tehlikeli

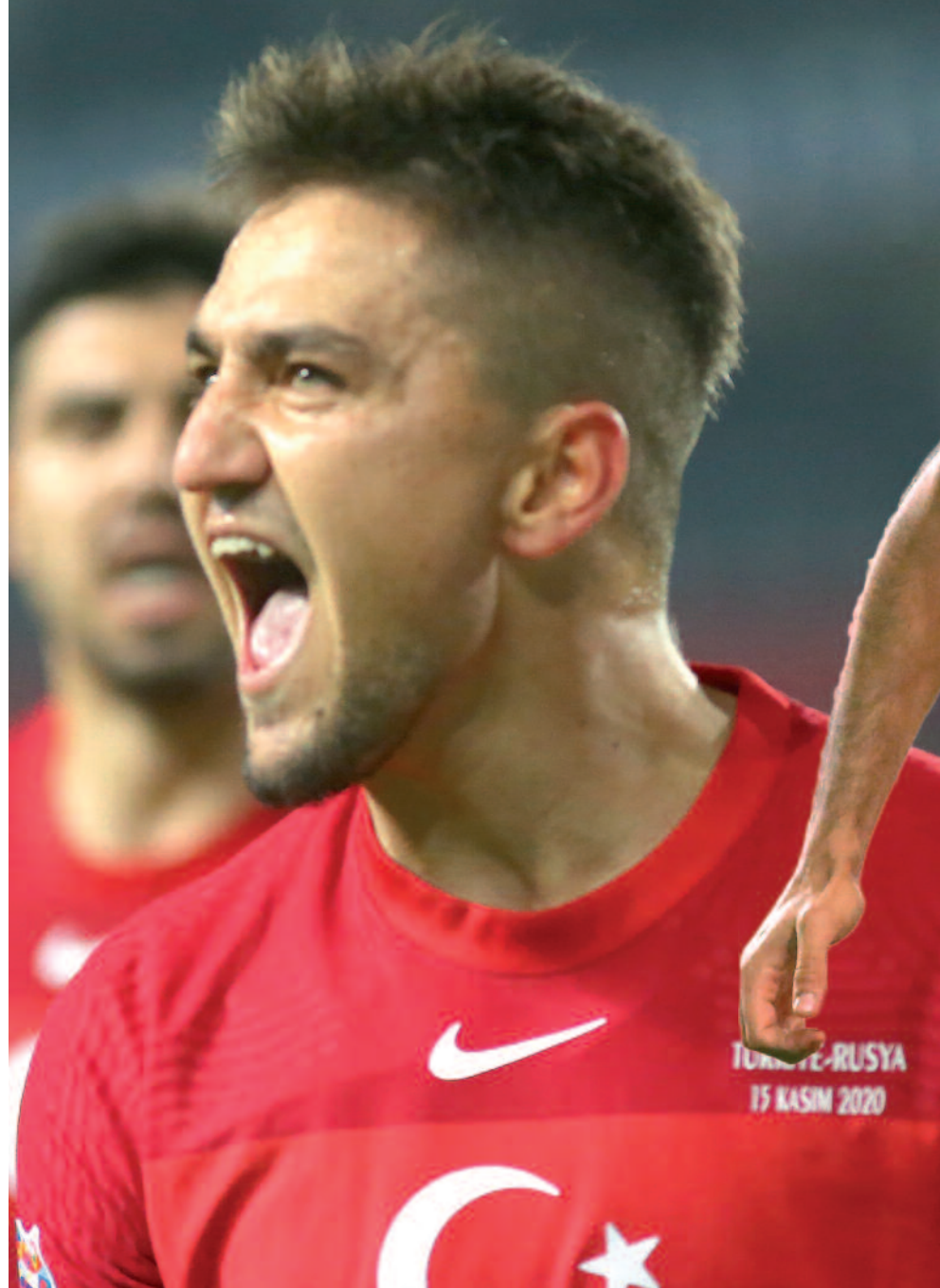
Millî Takımımızın penaltı kazandığı pozisyon....

tek pozisyonu Ruslar üretiyor ancak 45+2'de Aleksei Miranchuk'un sağdan içeri çevirdiği topa vuracak arkadaşı çıkmayınca ilk yarı 2-1 üstünlüğümüze tamamlanıyordu.

Ruslar 11 kişi gibi oynadı

İlk yarıda Rusların 10 kişi kalmasını gayet iyi değerlendiren ve oyun üstünlüğünü de eline alıp rakibin eksilmesinden itibaren sekiz dakika içinde iki gol bularak öne geçen Millî Takımımız, ne yazık ki ikinci yarıda aynı performansını sergileyemeyecekti. Bu yarıya baskın bir giriş yapan Rusya 46'nci dakikada neredeyse beraberliği yakalayacaktı. Hakemin başlama düdüğünün ardından sol kanattan gelişen atakta Zhirkov'un pasıyla Ozdoyev kaleci-miz Mert'le buruna buruna kalıyor, Çeçen oyuncunun şutunda Mert mutlak bir gole set çekiyordu. 50'nci dakikada ise Millî Takımımızın atağında Ozan Tufan, Cengiz Ünder'den aldığı pasla sağdan Rusların ceza sahasına büyük bir sü-

ratle dalıyor, bu arada Kuzyaev topa müdahale etmek isterken Ozan yerde kalınca da Polonyalı hakem penaltı noktasını gösteriyordu. 52'nci dakikada penaltıyı kullanmak üzere topun başına geçen Cenk Tosun, kaleci Guilherme ile topu farklı köşelere gönderip farkı ikiye çıkartacaktı: 3-1. Fark ikiye çıktıktan sonra Ruslar sanki maç 11'e 11 oynanıyormuşçasına mücadeleci bir futbol ortaya koyacak, özellikle sağ kanatlarından Karavaev'le geliştirdikleri ataklarda Millî Takımımıza zor anlar yaşatacaklardı. Öyle ki, maç sonuna kadar oyunun hiçbir anında bir kişi fazla olduğumuzu hissedemeyecektik. Nitekim farkın ikiye çıkmasından beş dakika sonra Ruslar golü bulacak ve neredeyse skora da ortak olacaklardı. Dakikalar 57'yi gösterirken sağ kanattan Miranchuk'un derin pasıyla hareketlenen Karavaev hızla sıfıra inip topu altıpasın köşesine çeviriyor, orada bitiren Kuzyaev de sol ayağıyla ağlarımızı havalandırıp skoru 3-2'ye getiriyordu. 64'üncü dakikada Şenol Güneş'in ilk oyuncu değişiklikleri geldi. Sakatlanan Zeki Çelik'in yanı sıra sarı kart cezası durumuna düşüp Macaristan maçında oynayamayacak

olan Cengiz Ünder de kenara gelir-ken, yerlerine Ozan Kabak ve Deniz Türüç sahaya giriyordu. Kan Ayhan sağ beke çekilmiş, Ozan Kabak da Merih Demiral'ın yeni partneri olmuştu. 67'nci dakikada Cenk Tosun'un pasıyla buluşan Deniz Türüç'ün sert şutuyla yokladığımız Rusya kalesinde isabet sağlayamadık. 75'te ise büyük bir gol tehlikesi atlattık. Bu dakikada Erokhin'in pasıyla sağ iç boşluğunda buluşan Karavaev hızla kalemize yaklaşır çaprazdan çok sert bir vuruş yapıyor, kalecimiz Mert Günok yerinde bir müdahaleyle Ruslara beraberlik şansı tanımıyordu. 78'inci dakikada ise bu kez gole

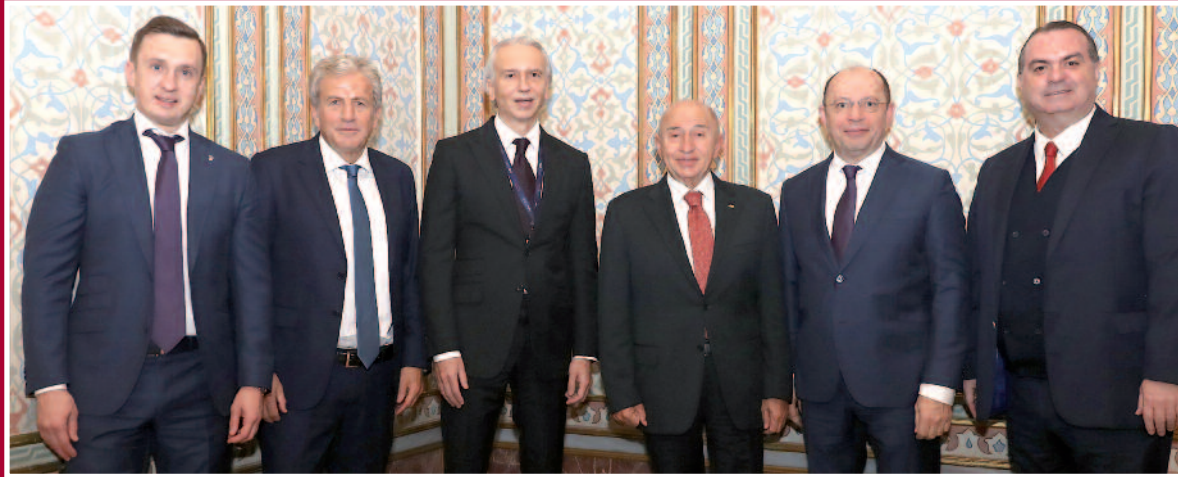
yaklaşan taraf biz olacaktık. Ancak Hakan Çalhanoğlu ile çıktığımız kontratakta Ozan Tufan'ın sol da buluştuğu topu sağdaki Cenk Tosun'a gönderecek, kaptanımızın ceza sahası içinde sol çaprazdan yaptığı vuruş auta girdince maç da 3-2'lik galibiyetimizle neticelenecekti.

Güneş: "İhtiyacımız vardı"

Karşılaşmadan sonra düzenlenen basın toplantısında konuşan Şenol Güneş, Rusya'yı tarihte ilk kez yendiklerini hatırlatarak, hem grupta hem de 2020 yılındaki ilk galibiyetlerini aldıklarını hatırla-

tıyor ve şunları söylüyordu: "Kazanmak için sahaya çıktık ancak ilk 10 dakikada iyi oynamadık. Top kayıplarımız fazlaydı. Rakibi karşılayamadık. Sonra oyunu düzelttik. Rakip 10 kişi kalınca onları zorladık. Arkasından da goller bulduk. İlk yarı daha iyiydik. İkinci yarı daha iyi beklememize rağmen skor 3-1'ken gereksiz bir gol yedik. Bu gol oyunun dengesini bozdu. Rakip fizik olarak iyi bir takım. Genel oyun isteği ve kazanma duygusundan dolayı oyuncularımı tebrik ediyor, alınlarından öpüyorum. Böyle bir galibiyete oyuncuların, bizim, tüm Türkiye'nin ihtiyacı vardı" diyordu.

Türkiye-Rusya maç yemeği düzenlendi

A Milli Takımımızın Rusya ile oynadığı maçtan önce iki ülke Federasyon Başkanı ve heyetlerinin katılımı ile resmi maç yemeği düzenlendi. Yemeğe TFF Başkanı Nihat Özdemir, TFF 1. Başkan Vekili ve UEFA Yönetim Kurulu Üyesi Servet Yardımcı, Genel Sekreter Kadir Kardaş, ve Rusya Futbol Federasyonu Başkanı Alexander Dyukov, Başkan Vekili Sergey Pryadkin, Genel Sekreter Aleksandr Alaev ile yetkililer katıldı. Türkiye ile Rusya Futbol Federasyonları heyetleri arasındaki yemek organizasyonu karşılıklı hediye takdimleriyle sona erdi.

Selim Soydan'ın doğum günü kutlandı

Millî Takımımızın Rusya ile oynadığı Uluslar Ligi maçı öncesinde, 79 yaşına giren A Milli Takım'dan Sorumlu TFF Yönetim Kurulu Üyesi Selim Soydan için kutlama yapıldı. Selim Soydan kendisi için hazırlanan pastayı keserken, ilk tebrik eden Millî

Takım Teknik Direktörü Şenol Güneş oldu. Sürpriz karşısında duyduğu mutluluğu ifade eden Soydan, daha sonra teknik heyet ve futbolcuların tebriklerini kabul etti ve Rusya maçı için başarılar diledi.

Kahraman kurtarma ekipleri millî maçta ağırlandı

İzmir'de 30 Ekim'de yaşanan deprem sonrasında kahramanca mücadele veren kurtarma ekipleri, Türkiye ile Rusya arasında Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Spor Kompleksi'nde oynanan millî maçı Türkiye Futbol Federasyonu ve Fenerbahçe Spor Kulübü'nün özel davetlisi olarak izledi. AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı), AKUT (Arama Kurtarma Derneği) ve BAK-Kadıköy (Kadıköy Belediyesi Arama Kurtarma Ekipleri) karşılaşmaya konuk olurken, ekiplere

teşekkür için tribünlere, "İzmir'de umudumuz olanlar bugün aramızdalar! İyi ki varsınız..." pankartı asıldı. Yine arama kurtarma çalışmalarına katılarak vatandaşlarımızın yardımına koşan tüm ekipler için saha kenarındaki led reklam panolarında da "En zor günde umudumuz olan arama kurtarma ekiplerimize sonsuz teşekkürlerimizle. İyi ki varsınız!" mesajı gösterildi. Panolarda sağlık çalışanları için de yine "Sağlık Çalışanlarına Minnetle" mesajı yayınlandı.

İyi ki doğdun Efecan

Millî oyuncularımızdan Efecan Karaca'nın 31. yaş günü, ay-yıldızlı ekibimizin kamp yaptığı TFF'nin Riva'daki tesislerinde kutlandı. Aytemiz Alanyaspor kulübünde forma giyen futbolcu, bu anlamlı günü Millî Takım'daki arkadaşlarıyla kutlamaktan çok keyif aldığını söyledi. Kendisi için kesilen pastanın ilk dilimini kaptan Burak Yılmaz'ın elinden yiyen Efecan, daha sonra teknik ekip ve takım arkadaşlarının tebriklerini kabul etti.

Ne umduk, ne bulduk!

Rusya galibiyetinin ardından kazanmak ve A Ligi'ne çıkmak hevesiyle gittiğimiz Macaristan'da umduğumuz bulamadık. Sırbistan'ın Rusya'yı mağlup edip 6 puana yükseldiği gecede Macaristan'a yenilen Millî Takımımız grubun son sırasında kalarak UEFA Uluslar C Ligi'ne düştü.

U

EFA Uluslar B Ligi 3. Grup'ta son maçlara girilirken Rusya ve Macaristan 8'er puanla ilk iki sırayı paylaşıyor, Millî Takımımız 6 puanla üçüncü, Sırbistan ise 3 puanla son sırada yer alıyordu. Beşinci maçların oynandığı 15 Kasım günü her şey istediğimiz gibi gelişmiş, Millî Takımımız Rusya'yı mağlup ederken, Sırbistan da Macaristan'la berabere kalarak rakibimize çelme takmıştı. Millî Takımımız için Budapeşte'de Macaristan ölüme çıkacağı final gününde dört senaryo mevcuttu. Birinci senaryo, bizim Macarları yenmemiz, Sırbistan'ın da Rusya'dan puan koparması ve böylece birincilik yolumuzun açılmasıydı. İkinci senaryo, Sırbistan, Rusya'yı yense bile bizim Macaristan'dan bir beraberlikle ayrılarak B Ligi'nde kalmayı başarmamız olacaktı. Üçüncü senaryo, biz Macaristan'a yenilsek de Rusya'nın Sırbistan'a kaybetmemesini içeriyordu ki, bu takdirde yine B Ligi'ndeki yerimizi koruyacaktık. Üçüncü ve düşünmeyi hiç istemediğimiz senaryo ise bizim Macaristan'a, Rusya'nın da Sırlara yenilmesiydi ki, bu durumda Millî Takımımız kendisini C Ligi'nde bulacaktı. İşte 18 Kasım gecesi bu dört senaryo arasından en kötüsü gerçekleşti ve Sırlar Rusları yenerek 6 puana yükselirken, Millî Takımımız da kazandığı takdirde A Ligi'ne yükseleceği maçta Macaristan'a 2-0 yenilerek C Ligi'ne iniverdi.

Güneş: "İyi bitirmek istiyoruz"

Macaristan maçının bir gün öncesine dönersek, teknik direktörümüz Şenol Güneş, düzenlediği basın toplantısında Budapeşte'den galibiyetle dönerek UEFA

UEFA Uluslar B Ligi 3. Grup Maçı
Budapeşte Puskas Arena - 18 Kasım 2020

Hakemler
Ivan Kružliak
Tomaš Somolani, Branislav Hancko, Filip Glova (Slovakya)

Goller
Dávid Sigér (dk. 57)
Kevin Varga (dk. 90+5)

Macaristan: 2

Türkiye: 0

Macaristan Takımı:

Dénes Dibusz
Ádám Lang
Attila Fiola, Attila Szalai
Loïc Négo (89' Endre Botka)
Szilveszter Hangya (74' Filip Holender)
Dávid Sigér
Ádám Nagy
Zsolt Kalmár (46' Tamás Cseri)
Nemanja Nikolić (64' Ádám Gyurcsó)
Norbert Könyves (46' Kevin Varga)
Cenk Tosun (71' Deniz Türüç)
Kenan Karaman
Hakan Çalhanoğlu
İrfan Can Kahveci (55' Yusuf Yazıcı)
Ozan Tufan (71' Berkay Özcan)
Mahmut Tekdemir (88' Kaan Ayhan)
Caner Erkin
Nazım Sangare
Merih Demiral
Ozan Kabak
Mert Günok

Türkiye Takımı:

Caner Erkin
Merih Demiral
Mert Günok
Ozan Kabak
Nazım Sangare

Uluslar Ligi müsabakalarını iyi bitirmek istediklerini söylüyordu. Lige Macaristan maçıyla başladıklarını hatırlatan Güneş, "Bizim için zor bir dönemdi. Macaristan, Ağustos'un 14'ünde sezona başlamışken, biz bir ay sonra, Eylül'de sezona başlamak durumunda kaldık. Önümüzü görmeden maça çıktık. Macaristan bizden daha iyi oynayarak üç puan aldı. Kötü başlamıştık, şimdi iyi bitirmek istiyoruz" diyordu. Macaristan'la bu kez rakibin sahasında oynayacaklarını belirten tecrübeli teknik adam, "Güzel maç olacağını düşünüyorum. Biz buraya kazanmak için geldik. Rakibimiz için de bizim için de galibiyet şart. Ama biz önde olmak, en azından rövanşı almak istiyoruz" ifadelerini kullanıyordu.

Macarlar moralli ama eksik

Macaristan, UEFA Uluslar Ligi'nin Kasım mesaisinden üç gün önce EURO 2020 için play-off oynamış ve 1-0 geriye düştüğü İzlanda maçını son anlara sığdırdığı iki golle 2-1 kazanarak finallere katılma hakkını elde etmişti. Evet, Macarlar bu anlamda moralleydi ama diğer yandan da kadrolarında önemli eksikler yaşamış, üstelik UEFA Avrupa Ligi'nde 15 Kasım'da oynadıkları maçta Sırbistan'la evlerinde oynadıkları maçta 1-1 berabere kalarak önemli bir avantajı da kaçırmışlardı. 18 Kasım gecesi Puşkaş Arena'da karşımıza çıkan Macaristan kadrosunda, altı gün önceki Kritik İzlanda maçının kadrosundan sadece dört oyuncu vardı; savun-

mada Fiola ve Attila Szalai, orta sahada da Kalmár ve Nagy. En önemli oyuncular Szoboslai'nin yanı sıra ideal on birlerinin golcüler Roland Sallai ve Ádám Szalai'yi bize karşı kullanamayacaklardı. Üstelik teknik direktörleri Marco Rossi de tıpkı Szoboslai gibi Covid-19 testi pozitif çıktığı için saha kenarında değildi ve takımı U21 Millî Takımı'nın teknik direktörü, eski kaptanları Zoltan Gera yönetecekti. Bizim cephemizde de önemli eksikler vardı. Savunmanın sağında Zeki Çelik, ortasında Çağlar Söyüncü, forvetin sağ kanadında Cengiz Ünder ve santrforda Burak Yılmaz gibi kozlarımızı ceza ve sakatlıklar sebebiyle Macaristan karşısında kullanamıyorduk.

2002 Dünya Kupası'nın dizilişi

Millî Takımımız sahaya çok uzun bir süre sonra kullandığı farklı bir dizilişle çıktı. Şenol Güneş'in Millî Takımımızı 2002 Dünya Kupası'nda üçüncülüğe taşıdığı orta sahası baklava dizilişli ve çift santrforlu 4-4-2 düzenine Puşkaş Arena'da bir kez daha şahit olduk. Kalemizi Mert Günok koruyor, dörtlü savunmamız ise Nazım Sangare, Ozan Kabak, Merih Demiral ve Caner Erkin'den oluşuyordu. Orta sahada Mahmut Tekdemir tek ön libero olarak görev yaparken, sağında Ozan Tufan, solunda İrfan Can Kahveci, önünde Hakan Çalhanoğlu yer alıyor, santrfor rollerini ise Kenan Karaman ile Cenk Tosun üstleniyordu. Buna karşılık Macarlar alışıldık 3-4-1-2 sistemlerini Szoboslai'nin yokluğunda 3-5-2'ye çevirmişti. Kalelerini Dénes Dibusz koruyor, üçlü savunmada Attila Fiola, Ádám Lang, Attila Szalai, beşli orta alanda Loïc Négo, Ádám Nagy, Dávid Sigér, Zsolt Kalmár, Szilveszter Hangya görev yapıyor, forvet ikilisini ise Nemanja Nikolić ile Norbert Könyves oluşturuyordu. İki takımın orta sahadaki mücadeleyle birbirini denediği başlangıç

bölümünde ilk tehlikeyi üreten Millî Takımımız oldu. 6'ncı dakikada Macar kalesine yaklaşık 30 metre mesafeden kazanılan serbest vuruşta topun arkasına geçen Hakan Çalhanoğlu sert ve isabetli bir vuruş yapıyor ancak meşin yuvarlığın üzerine gittiği kaleci Dibusz, tehlikeyi iki hamlede bertaraf ediyordu. 10'uncu dakikada Mahmut Tekdemir'in savunmadan çıkarken yaptığı hatalı pası yakalayan Zsolt Kalmár hızla kalemize yaklaşp ceza sahasının önünden sert bir şut atıyor ancak isabet sağlayamıyordu. Bu arada Sırbistan'ın Rusya karşısında 1-0 öne geçtiği haberi de bizim cephede iyiye yoruluyor ve "Kazanırsak A Ligi'ne yükseliriz" havasını besliyordu. Ancak bu haber Macarları da motive etmişti. Çünkü birincilik için bize galibiyetin gerektiği ortamda Macarlar beraberlikle grup birincisi apoletini takacaktı. Sonrasında Macarların topa daha fazla sahip olduğu, ön alanda yaptıkları baskıyla da bizim oyun kurmamızı engellemeye çalıştığı bölüm başlayacaktı. Üstelik 25'inci dakikada gole yaklaşan da Macarlar olacaktı. Sağ kanattan hızla çıkan Négo'nun altıpası çevirdiği topa Könyves'in dokunamaması bizim için bir şans anı olarak geçti kayıtlara. Hemen ardından gelen Sırbistan'ın ikinci gol haberi ise sanki bizim takımımızı ateşlemiş gibi bir etkiye yol açtı. 26'ncı dakikada soldan çok iyi çıktığımız atakta Kenan Karaman'ın ceza sahası içinde sıfıra inip içeri çevirdiği topa altıpasın köşesinde Cenk Tosun hamle yapıyor ancak Attila Szalai son anda ayak koyarak gol vuruşuna izin vermiyordu. İki dakika sonra Nazım Sangare'nin kullandığı taç atışında topu ceza sahası çizgisi üzerinde kontrol edip rakibinden sıyrıldıktan sonra şutlayan Hakan Çalhanoğlu'nun vuruşuna ise kaleci Dibusz set çekiyordu.

29'da Caner'in ortaladığı topa Nazım Sangare kafayı vuramayınca, 39'da Kenan Karaman'ın ceza sahası içinden şutu kaleci Dibusz'da kalınca ve hepsinden önemlisi 41'de Caner'in soldan sıfıra inip altıpasın köşesine çevirdiği topu Ozan Tufan ıskalayınca ilk yarı golsüz sona eriyordu. Sırplar ise ilk yarının sonlarında iki gol daha atarak 4-0'ı bulmuş ve Rusya'nın fişini çekmişti.

Ava giderken avlanmak

İkinci yarılar başlarken mevcut skorlar Macaristan'ı birinci, Rusya'yı ikinci, bizi üçüncü ve Sırpları dördüncü yapacaktı. Belgrad'daki

maçın 4-0'lık skoru oradaki belirsizliği ortadan kaldırmıştı. Denklemdeki belirsizlik, Budapeşte'deki skorla cevabını bulacaktı. Bizim açımızdan grup birinciliği için kazanmaktan başka çare yoktu. Ancak küme düşmemek için de kaybetmememiz gerekiyordu. İkinci yarıya Macarlar orta sahada Zsolt Kalmár'ın yerine Tamás Cseri, forvette de Norbert Könyves'in yerine Kasımpaşalı Kevin Varga'yı oyuna alarak başladı. Bizim cephemiz ise stabil durumdaydı. İkinci yarıda sistemi işletmek adına hücumla çıkarken Mahmut Tekdemir biraz daha iki stoperin arasına giriyor, iki bekimiz Nazım Sangare

Sırbistan-Rusya: 5-0

Rajko Mitić Stadı - Belgrad

Hakem

Anthony Taylor (İngiltere)

Sırbistan

Predrag Rajković - Nikola Milenković, Stefan Mitrović (Strahinja Pavlović dk. 46), Uroš Spajić - Nemanja Radonjić (Dušan Vlahović dk. 33), Mihailo Ristić, Nemanja Gudelj (Saša Zdjelar dk. 90), Nemanja Maksimović (Mijat Gaćinović dk. 46), Filip Mladenović (Lazar Randjelović dk. 90) -

Luka Jović, Aleksandar Mitrović

Rusya

Guilherme (Soslan Dzhanaev dk. 46) - Vyacheslav Karavaev, Igor Diveev (Roman Evgenyev dk. 46), Georgi Dzhikiya, Yuri Zhirkov - Daler Kuzyaev, Magomed Ozdov, Aleksandr Erokhin - Anton Miranchuk (Ivan Oblyakov dk. 46), Anton Zabolotny (Denis Cheryshev dk. 72), Aleksei Miranchuk (Andrei Mostovoy dk. 46)

Goller

Nemanja Radonjić (dk. 10), Luka Jović (dk. 25 ve 45+1), Dušan Vlahović (dk. 41), Filip Mladenović (dk. 64)

Sırlar durdu, durdu, turnayı gözünden vurdu. İlk beş maçında galibiyet yüzü göremeyen ve grupta son sırada yer alan Sırbistan, son maçlara averajla lider giren Rusya'yı Belgrad'da 5-0'la hezimete uğratarak ligde kalırken, rakibini de A Ligi'ne yükselmekten etti. Ruslar kaleyi bulan yedi vuruşlarından tek gol çıkartamazken, Sırlar isabetli sekiz vuruşlarında beş gol kaydetti. İlk yarısı Sırların 4-0 üstünlüğüyle biten maçta Rusya Teknik Direktörü Cherchesov ikinci yarıya dört oyuncu değişikliğiyle başlasa da neticeyi değiştiremedi ve bu yarıda bir gol daha atan Sırbistan, maçı 5-0 kazandı.

ve Caner Erkin de öne çıkarak genişlik oluşturmaya çalışıyordu. İlk tehlikeli atağı üreten de yine biz olacaktık. 54'üncü dakikada Caner Erkin'in soldan sürüklediği atakta Cenk Tosun onsekiz çizgisi üzerinden sert bir şut atıyor, önündeki Attila Szalai'den dönen topu Ozan Tufan müsait durumda ve sert bir biçimde şutluyor ancak isabet sağlayamıyordu. İlk oyuncu değişikliğimiz 55'inci dakikada İrfan Can Kahveci'nin dışarı alınıp Yusuf Yazıcı'nın sahaya sürülmesiyle gerçekleşti. İki dakika sonra ise savunmadan çıkarken yaptığımız bir hatayla Macaristan'ın golü geldi. Kalecimiz Mert Günok'un ileriye göndermeye çalıştığı topu orta sahada kapatan Tamás Cseri hızla derin bir pas yapıyor, ceza sahamızın önünde topu yakalayan Nikolic, sağındaki Varga'ya bırakıyor, Kasımpaşalı oyuncu sert biçimde Mert Günok'un soluna vuruyor, Mert'in çeldiği top direktten dönerken, Ozan Kabak'la birlikte hamle yapan Dávid Sigér'e çarpan meşin yuvarlak aklarımıza gidiyordu: 1-0. Şimdi en kötü senaryo ile karşı karşıydık. Maçların bu skorlarla bitmesi halinde küme

düşecektik ve bunu engelleyebilmek için önümüzde 33 dakikalık bir süre ile atılması gereken bir gol bulunuyordu. Ancak iki dakika sonra gole yaklaşan yine Macarlar olacaktı. Tamás Cseri'nin altıpasaya bıraktığı topa Varga hamle yapsa da Ozan Kabak bu defa araya girip topu kornere göndererek ümidimizin devam etmesini sağlıyordu. 70'inci dakikada ise Varga'nın soldan sıfıra inip topuğuyla geriye çıkardığı topu Nego kaleimize gönderiyor ancak isabet sağlayamıyordu. Şenol Güneş, ikinci hamlesini 71'inci dakikada yaptı ve Cenk Tosun ile Ozan Tufan'ı kenara alırken, Deniz Türüç ve Berkay Özcan'ı sahaya sürdü. Sahadaki dizilişimiz de 4-2-3-1'e dönmüştü. Deniz'in oyuna girişi ile özellikle sağ kanatta bir hareketlilik yaşandı. 73'üncü dakikada Deniz sol taraftan ceza

sahasına girerken Hakan Çalhanoğlu'nu görüyor, Hakan'ın çok sert bir yarım voleyle kaleye gönderdiği top Dibusz'tan dönüyor, ardından Yusuf Yazıcı önünde bulduğu topu yine sert bir şutla kaleye yolluyor ama bu defa da Nego meşin yuvarlağa göğsüyle set çekiyordu. Kalan bölümde Millî Takımımız bir türlü topu yere indirip düzenli atak geliştiremiyor, Macarlar ise inatla mücadele etmeyi sürdürüyordu. Artık uzatmanın da son anlarında kazandığımız bir kornere takım halinde öne çıkmışken, Macarlar kazandıkları topla hızla atağa kalkıyor, Varga orta sahadan aldığı topu onsekizimiz önüne kadar taşıyıp Mert Günok'un sağından ağlara gönderiyor ve maç da 2-0 yenilgimizle sona eriyordu. Macarlar puanlarını 11'e yükseltip grup birincisi olarak A Ligi'ne yükselirken, Sırbistan'la birlikte 6 puanda kalan Millî

Takımımız averajla C Ligi'ne düşüyordu.

Güneş: "Mart'tan itibaren daha iyi işler yapacağız"

Maçın ardından düzenlenen basın toplantısında teknik direktörümüz Şenol Güneş oldukça üzgündü. Beklentilerinin altında bir mücadele sergilediklerini söyleyen usta teknik adam, "Oyun kalitemizi sahaya yansıtamadık. Yeterli isteği gösteremedik. Tepkimiz olmayınca kaybettik. Bu takımı yenecek gücümüz vardı. Oyuncularımın kalitesinden asla şüphem yok. İyi oyuncular zaman zaman kötü maç oynayabilir. Bunun da öyle bir dönem olduğunu düşünüyorum. Mart ayından itibaren daha iyi bir oyunla, iyi işler yapacağımızı düşünüyorum. Bu maçın bize olumsuz etkileri olacaktır" diyordu.

Özdemir - Csanyi buluşması

Millî Takımımızın Macaristan'la oynadığı UEFA Uluslar B Ligi 3. Grup karşılaşması öncesinde Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir ile Macaristan Futbol Federasyonu Başkanı Sandor Csanyi bir araya geldi. Puşkas Arena'da gerçekleşen buluşmada Başkan Nihat Özdemir ile Sandor Csanyi arasında karşılıklı hediye değişiminde bulunuldu.

Bakan Kasapoğlu ve Özdemir Budapeşte'de ziyaretlerde bulundu

Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu ve TFF Başkanı Nihat Özdemir, beraberlerindeki bir heyetle birlikte A Millî Takımımızın Macaristan ile oynadığı UEFA Uluslar Ligi maçı öncesinde Budapeşte'de çeşitli ziyaretler gerçekleştirdi. Türk-Macar dostluğunun simgesi olan Gül Baba Türbesi'ne yapılan ziyarette

Kasapoğlu ve Özdemir'e TFF 1. Başkan Vekili Servet Yardımcı, Başkan Vekili Mehmet Baykan, Yönetim Kurulu üyesi İsmail Erdem, Genel Sekreter Kadir Kardaş, TFF Dış İlişkiler Kurulu Başkanı Ali Güven, Bakan Kasapoğlu'nun eşi Betül Kasapoğlu, Türkiye'nin Budapeşte Büyükelçisi Ahmet Akif Oktay, Spor Toto Teşkilat Başkanı Bünyamin

Bozgeyik, Digiturk ve beIN MEDIA GROUP CEO'su Yousef Al-Obaidly ile Galatasaray Kulübü eski Başkanı Adnan Polat eşlik etti. Budapeşte'de tarihi Budin Kalesi'ni de gezen heyet, ardından Türkiye Büyükelçiliği'ni ziyaret ederek Budapeşte Büyükelçisi Ahmet Akif Oktay'ın ev sahipliği yaptığı yemeğe katıldı.

Her zaman her yerde, hep birlikte!

24 yıldır unutulmaz zaferlere taşıdığımız Türk Milli Futbol Takımlarımızı uzun yıllar gururla taşımaya devam edeceğiz. Her zaman, her koşulda sporcularımıza eşlik ederken, UEFA Uluslar Ligi'nde mücadele edecek A Milli Futbol Takımımıza başarılar diliyoruz.

🏆 1996'dan beri Türk Milli Futbol Takımlarımızın Ana Sponsoru olmanın gururuyla.

Mercedes-Benz

2022 Dünya Kupası Kurası

İkinci torbadayız

1. TORBA

Belçika
Fransa
İngiltere
Portekiz
İspanya
Hırvatistan
Almanya
Danimarka
İtalya
Hollanda

2. TORBA

Türkiye
İsviçre
Polonya
İsveç
Galler
Ukrayna
Avusturya
Sırbistan
Slovakya
Romanya

3. TORBA

Rusya
Macaristan
İrlanda
Çekya
Norveç
K. İrlanda
İzlanda
İskoçya
Yunanistan
Finlandiya

4. TORBA

Bosna-Hersek
Slovenya
Karadağ
K. Makedonya
Arnavutluk
Bulgaristan
İsrail
Belarus
Gürcistan
Lüksemburg

5. TORBA

Ermenistan
Kıbrıs RK
Faroe Adaları
Azerbaycan
Estonya
Kazakistan
Kosova
Litvanya
Letonya
Andorra

6. TORBA

Malta
Moldova
Liechtenstein
Cebelitarık
San Marino

Kura çekimi 7 Aralık'ta

Katar'da düzenlenecek 2022 Dünya Kupası'nın Avrupa elemeleri grup kurası 7 Aralık'ta İsviçre'nin Zürih kentinde çekilecek. Millî Takımımız, 15 Kasım'da Rusya'yı mağlup ettiği maçın ardından ikinci torbada yer almayı garantiledi. 55 takımın katılacağı kura çekiminde takımlar beşi altışarlı, beşi de beşerli olmak üzere 10 gruba paylaştırılacak. Bu 10 grubu lider tamamlayacak 10 takım Katar'daki Dünya Kupası finallerine katılmaya hak kazanacak.

Maçlar 24 Mart'ta başlayacak

Grupları ikinci sırada bitiren 10 takım ile birlikte UEFA Uluslar Ligi'nden gelecek iki takım ise play-off maçları oynayacak ve buradan çıkan üç takım daha Dünya Kupası bileti alacak. Dünya Kupası Avrupa eleme gruplarındaki maçlar 24 Mart 2021'de başlayacak. İkinci torbada yer alan Millî Takımımız, birinci torbadaki Belçika, Fransa, İngiltere, Portekiz, İspanya, Hırvatistan, Almanya, Danimarka, İtalya ve Hollanda'dan birisiyle aynı grupta yer alacak.

Dünya futbolunda bir yerimiz olsun istiyoruz

A Millî Takım Teknik Direktörümüz Şenol Güneş, medya kuruluşlarının sorumlularıyla 23 Kasım'da bir toplantı gerçekleştirdi. TFF Hasan Doğan Millî Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri'nden online olarak yapılan oturumda, Millî Takım'ın mevcut durumunu değerlendiren Güneş, daha sonra kendisine yöneltilen soruları cevapladı. Şenol Güneş, yaptığı açılış konuşmasında şunları söyledi...

Konuşulması gereken çok konumuz var

Değerli arkadaşlar, bugün sizlerle UEFA Uluslar Ligi ile ilgili bir bilgilendirme ve gelecek planlarımıza ilişkin beyin fırtınası yapmak için toplandık. UEFA Uluslar Ligi'nin bitiminde sizlerle böyle bir ortamda buluşmayı zaten düşünüyorduk. Aslında beklentimiz, Macaristan maçını kazanıp, UEFA Uluslar Ligi'nde

başarı elde ederek, daha moralli bir ortamda Türk futbolunun genel konularını değerlendirmekti. Kulüp yapılanmaları, sezon planlaması, profesyonel takım sayıları, liglerin düzenlenmesi, amatörler, finansal durumlar, altyapı, yabancı konusu, rezerv lig, sponsorlar, medya, hakemler, futbolcular, antrenörler,

gerek kulüplerin gerek TFF'nin gelir ve giderleri, bölge antrenörleri, öğrenciler, Spor Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı, belediyeler; kısaca Türk futbolunun bütün paydaşlarının üretime ve yarışmaya dönük organizasyonu üzerinde konuşulması gereken çok konumuz var.

Özelliklerimizi gösteremedik

Güncel duruma dönersek... Pandemi'nin tüm dünyayı yoğun bir biçimde etkilediği bu zor dönemde, halkımızın mutsuzluğunu gidermek için kazanmayı çok arzu etmiştik ama maalesef sonuçta hem onları hem de kendimizi üzdük. Türkiye

olarak; özgüvenli, mental olarak güçlü, ilişkileri iyi olan bir takıma sahibiz. Gelişime açık, girenin-çıkanın aynı duyguları paylaştığı, sevgi-saygı ve güven içerisinde mücadele eden kaliteli oyuncularımız var. Ancak son müsabakalarda futbolu-

muzla bu özelliklerimizi gösteremedik. Elde edilen sonuç da ne yazık ki beklediğimiz gibi olmadı. Fiziksel ve zihinsel dağınıklığı yaşadık. Turnuva boyunca kazanmaya yeterli olacak coşku ve isteğe sahip değildik.

Beklentilerimizin altında oynadık

Uluslar Ligi'nde birinci olsaydık Dünya Kupası play-off'una girme şansımız yükselebilirdi ama bu şansımız çok azalsa da kaybolmuş değil. Dünya Kupası Play-Off maçlarına gidecek yolun başlangıcı olan

Uluslar Ligi turnuvasında beklentimizin altında oynadık. Biz bu yola her maçı kazanmak ve güzel futbol oynamak için çıktık. Gruptaki iki Macaristan maçından mağlup ayrıldık. Bunlardan birini kazanabilsek,

birinciydik ama ne yazık ki sonuncu olduk. Son Macaristan maçının devre arasında oyuncularının gözünde ikinci yarının farklı olacağına dair ışığı görmüştüm. Ancak sahaya yansıtamadık.

Oyun kimliğimizi ortaya çıkaracağız

İyi futbol, tempolu ve istekli oyun, kazanma arzusu, oyun hâkimiyeti, baskılı oyun önemli unsurlardır. Bunlardan eksikliğe sebep olan bir durum ortaya çıkarsa sonuç kötü olabilir. Şu anda algıdan olguya

geçmemiz gerekiyor. Düşünme süratimizi hızlandırmalıyız. Oyun kimliğimiz var. Bunu yeniden ortaya çıkaracağız. UEFA Uluslar Ligi'ndeki rakiplerimiz bizden çok altta takımlar değildi. FIFA sırala-

ması da zaten bunu söylüyor. Ayrıca Almanya ve Hırvatistan gibi bizden daha üstte yer alan rakiplerle takımımızı test etmeye çalıştık. Bu hazırlık maçlarını ise kaybetmedik.

Bitmiş olan her şeyle vedalaştık

UEFA Uluslar Ligi ile ilgili analizleri-mizi yaptık, yine yapacağız. Eylül ayından itibaren bu zamana kadarki maçlarda birçok oyuncuyu oynattım-ğım doğrudur. Şartlar neyi gerekti-yorsa onu yaptım. Hiç bir maçta

sahaya kaybetmek için değil, en iyisini yapmak isteyerek çıktık. Artık bu yarış geride kaldı... Geçmiş, iyisiyle, kötüsüyle geride bıraktık. Mart'ta yeni bir mücadeleye başla-yacağız. Bitmiş olan her şeyle veda-

laştık. Mücadelemiz esnasında hiç mazeret üretmedik, üretmeyeceğiz ve daha çok çalışacağız. Birlikte başaracağız. Yeni bir heyecanla, Dünya Kupası elemelerine ve Avrupa Şampiyonası'na gideceğiz.

Halkımızın bize inanmasını istiyoruz

Biz takım olarak uzun bir yoldan geçerek hedefe doğru gidiyoruz ve yolumuzdan asla dönmeyeceğiz. Kendimize inanıyoruz; halkımızın da bize inanmasını istiyoruz. Futbolcularımız uygun ortamlarda büyüyecekler, gelişecekler, yarışa-

caklar ve başaracaklar. Çok rahat-lıkla gözleyebiliyoruz ki; bu takım, gönlü güzel insanların yüreğine çoktan yerleşti. Oynadığımız oyunla, aldığımız sonuçlarla dünya futbolunda bir yerimiz olsun istio-ruz. Hep daha iyisini hedefliyoruz.

Zihnimizde de bir devrim yapıp, geniş bir kadro oluşturarak yarış-mak amacındayız. Başarılı olunca havaya girmedik. Şimdi de kendi-mizi ezik hissetmiyoruz. Gençleri-mize güveniyoruz ve aynı heyecanla yeni nesiller üreteceğiz.

Millî Takım kapısı lâıyk olan herkese açık

Ben bu ülke adına oynama ihtimali olan bütün oyunculara önem veri-yorum. Kadroya çağrılan - çağrıl-mayan hepsini takip ediyoruz. Millî Takım kapısı ona lâıyk olan herkese açık olacak. Gelenin de takıma katkı yapmasını istiyoruz. Bizim anlayışı-

mızda bireyden ziyade takım daha önemlidir. Türkiye'yi temsil ettiği-mizi biliyoruz ve en iyisi için uğraşı-yoruz. Ülkemizin ve milletimizin beklentilerine cevap verecek gücümüz var. Geçmişten geleceğe dersler çıkardık ve hatalarımızı da

düzelterek yarışacağız. Ortak ve büyük hayallerimize birlikte çalışa-rak ulaşacağız. Türk futbolunun tüm paydaşlarını yanımıza alarak daha da büyük bir aile olmak en büyük beklentimiz. Farklı düşünce-leri paylaşılarak doğruyu bulalım.

Ortak akıl ve çalışma

Biz unvanı değil, işi büyütmeye çalışıyoruz. Bu da ancak ortak akılla ve ortak çalışmayla olur. Şu anda sizlerle bir aradayız. Çünkü ortak akılı oluştururken sizi de aramızda görmek istiyoruz. UEFA Uluslar Ligi'nde başarılı olamadık ama benim üzerimden

oyuncularıma, takım üzerinden Federasyona suçlama yapılmasını doğru bulmuyorum. Sapla samanı karıştırmanın kimseye faydası yok. Biz şeffafız. Yanlış bilgilerle top-lumda algı oluşturmak isteyenler ise yanlış yoldalar. Bu takım eleşt-i-rilecek ama aynı zamanda sahip

çıkılacak bir takımdır. Dün de öyle söyledik, bugün de söylüyoruz. İyi gününde de kötü gününde de takımla birlikte olmalıyız. Herkesin konuları kendi işine geldiği gibi anlamak istemesi yüzünden, kendimizi doğru ifade edebilmek adına ypranmak istemiyoruz.

Çözüm nefret tohumları ekmekte değil

Hiçbir zaman yanlışlığı savuna-cak kadar cahil, doğruyu inkâr edecek kadar da nankör olmadık. Yaptığımız iş, eleştiriye açık ama eleştiri kisvesi altında doğru olmayan haberler ve bunlar üzerinden yapılan yorumlar

ancak sevgisizliğin ve saygısızlı-ğın göstergesi olur. O durumda eleştiri yapan da yapılan da an-lamsız kalır. Heyecanınız, bilginiz, katkınız hem size hem bize yarar sağlasın. Sevgisizlik nefreti, saygısızlık ise hakareti doğurur.

Bunu hiçbirimiz hak etmiyoruz. Biliyorum ki daha iyisini isteyen arkadaşlarımız; işler iyi gitme-yince en az benim kadar üzülüyor hatta kızıyorlar. Ancak çözüm nefret tohumları ekmekte değildir.

Daha güçlü savaşacağız

Kötü sonucun veya oyunun mazere-tini sunacak değiliz ama teslim de olmayacağız. Durumumuzun farkın-dayız. Ülkemizi temsil ettiğimizi unutmuyoruz. İyi günde, kötü günde birlikte olduğumuzu biliyoruz. Kavg

etmeden bu günleri açacağımızı dü-şünüyorum. Kaybetmenin üzüntü-sünü ben de teknik heyetimiz de oyuncularımız da personelimiz de yaşıyor. Doğal olarak mutsuzuz. Bizi sevenlerin de mutsuz olduğunu bili-

yoruz ama bundan sonrası için daha güçlü savaşacağız. Oyuncular bizim gururumuz, kardeşimiz, evlâdımız. Yetenekleri veya oyunları zaman zaman tartışılabilir ama karakterle-rini asla tartışmam, tartıştırmam.

Fırtınalar yaşansa da gemi rotadan çıkmamalı

Ortalığı toz dumana katan bazı arkadaşların Millî Takım'a katkı olması için eleştirilerde bulunma-larını da bekliyorum. Bazı hakaret-lerin karşısında susmamdan bunları kabul ettiğim anlamı

çıkmasın. Haklı eleştirilere saygı duyuyoruz, bunları değerlendiriyö-rüz. Hepimiz görevlerimizde gelip geçiciyiz. Ama fırtınalar yaşansa da gemiyi rotadan çıkarmamalıyız. Daha çok başarılı olmak, Millî Ta-

kım'a iyi hizmetler yapmak istiyorum. Bunun için elimden gelenin daha fazlasını ortaya koyacağım. Bunları yapabileceği-min en büyük kanıtı ise verdiğim emektir.

Bu kin ve nefret neden?

Başarı, halkımızı da, beni de, sizi de memnun ediyor, bunu biliyorum. Bu iş, birlikte olmak, farklılıkları-mızı izale ederek, ortak dil ve ortak akılla çalışma işidir. Gerçek dışı haberler, hakaretler, iftiralar, duy-

gusal şiddet insanımızın futboldan uzaklaşmasına sebep oldu. Bu olumsuzluklar sürerse, ilgisizlik daha da artacak. Buna hepimizin dur demesi gerekiyor. Futbol olgu-sunu maalesef sadece Millî Takım

ayakta tutmaya çalışıyor. Olumsuz sonuçlarımız bu noktada seyirci nazarında da bir kırılma yaratmış olabilir. Yanlışları - doğruları ko-nuşalım, eksiklerimizi eleştirelim ama bu kin ve nefret neden?

Bazı söylemler saha dışına taşıyor

Bazı eleştirilerde kullanılan söylemler saha dışına taşıyor. Örneğin; maaşımla ilgili tartışma yapılırken, vatan, millet, bayrak, ay-yıldız, asgari ücret, vergi gibi

konular gündeme getiriliyor. Bu gibi konularda benim milyonda birim oranında hassas davranmayan insanlar bana iftira atıyorlar. Bunları kabul

etmem mümkün değil. Bu yapılanlar ötekileştirme, hakaret ve gerçek dışı algı oluşturmak amacı taşıyorsa çok sık bir yaklaşım.

Sadece sol bek değil, her mevki için geçerli

Bir başka örnek Kasım ayındaki toplantılarımızı takiben yapmış olduğumuz ilk toplantıda, "Teknik direktörlerimizin elinde iyi sol bek varsa bunları değerlendirmek isterim" demiştim. Burada alternatif eksikliğimizin bulunduğu bölgelerimizin birinde oyuncu çıkarmanın avantajlı olacağını vurgulamaya çalışırken; hangi yorumlarla karşılaştım? Üstelik bu sadece günümüz için değil, geleceğimiz için de önemli bir ihtiyaç. Bu durum sadece sol bek için değil her mevki için de geçerli. Orada verilmek istenen uluslararası seviyede oyuncu hazırlanması mesajıydı.

Havuzu genişletmek için denemek gerekir

Ben de ilk 11'i, 23 kişilik kadrosu, hatta 30-40 oyunculuk havuzu net olan bir kadro kurmak isterim. Ama bunu başarabilmek için herkesin katkı vermesi lazım. Ülkemizde yeni futbolcu üretiminde sıkıntı olduğunu bildiğimiz için nasıl oyuncu havuzumuzu genişletiriz diye konuşmalıyız. Havuzu genişletmek için antrenörlerle konuşmak ve futbolcuları denemek lazımdı. Bu denemeler de en iyi şekilde özel maçlarda ve Uluslar Ligi karşılaşmalarında yapılabilirdi. Bu, kurgulanmış bir senaryoydu, içinde risk unsuru vardı ve o risk de gerçekleşti.

**Güvenin olmadığı
yerde ihanet olur**
Dertlerimizi birlikte paylaşıp,
çözeceğiz. Kin ve nefret duygularıyla yaşamayacağız. Kimseyi
yok etmek istemiyoruz. Kendi-
mize ve birbirimize güveniyoruz;
güvenmeye devam edeceğiz.
Zira güvenin olmadığı yerde
ihanet olur. Biz her konuda
samimiyiz, açığız ve en önemlisi
iyi niyetliyiz. Düşüncelerimizi
her zaman olduğu gibi yine
paylaşmayı sürdüreceğiz.
Bu yola birlikte çıktık, birlikte
yürüyeceğiz... Hedefe de birlikte
ulaşacağız!

Doğrulacağız, kalkıp yine koşacağız

Sözlerimin sonuna gelirken bir kez daha altını çizmek istiyorum ki; bu zamana kadar kimseye yalan konuşmadım. Büyük bir emek vererek saygı ve sevgi içinde işimi yapıyorum. Hedeflerimiz ve ilkelerimiz belli. Önümüzde Dünya Kupası elemeleri ve Avrupa Şampiyonası var. Bir plan içerisinde yola çıktık. Yolumuz uzun ve henüz başındayız. Bu yolda ilerlerken; ayaklarımız takıldı ve yere düştük. Doğrulacağız, kalkıp yine koşacağız ama üzerimize basılmasın, durdurulmak istenmesin. Bize tabii ki bu yolda ayna tutun ama düzgün tutun. Eksiklerimiz vardır. Bunları dikkate alarak daha iyi olacağız.

GÜVENLİ UÇUŞLAR SAĞLIKLI YOLCULUKLAR

Birlikte çıkacağımız her yolculukta, rahatınız yerinde ve sağlığınız güvende.

TURKISH AIRLINES

A Millî Takımımız ve Şenol Güneş'e ödül

40

EURO 2020'ye katılma hakkı kazanan A Millî Futbol Takımımız ile Teknik Direktörümüz Şenol Güneş, yaklaşık 5 milyon dijital oyun kullanıldığı 66. Gilette-Milliyet Yılın Sporcusu yarışmasında ödüle layık bulundu. P&G ve Milliyet'in ev sahipliğinde Volkswagen Arena'da Covid-19 tedbirleri kapsamında sosyal mesafe kurallarına göre düzenlenen 2019 yılının başarılarını kapsayan ödül törenine Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir, Demirören Holding Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Demirören, TFF Başkan Vekilleri Mehmet Baykan, Erhan Kamışlı, TFF Genel Sekreteri Kadir Kardeş, A Millî Takım Teknik Direktörü Şenol Güneş, A Millî Takım futbolcuları ile davetliler katıldı.

Yılın Takımı seçilen A Millî Takımımızın ödülünü, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir, A Millî Takımımızın EURO 2020 finalleri yolculuğunda kaptanlığını yapan Emre Belözoğlu'na takdim etti. Yılın Antrenörü ödülüne layık görülen A Millî Takım Teknik Direktörü Şenol Güneş ise ödülünü Demirören Holding Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Demirören'den aldı. Gecede Yılın Çıkış Yapan Sporcusu ödülü kazanan millî oyuncumuz Merih Demiral'ın ödülünü babası Nazım Demiral'a TFF Başkan Vekili Mehmet Baykan verdi. Gilette Yılın Futbolcusu ödülüne A Millî Takım oyuncularından Çağlar Söyüncü layık görüldü. A Millî Takımımızdan Ozan Tufan da "HDI Sigorta Özel Ödülü"nü sahibi oldu.

41

Diego Armando Maradona'ya Veda

Sağ elimle İngilizlere bir başka gol atmayı hayal ediyorum!

TamSaha'nın Ekim sayısında 60. yaş gününü kutladığımız dünya futbolunun büyük yıldızı Diego Armando Maradona'yı 25 Kasım günü kaybettik. Hayatını artık herkesin ezbere bildiği büyük yıldızı kısa bir süre önce France Football'a verdiği röportajından pasajlarla ve saygıyla anıyoruz.

Doç. Dr. Cem Çetin
Marmara Üniversitesi
İletişim Fakültesi

TamSaha'nın Ekim sayısındaki Maradona dosyası...

Fransa'da yayınlanan haftalık futbol dergisi France Football, 28 Ekim tarihli sayısının büyük bölümünü, 60. doğum günü nedeniyle Arjantinli Diego Armando Maradona'ya ayırmıştı. 44 sayfalık derginin 35 sayfası, Maradona ile ilgiliydi. France Football'un bu özel Maradona sayısından yaklaşık 1 ay sonra, 25 Kasım günü Arjantinli futbolcunun ölüm haberi geldi. Pek çok ayrıntının işlendiği bu özel Maradona sayısında, Arjantinli futbolcuyla yapılan kısa bir röportaj da yer alıyordu. Bu dünyaya veda etmeden vermiş olduğu son röportajının başlığı, "Sağ elimle İngilizlere bir başka gol atmayı hayal ediyorum" şeklindeydi...

Unutulmayan goller!

Futbolseverlerin hafızasında Maradona ile ilgili pek çok anı vardır. Ama bunların içinde belki de hiç bir zaman unutulmayacak olanı, 1986 Dünya Kupası'nın çeyrek finalinde İngiltere'ye karşı elle attığı goldür. Aztek Stadı'nda oynanan maçın 51. dakikasında gelen bu gol, Maradona'nın da hafızasından silinmemiş olmalı ki, France Football'daki röportajında Fransız gazetecisinin, "60. yaş gününüzde nasıl bir hediye hayal edersiniz?" sorusuna Arjantinli futbolcu esprili bir dille, "Bu defa sağ elimle İngilizlere bir gol daha atmayı hayal ediyorum" şeklinde bir cevap

vermişti. Hatırlatmakta fayda var; o günkü maçta Maradona'nın 55. dakikada attığı ikinci gol ise futbol tarihine "Yüzyılın golü" olarak geçmişti. Maradona'nın elle attığı bu gol, futbol dünyasında çok tartışıldı. Bu golle ilgili olarak, o gün sahada olan ve pozisyona şahitlik eden isimlerden biri olan Valdano, pozisyonu ve sonrasını şu şekilde anlatıyor: "İngiliz kaleci Shilton topu almak için yükselmişti ama Maradona'nın bu topu kafayla nasıl kaleye gönderdiğini anlamamıştı. Gol sevincinde bir şüphe yaşadığını hissettim. Yanına gidip, 'Topa elle bir dokunmuş var mı?' diye sordum. Cevabı, 'Daha sonra anlatırım' oldu..." O maçın hakemi Ali Bennaceur ise Maradona'nın ilk golündeki pozisyonu görmediğini itiraf ediyor: "Pozisyonun uzağındaydım. Pozisyona yakın yan hakemden her hangi bir

Maradona denildiğinde akla gelen ilk iki şey, 1986 Dünya Kupası'nda İngiltere'ye attığı goller oluyor. Birincisinde Peter Shilton'u eliyle avlayan Arjantinli efsane, ikincisinde neredeyse bütün İngiliz takımını çalımlayıp "yüzyılın golü"nü atmıştı. Maradona'nın kulüp kariyerindeki altın yılları ise Napoli'de geçmişti.

olma nedenimdi." Arjantinli yıldız, Avrupa'daki en başarılı dönemini, 1984 ila 1991 yılları arasında formasını giydiği İtalya'nın Napoli takımında geçirdi. Napoli'de iki defa İtalya Lig şampiyonluğu ve bir UEFA Kupası zaferi yaşayan Maradona, göze hoş gelen yaratıcı futboluyla Napolilerin gönlünde ayrı bir yer edindi. Bu arada Barcelona'dan Napoli'ye transferi sürecinde Maradona'nın babası, fakirlik kokan Napoli sokaklarında dolaşırken, menajer Jose Alberti'ye, "Oğlumu nereye getirdin?" şeklinde bir soru sorar. Alberti'nin verdiği cevap ise, "Göreceksiniz, 1 yıl sonra bu kentten ayrılamayacak duruma geleceksiniz" olur. Zaman içinde Albertini haklı çıkar. Maradona'nın göz kamaştıran Napoli günleri tam 7 yıl sürer...

Maradona'nın Grondona nefreti!

Napoli'den sonra İspanya'nın Sevilla takımına transfer olan Maradona, kısa bir süre İspanyol takımında oynadıktan sonra ülkesine geri dönüp, kariyerini 1997 yılının Aralık ayında Boca Juniors'ta sonlandırır. Fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen ve futbolu sokaklarda

oyunarak öğrenen Maradona, futbol kariyerini bitirdikten sonra teknik direktörlük yaparak futbolun içinde kalmaya devam eder. Bu süreçte zarfında Arjantin Millî Takımı'nı da çalıştırır. Ne var ki, 2010 Dünya Kupası'nın Arjantin için bir hayal kırıklığı sonuçlanması, Maradona'nın ülkeden ayrılmasına neden olur... Maradona o günleri röportajında hatırlatırken, dönemin Arjantin Futbol Federasyon Başkanı Julio Grondona'yı hedef almıştır: "Dünya Kupası'ndan sonra Grondona beni Arjantin'de istemedi. Hem mesleğimi sürdürmek hem de yaşamak için uzun yıllar yurt dışında kaldım." Maradona ülke sınırları dışında, Birleşik Arap Emirlikleri ve Meksika'da teknik direktörlük yaptı. Bu sürgün döneminin Maradona'ya epey bir acı verdiği bir gerçek. Böyle olmasa efsane isim, son röportajında Grondona'yı bu şekilde eleştirmezdi. Maradona Arjantin'e, 2014 yılında Grondona'nın vefatından sonra geri döndü. Ancak bu dönüşten sonra Maradona'nın ömrü uzun süreli olmadı. O da artık Grondona ile aynı yerde. Hesaplaşıyorlar mıdır dersiniz? Kim bilir...

uyarı gelmeyince golü verdim." Profesyonel futbol kariyerine 16 yaşında Argentino Juniors'da başlayan Maradona, 4 yıl (1976-1980) bu takımın formasını giydikten sonra, Boca Juniors'a transfer oldu. Yeni takımında çok uzun süre kalmadı çünkü "El Pibe"nin kafasında Avrupa'ya gitmek vardı. O yılları ve daha sonraki dönemleri Maradona şu cümlelerle anlatıyordu: "Beni görmek için statlara gelenleri, ekran başında beni izleyenleri eğlendirdiğimi, onlara keyif verdiğimi düşünüyorum. Top aracılığıyla insanlara bu mutluluğu yaşatmak, benim için en büyük gurur vesilesi." Gerçekten de Maradona sadece Arjantinlilere değil, dünyadaki bütün futbolseverlere kariyeri boyunca keyif veren bir futbol izlettirdi.

Napoli-Maradona birlikteliği

1982 yılında Maradona, Boca Juniors'tan ayrılıp, İspanya'nın Barcelona takımına transfer oldu. O dönemde Güney Amerikalılar şimdiki kadar Avrupa'ya gelme meraklısı değildi. Ancak Maradona için Avrupa öncelikli hedefti; hiçbir şeyden korkusu yoktu. Maradona o yılları röportajında şu şekilde dillendirmişti: "O dönemde Güney Amerikalı bir futbolcunun Avrupa'ya gitmesi kolay bir tercih değildi. Evet, çok büyük bir risk aldım. Çünkü yeni hedeflerim vardı ve futbolun en iyileri arasında olmak istiyordum. Belki çok uzaklardan geliyordum ama hedefime ulaşmalıydım. Hayatımı zaten hep bu anlayış içinde yaşadım. Bu benim var

Neden vefat etti?

Uyuşturucu kullanımı nedeniyle yaşadığı sağ-
lık sıkıntılarının ardından bir dönem Küba'da
tedavi de gören Maradona, geçtiğimiz hafta-
larda baş ağrısı şikâyeti nedeniyle kaldırıldığı
hastanede, beyin ameliyatı olmuştu. Oyuncu-
nun beyin kanaması geçirdiği belirtilirken; ya-
pılan operasyonla hasarlı bölge temizlenmiş,

beynindeki pıhtı alınmıştı. Taburcu edildikten
sonra Tigre'deki evine dönen 60 yaşındaki Ma-
radona, kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti.
Yapılan otopsinin ön raporunda, Maradona'nın
uyurken "kronik kalp yetmezliğine bağlı akut
akciğer ödemi" nedeniyle hayatını kaybettiği
belirtili.

Kariyerinin zirvesi Meksika 86

Maradona, Arjantin Millî Takımı'nı ikinci kez şampiyonluğa taşı-
dığı 1986 Dünya Kupası'nda kariyerinin de zirvesine ulaşmıştı. Ar-
jantin o kupada, İtalya, Bulgaristan ve Güney Kore'nin yer aldığı
grubu ilk sırada bitirirken, ardından Uruguay, İngiltere ve Bel-
çika'yı eleyerek finale yükselmiş, unutulmaz finalde de Federal
Almanya'yı 3-2 mağlup ederek Dünya Kupası'nın sahibi olmuştu.
Çeyrek finalde İngiltere'yi unutulmaz iki gol atan Maradona, 2-0
kazanılan yarı finaldeki Belçika maçının da gollerini kaydetmişti.

Hayatı film oldu

Diego Maradona'nın hayatı birçok kez beyaz perdeye de aktarıldı.
Unutulmaz ismin son filmi futbolun efsane oyuncusunun hayatını
belgesel dille sinemaya getirdi. Geçtiğimiz yıl yayınlanan film, fut-
bol ve hayat ilişkisinden bir efsanenin doğuşunu sonrasında da çö-
küşünü anlatıyordu. Asif Kapadia'nın yönetmenliğindeki bu film,
Maradona'nın efsane olduğu 1986-1991 yıllarını ana tema olarak
aktarmıştı. Cannes Film Festivali'nde ilk gösterimi yapılan film İs-
tanbul'da da izleyiciyle buluşmuştu. Emir Kusturica'nın daha önce
çektiği Maradona belgeseli ise Maradona'nın futbolculuğundan çok
kırılganlığına, politik görüşlerine, asi ruhuna değinmişti.

Ardından ne dediler?

Arjantin Millî Takımı Resmi Hesabı

"Hoşça kal Diego. Futbol dünyasında atan her kalpte, sonsuza kadar kalacaksın."

Pele

Böyle aramızdan ayrılması benim için çok üzücü. Ben mükemmel bir arkada-
şımı, dünya da bir efsanesini kaybetti. Bir gün gökyüzünde onunla birlikte top
 oynayacağız.

Lionel Messi

Arjantinliler ve futbol için çok üzücü bir gün. Aramızdan ayrılmayacak çünkü
Diego ebedidir. Onunla birlikte yaşadığım tüm güzel anları unutmayacağım.
Huzur içinde yatsın.

Cristiano Ronaldo

Ben bir arkadaşıma, dünya ise bir dâhiye veda ediyor. Çok erken aramızdan ay-
rılıyor, asla doldurulmayacak bir boşluk bırakıyor. Asla unutulmayacaksınız.

Radamel Falcao

Çok küçük yaşlardan beri hep idolüm oldun. Seninle tanıştığымda güzel yüreği-
nin farkına vardım. Her şey için teşekkürler. Seni özleyeceğiz.

Gary Lineker

Benim neslimin açık ara, tarihin ise muhtemelen en iyisi. Kutsanmış ama aynı
zamanda sıkıntılı bir hayatın ardından, umarım Tanrı'nın elinde huzuru bulursun.

Barcelona Kulübü

Her şey için teşekkürler Diego... Seni unutmayacağız.

Napoli Kulübü

Herkes bizim açıklamamızı bekliyor. Ancak duyduğumuz acıyı hangi kelimeler
tarif edebilir. Ağlama zamanı.

Napoli Bakanı Laurintiis

Üzüntülerimiz sonsuz... San Paolo Stadı'nın adını Diego Maradona
olarak değiştirebiliriz.

Türkiye Futbol Federasyonu

Futbolun en büyük efsanelerinden biri aramızdan ayrıldı, huzur içinde yat Maradona.

Altay Bayındır

Kaleci olmamı annem söyledi!

Genç yaşta Fenerbahçe'nin kalesini koruyarak üstlendiği ağır sorumluluğun altından, amatör kümeden getirdiği mücadele ruhu ve mental kuvvetle kalkabiliyor. Resim ve yemek yapmayı seven, evde çiçekleriyle vakit geçiren, başkalarının hatalarından ders çıkarmasını bilen, kendisini geliştirmek için psikolojik destek alıp İngilizcesini ilerletmeye çalışan farklı bir profil var karşımızda.

Kaleciliği seçişindeki annesinin rolü ise başlı başına bir hikâye: "Annem mutfakta yemek yapıyordu, yanına gittim ve 'Kaleci mi olayım, oyuncu mu?' diye sordum. Annem, 'Valla oğlum kaleci ol. Sen yaparsın' dedi. Evde de yatağa filan atlıyorum. Oradan alâka kurdu sanırım. Anneler bilir malûm. Hissiyatları yüksektir."

Rasim Artagan

DenizBank

TURKCELL

4 Nisan 1998 Bursa, Osmangazi doğumusun. Aileni tanıyabilir miyiz? Baban, annen, varsa kardeşlerin ne işle meşguller?
Ailem Bursa'da yaşıyor. Annem de babam da emekli. İkisi de daha önce Almanya'da çalışmışlardı. Babam serbest meslek sahibi, annem ise anaokulu öğretmeni. Üç kardeşiz. Ben üç numarayım. Bir ablam ve bir abim var. Abim aşırı araba meraklısı bir insan. Antika araba alır, toplar... Kendisine ait bir dükkânı var. Orada arabalarla uğraşıyor. Ablam da belediyede memurluk yapıyor. Evli ve bir yeğenim var.

Osmangazi'de futbol öncesinde nasıl bir çocukluk geçirdin? Okul hayatın hakkında da bize bilgi verir misin?

Okul hayatım Osmangazi İlkokulu'nda başladı... Hatta okula da 1 sene erken gittim. Abimle aramda 22 ay var. O okula başlayınca ben de onunla birlikte gidiyordum. Hocalar çok meraklı olduğumu görünce, "Erkenden başlasın" dediler. O açıdan biraz erken başladım. Beş sene Osmangazi İlköğretim Okulu'nda okudum. Sonra yine futbol için Bursa'nın Setbaşı İlköğretim

Mahalle aralarında oynarken asla kaleye geçmezdim. Küçüklükte kimse kaleye geçmek istemez malûm. Halı sahada bile böyleydi. Ben de bu bakış açıyındaydım. Ama iyi ki de öyle yapmışım. Çünkü sürekli ayak oyunundaydım. Bu bana çok şey kattı.

Okulu'na gittim. Ortaokulu orada okudum. Sonra Osmangazi Lisesi'ne başladım. Daha sonra Ankaragücü'nden teklif geldi ve Ankara'ya geçtim. Eğitim hayatım da Ankara'da devam etti. Yaklaşık üç sene orada okudum sonra eğitim hayatım sona erdi.

Sendeki futbol yeteneğini ilk keşfeden kimdi?

Futbol oynamaya her çocuk gibi mahallede başladım. Abim Yolspor'da oynuyordu, ben de orada başladım. Zaten küçüklüğümüzden beri kimse bize bir şey demeden bir merakımız vardı futbola. Bir an önce bir kulübün kapısından içeri girmek istiyorduk. Malzemelerin, çantaların kokusunu hâlâ daha unutmadım. O kıyafetlerin kokusu insanı farklı bir boyuta sokuyor. İnanılmaz bir heyecan veriyor. Yolspor'a abimle gidiyordum ama küçüktüm tabii. O yüzden de gerideydim biraz. Sonra ilgimi görünce beni de aralarına aldılar. Takımın maskotu gibiydim. En küçük bendim. Oyuncu olarak

başladım. Mahalle aralarında, kendi oturduğum yerde asla kaleye geçmezdim. Kalecilik bana daha uzaktı. Küçüklükte kimse kaleye geçmek istemez malûm. Halı sahada bile böyleydi. Ben de bu bakış açıyındaydım. Ama iyi ki de öyle yapmışım. Çünkü sürekli ayak oyunundaydım. Bu bana çok şey kattı. Ama okul takımında penaltılara kaldığımız zaman da kaleye geçiyordum. Boyum yaşıtlarıma göre o zaman da biraz daha uzundu. Kaleyi daha iyi kapatabiliyordum. Bir gün Yolspor'da antrenman yaparken, kaleci gelmemişti. Bana, "Altay kaleye geç" dediler. Benim de merakım vardı açığı... Geçtim kaleye. İki top kurdum, hoşuma gitti. Biraz sardı ama "Hadi hocam yeter" dedim. Tamam, güzel de yeter yani... O zamanlar çok küçüktüm. Ertesi gün idmanda hoca yine kaleye geçmemi istedi. Sonra alıştırma sürecim oldu. Beğenmeye başladım. O idman sonrası kalecilere baktım. Van Der Sar'ı, Buf-

fon'u izledim. Eldivenleri, kıyafetleri ilgimi çekti. Bakıyorsun sahaya 10 tane oyuncu aynı, bir tanesi farklı. Bir tanesi daha gösterişli. Sonra hemen babama söyledim. O da sağ olsun bana eldiven aldı getirdi. Merakım daha çok arttı. Hatta annemle şöyle bir diyalogum olmuştu hiç unutmam onu... Annem mutfakta yemek yapıyordu, yanına gittim ve "Anne sana çok önemli bir soru soracağım" dedim. "Buyur oğlum sor" dedi. "Ya ben ne yapayım? Kaleci mi olayım, oyuncu mu olayım?" diye sordum. Annem, "Valla oğlum sen kaleci ol. Sen yaparsın" dedi. Evde de mesela yatağa filan atlıyorum. Oradan alâka kurdu sanırım. Anneler bilir malûm. Hissiyatları yüksektir. Sonra eldiven filan gelince merakım çok arttı. Sonra kaleci idmanlarına başladım. Bursaspor'a geçtiğimde de alt yapıda ciddi bir eğitim aldım.

27 Nisan 2007'de, henüz 9 yaşındayken Bursaspor'da filiz lisansın çıkmış. Futbola başlama sürecinde Bursa-spor'da neler yaşadın?

Çok güzel şeyler yaşadım. Birçok şeyi orada öğrendim. Çok güzel arkadaşlıklarım oldu. Yaklaşık 6 senem Bursaspor'da geçti. Altyapı tekniklerini ve öğrenilmesi gereken her şeyi orada öğ-

rendim. Orada maçlara çıktım. Sonra o dönemdeki hocalarla bazı anlaşmazlıklar oldu. Bu konuya fazla girmek istemiyorum. Ufak bir anlaşmazlıktı aslında. O sırada Yolspor beni çağırdı. Ben de her zaman oynayabileceğim yere gitmek istiyordum. İlk hedefim oynamaktı. Yolspor'u tanıyordum. Oraya gittim. Bir süre sonra Bursa'nın amatör takımlarından Arabayatağı'na geçtim. Bir sezon orada oynadım.

Amatör futbol sana ne kattı?
Kendimi amatör kümede geliştirdiğimi söyleyebilirim. Orası bana savaş kattı, rekabet kattı, mücadele kattı. En önemlisi tecrübe kattı. Yaşıtlarımdan büyüklerle oynamak beni çok geliştirdi. Amatörde kemik sesleri havalarda uçar. Sonra Murat Türksoy Hocamız vardı Ankaragücü'nde... O beni davet etti. Tandoğan Tesisleri'nde antrenman yaptık. "Bana 1 hafta kalsın; idman yapsın" demişlerdi. İlk idmandan sonra, "Gerek yok, gidebilir" dediler. Yani "Daha bakmaya gerek yok; direkt takıma gelebilir" dediler. Hatta 1 saatlik bir idman sonrasında bu kararı verdiler. Sonra ben tekrar Bursa'ya döndüm. Çok küçük yaştaydım o dönemde.

Evet, onu soracaktım ben

Kendimi amatör kümede geliştirdiğimi söyleyebilirim. Orası bana savaş, rekabet, mücadele ve tecrübe kattı. Yaşıtlarımdan büyüklerle oynamak beni çok geliştirdi. Sonra Murat Türksoy Hocamız beni Ankaragücü'ne davet etti. 1 saatlik idmanın ardından "Direkt takıma gelebilir" dediler.

de... Çok küçük yaşta transfer oluyorsun Ankaragücü'ne...

Orası benim için biraz duygusaldır. Ailenden ilk kez ayrılıyor ve uzaklara gidiyorsun. Yakın bir mesafede değil o zamanki şartlarda... Ankara-Bursa arası baya mesafe var. Annem duygusal, babam ciddi olsa bile o da duygusal... O zamanki düşünce yapım; "Fedakârlık yapacaksın ki karşılığını ilerleyen yıllarda alarsın" tarzındaydı. Küçüklükten beri düşüncem hep böyleydi. Ankaragücü'nde çok zor günler yaşadım. Aileni özliyorsun. Hastalanıyorsun bazen... Kendi başına bir şeyleri atlatıyorsun. Yapman gereken bazı şeyler oluyor. Kendi iradenle çözüyor, çözümlüyorsun. Ama bunun avantajları daha fazlaydı. En büyük avantajı, insanı genç yaşta olgunlaştırıyor. Şimdi bütün kararları kendin veriyorsun. Yani o aileden uzak kaldığım dönemin bana kattığı çok şey oldu... Çocukken açıkçası çok fazla maç izlemiyordum ama Fenerbahçe'ye karşı bir ilgim vardı. Deivid'ler, Alex de Souza'lar herkesi etkiliyordu o dönem... Alex de Souza'nın kramponlarını arıyorduk o dönemde...

Ankaragücü'nde Gelişim Ligleri'nde forma giyiyorsun ve 24 Nisan 2016 tarihinde ilk kez profesyonel bir lig maçına çıkıyorsun. O dönem 2. Lig'de mücadele eden MKE Ankaragücü, Ankara'da Amed'le karşılaşılıyor ve karşılaşmayı 2-1 kaybediyorsunuz. O maçı nasıl hatırlıyorsun?

İster istemez heyecan oluyor. Hatırlıyorum o maçı. Fedakârlık yapmışsın, aileden uzaklaşmışsın; bir cefa

var. Sefayı da yaşayabilmek için işini lâyıkıyla yapman gereken bir 90 dakika var. Gelen fırsatları iyi değerlendirmen gerekiyor ki devamını getirebilesin. Maça çok rahat çıktım. İlk maçım olmasına rağmen çok rahattım. Ben maçı her zaman maçtan önce oynarım. Kafamda kurarım. Yan top geliyor mesela, ben tutuyorum. Kafamda oynuyorum. Yatakta kulaklığı takarım ve başlarım maçı oynamaya... Alex de Souza da aynısını yaptı. Bir gün önceden maçı oynardı kafasında... Onun rahatlığı çok oluyor. Maça çıktığında çok rahat oluyorsun. Kurduğun pozisyonları saha içinde de yapıyorsun. Çünkü saçma sapan pozisyonları bile kafanda kuruyorsun. Mesela top takım arkadaşına çarpıyor ve sen terste kalıyorsun...

En son Galatasaray derbisinde maçtan önce Arda abinin şutunu düşündüm. Bizim oyuncuya çarptı ve terste kaldım. Orada onu düşünmemiş olsam ilk vuruş anında sola kapatıp yatsam, terste kalacaktım ve gol olacaktı... O pozisyonun aynıasını hayal ettim. Bu Arda abi değil de başkası da olabilirdi ama ben o pozisyonu hayal ettim. Kaleci son saniyeye kadar ayakta kalmalı. Bence kalecilikteki en önemli nokta bu... Son ana kadar ayakta kalmak. Aynısı da oldu; şükür kurtardık ve iyi bir maç oldu benim için. O pozisyonda belimden sakatlandım. 2018-2019 sezonuyla birlikte artık Süper Lig'desin ve kale senin... Ankaragücü ile başarılı maçlar çıkartıyor ve herkesin dikkatini üzerine çekiyorsun. O sezonu ve akabinde Fenerbahçe'ye transferini nasıl değerlendirirsin?

Sağ olsun o dönem Mustafa Hoca-mız vardı. Mustafa Kaplan Hoca-mızla 2. Lig'de de çalışmıştık. Bana çok güvenirdi. İyi veya kötü geçen her maçın ardından bana hep destek oldu, arkamda durdu. Ben de bu sayede özgüvenimi sahaya yansıtmaya çalıştım. Dediğim gibi maçı kurgulama, oynama, o şans geldiğinde heyecanı sahaya yansıtma

vardı bende. Amatör ruhu hâlâ taşıyorum. Nerede olursam olayım o ruhu hiçbir zaman kaybetmem. Hiçbir zaman da bu ruhu kaybedeceğimi düşünmüyorum. Çünkü en başta işine duyduğun saygıdan geçen bir şey... Nerede olursak olalım... O yüzden çok güzel anıları yaşadım o dönemde. Süper Lig'de oynuyorsun, hayal kurmuşsun, bir yerlere gelmişsin. Ama geldiğin hayal noktasında daha fazla hayaller biriktirmişsin. Yani ben her gel-

Ben maçı her zaman maçtan önce oynarım. Yan top geliyor mesela, ben tutuyorum. Yatakta kulaklığı takarım ve başlarım maçı oynamaya... En son Galatasaray derbisinde maçtan önce Arda abinin şutunu düşündüm. Onu düşünmemiş olsam, ilk vuruş anında sola kapatıp yatsam, terste kalacaktım ve gol olacaktı.

diğim noktanın üstünde hayallerle devam ederim yoluma. Dolayısıyla benim çok daha fazla hayal biriktirdiğim bir sezondur. Süper Lig'de oynamaya başladım, takıma alışımdı. Çok genç yaşta Ankaragücü'nde kaptan oldum. Çok güzel, tarif edilemez bir sürü duyguydu benim için... Fenerbahçe'ye beni Ersun Yanal Hoca'm aldı. Beni aradı, "Altay seni burada görmek istiyorum. Sana güveniyorum" dedi. Sonrasında ben de Fenerbahçe'ye gitmeyi çok istedim. Zaten çocukluktan da

Amatör ruhu hâlâ taşıyorum. Nerede olursam olayım o ruhu hiçbir zaman kaybetmem. Hiçbir zaman da bu ruhu kaybedeceğimi düşünmüyorum. Çünkü en başta işine duyduğun saygıdan geçen bir şey...

o duygu vardı. Her takıma saygı duyuyorum. Profesyonel düşünce yapısında büyüdüm. Bütün takım-larımız ülkemizin saygı duyulması değerleridir. Ben de bu teklifi alınca hiç düşünmeden Ersun Hoca'ma, "Tabii ki hocam" dedim. İki kulüp birbiriyle, olması gerektiği biçimde anlaştı. Başkanımız beni aradı, "Altay seni Fenerbahçe istiyor. Biz olumlu bakıyoruz. Sen ne düşünüyorsun?" diye sordu. Ben de, "Başkanım siz olumlu bakıyorsanız bana sormanıza bile gerek yok. Ben gidiyorum" cevabını verdim. Öyle bir süreç oldu benim için. Çok da güzel oldu.

Bursa'dan çıkan, 2018-2019 sezonunda Ankaragücü'nde iki Türkiye Kupası, 17 lig maçında oynayan Altay Bayındır, bir sezon sonra Fenerbahçe gibi büyük bir takımın kalesini 32 lig, 3 de Türkiye Kupası maçında koruyor. Genç yaşına rağmen geçen sezonki bu büyük istik-

rar hakkında ne düşünüyorsun? Şöyle söyleyeyim; Ankaragücü dönemlerimde hep bugünleri düşündüm. Bugünlere gelebileceğimi, zaten doğru düşünce yapısında devam edersem bugünlerin ötesine de geçebileceğimi düşündüm. O düşüncelerim de o zaman bende oluştu. Bu benim için çok büyük avantajdı. Mental olarak aldığım destekler ya da bugüne geldiğimde yaşayacaklarımın o günden öngörüsü gibi de diyebilirim. Ben bunu düşünüyordum. O dönemde şöyle düşünüyordum... Büyük bir camiaya gittiğinde, oynamaya başladığında çok büyük bir camianın sorumluluğunu alıyorsun. Hem yaşın genç hem de kalecisin ve en ufak bir hatada direkt hedefsin. Yabancı oyuncular malûm eleştiri konusunda bizden daha sıkıntısızdır. Eleştirilmezler. Ama eleştiri direkt sana gelir. O psikolojiyi kaldırmak önemli. Her zaman dümdüz gitmi-

yor hayat. Yokuşu da direkt çıkmıyorsun. Bir sağa gidiyorsun, bir sola gidiyorsun, öyle çıkıyorsun. Önemli olan rotayı fazla şaşmamak. Ben o günlerden bugünleri çok fazla düşündüm. Profesyonel olduğum zaman destek de aldım. O zamanki gelirim doğrultusunda, düşünce yapısına güvendiğim kişilerden destek aldım. Sağ olsunlar onlar da her zaman destek oldular.

Psikolojik destek mi aldın?

Evet, psikolojik anlamda destek aldım. Onun dışında diksiyon hocam vardı. Diksiyon dersi aldım.

Konuşmalarından bu çok belli oluyor...

Çok teşekkür ediyorum. Ayrıca İngilizce de öğreniyorum. Kitaplarımı da yanımda getirdim. Takımda bu kadar çok yabancı olmasının da dil öğrenmeye çok faydası var. İngilizce mi geliştirmeye çalışıyorum. İngiliz aksanı almış bir hocam var. Bir İngiliz arkadaşım konuştuğu zaman anlayamıyorum. Yutuyor sanki kelimeleri. O aksanı da öğrenmek lâzım ki zaten diğerini bülbul gibi konuşursun.

Fenerbahçe'de geçmişe baktığımızda Engin İpekoğlu, Rüştü Reçber ve Volkan Demirel ile süregelen bir yerli kaleci geleneği var. Bu isimler uzun yıllar Fenerbahçe'nin kalesini korudu. Şimdi sen yolun çok başındasın ancak herkes tarafından takdir görüyorsun. Bu süregelen ekol konusunda, biraz da geleceğine bakarak sen ne düşünüyorsun?

Çok başarılı, kariyerli kalecilerin isimlerini saydınız. Gerçekten Fe-

nerbahçe camiasına değer katmış isimler... Böyle isimlerin ardından geliyor olmak, gerçekten gurur verici. İçinde yer aldığım camianın, bulunduğum durumun farkına vararak, en önemlisi rehavete kapılmadan, iyi oynadığım maçların devamını getirmek için çok fazla çalışmayı sürdüreceğim. Bu mantaliteyi hiç bozmadan çalışmaya devam edeceğim. Saydığınız isimler çok değerli. Fenerbahçe camiasına maddi-manevi değer katmış kaleciler. İnşallah ben de onlar gibi olarak hatta onların da üstüne çıkarak kulübümüze gerek kupalar kazandırmak, gerek maddi ve manevi değerler katmak istiyorum. İnşallah böyle olur.

Uzun vadeli kariyer planının nedir?

Ben hep kısa vadeli planlar yaparım. Uzun vadeli planlar kafamda her zaman vardır ama öncelikle kısa vadeyi sağlıklı bir şekilde dolduralım ki uzun vadeyi çıkartabilelim. Geleceğe yönelik planlarım tabii ki var ama mesela ben biraz sonra çıkacağımız idmanı düşünüyorum. Sağlam, güzel bir idman geçirmek istiyorum. Güzel bir kariyer planına yaklaşabilmek için önce bunları iyi aşmak gerekiyor. Öncelikli hedefim Fenerbahçe camiamıza kupalar kazandırmak, burada şampiyonluklar yaşamak, güzel anılarıma yenilerini eklemek. Sonrasında da kulübümüze maddi-manevi değer katmak amacıyla, başkanımızın da onayıyla farklı bir kulübe gitmek ya da kulüpte kalıp başarılarıma yenilerini eklemek...

Her futbolcunun bir Avrupa hayali var. Her futbolcunun kendisini görmek istediği bir lig var. Yarın bir gün tercihler önüne geldiğinde hangi ligi kendi oyun yapına yakın görüyorsun?

Bu soruya bugünün şartları içinde cevap verebilirim. Ama yarın gideceğimiz durum farklı şartları önünüze getirebilir. Mesela şu anda Premier Lig hızlı, çabuk oynanan,

sert ve agresif bir lig. Benim sevdiğim bir lig... Maçlarını izlerim. Bu şu anda böyle. Ama bu süreç devam edecek diye bir şey yok. O anki şartlar ne gerektiriyorsa, gitmem gerekiyorsa giderim, kalmam gerekiyorsa kalırım. Şu an benim için düşünce yapma, futboluma neresi uygun, nerede kendimi geliştirebilirim bunu düşünerek bir karar verebilirim. Bu izleyebileceğim bir yol olur. Ama şu an, "Şuraya gitmek istiyorum, şu takımında oynamak istiyorum" demem; şu anki şartlarla söyleyeceğim bir şey olur. O zaman geldiğinde değerlendirip, sonucunu hep beraber görürüz.

Geçtiğimiz sezon hiç hak etmediğini düşündüğün ağır eleştiriler aldın. Genç bir kalecinin Fenerbahçe gibi büyük bir camiada böylesine eleştirileri kaldırması kolay değil. Sen bununla nasıl başa çıktın?

Ben sosyal medya ile çok uğraşan birisi değilim. Dış dünya ile çok fazla içli-dışlı değilim. Yapmam gerekenleri bilen biriyim. Dediğim gibi, hayat her zaman

dört dörtlük gitmiyor. Bazen kötü şeyler de olacak. Ama biraz önce söylediğim gibi, ben bugünlere fazlasıyla hazırlandım. Eleştiri de olacak, sıkıntı da olacak. Ülkenin şartlarında herkes fikrini, yorumunu katabiliyor. Çünkü biz böyle bir iş yapıyoruz. Bilen de konuşabiliyor, bilmeyen de... Hatta abi-kardeşiz, size ufak bir anımı da anlatayım. Bir gün AVM'de yürüyorum. Bir dükkândan yaşlı bir amca çıktı, "Altay" diye seslendi. "Efendim abi, buyur" dedim. "Sen Fenerbahçe'nin kalecisi misin?" dedi. "Evet abi, buyur" dedim. "Ya ben maçlarınızı izliyorum. Fenerbahçeliyim. Geriden çok pas yapmıyorsunuz. Çok fazla pas yapmayın, uzun vurun" dedi. Öyle bir cevap vermen lâzım ki... Saygını bozmamalısın, adabını bilmelisin. Kırmadan, incitmeden cevaplamalısın. Çünkü o da iyiliğimizi istiyor. Ben, "Valla abi ben buradan idmana gideceğim. Ersun Hocamla konuşurum; ona göre bir taktik yaparız" dedim. O da,

"Bir gün AVM'de yürüyorum. Bir dükkândan yaşlı bir amca çıktı, "Geriden çok pas yapıyorsunuz. Çok fazla pas yapmayın, uzun vurun" dedi. Öyle bir cevap vermen lâzım ki... Saygını bozmamalısın, adabını bilmelisin. Kırmadan, incitmeden cevaplamalısın. Çünkü o da iyiliğimizi istiyor. Ben, "Valla abi ben buradan idmana gideceğim. Ersun Hocamla konuşurum; ona göre bir taktik yaparız" dedim. O da, "Tamam" yaptı. Ertesi gün ben iki tane uzun top atayım, eminim ki, "Bak gördün mü ben demiştim" diyecektir o abi..."

"Büyük bir camiaya gittiğinde, büyük bir sorumluluk alıyorsun. Hem yaşın genç hem de kalecisin ve en ufak bir hatada direkt hedefsin. O psikolojiyi kaldırmak önemli. Her zaman dümdüz gitmiyor hayat. Yokuşu da direkt çıkmıyorsun. Bir sağa gidiyorsun, bir sola gidiyorsun, öyle çıkıyorsun. Önemli olan rotayı fazla şaşmamak."

"Tamam" yaptı. Ertesi gün ben iki tane uzun top atayım, eminim ki, "Bak gördün mü ben demiştim" diyecektir o abi... Yani işin esprisi herkes doğru veya yanlış fikir kata-biliyor. Öyle bir iş yapıyoruz. O yüz-den bazı şeylere hazır olmak lâzım. Şu an her şey iyi gidiyor, çok güzel, dört dörtlük. Ama fazla kapılmadan, çalışarak yola devam etmek gerekiyor başarılı olabilmek için... Çünkü en ufak bir rehavette, "Ben oldum" dediğin an hemen başlıyor-lar aşağı iple çekmeye... Bu örnekler küçükken önüme geliyordu. Açık-çası buradan kötü örneklerle de te-şekkür ediyorum. İsim vermeyeyim ama kötü örnekler de çok fazla var önümüzde. Ama onların bize kö-tüyü göstermesi, teşekkür edilesi bir olay... Çünkü onlar bize kötüyü kendileri yaşayarak gösterdiler. Biz

de doğruları doğru şekilde alıp, yanlışları yapmamaya çalışacağız. **Fenerbahçe oyuncusu olmak hayatında neleri değiştirdi?** Öncelikle inanılmaz bir gurur veriyor. O armayı taşımak, o armanın bünyesinde bir oyuncu olmak çok büyük bir gurur. Ve çok büyük bir sorumluluk. Bu sorumlulukları da ben saha içinde de saha dışında da yerine getirmeye çalıştım. Bu zaten kendi kişiliğime alâkalı bir şey. Kendi benliğimle pekişmiş bir or-tamdayım şu anda. Bu yaşta, böyle bir camianın sorumluluğunu almak, bunları yaşamak tabii ki de aşırı bir yük gibi görünebilir ama gururu da bunu kaldırmanın verdiği sonuçtaki mutluluk da bambaşka bir durum. Süper...

Fenerbahçe'de yardımcı hoca yakın zamanın efsane ismi Volkan Demirel. Onunla nasıl bir ilişkiniz var? Volkan abiyle, daha doğrusu Volkan Hocamla aramız çok iyi. Daha çok abi-kardeş gibiyiz. Yeri geliyor sohbet ediyoruz, yeri geliyor birlikte yemek yiyoruz. Yaklaşımı gayet olumlu. Bir çok tecrübesi var. Yıllardır bu camianın içinde. Benim bazen sormam gereken şeyler olduğunda sağ olsun hemen yardımcı oluyor. Onunla aramızdaki ilişki çok güzel. Çok mutluyum bu durumdan. **Emre Belözoğlu'nun önce bir kaptan şimdi de sportif direktör olarak takımda bulunması sizi nasıl etkiliyor?**

Emre abi zaten büyük bir Fenerbahçeli. Fenerbahçe'nin çıkarları doğrultusunda elinden geleni yapıyor. Futbolculuk dönemiyle ilgili bir şey söylemeye gerek yok. Gerek Millî Takımımız için gerek kulüp ta-

kımları için çok fazla mücadele verdi. Şu anda da gayet başarılı bir şekilde devam ediyor hayatına... Kendisi zaten bir efsane, bir ekol. **Erol Bulut önce Yeni Malatya-spor'da, ardından da Alanyaspor'da önemli işler yaptı. Şimdi de Fenerbahçe'nin başında. Erol Hocayı bugüne kadar çalıştığın diğer teknik direktörlerden ayıran en önemli özellik ne sence?**

Her hocanın kendine ait metotları, disiplin anlayışı ve çalıştırma biçimleri var. Erol Hocanın da farklı bir biçimi var. Sağ olsun abi-kardeş ilişkisi içerisinde bizlerle. Ersun Hocam da öyleydi. Yakın olmayı çok severdi. Doğrusu da bence bu. Sonuçta profesyoneliz. Herkes nerede ne yapması gerektiğini biliyor. Erol Hocam antrenör olarak geldiği camiada sorumluluklarının farkında ve en iyi şekilde ilerliyor. İnşallah yeni gelen oyuncularla birlikte yaptığımız idmanlar sonucunda Fenerbahçe'mize yakışan bir oyun sergileriz. Herkes emek veriyor. Herkes mücadele ediyor. İnşallah herkesin mutlu olacağı bir sezon geçiririz.

Bu sezon önündeki savunma dört-lüsünde Gökhan Gönül ve Caner Erkin gibi Türk futbolunun son 10 yılına damga vuran isimlerin yanı sıra iki de yabancı stoper var. Yepyeni ama tecrübeli bir savunma kurgusu... Kenarda da Novak, Nazım Sangare gibi isimler bekliyor. Bu konuda neler söylersin? Geçen sene bu konuyla alâkalı çok fazla sıkıntı yaşadım. Sakatlıklar oldu. Sezon öncesi düşündüklerimizi sezon içinde uygulayamadık. Mevkii olmadığı halde bazı oyuncu-

lar mecburiyetten stoperde oynadı. Burada kimseye bir suç atamaz ya da eleştiri yapamazsınız. Çünkü mevkiinde değil. Yeri geldi orada Jailson oynadı, Gustavo oynadı, Ozan oynadı. Bu sene yenilenen bir defans dörtlüsü var. Herkes iyi niyetli. Zaten Gökhan abi ile Caner abi yıllardır Türk futboluna hizmet ediyorlar. Onlar da elinden geleni yapıyorlar takım için. Şu anda açıkçası ben savunma dörtlüsüyle daha iyi anlaşabilen bir konumdayım çünkü herkes mevkiinde oynuyor.

“ Millî forma hakkında söylenecek bir şey ne olabilir. Millî forma bir duygudur, hissiyattır. Söz konusu Millî Takım olunca benim için hiçbir yaş kategorisinin önemi yok. Önemli olan kategori değil, formada ay-yıldızın bulunması. Gerisi hikâye... ”

Çok etkileyici bir fiziğin var. Son dönemdeki genç kalecilere baktığımda hepsinin gerçekten çok iyi fizikleri olduğunu görüyor ve mutlu oluyorum. Bir kaleci için oyunu doğru okuma, çabukluk, doğru yer tutma gibi konular önemlidir. Sen kendini geliştirmek için ne gibi çalışmalar yapıyorsun?

Her idmandan önce fitness'a giriyorum. Ama çok fazla da kas kütleni arttırmaman lâzım. Sonuçta biz futbolcuyuz. Güreşçi ya da dövüşçü değiliz. Estetik esnekliği bozmadan gerek saha çalışmaları, gerek dışardaki çalışmalarla hocalarımızın verdiği programlar çerçevesinde antrenmanlarımı sürdürüyorum. **2014 yılından bu yana U17, U19, U20, U21 takımlarında millî formayı terlettin. Ümit Millî Takımımızın kalesini korudun ve son olarak da A Millî Takım kadrosuna davet edil-**

din. Millî forma hakkında bize neler söylersin?

Millî forma hakkında söylenecek bir şey ne olabilir. Bence bir şey olamaz. Çünkü millî forma bir duygudur, hissiyattır. Söz olarak söyleyebilecek şeylerle bitiremezsin Millî Takım'ı... Söz konusu Millî Takım olunca benim için hiçbir yaş kategorisinin önemi yok. Dün U7, U19'daydım. Ümit Millî Takım'ın kalesini korudum. Yarın şans geldiğinde A Millî Takım'da oynarız. Önemli olan kategori değil, formada ay-yıldızın bulunması. Gerisi hikâye...

Kendine hangi kalecileri, hangi özellikleriyle örnek alıyorsun? Ülkemizde ve dünyada hangi kalecileri beğeniyorsun?

Avrupa standartlarında birçok kaleci var. Fakat ben "Bir ismi örnek alıyorum, onun yolundan gideceğim" diye bir söz söylemem. Çünkü herkesin kendi yolu, herkesin bir ismi var. Avrupa'da Keylor Navas, Buffon, De Gea var. Onlar olmuş isimler. Ben de kendi yolumdan gidiyorum. Ülkemizde birçok değerli kaleci var. Allah herkesin yolunu açık etsin. Biz kendi işimize bakacağız. Ama dediğim gibi tek bir isim söyleyemem. Üst düzey ligleri izleyip, oradaki kalecilerin ne yaptıklarına dikkatle bakıyorum. Yaptıkları doğrulara ve yanlışlara bakıyorum ve idmanlarımda çok çalışıyorum.

İstanbul'da nasıl bir hayatın var? Boş zamanlarında neler yaparsın? Hobilerin neler?

Çok fazla dışarı çıkmam. Genelde evde takılırım. Ailemle birlikte olmayı çok severim. Çünkü en önemli değer, insanın ailesidir. Özellikle mevcut şartlarda çok önemli. Ben zaten çok fazla dışarıya çıkmayı sevmezdim. Gürültülü ortamlardan hoşlanmıyorum. Bende biraz yaşlı kafası var herhalde... Ailemle vakit geçireyim isterim. Resim yaparım,

bol bol kitap okurum, sabahları mutlaka yüzerim. Çünkü yüzmenin de bize çok faydası var. Doğru zamanda tabii ki... Antrenman yoksa... Onun dışında 2-3 tane çiçeğim var evde. Onlara bakıyorum. Yemek yapmayı çok severim. İnanılmaz tarhana çorbası yaparım. Hatta bir gün gelirsiniz, misafirim olursunuz, size de yaparım. Tarhanayı annem yapıp gönderiyor tabii ki... Yemek yapmaya vakit ayırıyorum ama... Sabah idman oluyor. Akşam eve gidiyorum, yemek yok. Kendime güzelce yaparım. Zevk alarak yaparım. Bilmediğim yemekleri de tarifini açar bakar, öyle yaparım.

“ Bu sene yenilenen bir defans dörtlüsü var. Herkes iyi niyetli. Zaten Gökhan abi ile Caner abi yıllardır Türk futboluna hizmet ediyorlar. Şu anda açıkçası ben savunma dörtlüsüyle daha iyi anlaşabilen bir konumdayım çünkü herkes mevkiinde oynuyor. ”

İşte kare as

A Ligi

1. Grup

İtalyan futbolu, neredeyse 2006'daki dünya şampiyonluğundan beri büyük bir krizle karşı karşıyaydı. O turnuva sonrasında 2010 ve 2014 Dünya Kupalarına daha ilk turda veda eden İtalyanlar, 2018 Dünya Kupası'naysa katılmayı dahi başaramamış ve tam 60 yıl sonra bu en büyük organizasyonun dışında kalmıştı. Aynı dönemde Avrupa Şampiyonalarında da işler pek İtalyanların istediği gitmemişti. Gök Mavililer sadece EURO 2012'de final görebilmiş, onda da İspanya'ya 4-0 mağlup olarak turnuva tarihinin en ağır final

Gök Mavililerde diriliş emareleri

yenilgisini almışlardı. 14 yıldır gelen bu tatsız sonuçların ardından Uluslar Ligi'nde dördütlü finallere kalınması, İtalya adına önemli bir diriliş emaresi olarak kabul edilebilir. Bunun teyidi için de elbette önce yazın düzenlenecek EURO 2020'de, ardından da Ekim ayındaki Uluslar Ligi dördütlü finallerinde ne yapacaklarını görmek gerekecek ama şimdilik eskiye nazaran iyi gittikleri de bir gerçek. A Ligi 1. Grup'ta Kasım ayına lider giren taraf Polonya'ydı. Ancak Polonya, oynadığı son iki maçı da kaybedince üçüncü sıraya gerilemekten kurtulamadı. 15 Kasım'daki ilk maçlarda İtalya, Polonya'yı 27. dakikada penaltıdan Jorginho ve 84. dakikada da Domenico Berardi'nin attığı golle 2-0 mağlup etti. Aynı gün Hollanda ise Bosna-Hersek engelini 3-1'lik skorla aştı. Portakalların gollerinin ikisini Georginio Wijnaldum kaydederken bir gol de Memphis Depay'dan geldi. Bosna'nın şeref

İtalya

Belçika

Fransa

İspanya

UEFA Uluslar Ligi'nde 2020-2021 sezonunun grup aşaması tamamlandı. A Ligi'nde gruplarını zirvede tamamlayan İtalya, Belçika, Fransa ve İspanya, 2021 yılının Ekim ayında oynanacak dördütlü finallerde boy gösterme hakkını elde etti.

2. Grup

Tarihinin en iyi jenerasyonlarından birine sahip olan ve son Dünya Kupası'nı da üçüncülükle tamamlayan Belçika, Uluslar Ligi'nin ilk sezonunda İsviçre karşısında şok bir mağlubiyet almış ve bunun sonucunda da dördütlü finalleri kaçırmıştı. Belçika bu sezon İngiltere, Dani-

marka ve İzlanda ile birlikte yer aldığı gruptaysa bu defa yaş tahtaya basmadı ve altı maçta 15 puan toplayarak liderliği elde etmeyi başardı. Grupta Kasım ayına girilirken Belçika dokuz puanla liderdi ama hemen gerisinde de yedişer puanlı Danimarka ve İngiltere yer almaktaydı. Üstelik Belçika iki rakibiyle peş peşe karşılaşacaktı ve bu maçlardan birinde takılması halinde çelmeyi takan rakibi onu geçmiş olacaktı. Hata lüksünün olmadığı bu ortamda Kırmızı Şeytanlar ilkin 15 Kasım'da İngiltere'yi konuk etti. Bir ay evvel 2-1 mağlup olarak tek yenilgisini tattığı rakibi karşısında maça hızlı başlayan Belçika, 10. dakikada Youri Tielemans'ın ceza sahası dışından attığı güzel golle 1-0'lık üstünlüğü yakaladı. 24. dakikada da bu kez Dries Mertens frikikten fileleri havalandırıyor ve erken gelen bu iki golle maç 2-0 ev sahibi ekibin üstünlüğüyle sonuçlanıyordu. Günün diğer maçındaysa çoktan küme düşmüş olan puansız İzlanda, Danimarka deplasmanında en azın-

Courtois'nın ayağının altından kaçırmayla skor 3-2'ye gelse de hemen bir dakika sonrasında Kevin de Bruyne şık bir plaseyle son sözü söyledi ve maçı 4-2 kazanan Belçika da dördütlü finallerde yerini almış oldu. Aynı gün İngiltere ise evinde İzlanda ile yaptığı maçı 4-0 kazandı. İngilizlerin gollerinin ikisini Phil Foden kaydederken Declan Rice ve Mason Mount da birer golle skora katkıda bulundu.

Declan Rice ve Mason Mount da birer golle skora katkıda bulundu.

1. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İtalya	6	3	3	0	7	2	12
Hollanda	6	3	2	1	7	4	11
Polonya	6	2	1	3	6	6	7
Bosna-Hersek	6	0	2	4	3	11	2

İtalya-Bosna Hersek: 1-1

Hollanda-Polonya: 1-0

Bosna Hersek-Polonya: 1-2

Hollanda-İtalya: 0-1

Bosna Hersek-Hollanda: 0-0

Polonya-İtalya: 0-0

Polonya-Bosna Hersek: 3-0

İtalya-Hollanda: 1-1

Hollanda-Bosna Hersek: 3-1

İtalya-Polonya: 2-0

Bosna Hersek-İtalya: 0-2

Polonya-Hollanda: 1-2

2. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Belçika	6	5	0	1	16	6	15
Danimarka	6	3	1	2	8	7	10
İngiltere	6	3	1	2	7	4	10
İzlanda	6	0	0	6	3	17	0

İzlanda-İngiltere: 0-1

Danimarka-Belçika: 0-2

Danimarka-İngiltere: 0-0

Belçika-İzlanda: 5-1

İngiltere-Belçika: 2-1

İzlanda-Danimarka: 0-3

İngiltere-Danimarka: 0-1

İzlanda-Belçika: 1-2

Danimarka-İzlanda: 2-1

Belçika-İngiltere: 2-0

İngiltere-İzlanda: 4-0

Belçika-Danimarka: 4-2

3. Grup

Son dünya şampiyonu Fransa ile son Avrupa ve Uluslar Ligi şampiyonu Portekiz'i bir araya getiren 3. Grup'ta gülen taraf Fransa oldu. Aslında Kasım ayına girilirken ibrenin az da olsa Portekiz'den yana olduğu söylenebilirdi. Zira iki takımın da 10'ar puanı bulunuyordu ve ikili 14 Kasım'da Lizbon'da karşı karşıya geleceklerdi. Portekiz bu maçı kazanması halinde grup liderliğini garantileyecekti. Tabii iki ekibin bir ay evvel Paris'te oynadıkları maç golsüz eşitlikle sonuçlandığından, Lizbon'daki karşılaşmanın gollü beraberlikle tamamlanması halinde de ikili averaj avantajı Fransa'ya geçecekti.

Söz konusu karşılaşmadaysa Portekiz gol yollarında daha yoğun bir çaba ortaya koymaya çalışsa da beklediği üretkenliği sergileyemiyordu. Fransa ise rakip kaleye daha az gitse de daha tehlikeli olan taraftı. İlk yarıda Anthony Martial'in yakın mesafeden bir kafa şutu üst

direkten dönerken, bir diğer pozisyonda yine Martial, Lucas Hernandez'in soldan yaptığı ortaya altıpas üzerinde dokunuyor fakat Portekiz kalecisi Rui Patricio gole izin vermiyordu. 54. dakikaya gelindiğindeyse Adrien Rabiot'nun Patricio'dan dönün şutunu Ngolo Kante'nin yakın mesafeden tamamlamasıyla Fransa 1-0 öne geçti. Birkaç dakika sonra gelişen Portekiz atağında Fonte'nin kafa şutunda topun direğe takılmasıyla da ev sahibi ekip büyük bir fırsatı kaçırmış oldu ve 90 dakika da 1-0 Fransa'nın üstünlüğüyle tamamlandı. Fransa böylece bitime bir maç kala grup birinciliğini de garantilemiş oluyordu. Aynı gün gruptaki diğer maçtaysa İsveç, konuk ettiği Hırvatistan'ı Dejan Kulusevski ve Marcus Danielson'un gollarıyla 2-1 mağlup etti ve ikili averajda da rakibiyle şartları eşitledi. Hırvatların tek golünüyse Danielson kendi kalesine attı. 17 Kasım'da geriye çözülecek tek düğüm olarak kimin küme düşeceği kalmıştı. İsveç ile Hırvatistan arasında puan eşitliği halinde genel averaja bakılacaktı ve son maçlar öncesinde iki takımın da eksi altışar averajı vardı. Hırvatların tek avanta-

Fransa'ya rakip çıkmadı

jiysa gol sayılarının daha fazla olmasıydı. İsveç, Fransa deplasmanında her ne kadar ilk dakikalarda Victor Claesson'un golüyle 1-0 öne geçse de sonrasında Olivier Giroud ve Benjamin Pavard'ın gollerine engel olamayınca ilk yarıyı 2-1 yenik kapatıyor, aynı esnada Hırvatistan ise Portekiz karşısında soyunma odasına Matteo Kovacic'ten gelen golle 1-0 önde gidiyordu. İkinci yarıya geçildiğindeyse Portekiz, Ruben Dias ve Joao Felix ile golleri bulup skoru lehine çevirirken, Fransa adına da Giroud bir kez daha fileleri havalandırıp farkı ikiye çıkartıyordu. Hırvatlar sonrasında Kovacic ile skoru bir kez daha dengeye getirip rahatlasalar da son dakikalar hayli ilginçti. 88'de Robin Quaison, İsveç adına farkı tekrar bire indirirken, 90'da da Ruben Dias, Portekiz'i yeniden öne geçiriyordu. Duraklama dakikalarında İsveç'in veya Portekiz'in bir gol daha bulması halinde küme düşen taraf İsveç yerine Hırvatistan olacaktı. Ancak gol, 90+5'te Kingsley Coman ile Fransa'dan geldi ve böylece Portekiz 3-2, Fransa da 4-2 galip gelince B Ligi'ne düşen taraf da İsveç oldu.

4. Grup

İspanya, Almanya, Ukrayna ve İsviçre'nin mücadele ettiği 4. Grup, kimsenin tahmin etmeyeceği bir sona sahne oldu. Puan tablosuna bakıldığında İspanya'nın lider olması elbette tahmin edilmeyecek bir durum değildi ama bu liderliğin son maçta Almanya'nın 6-0 mağlup edilmesiyle gelmesi herhalde en duygusal İspanyol'un dahi gönlünden geçebilecek türden bir senaryo sayılmazdı.

Kasım ayına girilirken grupta İspanya yedi puanla liderdi ve onu altışar puanlı Almanya ile Ukrayna izlemekteydi. 14 Kasım'daki maçlarda Almanya, Ukrayna'yı Leipzig'de ağırlarken konuk ekip 12. dakikada Roman Yaremchuk ile öne geçiyor, Almanya ise buna 23'te Leroy Sane, 33'te de Timo Werner ile cevap vererek üstünlüğü ele alıyordu. 64'te Werner'in bir kez daha fileleri havalandırmasıyla da skor belirlendi ve Almanya sahadan 3-1 galip ayrılarak puanını dokuza yük-

4. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İspanya	6	3	2	1	13	3	11
Almanya	6	2	3	1	10	13	9
Ukrayna	5	2	0	3	5	10	6
İsviçre	5	0	3	2	6	8	3

Ukrayna-İsviçre: 2-1
Almanya-İspanya: 1-1
İspanya-Ukrayna: 4-0
İsviçre-Almanya: 1-1
Ukrayna-Almanya: 1-2
İspanya-İsviçre: 1-0
Ukrayna-İspanya: 1-0
Almanya-İsviçre: 3-3
İsviçre-İspanya: 1-1
Almanya-Ukrayna: 3-1
İspanya-Almanya: 6-0
İsviçre-Ukrayna: İptal

İspanya'dan Almanya'ya tarihi fark

seltti. Aynı esnada Basel'de oynanan İsviçre-İspanya maçıysa hayli dramatikti. İsviçre, ilk yarının ortalarında Remo Freuler'in attığı güzel golle 1-0 öne geçerken İspanya ikinci yarıda iki penaltı birden kazanıyor, hatta bunların ikincisinde İsviçreli savunmacı Nico Elvedi de ikinci sarı karttan oyun dışında kalıyordu. Ne var ki iki penaltıda da Sergio Ramos topu kendisine göre sol alt köşeye attı ve bunların ikisini de kaleci Yann Sommer kurtarmayı başardı. İspanya'yı ve bir bakıma Ramos'u da kurtaransa, 89. dakikada Gerard Moreno oldu ve onun attığı golle de mücadele 1-1'lik eşitlikle sonuçlandı. Bu sonuçların ardından 17 Kasım'da Sevilla'da oynanacak olan İspanya-Almanya maçına ev sahibi ekip, rakibinin bir puan gerisinde çıkıyordu ve beraberliğin de Almanya'ya yarıyor olması nedeniyle çoğu kişinin gözünde Almanlar daha şanslıydı. Fakat ortaya çıkacak sonuç, adeta üç ay önce Bayern Münih'in Barcelona'ya attığı tarihi farkın acısını çıkartacak cinstendi. Gol sağanağının ilk damlası 17. dakikada Alvaro Mo-

rata ile düşerken 33'te Ferran Torres ve 38'de de Rodri'den gelen gollerle İspanya ilk yarıyı 3-0 önde kapatıyordu. Daha da ilginç, üç golün de yan toplardan gelmiş olmasıydı. İkinci yarıdaysa iyice dağılmış durumda olan rakibi karşısında ani ataklarla sonuca gitmeyi benimseyen İspanyollar, 55 ve 71'de Torres'in iki gol daha bulup hat-trick yapmasıyla farkı beşe çıkartıyor, son sözü de 89'da Mikel Oyarzabal'ın söylemesiyle maçı 6-0'lık unutulmaz bir skorla kazanıyordu. Böylece İspanya, puanını 11'e yükselterek grup liderliğini ve dördü finallere gitme hakkını elde etti. Almanya ise resmi maçlarda tarihinin en ağır yenilgisini almış olmanın şokuyla karşı karşıyaydı. Almanya'nın tüm zamanlardaki en ağır yenilgisiyse tam 111 yıl evveldi. 1909'da İngiltere amatör karmasına 9-0 yenilmişlerdi. Öte yandan bu grupta İsviçre ile Ukrayna arasındaki son maç ise Ukrayna takımında çıkan Covid-19 vakaları nedeniyle iptal edildi. Gruptan B Ligi'ne düşecek takımı belirleyecek olan maçla ilgili kararı UEFA verecek.

1. Grup

Uluslar Ligi'nde en dramatik sonlardan biri B Ligi 1. Grup'ta yaşandı. Grupta zirve iddiası taşıyan iki takımdan biri olan Norveç'in kadrosundaki iki oyuncunun Covid-19 testinin pozitif çıkması neticesinde, ülkedeki kurallara gereği tüm katile karantinaya =alınıyordu. Dolayısıyla Norveç hükümeti de millî takım kafilesinin bu durumda Romanya ve Avusturya ile deplasmanda oynanacak maçlara gönderilmeyeceğini açıkladı. Bunun üzerine 15 Kasım'daki Romanya-Norveç maçı oynanmazken, Avusturya ile Kuzey İrlanda arasında Viyana'da oynanan karşılaşmadaysa konuk ekip her ne kadar 75. dakikada Josh Magennis'in golüyle 1-0 öne geçtiyse de çabuk reaksiyon gösteren Avusturya 81'de Louis Schaub ile eşitliği yakaladı, altı dakika sonrasında da Adrian Grbic'in golüyle 2-1'lik galibiyete

1. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Avusturya	6	4	1	1	9	6	13
Norveç	6	3	1	2	12	10	10
Romanya	6	2	2	2	11	9	8
K. İrlanda	6	0	2	4	4	11	2

Romanya-Kuzey İrlanda: 1-1

Norveç-Avusturya: 1-2

Kuzey İrlanda-Norveç: 1-5

Avusturya-Romanya: 2-3

Norveç-Romanya: 4-0

Kuzey İrlanda-Avusturya: 0-1

Norveç-Kuzey İrlanda: 1-0

Romanya-Avusturya: 0-1

Romanya-Norveç: 3-0 (H)

Avusturya-Kuzey İrlanda: 2-1

Kuzey İrlanda-Romanya: 1-1

Avusturya-Norveç: 1-1

Norveç'e Covid-19 çelmesi

uzandı. Normalde Avusturya ile Norveç arasında oynanacak son maçın doğal bir final haline gelmesi bekleniyordu. Avusturya'nın beş maçta 12, Norveç'in de dört maçta dokuz puanı vardı. İki ekibin Oslo'da yaptığı ilk maçı Avusturya 2-1 kazandığından Norveç'in bu maçı, Romanya maçının skorundan bağımsız bir biçimde galibiyetle tamamlaması gerekmektedir. Romanya maçıyla ilgili hemen aksiyon alamayan Norveç Futbol Federasyonu'ysa, Avusturya maçına gitmemek yerine yeni bir millî takım kadrosu oluşturup rakiplerinin karşısına çıkma kararı alıyordu. Norveç'in bir nevi B takımı, çıktığı bu zorlu maçıysa uzun süre beklentilerin ötesinde bir oyun da ortaya koydu ve 61. dakikada da Ghayas Zahid'in golüyle 1-0 öne geçti. Maçı böyle tamamlamaları ha-

linde, yaşadıkları büyük aksiliğe rağmen grubu lider bitirme ihtimalleri de vardı (Romanya maçının ileri bir tarihte oynanması durumunda). Fakat 90+4'te sağ çaprazdan ceza sahasına giren Adrian Grbic'in yerden uzak direk dibine çektiği şutta topun filelere takılmasıyla birlikte Norveç yıkılıyor, grup liderliğini alan taraf da Avusturya oluyordu. Aynı gün Kuzey İrlanda ile Romanya'nın Belfast'taki mücadelesindeyse ev sahibi ekip Liam Boyce ile öne geçmesine karşın Eric Bicfalvi'nin golüne engel olamayınca 1-1'lik skor ortaya çıktı. Bu skor da Kuzey İrlanda'nın son sırada kalıp C Ligi'ne düşmesi anlamına geliyordu. Ertelenen Romanya-Norveç maçının çıkana ve düşene etki etmeyeceğinin netleşmesinin ardından bu karşılaşmanın 3-0 Romanya lehine tescil edildiği açıklandı.

2. Grup

B Ligi 2. Grup'ta Kasım fıktstürü öncesinde İskoçya dört maçta 10 puanla liderdi. Onların ardından altı puanlı Çek Cumhuriyeti ve beş puanlı İsrail gelmekteydi. Son iki maçını sırasıyla Slovakya ve İsrail deplasmanında oynayacak olan İskoçlara bu karşılaşmalarda alacağı iki beraberlik bile liderlik için yetecekti zira Çeklere karşı oynadıkları iki maçı da kazandıkları için ikili averaj avantajına da sahiplerdi. Gelgelelim çok az ihtimal verilen senaryo gerçek oldu ve İskoçya oynadığı iki maçtan da mağlubiyetle ayrılırken Çekler aksine iki maçta altı puan topladı ve böylece son düzlükte rakiplerini geçerek grubu lider tamamladı. 15 Kasım'daki ilk maçlarda İskoçya, Slovakya'ya 1-0 kaybederken ev sahibi ekibin galibiyet golü, 32. dakikada Jan Gregus'tan geldi. Çek

2. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Çekya	6	4	0	2	9	5	12
İskoçya	6	3	1	2	5	4	10
İsrail	6	2	2	2	7	7	8
Slovakya	6	1	1	4	5	10	4

İskoçya-İsrail: 1-1

Slovakya-Çekya: 1-3

İsrail-Slovakya: 1-1

Çekya-İskoçya: 1-2

İsrail-Çekya: 1-2

İskoçya-Slovakya: 1-0

İskoçya-Çekya: 1-0

Slovakya-İsrail: 2-3

Slovakya-İskoçya: 1-0

Çekya-İsrail: 1-0

İsrail-İskoçya: 1-0

Çekya-Slovakya: 2-0

Çeklerden son düzlükte büyük atak

Cumhuriyeti'ye evinde İsrail engelini yedinci dakikada Vladimir Darida'nın attığı golle, yine 1-0'lık skorla aştı. Bu skorların ardından İskoçya'ya artık son maçta beraberlik de yetmeyecek hale gelmişti. Çek Cumhuriyeti'nin, evinde Slovakya karşısında 17. dakikada Tomas Soucek ile 1-0 öne geçmesiyle de İskoçya üzerindeki baskı daha da artmıştı. Netanyahu'daki maçta ilk yarının

sonlarına gelindiğinde İsrail'in Manor Solomon ile 1-0 öne geçmesiyle de İskoçların etrafındaki çember iyice daraldı. Maçların ikinci yarılarında da tek golü Zdenek Ondrasek ile Çekler bulunca 2-0 kazanan Çek Cumhuriyeti zirveye yerleşiyor, 1-0 kaybeden İskoçya ise ikinci sıraya iniyordu. Diğer yandaysa İsrail, B Ligi'nde kalırken Slovakya C Ligi'ne düşen taraf oluyordu.

4. Grup

Oynadığı ilk dört maçta 10 puan toplayan ve kalesinde gol dahi görmeyen Galler, haliyle B Ligi 4. Grup'ta Kasım ayına da lider olarak girmişti. Hemen arkaların-daysa, dört maçta dokuz puan toplayan Finlandiya bulunuyordu. İki puanlı İrlanda Cumhuriyeti ile bir puanlı Bulgaristan'ın tek gayesiye B Ligi'ne tutunabilmektir. Galler, Kasım fikstürünün ilk maçında da kalesini gole kapamayı sürdürüyordu. İrlanda ile Cardiff'te oynadıkları maçı 67. dakikada David Brooks'un attığı golle 1-0 kazandılar ve böylece son maçlar öncesinde de puanlarını 13'e yükselttiler. Aynı esnada Finlandiya da Galler'i takibini sürdürmekteydi. Bulgaristan deplasmanında henüz yedinci dakikada Teemu Pukki ile öne geçmişler, ilk yarının duraklama dakikalarında Robin Lod ile farkı ikiye çıkarmışlar, ikinci yarının ortalarında Dimitar İliev'in penaltısına engel olamasalar da maçı

Galler işi şansa bırakmadı

2-1 kazanmayı bilmişlerdi. Bu durumda 18 Kasım'da Cardiff'te oynanacak olan Galler-Finlandiya maçı, kimin A Ligi'ne yükseleceğini belirleyecekken, Dublin'deki İrlanda-Bulgaristan karşılaşmasında da kimin C Ligi'ne düşeceği ortaya çıkacaktı. Finlandiya, henüz 12. dakikada Jere Uronen'in gole giden Harry Wilson'ı düşürmesi sonucunda 10 kişi kalarak işini hayli zora sokuyor, 29. dakikaya gelindiğinde de Wilson bu kez topu filelere göndererek Galler'i skor olarak da

üstün duruma getiriyordu. İkinci yarının başlarında Daniel James'in ceza sahası dışından attığı güzel golle fark ikiye çıkarken, 63'te Pukki durumu 2-1'e getirdi ve Galler'in gol yememe orucu da nihayet bozulmuş oldu. 84'teyse Kieffer Moore maça noktayı koydu ve onun golüyle Galler sahadan 3-1 galip ayrılarak grubu lider bitirdi. Dublin'deki İrlanda-Bulgaristan maçındaysa "gol" sesi çıkmayınca bu gruptan C Ligi'ne düşen taraf da Bulgaristan oldu.

4. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Galler	6	5	1	0	7	1	16
Finlandiya	6	4	0	2	7	5	12
İrlanda	6	0	3	3	1	4	3
Bulgaristan	6	0	2	4	2	7	2

Bulgaristan-İrlanda: 1-1

Finlandiya-Galler: 0-1

Galler-Bulgaristan: 1-0

İrlanda-Finlandiya: 0-1

İrlanda-Galler: 0-0

Finlandiya-Bulgaristan: 2-0

Finlandiya-İrlanda: 1-0

Bulgaristan-Galler: 0-1

Bulgaristan-Finlandiya: 1-2

Galler-İrlanda: 1-0

İrlanda-Bulgaristan: 0-0

Galler-Finlandiya: 3-1

BAŞARIYLA ÖLÇÜLMEZ BU SEVDA
TARAFTARIN ARKANDA
YANINDA *Coca-Cola*®

1. Grup Lüksemburg'un rüyası kısa sürdü

Lüksemburg, Ekim ayında büyük bir sürprize imza atmış ve Karadağ'ı deplasmanda 2-1 yenerek hem liderliği hem de rakibine karşı ikili averaj avantajını ele geçirmişti. Lüksemburg, Kasım maçlarında da en az Karadağ'ın aldığı kadar puan alması halinde grubu lider tamamlayacak ve B Ligi'ne yükselerek 110 yıla yaklaşan futbol tarihinde ilk kez kıtanın en kötü takımları arasından sıyrılacaktı. 14 Kasım'da Azerbaycan ile Karadağ, Dağlık Karabağ'daki çatışmalar nedeniyle Hırvatistan'ın Zapresic kentinde karşılaşırken mücadele golsüz eşitlikle sona eriyordu. Aynı saatte Lefkoşa'da oynanan Kıbrıs Rum Kesimi-Lüksemburg maçındaysa konuk ekip henüz beşinci dakikada Ioannis Kousoulos'un kendi kalesine attığı golle 1-0 öne geçse de Rumlar 34. dakikada Grigoris Kastanos ile beraberliği yakalıyor, 71'de de yine Kastanos ile bir gol daha bularak maçı 2-1 kazanıyorlardı. Böylece son maçlara Karadağ, Lüksemburg'un bir puan önünde giriyordu. Karadağ, 17 Kasım'da Podgorica'da konuk ettiği Kıbrıs Rum Kesimi'ni ikisi Aleksandar Boljevic, birer tanesi de Stevan Jovetic ve Stefan Mugosa imzası taşıyan gollerle 4-0 yenerek adını B Ligi'ne yazdırmayı başardı. Lüksemburg ise Azerbaycan'ı ağırladığı son maçta da etkili olamadı ve 0-0 biten karşılaşmanın ardından ikinci sırada kaldı. Grupta son sırayı alan Kıbrıs Rum Kesimi ise D Ligi'ne düşmemek için play-out'a kaldı ve Mart ayında oynanacak maçlarda Estonya ile eşleşti.

1. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Karadağ	6	4	1	1	10	2	13
Lüksemburg	6	3	1	2	7	5	10
Azerbaycan	6	1	3	2	2	4	6
Kıbrıs RK	6	1	1	4	2	10	4

Azerbaycan-Lüksemburg: 1-2

Kıbrıs RK-Karadağ: 0-2

Lüksemburg-Karadağ: 0-1

Kıbrıs RK-Azerbaycan: 0-1

Lüksemburg-Kıbrıs RK: 2-0

Karadağ-Azerbaycan: 2-0

Azerbaycan-Kıbrıs RK: 0-0

Karadağ-Lüksemburg: 1-2

Kıbrıs RK-Lüksemburg: 2-1

Azerbaycan-Karadağ: 0-0

Lüksemburg-Azerbaycan: 0-0

Karadağ-Kıbrıs RK: 4-0

2. Grup Ermenistan sürpriz yaptı

Bu grubun en ilginç yanlarından biri, önceki sezon D Ligi'nde yer alan ve bu yoldan EURO 2020'ye katılmak için play-off'a kalan K. Makedonya ile Gürcistan'ın birbirlerini bulmuş olmasıydı. Kasım maçları öncesinde bu iki ekip altışar puanla ilk iki sırayı paylaşıırken, Ermenistan beş puanla üçüncü sıradaydı. Söz konusu maçlardan üç gün evvel iki takım EURO 2020 play-off finaline çıkmış ve gülen taraf 1-0 kazanan Kuzey Makedonya olmuştu. 15 Kasım'a gelindiğindeyse Gürcistan belli ki bu maçın şokunu atlatabilecekti. Zira evlerinde bu kez de Ermenistan'a boyun eğiyorlardı. Ermenistan'ın ilk yarısını Kevork Gazaryan'ın golüyle 1-0 önde kapadığı maçta ikinci yarının ortalarında Valeri Kazaişvili, Gürcistan adına skoru dengelese de bitime dört dakika kala Sarkis Adamyan'ın attığı gol, Ermenistan'a 2-1'lik galibiyeti getirdi. Aynı gün Kuzey Makedonya ise Estonya engelini yine 2-1'lik skorla aştı. Böylece Gürcistan'ın liderlik şansı da ortadan kalktı. 18 Kasım'daki Ermenistan-Kuzey Makedonya maçı, Dağlık Karabağ'daki güvenlik sorunu nedeniyle Lefkoşa'ya alınmıştı. Kazanan tarafın grubu lider tamamlayacağı, beraberliğin de Kuzey Makedonya'ya yaradığı maçta düğümü çözen 55. dakikada Hovhannes Hambardzumyan'ın attığı gol oldu ve böylece 1-0 galip gelen Ermenistan, puanını 11'e çıkartarak grup liderliğini elde etti. Günün diğer maçındaysa Gürcistan ile Estonya golsüz berabere kaldı. Üç puanla grup sonuncusu olan Estonya ise play-out'ta Kıbrıs Rum Kesimi ile eşleşti.

2. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Ermenistan	6	3	2	1	9	6	11
K. Makedonya	6	2	3	1	9	8	9
Gürcistan	6	1	4	1	6	6	7
Estonya	6	0	3	3	5	9	3

K. Makedonya-Ermenistan: 2-1

Estonya-Gürcistan: 0-1

Ermenistan-Estonya: 2-0

Gürcistan-K. Makedonya: 1-1

Estonya-K. Makedonya: 3-3

Ermenistan-Gürcistan: 2-2

K. Makedonya-Gürcistan: 1-1

Estonya-Ermenistan: 1-1

K. Makedonya-Estonya: 2-1

Gürcistan-Ermenistan: 1-2

Ermenistan-K. Makedonya: 1-0

Gürcistan-Estonya: 0-0

3. Grup Slovenya istediğini aldı

Slovenya, Yunanistan, Kosova ve Moldova'yı bir araya getiren C Ligi 3. Grup'ta, son iki maç öncesinde zirve mücadelesi veren ikili-den Slovenya'nın 10, Yunanistan'ın da sekiz puanı bulunmaktaydı. 15 Kasım'daki maçlarda Yunanistan, Moldova deplasmanında fazla zorlanmazken Kostas Fortounis ve Tasos Bakasetas'ın gollerıyla 2-0 galip geldi. Aynı gün Slovenya ise Kosova karşısında adeta ölüp ölüp diriliyordu. 58. dakikada eski Fenerbahçeli Vedat Muriqi'in golüyle yenik duruma düşen Slovenler, beş dakika içinde Jasmin Kurtic ile skoru eşitlese de aradıkları galibiyet golünü beklediler de beklediler. Ve neredeyse maç bitmek üzereyken, 90+4'te Josip Ilcic'in penaltı golüyle hayata dönerek 2-1 kazandılar. Böylece Atina'da oynanacak Yunanistan-Slovenya maçında Slovenler için beraberlik de grubu ilk sırada tamamlamak için yeterli bir skor haline gelmişti. Nitekim maç boyunca planlarını gol yememek üzerine kurdular ve Yunanistan da hücumda bir türlü aradığını bulamayınca maç başladığı skorla sona erince grubu lider bitirip B Ligi'ne yükselen taraf da Slovenya oldu. Son sıradan kurtulacak takımı belirleyecek maçta, Kosova evinde ağırladığı Moldova'yı Lirim Kastrati'nin 31'inci dakikada attığı golle 1-0 yendi. Son sırada kalan Moldova, play-out turunda Kazakistan ile eşleşti.

3. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Slovenya	6	4	2	0	8	1	14
Yunanistan	6	3	3	0	6	1	12
Kosova	6	1	2	3	4	6	5
Moldova	6	0	1	5	1	11	1

Moldova-Kosova: 1-1

Slovenya-Yunanistan: 0-0

Slovenya-Moldova: 1-0

Kosova-Yunanistan: 1-2

Kosova-Slovenya: 0-1

Yunanistan-Moldova: 2-0

Moldova-Slovenya: 0-4

Yunanistan-Kosova: 0-0

Moldova-Yunanistan: 0-2

Slovenya-Kosova: 2-1

Kosova-Moldova: 1-0

Yunanistan-Slovenya: 0-0

4. Grup Arnavutlar hata yapmadı

Ekim maçları sonrasında Belarus yedi puanla zirveyi ele geçirmişti. Onların ardından beşer puanlı Arnavutluk ve Litvanya ile dört puanlı Kazakistan gelmekteydi. Son maçlar öncesinde dört takımın da şansı bulunuyordu. Belarus'un elbette iki puanlık bir avantajı vardı ama Arnavutluk da son iki maçını kendi sahasında oynayacaktı, üstelik bunların sonuncusu da Belarus'a karşıydı. 15 Kasım'daki ilk maçlarda Arnavutluk, Kazakistan'ı 3-1 mağlup ederken, Belarus da evinde Litvanya engelini 2-0'la aşıyordu. Dolayısıyla 18 Kasım'daki Arnavutluk-Belarus maçı da grubun liderini belirleyecek hale gelmişti. Arnavutlar, evlerindeki bu karşılaşmaya etkili başlarken 20. dakikada Sokol Cikalleshi ile 1-0 öne geçiyorlar, yedi dakika sonra kazandıkları penaltıyı yine Cikalleshi'nin ağırla göndermesiyle de farkı ikiye çıkartıyorlardı. 35'te Maksim Skaviş, Belarus'u umutlandıran golü atsa da ilk yarı biterken Rey Manaj'dan gelen golle Arnavutluk 3-1'i buluyordu. Uzun süre bu skorla devam eden maçta son 10 dakikaya girilirken Max Ebong konuk ekip adına bir kez daha farkı bire indirdiyse de müsabakada başka gol olmadı ve 3-2 kazanan Arnavutluk, B Ligi'ne yükselme hakkını elde etti. Aynı gün Kazakistan ile Litvanya arasında Almati'de oynanan maçta konuk takım 2-1 kazandı. Böylece Kazakistan da grupta son sırada kaldı ve play-out turunda Moldova'nın rakibi oldu.

4. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Arnavutluk	6	3	2	1	8	4	11
Belarus	6	3	1	2	10	8	10
Litvanya	6	2	2	2	5	7	8
Kazakistan	6	1	1	4	5	9	4

Litvanya-Kazakistan: 0-2

Belarus-Albania: 0-2

Kazakistan-Belarus: 1-2

Albania-Litvanya: 0-1

Kazakistan-Albania: 0-0

Litvanya-Belarus: 2-2

Litvanya-Albania: 0-0

Belarus-Kazakistan: 2-0

Albania-Kazakistan: 3-1

Belarus-Litvanya: 2-0

Kazakistan-Litvanya: 1-2

Albania-Belarus: 3-2

1. Grup

Malta fırsatı değerlendiremedi

Faroe Adaları, Malta, Letonya ve Andorra'yı bir araya getiren D Ligi 1. Grup'ta Kasım ayına Faroe Adaları 10 puanla lider olarak girmişti. Malta ise beş puanla ikinci sıradaydı. Faroe Adaları işi büyük ölçüde bitirmiş gibi gözüküyordu. Ancak 14 Kasım'daki maçlarda Malta, Andorra'yı 3-1 mağlup ederken Faroe Adaları da deplasmanda Letonya ile 1-1 berabere kalınca, üç gün sonra oynanacak olan Malta-Faroe Adaları maçı bir anda final niteliğine bürünüyordu. İki ekip arasındaki ilk maçı 3-2 Faroe Adaları kazandığı için, Malta'ya rakibi önünde alacağı 1-0 ve 2-1'lik galibiyetler dahi grup liderliği için yetecekti. Ev sahibi Malta, 54. dakikada Matthew Guillaumier ile 1-0 öne geçtiğinde istediği skoru da yakalamıştı aslında. Ancak 70. dakikada gelişen Faroe Adaları atağında altıpas üzerinden Ari Jonsson'un yaptığı son vuruşla topu ağlara göndermesi tüm bu planları altüst etti. Mücadelenin 1-1 sona ermesiyle de Faroe Adaları grubu 12 puanla lider olarak tamamladı. Günün diğer maçındaysa Letonya, Andorra deplasmanında 5-0'lık farklı bir galibiyet elde etti ve grupta üçüncü sırayı aldı.

1. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Faroe Adaları	6	3	3	0	9	5	12
Malta	6	2	3	1	8	6	9
Letonya	6	1	4	1	8	4	7
Andorra	6	0	2	4	1	11	2

Letonya-Andorra: 0-0

Faroe Adaları-Malta: 3-2

Andorra-Faroe Adaları: 0-1

Malta-Letonya: 1-1

Faroe Adaları-Letonya: 1-1

Andorra-Malta: 0-0

Letonya-Malta: 0-1

Faroe Adaları-Andorra: 2-0

Malta-Andorra: 3-1

Letonya-Faroe Adaları: 1-1

Malta-Faroe Adaları: 1-1

Andorra-Letonya: 0-5

2. Grup

San Marino'dan tarihi yenilmezlik serisi

Cebelitarık, Liechtenstein ve San Marino'dan oluşan D Ligi 2. Grup'ta Kasım ayına girilirken Cebelitarık iki maçta altı puanla liderdi, Liechtenstein'ınsa üç maçta dört puanı vardı. 14 Kasım'daki San Marino-Cebelitarık maçı ise golsüz eşitlikle sona eriyordu. Bu aslında hayli enteresan bir ayrıntıyı da beraberinde getirmekteydi zira 30 yıldır resmi maçlara çıkmakta olan San Marino Millî Takımı ilk defa üst üste iki maçı yenilmeden tamamlıyordu. Bu skorun ardından Cebelitarık ise puanını yediye yükselmişti. Buna göre son maçta Liechtenstein'e yenilmemeleri halinde grubu lider bitirebileceklerdi. Nitekim 17 Kasım'daki maçta Cebelitarık 17. dakikada Noah Frommelt'in kendi kalesine attığı golle öne de geçiyor ve ilk yarının sonlarında Noah Frick, Liechtenstein adına skoru eşitlese de başka gol olmayınca maç 1-1 sona eriyor, bunun sonucunda da Cebelitarık grubu lider bitirerek C Ligi'ne yükselen taraf oluyordu.

2. Grup

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Cebelitarık	4	2	2	0	3	1	8
Liechtenstein	4	1	2	1	3	2	5
San Marino	4	0	2	2	0	3	2

Cebelitarık-San Marino: 1-0

San Marino-Liechtenstein: 0-2

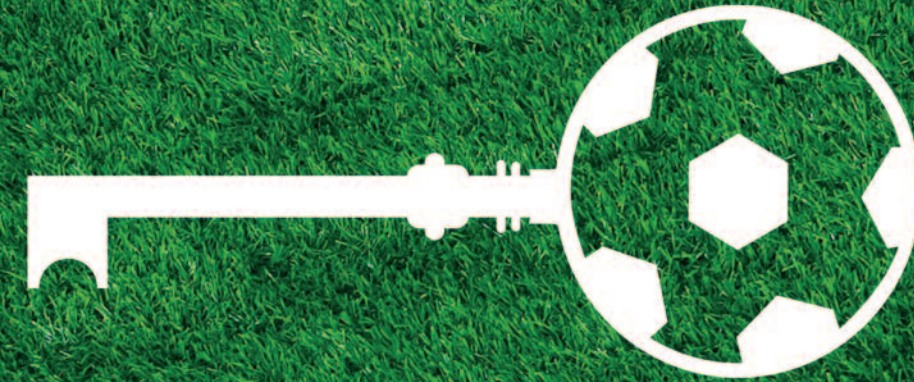
Liechtenstein-Cebelitarık: 0-1

Liechtenstein-San Marino: 0-0

San Marino-Cebelitarık: 0-0

Cebelitarık-Liechtenstein: 1-1

OTHELLO®

Başarının anahtarı
sağlıklı bir uykuOthello yastık, yorgan ve uyku pedleri ile
tesislerimizde uykular artık daha konforlu.

"TFF Hasan Doğan Millî Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri Resmi Destekçisi"

www.othellobedding.com

TFF

Son dört rezervasyon da tamamlandı

EURO 2020 yolunda play-off finalleri geride bıraktığımız Kasım ayında oynandı. Rakiplerine üstünlük sağlayan Macaristan, Slovakya, İskoçya ve Kuzey Makedonya, turnuvadaki son dört kontenjanı kapmayı başardı.

Macaristan-İzlanda: 2-1

1984 Avrupa Şampiyonası yarı finalinde Fransa'nın Portekiz önünde uzatmaların son beş dakikasında 2-1 geriden gelip 3-2 kazanması, aynı Fransa'nın EURO 2000 finalinde İtalya karşısında son saniye golüyle maçı uzatmalara taşıyıp bu bölümde de altın golle kupaya uzanması, Millî Takımımızın EURO 2008'de Çek Cumhuriyeti ve Hırvatistan önünde yarattığı geri dönüş mucizeleri, yenik durumdayken son anda işleri tersine çevirmenin bu turnuvanın tarihindeki en bilinen örnekleri... Macaristan ile İzlanda arasındaki play-off randevusunun da bu anlamda şampiyona tarihinde elemeler çerçevesinde yaşanmış en dramatik sonlarından birine sahne olduğu öne sürülebilir. EURO 2020 ile arasında sadece iki dakikalık mesafe kalmış olan İzlanda'nın maçın son anlarında kalesinde peş peşe iki gol görerek elindeki turnuva biletini kaşla göz arasında Macaristan'a kaptırması, İzlandalıları adına eşine ender rastlanacak bir futbol trajedisiyken, Macarlar içinse adeta bir futbol mucizesiydi. İzlanda, EURO 2020 elemelerinde H Grubu'nda Fransa ve Türkiye'nin gerisinde, üçüncü sırada kalmıştı. UEFA Uluslar Ligi'nin ilk sezonundaysa oynadıkları dört maçın hepsini kaybetmişler ve aslında ilk başta B Ligi'ne düşmüşlerdi. Ancak sonradan statünün revize edilmesiyle birlikte yine A Ligi'nde kalmışlardı. Öte yandan ilk sezonda A Ligi'nde yer alan takımlardan İzlanda hariç diğer hepsi eleme gruplarında ilk iki içerisinde yer alıp EURO 2020'ye doğrudan gitmeyi de

başarmıştı. Hal böyle olunca İzlanda, A Ligi'nden play-off'a kalan

EURO 2020 vizesini verecek olan play-off finaliyse 12 Kasım akşamı,

oyun planı yansıttı bilinmez elbette ama konuk ekip, 1-0'ı bulmasının ardından tüm stratejisini bu skoru muhafaza etmek üzerine

tek takım olmuş, bu kulvardaki diğer üç takımsa normalde C Ligi'nde mücadele eden Bulgaristan, Romanya ve Macaristan olarak belirlenmişti. İzlanda, Ekim ayındaki play-off yarı finalinde sahasında konuk ettiği Romanya'yı 2-1 mağlup ederek final oynamaya da hak kazanmıştı. Yarı finalin diğer ayağında, Bulgaristan ile Macaristan'ı Sofya'da karşı karşıya getiren randevudan gülerak ayrılan tarafsız, 3-1'lik galibiyetle evlerine dönen Macarlar olmuştu. Macaristan ile İzlanda'dan birisine

Budapeşte'de oynandı. Karşılaşmanın başlarında İzlanda'ya bir tür piyango vuruyordu sanki. 11. dakikada yarım yuvarlağın biraz sağından, on sekiz çizgisinin hemen gerisinden kazanılan serbest vuruşta Gylfi Sigurdsson'un şutunda top barajı aşmış kaleye yöneliyor, Macarların tecrübeli file bekçisi Peter Gulacsi ise normalde rahatlıkla tutabileceği bu topu bir anlık gafletle ellerinin arasından kaçırdı. İzlanda 1-0 öne geçiyordu. İzlanda böylesine sürpriz bir golle öne geçmeseydi sahaya nasıl bir

kurdu. Hâlbuki bir ay önce Roman-ya'ya karşı oynanan yarı final maçında da İzlanda yine Sigurdsson'dan gelen erken bir golle öne geçmiş ve sonrasında da rakibi üzerinde baskıyı sürdürmüştü. Erik Hamren'in öğrencileri bu maçıya geriye yaslanmayı tercih ediyordu. Macaristan ise yediği şok golün sonrasında bir müddet maça odaklanmakta zorlansa da sonrasında zaten pek ileri çıkmaya niyeti olmayan İzlanda'nın ceza sahası çevresinde baskı kurmaya başlıyordu. 23. dakikada Dominik Szobosz-

lai'nin köşe atışından yaptığı ortaya Willi Orban'ın kafa şutuyla gole de ilk defa yaklaşıyorlardı ancak şut İzlanda file bekçisi Hannes Hall-dorsson'un üzerine gitti. Bundan sonrasındaysa İzlanda'nın ara ara kontrataklarla etkili olduğu da görülecekti. 30. dakikada Kari Arnason'un pasında Birkir Bjarnason golle burun buruna gelse de Endre Botka son anda rakibinin topunu kesti. İlk yarının sonlarına doğruysa Macaristan, Szoboszlai'nin kullandığı iki frikikle İzlanda kalesini yoklamaya çalıştıysa da genç yıldız bu şutlarda beklediği isabeti kaydedemedi. Böylece devre arasına da İzlanda'nın 1-0'lık üstünlüğüyle girildi. İkinci yarının büyük bölümüyse İzlanda ceza sahası çevresinde geçiyordu. Yine de devrenin ortalarına kadar bu baskı, bir tehlike yaratmaktan uzaktı, İzlandalıların savunmadaki konsantrasyonları da azami seviyedeydi. İkinci devrenin

kalan kısmında Macarlar rakiplerinin üstüne çok daha fazla gitmekteydi ama bu, geride büyük boşluklar bırakmalarına da yol açmaktaydı. 87. dakikadaysa az kalsın İzlandalıları bundan istifade edip farkı ikiye çıkartacak ve maçı da büyük ölçüde bitireceklerdi. Lâkin sağ kanattan ceza alanına yaklaşan Jon Bökvarsson'un yerden içeri kestiği topa altıpas üzerinde Albert Gudmundsson istediği gibi dokunamayınca bu büyük fırsat kaçırıldı. Yaklaşık bir dakika sonraysa "atamayana atarlar" kuralı bir kez daha devreye giriyor ve İzlanda ceza sahası içindeki karmaşada top İzlandalı iki oyuncudan birden sekip Loic Nego'nun önüne düşüyor ve o da bu ikramı geri çevirmeyerek fileleri havalandırıyordu. Aslen Fransız olan ve yedi senedir Macaristan Ligi'nde top koşturmakta olan Nego'nun Macar vatandaşlığına yeni geçmiş ve millî takımda da henüz üçüncü maçına çıkmış bir defans

oyuncusu olduğu düşünülürken kaderin ağırlarını ne denli tuhaf bir şekilde ördüğü bir kez daha görüldüyordu. Bir de ilginç not: İki ekip arasında EURO 2016 gruplarında oynanan ve 1-1 sona eren maçta da İzlanda, Sigurdsson ile 1-0 öne geçmiş, Macarlar ise beraberliği 88'de Birkir Saeversson'un kendi kalesine attığı golle yakalamış, müسابaka da böyle neticelenmişti. Bu kez İzlandalılar kendi ağırlarını havalandırmadıysa da bir bakıma golün asistini yapmışlardı. Asıl dramaysa bundan sonrasında yaşanacaktı. Skorun 88. dakikada 1-1'e gelmesiyle birlikte çoğu futbolseverin aklında uzatmalara, hatta penaltılara dair senaryolar

belirmişti belki ama 90+2'de tüm bu ihtimaller bir kenara itilecekti. Sol kanatta topla buluşmasının ardından hızlıca içeri kat eden Szoboszlai, yarım yuvarlak civarına geldiğinde yerden uzak köşeye doğru sert ve nihayet isabetli bir şut gönderiyor, top da direğin içine çarptıktan sonra ağırlarla buluşuyordu. Golden sonra kalan kısıtlı sürede İzlanda doldur-boşalt yaparak son bir şans yakalamaya çalıştıysa da bu çabalar beyhudeydi ve Hollandalı hakem Björn Kuipers'in son düdüğü üflemesiyle de EURO 2020 için rezervasyonlarını tamamlayan taraf, bu dramatik mücadeleden 2-1 galip ayrılan Macaristan oldu. Macaristan böylece üst üste ikinci,

tarihinde de dördüncü kez bir Avrupa Şampiyonası'nda yer almaya hak kazanırken, İzlanda içinse bir devrin sonu resmen gelmiş oldu. 320 bin nüfuslu bir ülkenin görüp görebileceği en iyi jenerasyonlardan birini yakalayan ve bu oyuncu grubuyla önce EURO 2016'ya, ardından da 2018 Dünya Kupası'na katılan İzlanda, yaş ortalaması artık 31-32 olan söz konusu oyuncularla katılabileceği belki de son turnuva olan EURO 2020'yi ıskalayarak üst düzey futbol sahnesinden muhtemelen çekiliverdi. Zira beşeri imkânları son derece kısıtlı olan İzlanda'nın bir daha bu kadar çok kalburüstü oyuncuyu bir araya getirip getiremeyeceği hayli meçhul.

● Kuzey İrlanda - Slovakya: 1-2

Play-off'larda B Ligi'ne ayrılan güzergâhta finale kalan taraflar Kuzey İrlanda ve Slovakya'ydı. Her iki ekip de Avrupa Şampiyonası'nda ilk defa dört yıl önce boy göstermişlerdi. Dolayısıyla play-off'u kazanacak taraf, üst üste ikinci kez bu turnuvada yer alıyor olacaktı. Kuzey İrlanda, EURO 2020 elemelerinde şanssız bir kura çekmiş ve Almanya ile Hollanda'nın bulunduğu gruba düşmüştü. Haliyle ilk iki şansları pek yoktu ve o grupta üçüncü sırada kaldılar. Slovakya ise nispeten daha kolay bir grupta sayılırdı fakat onlar da Hırvatistan ile Galler'in ardında üçüncü olmuşlar ve turnuvaya doğrudan gitme şansını kaçırmışlardı. Üstelik bu iki ekip, UEFA Uluslar Ligi'nin ilk sezonunda da umduklarını bulamamışlardı ve üçer takımdan oluşan gruplarında son sırada kaldıklarından C Ligi'ne düşmek üzerelerdi. Statünün değişmesi ve grupların üçerden dörder takıma çıkarılması neticesindeyse bu küme düşme durumu ortadan kalkmıştı. Ayrıca şansları bu kadarla sınırlı da değildi zira

B Ligi'nde mücadele eden takımların dördü hariç hepsi EURO 2020'ye doğrudan katılmayı başarmıştı. Haliyle o dört takıma da play-off kapısı açılmıştı ve bunlardan ikisi de Kuzey İrlanda ile Slovakya'ydı. Play-off'un yarı finallerinde sonucu penaltılar belirlemişti. Kuzey İrlanda, 1-1 berabere kaldığı Bosna-Hersek'i penaltılar neticesinde 4-3'le geçerken, Slovakya da İrlanda Cumhuriyeti'yle golsüz

berabere kalmış ve rakibini penaltılarda 4-2'lik skorla saf dışı bırakmıştı. Ekim ayındaki bu mücadelelerin ardından 12 Kasım'a gelindiğinde Kuzey İrlanda, başkenti Belfast'ta Slovakya'yı ağırlyordu. Bu maçın ilginç bir özelliği de aynı gün oynanan diğer üç play-off finalinin aksine sınırlı sayıda seyirciye müsaade edilen tek maç olmasıydı ve Windsor Park'ın tribünlerinde 1060 Kuzey İrlandalı ta-

kımlarını desteklemekteydi. Karşılaşmaya etkili başlayan taraf konuk Slovakya oldu. 17. dakikada George Saville'in orta sahanın biraz gerisinden kafayla savunmasına doğru vermeye çalıştığı geri pası kurnazca takip edip topu kapan Juraj Kucka hızlıca rakip ceza alanına sokuluyor ve onsekizden içeri girer girmez yakın direk dibine yerden plasesini yaparak takımını 1-0'lık üstünlüğe taşıyordu. Kuzey İrlanda, yenik duruma düşmesinin ardından hücumda daha çok efor sarf etmeye başlasa da bunlar bir sonuç üretmekten uzak çabalar. Zaten ilk yarı sona erdiğinde de kaleyi tutan tek şut, Kucka'nın golünde atılan şuttu. İkinci yarıda ev sahibi ekip çerçveyi ilk kez 53. dakika içinde Conor Washington'ın volesiyle yokladıysa da Slovakya kalecisi Marek Rodak gole izin vermiyordu. Yine de Kuzey İrlanda, yenik durumda olan bir ev sahibi ekibin göstermesi beklenen reaksiyonu tam mânâsıyla ortaya koymamaktaydı. Slovakya ikinci yarının büyük bölümünde de topa daha fazla sahip olan, oyunu daha çok kontrol eden takım görünümündeydi. Ancak 88. dakikada sağ kanattan gelişen Kuzey İrlanda atağında ceza alanına girip sıfıra inen Paddy McNair'ın sonrasında içeri çevirdiği topu uzaklaştırmak isteyen Milan Skriniar ters bir dokunuşla kendi ağırlarını havalandırınca skora denge geliyordu. Ev sahibi ekip az kalsın bu kadıyla da yetinmeyecekti ve Macaristan-İzlanda maçındaki senaryonun neredeyse birebir aynısı bu maçta da yaşanacaktı. Gelgelelim 90. dakikada Kyle Lafferty'nin yarım yuvarlak üzerinden çektiği şutta top önce direğe vurdu, sonra da auta çıktı. Benzer şutu Szoboszlai de hemen aynı noktadan çekmiş ve

yine direğe vuran o topun canı içeri yuvarlanmak istemişti; Lafferty'nin şutundaysa topun keyfi bu defa reklam panolarına doğru sekmekten yanaydı. Aynı gün, aynı dakikalarda yaşanan iki çok benzer enstantane ve tamamen zıt iki sonuç! Futbolun o esrarengiz cazibesini anlatmak için daha başka bir ayrıntıya gerek var mı? Tekrar maça dönecek olursak, Lafferty'nin direğe takılmasının ardından karşılaşmanın normal süresi 1-1'lik eşitlikle sona eriyor ve yarım saatlik uzatmalara geçiliyordu. Son dakikalarda beraberliği yakalayıp maçı uzatmalara taşımanın, Kuzey İrlanda için

ekstra bir moral ve motivasyon unsuru olabileceği düşünülebilirdi belki ama bu ilâve bölümde ev sahibi ekip o coşkuyu sahaya yansıtmayı pek de beceremiyordu. 110. dakikaya gelindiğindeyse Kuzey İrlanda savunmasında takımın belki de en tecrübeli ismi olan Jonny Evans'ın sektirdiği topu kontrol eden Michal Duris, Kucka'nın golündekini andıran bir şekilde ceza alanına girip yine yerden yakın köşeyi yokluyor ve takımını adına ikinci kez hedefi bularak sonucu belirleyen isim oluyordu. 2-1 kazanan Slovakya, EURO 2016'dan sonra EURO 2020'de de kendini gösterme fırsatını yakalıyordu.

● Sırbistan - İskoçya: 1-1 (4-5 pen)

Sırbistan ile İskoçya arasındaki play-off eşleşmesi bir bakıma hayli ilginçti. Zira İskoçya en son büyük bir turnuvaya katıldığında sene 1998'di ve Sırbistan da o tarihlerde Yugoslavya adını kullanmaya devam ediyordu. Aradan geçen sürede Yugoslavya önce Sırbistan-Karadağ adını aldı, sonra Karadağ'ın ayrılmasıyla Sırbistan adını kullanmaya başladı, hatta daha sonra Kosova da Sırbistan'dan ayrıldı. Daha da ilginç 1998'de söz konusu Dünya Kupası'na İskoçya ile birlikte Yugoslavya da katılmışken, 2006 Dünya Kupası'nda Sırbistan-Karadağ, 2018 Dünya Kupası'ndaysa Sırbistan boy gösterdi fakat İskoçya aynı esnada makûs talihini bir türlü yenemedi.

EURO 2020 elemelerindeyse ne Sırbistan'ın ne de İskoçya'nın yüzü gülmüştü. Sırplar, gruplarında Ukrayna ve Portekiz'in gerisinde üçüncü olurken, İskoçlar da Belçika ve Rusya'nın ardından yine üçüncü sırada kalmıştı. Fakat iki ekibin UEFA Uluslar Ligi'nin ilk sezonunda C Ligi çatısı altındaki gruplarını lider bitirmeleri, onları play-off'a taşımıştı.

Ekim ayında oynanan yarı final-lerde Sırbistan, konuk olduğu Norveç'i nefesleri kesen bir müsabakanın ardından uzatmalarda 2-1 mağlup ederek saf dışı bırakmış ve finale adını yazdırmıştı. İskoçya ise karşı karşıya geldiği İsrail'i, 120 dakika boyunca "gol" sesinin çıkmadığı maçta penaltılarla devirerek finalde Sırbistan'ın rakibi olmuştu. Belgrad'da oynanan play-off finalinde maça daha hareketli başlayan taraf İskoçlardı. Sırplar ise ilk 10 dakikanın ardından oyunda dengeyi sağlıyordu. Hatta 23. dakikada Sasa Lukic ile gole de yaklaştılar fakat bu oyuncunun şutunda top direğin dibinden dışarı çıktı. İlk yarının en ciddi tehlikesiniyse 32. dakikada İskoçya yarattı. Lâkin bunda da sol çaprazdan ceza sahasına girip

Sırbistan kalecisi Predrag Rajkovic ile karşı karşıya kalan John McGinn zayıf bir şut çekince Rajkovic topu tutmakta pek zorlanmadı. Golsüz sona eren ilk yarının ardından 52. dakikaya gelindiğinde kilit nihayet açılıyordu. Yarım yuvarlak içinde topla buluşan Ryan Christie yerden düzgün bir şut çekiyor ve önce direğe vuran top sonrasında ağlarla buluşunca da İskoçya 1-0 öne geçiyordu. Konuk ekip bu skor avantajını neredeyse maçın sonuna kadar da korudu. Ancak play-off finallerinde belli ki gün, son dakika gollerinin günüydü. Nitekim maç saati 90'ı göstermekteyken Sırbistan'ın sol kanattan kullandığı köşe atışında Filip Mladenovic'in içeri kestiği topa altıpas üzerinde Luka Jovic kafayı vuruyor ve yerden seken top üst köşeden filelere takılıverince de karşılaşmanın normal süresi 1-1'lik eşitlikle sona eriyordu. Yarım saatlik uzatma bölümünde de skorda bir değişiklik olmayacak ve böylece EURO 2020 biletini kimin alacağını belirlemek için penaltı atışlarına başvurulacaktı.

İki ekip de ilk dörder atış sonunda hata yapmıyordu. İskoçya'da Lieke Martens, Callum McGregor, Scott McTominay, ve Oliver McBurnie,

Sırbistan'da da Dusan Tadic, Luka Jovic, Nemanja Gudelj ve Aleksandar Katai atışlarını gole çevirmişlerdi. İskoçya adına beşinci atışı kullanan Kenny McLean'in hedefi bulması sonrasındaysa Sırbistan'ın son penaltıcısı Aleksandar Mitrovic'in üzerine büyük bir yük binmişti. Ya golü atacak ve takımı şansını sürdürecektir ya da İskoçya EURO 2020'ye giden taraf olacaktı. Mitrovic, İskoç file bekçisi David Marshall'ın soluna doğru plasesini yaparken Marshall rakibinin ne yapacağını çok iyi kestirip o noktaya uzanıyor ve topu tokatlayarak İskoçya'nın 23 yıllık büyük turnuva hasretinin sona erdiğini resmen ilân ediyordu. İskoçlar üzerlerindeki uğursuzluğu geç de olsa atarken, Sırbistan'ın benzer bir lânetle karşı karşıya kalmakta olduğu da dikkatlerden kaçmıyor değil. Zira Balkan temsilcisi, Yugoslavya adıyla boy gösterdiği EURO 2000 sonrasında yeni adıyla henüz bir Avrupa Şampiyonası'na katılabilmiş değil. Sırbistan-Karadağ ve Sırbistan adları altında iki kez Dünya Kupası'na gitmiş olsalar da -ki bu turnuvaya katılmak daha zor- Avrupa Şampiyonası'na son beş denemelerinin hiçbirinde katılmayı başaramadılar.

● Gürcistan - Kuzey Makedonya: 0-1

Uluslar Ligi'ni kurarken UEFA'nın amacı hedefsiz bazı özel maçlardan ziyade takvimdeki yarışmaya dayalı maçların sayısını arttırmak ve bunu yaparken takımları genelde kendi dengindeki rakiplerle oynatarak nispeten zayıf takımlara da nefes alabilecekleri bir ortam yaratmaktı. Bu yüzden de Uluslar Ligi'ni dört farklı kategoriye ayırmışlardı. İşin en ilginç kısmıysa, her kategoriden bir takıma play-off vasıtasıyla EURO 2020'ye gitme yolunu açmış olmalarıydı. Bu da demek oluyordu ki en alt kategoriden, yani D Ligi'nden gelecek takım, muhtemelen o güne kadar eleme gruplarında figüran olmaktan öteye gidememiş ve tarihinde ilk kez bir Avrupa Şampiyonası'nda yer alacak bir takım olacaktı. Nitekim D Ligi'nde yer alan 16 takımdan Letonya hariç geri kalan 15'i daha evvel Avrupa Şampiyonası'nda boy gösterememişti. Letonya'nın play-off vizesi alamamasıyla da daha

o andan itibaren turnuvaya hiç alışılmadık bir yüzün katılacağı kesinleşmişti. Uluslar Ligi'nin D Ligi'nden play-off'a kalan dört takımdan ikisi eski Sovyet, ikisi de eski Yugoslav ülkesiydi; Belarus, Gürcistan, Kosova ve Kuzey Makedonya. Yarı final eşleşmelerinde de tesadüf bu ya, bir yanda eski Sovyet ülkeleri, diğer yanda da eski Yugoslavlar birbirlerine rakip olmuştu. Ekim ayındaki maçlarda da Gürcistan, Belarus'u 1-0, Kuzey Makedonya da Kosova'yı 2-1 yeniyor ve finale adlarını yazdırıyordu. Gürcistan, her ne kadar küçük bir ülke olsa da Sovyetler Birliği döneminde birlik içerisinde önemli bir

futbol üssü sayılırdı. 1960'ta Avrupa Şampiyonu olan SSCB takımının en önemli oyuncularında bulunan Slava Metreveli ve Mikhail Meskhi, Gürcü'yüydü. 1966'da dünya dördüncüsü olan SSCB'de de biri Metreveli olmak üzere dört Gürcü oyuncu vardı. Ayrıca Gürcistan'ın en önemli takımı olan Dinamo Tiflis, 1981'de Kupa Galipleri Kupası'nı ka-

zanmıştı. Ne var ki SSCB sonrası Gürcistan bir türlü Avrupa futbolu içerisinde kendisine bir yer edinememişti. Herhangi bir büyük turnuvaya da katılmayı bırakın, katılmaya yaklaştıkları dahi olmamıştı. Kuzey Makedonya ise Yugoslavya bünyesindeyken, Gürcistan'ın aksine ülkesinin futbolda belki de en geri kalmış bölgesiydi. Bu dönemde Makedon futbolu adına altı çizilesi en önemli öykü, ülkenin gelmiş geçmiş en önemli oyuncularından biri olarak görülen Darko Pancev'in Kızılyıldız ile 1991'de Şampiyon Kulüpler Kupası'nı kazanmasıydı. Uluslar Ligi'yle birlikte gelen yeni play-off sistemi sayesinde bu iki

millî takımdan biri tarihi bir fırsat yakalayacaktı. İki ekibin Tiflis'teki final müsabakası da tahmin edilebileceği gibi heyecandan eli ayağı titreyen 22 oyuncudan oluşmaktaydı. Bu heyecan ve beraberinde gelen telaş da haliyle takımların üretkenliğini bir hayli azaltmıştı. Maçın ilk yarım saatinde ciddi bir tehlike yaşanmazken, sonrasında

ayaklardaki bağlar yavaş yavaş çözül-mekteydi. Önce Gürcistan Valeri Qazaishvili ile gole yaklaştı ama Makedon savunması son anda araya girdi, sonrasındaysa Goran Pandev'in kafa şutunda Gürcistan kalecisi Giorgi Loria güzel bir kurtarışa imza attı. Bu fırsatların değerlendirilememesi üzerine ilk yarı 0-0'lık eşitlikle tamamlanırken, ikinci yarının başlamasından 11 dakika sonra aradığı golü bulan taraf Kuzey Makedonya olacaktı. Goran Pandev, Elif

Elmas ve Ilija Mestorovski'nin güzel bir üçgen oluşturup paslaşmaları sonrasında rakip ceza sahasına sızan Pandev en nihayetinde şık bir son dokunuşla fileleri de havalandırıyor ve takımını 1-0'lık üstünlüğe taşıyordu. Makedonlar, bu golle birlikte daha da morallenirken Gürcüler ise yeniden maçın başındaki o telaşlı hale bürünmüşlerdi. Böylece oyunun kalan bölümünde de ne yaptığını daha iyi bilen bir Kuzey Makedonya vardı sahada. Bunun sonucunda da Gürcistan skoru değiştirecek etkinliği gösteremiyor ve maçı 1-0 kazanan Kuzey Makedonya, Uluslar Ligi'nin getirdiği "en sürpriz takım" kontenjanından EURO 2020'ye giden taraf oluyordu.

Futbolun yeni yüzü

2014'ten bu yana metrik ölçümlemeyi ve matematiksel modelleri futbola uygulayan Midtjylland, futbola sunduğu inovatif çözümler ve elde ettiği başarılarla dikkat çekiyor. Danimarka ekibi, son altı yılda üç defa lig şampiyonluğunu kazanırken tarihinde ilk kez UEFA Şampiyonlar Ligi gruplarına da kalmayı başardı.

Mustafa Taha

2

2020'nin en fazla konuşulan kulüplerinden biriydi 50 bin kişilik bir kasabanın takımı olan Midtjylland. 1999'da iki kulübün birleşmesiyle kurulan Midtjylland, Danimarka futbolunun en genç ve en başarılı kulübü. Son beş yılda kazandığı üç şampiyonlukla kısa tarihinin en iyi dönemini yaşayan Midtjylland'ın bugünlerde bu kadar popüler olmasının nedeni, kendi içerisinde

inovatif çözümler üreterek çok sayıda kulübe örnek olması ve futbolun "moneyball" u rumunun takılması. Hikâyeyi en başından almamız gerekirse, 1999'da taraftarlarının birbirinden nefret ettiği iki kulüp, Ikast ile Herning Fremad peş peşe başarısız sonuçlar elde etti. İki kulübün de seviye atlayamaması üzerinde bir iş adamının ofisinde iki kulübün başkanı bir

araya gelip Midtjylland'ın doğmasını sağlayan birleşme kararını aldı. Bu anlaşma o kadar ani gerçekleşti ki birleşmenin temel ilkeleri bir peçeteye yazıldı. Kulüplerin birleştiği kararı ise ertesi gün basına haber verildi. 2000 yılında Danimarka'daki en üst düzey lig, Superliga'ya yükselen Midtjylland'ın kaderi 2014 yazında İngiliz Matthew Benham'ın kulübü 6.2 milyon sterline

satın almasıyla değişti. İflâsın eşliğinde olan kulüp hiç beklenmedik bir anda bütün sorunlarından kurtuldu. Matthew Benham iki yıl önce, 2012'de İngiltere İkinci Ligi, Championship'te mücadele eden, Batı Londra kulübü Brentford'u satın almıştı. Oxford fizik mezunu olan Benham, Bank of America'da başkan yardımcılığı yapmasının ardından bahis dünyasına girerek sporla tanıştı. 2004'te futbol kulüpleri ve futbolcular üzerine veri sağlayan Smartodds'u kurdu. Futbol dünyası onun adını, çocukluğundan beri taraftarı olduğu Brentford'u satın almasıyla duydu. Bir İngiliz iş adamının bir Danimarka kulübünü satın almasının nedeniyse Midtjylland'ın altyapısı ve oyuncu bulma sisteminin üst düzey oluşuydu. Benham, aklındaki ilginç fikirleri Midtjylland'da uygulamak istiyordu. Bunda da kendisine kulübün başkanı Rasmus Ankersen yardımcı olacaktı. "Moneyball" olarak adlandırılan sistemi futbola Midtjylland ile uygulamaya karar vermişti Benham. Moneyball ismi, 1990'larda Amerikan Beyzbol Ligi, MLB'de mücadele eden Oakland Athletics'in takıma katacağı oyuncuları istatistiksel

metotları kullanarak seçmesinden geliyordu. Başkan Ankersen, futboldaki verimsizliklerden yararlanmaya ve bunları kullanmaya söz verdi. Matematiksel modeller kullanırken, teorik bir fizikçiyle temel performans göstergeleri takip edilmeye başlandı. Kulübün yeni sahibi, takımın toplantı odalarında ve sahada saatlerce sıkı çalışmasını sağladı. Smartodds'un istatistikleri de çalışmalarda kullanıldı. Futbolcuların

teknik ekiple yaptıkları toplantılara Benham ve Ankersen de Skype ile katıldı. Sadece katılmakla kalmayıp aktif rol de üstlendiler. Bir toplantıda Matthen Benham, 20 yıl öncesinden bir köşe vuruşunu Youtube'dan izlettirerek yeniden yapılıp yapılamayacağını merak etmiş, bunu da futbolculara söylemişti. İstatistik ve matematiksel çalışmalar (kulübün sistemi, beklenen gol ve maç başına ortalama puan gibi günümüz futbolunda popüler olmaya ve dikkate alınmaya başlanan metrik ölçümler üzerine kuruldu) Benham sahipliğinde kulübe tarihinin ilk şampiyonluğunu kazandırıyor.

Her şey farklı

Midtjylland'ın farklılığı istatistik ve matematiksel çalışmaları futbola uyarlayıp, Smartodds'un verilerini kullanmaktan ibaret değil. Takımın taç atışı, serbest vuruş ve uyku antrenörleri bulunuyor. Futbolcuların gelişimine nörolog ve spor psikoloğu yardımcı oluyor. Rasmus Ankersen, neden bir nörologu işe aldıkları sorusuna, beynin en etkili

Aynı zamanda İngiltere'de Brentford'un da sahibi olan Matthew Benham, bir proje olarak satın aldığı Danimarka kulübünde ilgi çeken işlere imza atıyor.

Kulübün başkanı Ankersen iyi bir forvet olmanın ölçüsünün gol şansını gole dönüştürme yeteneği olmadığını söylüyor. Ona göre iyi bir forvet olmanın ölçüsü, bir futbolcunun gol atma olasılığının yüksek olduğu pozisyonlara sürekli girebiliyor olması.

78

çalışma ve öğrenme şeklini sahada pratik yapma şekliyle aynı seviyeye getirip getiremeyeceklerini görmek istediklerini belirterek cevap veriyor. Oyuncuların uyuklarını optimize etmesi ve daha verimli olmaları için uyku antrenörü görevlendirildi. Midtjylland bünyesinde görev yapan vuruş antrenörü, 14 yaştan A takıma kadar bütün oyuncularla çalışıyor. Ayda iki kez her futbolcunun topa nasıl vurduğunu analiz ediyor. Boş zamanlarında oyuncuların çalışacakları antrenman programları hazırlıyor. Taç atışı antrenörü ise takımın kullandığı taç atışlarının verimini arttırmak için çalışıyor. Sonucunda da ilk iki sezonda ortalama dokuz golü taç atışlarından buldu Danimarka kulübü. Bu başarı, Liverpool Menajeri Jürgen Klopp'un da dikkatini çekti. 2018'de Midtjylland'ın taç atışı antrenörü Thomas Gronnemark'ı ekibine katan Klopp'un bu işten kazancı takımının taç atışında topu

oyuna sokma yetkinliğinin yüzde 23 oranında artması oldu. Kötü bir futbol takımının duran toplarda başarılı olabileceği yönünde genel geçer bir algı söz konusu. Bunun nedeni, oynayacakları oyuna katabilecekleri çok fazla bir şey söz konusu değil. Midtjylland teknik ekibine göreyse iyi bir takım, duran toplar sayesinde seviyesini daha da artırabilir. Bundan dolayı Danimarka kulübü için duran topların önemini daha farklı ve anlamlı. Kulübün analistleri binlerce köşe vuruşu ve serbest vuruşu inceliyor. Amerikan futbolundaki gibi duran toplar için 20-25 adet oyun planı çıkarıyor. İlk sezonunda attığı 64 golden 23'ünü duran toplardan bulan Midtjylland'da geçen sezon gollerin yarısını köşe vuruşu ve serbest vuruşlardan geldi. Çoğu küçük ölçekli kulüp gibi Midtjylland'ın da kurulduğundan bu yana en önemli alâmetifarıkası gizli yetenekleri keşfedip ortaya çıkarmak. Trabzonspor'daki performan-

sıyla sezon başında Leipzig'e transfer olan Alexander Sörloth, Midtjylland tarafından 290 bin sterline transfer edilmiş, sadece bir sezon sonraysa 10 milyon sterline Crystal Palace'a satılmıştı. Danimarka kulübü futbolcu transferinde de metrik düşünce üzerinden çalışmalarını yapıyor. Rasmus Ankersen bu konuyu da bir örnekle açıklıyor. İki forvet oyuncusu söz konusu. Bu oyunculardan bir tanesi dört maçta üç gol şansını da değerlendirip üç gol atıyor. Diğer futbolcuysa dört maçta 10 gol şansı elde ederken hiç gol atamıyor. Ankersen, normal koşullarda ilk futbolcunun transfer edilmek için seçileceğini ifade ederken gol şansının gole dönüşme oranının rastlantısal bir oran olduğuna dikkat çekiyor. Ve bu nedenle iyi bir forvet olmanın ölçüsünün gol şansını gole dönüştürme yeteneği olmadığını söylüyor. Ona göre iyi bir forvet olmanın ölçüsü, bir futbolcunun gol atma olasılığının yüksek olduğu pozisyonlara sürekli girebili-

yor olması. Bu nedenle Midtjylland böyle bir durumda tercihini ikinci futbolcudan yana kullanıyor. Kulübün bu felsefesine ilişkin örneklerden biri 2014-15 sezonunda kazanılan ilk şampiyonlukta büyük payı olan Tim Sparv. Fin oyuncu, Almanya İkinci Ligi'nde yer alan Greuther Fürth'tan transfer edilmesinin ardından altı sezon boyunca Midtjylland forması giydi. Midtjylland'ın son altı yıldaki inovatif çözüm ve gelişimlerinde büyük payı olan kulübün başkanı Rasmus Ankersen, aynı zamanda Brentford'un da futbol direktörü. Her iki kulüpte de idari görevi bulunan tek isim Ankersen değil. Cliff Crown da Brentford'un başkanlığının yanı sıra Midtjylland'ın da futbol direktörü. Ve bu iki görev iki kulüp için de ortak çözümler anlamına geliyor. Brentford'da da Midtjylland'da olduğu gibi futbolcuların kişisel istatistiklerine bakılıyor. Bu istatistiklerle futbolcuların nasıl çalışmaları gerektiği belirlenirken, takım için uygunlukları da analiz ediliyor. Crown bu durumu, her zaman fazladan bir avantaj aramak olarak yorumluyor. Ve tüm bu alanların küçük faydası olabileceğine inandıklarını da vurguluyor.

Midtjylland, Alexander Sörloth'u 290 bin sterline transfer etmiş, sadece bir sezon sonraysa 10 milyon sterline Crystal Palace'a satmıştı.

İnovatif çözümlerle nereye kadar gidilebilir?

Midtjylland'ın futbola getirdiği inovatif çözümlerin sınırı var mı? Rasmus Ankersen futbolun fazla muhafazakâr olduğu düşüncesinde. Bunun da yararlanabilecek çok

sayıda verimsizlik anlamına geldiğini söylerken sınırlı kaynaklara sahip küçük bir kulüp olmasının Midtjylland'ın marjinal kazançlar peşinde koşmasını zorunlu kıldığına dikkat çekiyor. Fakat bundan ne idari yönetim ne teknik yönetim ne de futbolcular şikâyetçi. Kulübün DNA'sının her kaynaktan daha fazlasını denemek, bir şeyleri farklı deneyip yapmak, denemek ve üzülüp üzülmeyeceğini görmek olduğuna dikkat çekiyor Ankersen. Takım kaptanı Erik Sviatchenko da Midtjylland'da işleri farklı şekilde yaptıklarını ve bunun biraz farklı olacağını düşünmeyi sevdiklerini söylüyor. Yöneticileri, son beş yılda organik olarak büyüyen Midtjylland ile ilgili finansal olarak işe yaranan, kulübü başarıya taşıyan bir model bulduklarını düşünüyor. Bu modelin Midtjylland'ı Avrupa'da daha fazla söz sahibi ve futbolun büyük aktörleri tarafından örnek alınan bir kulüp haline getirip getirmeyeceğini ileriki yıllarda göreceğiz.

79

Yaşlılar cenneti!

Süper Lig'deki takım sayısının 18'den 21'e çıkması, yabancı futbolcu sayısının da artmasına neden oldu. Geçen sezon 234 olan takımlardaki ithal futbolcu sayısı, bu sezon itibarıyla 281'e yükseldi. Kadrolarında en fazla 14 yabancı oyuncu bulundurma hakkına sahip kulüplerin çoğu, kendilerine tanınan yabancı kontenjanının tamamını kullandı. 281 yabancından 143'ü kulüplerin yeni transferleri. Yabancı oyuncuların yüzde 43'lük bölümü 30 yaşın üzerinde.

Ligin en yaşlı üç yabancıssı Mossoro, Atiba ve Kone

2

2020-21 sezonunda Süper Lig'de takım sayısının 18'den 21'e çıkması, doğal olarak yabancı futbolcu sayısının da artmasına neden oldu. Geçen yıl sezon başı itibarıyla 234 olan bu sayı, bu sezon başı itibarıyla 281'e yükseldi. Türk futbolu için hiç de iyi olmayan bu gidişat, oyuncu bazında dışa bağımlılığı arttırırken, Türk futbolcusunun gelişimi için

de ciddi bir tehlike oluşturuyor. Söz konusu tehlikeyi en yakından hissedenlerden biri, A Millî Takım Teknik Direktörü Şenol Güneş... Kasım ayı içinde oynanan millî maçlar öncesinde Güneş'in "Elinizde eğer varsa çok iyi bir sol bek, bunu değerlendirmek istiyorum" şeklindeki çağrısı, Türk futbolunun mevcut durumunu ortaya koyması açısından önem-

liydi. Geride kalan ilk 10 hafta itibarıyla Süper Lig kulüplerinin çoğunluğu, ilk 11'lerinde ağırlıklı olarak yabancılara yer veriyor. Örneğin ligin yenilerinden Karagümrük, 11 yabancıyla maçlara başlıyor. Diğer kulüpler ise ilk 11'lerinde 9-10 yabancı kullanıyor. Süper Lig kulüplerinin bu yabancı futbolcu aşkı, doğal olarak yerli isimlerin önünü kapatıyor...

Süper Lig'in En Yaşlı 28 Yabancı Futbolcusu

Futbolcu	Mevki	Ülkesi	Kulübü	Yaş (D.Y)	Lige Katılışı
Atiba Hutchinson	Orta Saha	Kanada	Beşiktaş	37 (1983)	2013-14
Marcio Mossoro	Orta Saha	Brezilya	Göztepe	37 (1983)	2019-20
Arone Kone	Santrfor	Fildişi Sahili	DG Sivasspor	37 (1983)	2017-18
Joao Pereira	Sağ Bek	Portekiz	Trabzonspor	36 (1984)	2016-17
Cristian Sapunaru	Stoper	Romanya	HK Kayserispor	36 (1984)	2019-20
Martin Skrtel	Stoper	Slovakya	M. Başakşehir	36 (1984)	2019-20
Fabien Farnolle	Kaleci	Benin	BB Erzurumspor	35 (1985)	2020-21
Jose Sosa	Orta Saha	Arjantin	Fenerbahçe	35 (1985)	2020-21
Lukas Podolski	Forvet	Almanya	FT Antalyaspor	35 (1985)	2019-20
Papiss Cisse	Santrfor	Senegal	Fenerbahçe	35 (1985)	2020-21
Demba Ba	Santrfor	Senegal	M. Başakşehir	35 (1985)	2018-19
Emiliano Viviano	Kaleci	İtalya	F. Karagümrük	35 (1985)	2020-21
Hugo Rodallega	Santrfor	Kolombiya	Y. Denizlispor	35 (1985)	2019-20
Radamel Falcao	Santrfor	Kolombiya	Galatasaray	34 (1986)	2019-20
Fernando Muslera	Kaleci	Uruguay	Galatasaray	34 (1986)	2011-12
Ryan Babel	Forvet	Hollanda	Galatasaray	34 (1986)	2019-20
Ryan Donk	Orta Saha	Hollanda	Galatasaray	34 (1986)	2015-16
Lucas Biglia	Orta Saha	Arjantin	F. Karagümrük	34 (1986)	2020-21
Manuel Fernandez	Orta Saha	Portekiz	HK Kayserispor	34 (1986)	2020-21
Milan Skoda	Santrfor	Çekya	Ç. Rizespor	34 (1986)	2019-20
Junior Morais	Sol bek	Brezilya	Gaziantep FK	34 (1986)	2019-20
Miguel Lopez	Sağ bek	Portekiz	HK Kayserispor	34 (1986)	2019-20
Nabil Dirar	Orta Saha	Fas	Fenerbahçe	34 (1986)	2017-18
Stefano Napoleoni	Forvet	İtalya	Göztepe	34 (1986)	2019-20
Mustafa Yatabare	Santrfor	Mali	DG Sivasspor	(1986)	2019-20
Alexandru Epureanu	Stoper	Moldova	M. Başakşehir	34 (1986)	2014-15
Aatif Chahechouhe	Forvet	Fas	F. Karagümrük	34 (1986)	2020-21
Diego Angelo	Stoper	Brezilya	Gençlerbirliği	34 (1986)	2020-21

Yeniler yabancılara yöneliyor

Geride kalan “yaz” transfer döneminde Süper Lig kulüpleri, 143 yabancı oyuncu transfer etti. Bunlardan bazıları ülke sınırları içinde takım değiştirirken, bazıları da yurt dışından geldi. Yurt dışından gelenler arasında, Josef de Sousa, Giuliano, Fernandez, Edouk, Diabete gibi bir dönem Süper Lig’de oynamış olanlar da mevcut. Bu süreçte en çok yabancıyı renklerine bağlayan üç kulüp Fenerbahçe, Fatih Karagümrük ve Atakaş Hatayspor oldu. Bu üçlünün her biri 11 ithal ismi kadrosuna dâhil etti. Karagümrük ve Hatayspor, ligin yenileri olarak kapılarını fazlasıyla yabancılara açarken, geçen sezon kötü bir dönem geçiren Fenerbahçe, elindeki yabancılardan Gustavo ve zorunluluktan Dirar’ı tutup, gönderdiği isimlerin yerlerine yenilerini aldı. Bu üçlünden Karagümrük ve Hatayspor’u Fenerbahçe’den ayrı değerlendirmek gerekiyor. Son birkaç yıldır TFF 1. Lig’den Süper Lig’e yükselen kulüpler, yabancı futbolcu transferinde son derece aktif. İki sezon önce Ankaragücü, Erzurumspor, Çaykur Rizespor; geçen sezon Gaziantep FK, Gençlerbirliği ve Yukatel Denizli-spor transfer döneminde en çok ithal ismi kadrolarına katan takımlar olurken, bu sezon da bu geleneği Atakaş Hatayspor ve Fatih Kara-

Yeni Brezilyalılar arasında en dikkat çekici isim Rafael...

gümrük devam ettirdi. Ortaya çıkan bu tablo, akıllara bazı soruları getiriyor. Birincisi; TFF 1. Lig’de mücadele eden yerli futbolcuların kapasiteleri Süper Lig için yeterli değil mi? Bir diğer soru; yerlilerin yerine transfer edilen yabancılar, beklentileri karşılıyor mu? Cevaplar çeşitlilik gösterebilir ama Süper Lig kulüp yöneticilerinin tercihleri, yerlilere güvenmediklerini ve çoğunluğu kapalı kutu ya da 30 yaşın üzerindeki yabancıların peşinde koştuklarını gözler önüne seriyor. Bu sezon itibarıyla Süper Lig’deki

21 kulübün kadrosunda tam 281 yabancı futbolcu yer alıyor. Pek çok kulüp 14 olan yabancı kontenjanını doldururken, kadrosunda en az yabancı bulunduran Aytemiz Alanyaspor 10, Gençlerbirliği ve Fraport-TAV Antalyaspor ise 11 ithal isimle mücadelesini sürdürüyor.

66 farklı ülkeden oyuncu

Bu sezon Süper Lig’deki 281 yabancı futbolcu, tam 66 farklı ülkeden geliyor. Bu ülkeler arasında Japonya ve Güney Kore’nin yer al-

Visca’nın performansı Bosnalılara ilgiyi artırdı

maması dikkat çekici bir durum. Nedense Süper Lig kulüpler, aslında çok iyi profesyonel olan Asyalılara pek ilgi göstermiyor. Ülkemizde top koşturan yabancılar içinde, sayıca en çok olanlar, her zamanki gibi Brezilya’dan geliyor. Toplam 33 Brezilyalı futbolcu, 19 Süper Lig takımı-nın formasını giyiyor. En çok Sambacıya sahip kulüpler, Başakşehir, Trabzonspor, Sivasspor, Gaziantep FK, Çaykur Rizespor ve Göztepe. Bu kulüplerin kadrosunda üçer Brezilyalı var. Sadece Karagümrük ve BB Erzurumspor, kapılarını Brezilyalılara kapatmış durumda! Bu kadar çok Brezilyalı içinde, ülkesinin millî takım formasını giymekte olan bir ismin bulunmaması, kalite hakkında da bir fikir veriyor. Yeni gelen Sambacılar içinde en kariyerlisi ve dikkat çekenini hiç şüphe yok ki, Rafael. Ülkemizi Şampiyonlar Ligi’nde temsil eden Başakşehir’in Lyon’dan transfer ettiği 30 yaşındaki eski Manchester United’lı sağ bek, yedi yıl (2008-2015) İngiliz takımında, beş sezon da Lyon’da forma giydikten sonra ülkemize adım attı. Başakşehir’in yeni Sambacısı, yakından takip edilmesi gereken oyuncuların başında geliyor. Bu arada Süper Lig’e geri dönen Brezilyalılar da var. Bunlardan biri, yeni sezon tercihini Başakşehir lehine kullanan eski Fenerbahçeli

Giuliano, diğeri de Beşiktaş ile anlaşılan yine eski Fenerbahçeli Josef de Sousa. Her ikisi de Suudi Arabistan’dan Türkiye’ye geri döndü. Belli ki, Arap topraklarında fazlasıyla Süper Lig’i özlemişler...

Boşnaklara artan ilgi

Sıralamada Brezilyalıları, 15 futbolcuyla Bosna-Hersek’ten gelenler izliyor. Son iki sezondur yedi oyuncuyla Süper Lig’de temsil edilen Bosna-Hersek, bu sezon itibarıyla bu toplamını 15’e çıkartıp, sıralamada ciddi bir sıçrama gösterdi. 10 takımın kadrosunda

Bosnalı oyuncu bulunurken, bunlardan dördü Konyaspor’da kariyerlerini sürdürüyor. Bosnalılar içinde, hiç şüphe yok ki, en başarılısı yıllardır Başakşehir’de forma giyen 30 yaşındaki Edin Visca. 2011-12 sezonunda Başakşehir’e gelen Boşnak futbolcu, o tarihten bu yana aralıksız Süper Lig’in son şampiyonunun formasını giyiyor. Visca’nın yıllardır süre gelen istikrarlı performansı, Süper Lig kulüplerinin Bosnalı futbolculara ilgisini artırmışa benziyor. Transfer döneminde yedi kulüp, kadrolarına Boşnak oyuncularını kattı. Süper Lig’de forma giyen Boşnak oyuncularından

Yabancıların Ülkelere Dağılımı

1) Brezilya	33
2) Bosna-Hersek	15
3) Senegal	13
4) Fransa, Gana	12
6) Portekiz	11
7) Nijerya	9
8) Fas	8
9) Romanya, Yunanistan, Sırbistan, Arjantin, Polonya, Kongo, Fildişi	7
16) Mali	6
17) Belçika	5
18) İsveç, Kamerun, Hollanda, Çekya, Kosova, Arnavutluk, Cezayir, Norveç	4
26) Gabon, Almanya, Yeşil Burun, Tunus, İspanya, Ekvator, Gürcistan, İngiltere, Uruguay, Slovenya, Paraguay, Hırvatistan	3
38) Kanada, Kolombiya, İtalya, Slovakya, Peru, Şili, Ukrayna, Makedonya, Togo, İsviçre, Macaristan	2
49) Moldova, Çad, İran, Martinik, Uganda, ABD, Angola, Jamaika, Mısır, Gine, Bulgaristan, Burundi, Rusya, Litvanya, Zimbabwe, Benin, Avustralya, Tanzanya	1
TOPLAM ÜLKE SAYISI	66

Son 3 Sezonda Süper Lig’e En Çok Futbolcu Gönderen 5 Ülke

2020-21 Sezonu	2019-20 Sezonu	2018-19 Sezonu
Ülke	Ülke	Ülke
Oyuncu	Oyuncu	Oyuncu
1) Brezilya	1) Brezilya	1) Brezilya
33	27	27
2) Bosna-Hersek	2) Portekiz	2) Fransa
15	14	13
3) Senegal	3) Senegal	2) Senegal
13	10	13
3) Gana	3) Fransa	4) Portekiz
13	10	12
5) Fransa	3) Nijerya	5) Fas
12	10	11
Genel Toplam	Genel Toplam	Genel Toplam
281	234	225

6-7'sinin (Sehiç, Hodziç, Visca, Had-ziahmetovic, Hajradinoviç, Milos-eviç) sürekli Bosna-Hersek Millî Takımı'na çağırılması, tercihlerin isabeti konusunda bir fikir veriyor. Brezilya ve Bosna-Hersek'ten sonra Süper Lig'de en çok futbolcusu bulunan diğer iki ülke Senegal ve Gana. Son yıllarda Süper Lig kulüpleri, bu iki Afrika ülkesinin futbolcularına büyük ilgi gösteriyor. Şimdilik bu iki Afrika ülkesinden gelen 25 (13+12) futbolcu, Süper Lig'deki 17 farklı takımda forma giyiyor. Bu 25 futbolcudan 15'i (Gana 8; Senegal 7), bu transfer döneminde yeni takımlarıyla tanıştı. Tanıdık Ganalılardan Mensah, Beşiktaş'ın, Sackey de Hatayspor'un yolunu tutarken, tanıdık Senegallilerden eski Kasımpaşalı Thiam ve eski Aytemiz Alanyasporlu Pappis Cisse'nin yolları Fenerbahçe'de kesişirken, Ndiaye'nin Türkiye'deki yeni adresi Karagümrük oldu. Yeni gelenler içinde ise Aytemiz

Alanyaspor'da forma giyen Senegalli Babacar (1993) ile Yeni Malatyaspor'u renklerine bağladığı Ganalı Tetteh (1997) kumaşı iyi isimler olarak gözüküyor.

Süper Lig'de en çok futbolcusu bulunan beşinci ve altıncı ülkeler, Fransa ve Portekiz. Napolyon'un memleketinden 12, Cristiano Ronaldo'nunkinden ise 11 futbolcu Süper Lig'de top koşturuyor. Geçen yıla göre Fransa'nın toplamı iki artarken, Portekiz'inki üç futbolcu geriledi. Fransa'dan gelen flaş transfer, yeni sezon tercihini Çaykur Rizespor lehine yapan Loic Remy oldu. Son olarak Lille'de forma giyen 33 yaşındaki tecrübeli Fransız golcü, sezon başı itibariyle Rize'de iyi bir performans sergiliyor. Fransızların sayıca en fazla olduğu Süper Lig takımı BB Erzurumspor. Dadaşların kadrosunda üç Fransız (Obertan, Schwechlen, Muhammed) top koşturuyor. Son birkaç yıldır çok popüler olan Portekizlilere bu yıl ilgi azaldı. Portekiz'den sadece iki yeni isim Süper Lig'e

Ligimizde Afrika kıtasından 92 oyuncu top koşturuyor.

geldi. Bunlardan biri Hatayspor'un tercihi olan Ruben Ribeiro, diğeri ise Kayserispor'un renklerine bağladığı eski Beşiktaşlı Manuel Fernandez.

Yaşı ilerlemişler geliyor

Süper Lig kulüplerinin fazla sayıda yabancı oyuncuya yönelmelerinin yanı sıra dikkat çekici bir başka olumsuzluk, transfer edilen yabancıların önemli bir bölümünün yaşlarının 30'un üstünde olması ve artık kariyerlerinin son yıllarını yaşaması... İstatistiklere bakıldığında Süper Lig'deki 281 yabancından 47'si, 33 yaş sınırının üstünde... Yaşları 30 ila 32 arasında değişenlerin toplamı ise 74. Bu iki kategorinin toplamı alındığında, 30 yaş ve üzerinde Süper Lig'deki yabancı sayısı 120'yi buluyor. Bu da yüzde 43'lük bir bölümü yansıtıyor. Süper Lig'in en yaşlıları, 37'lik Atiba (Beşiktaş), Mossoro (Göztepe) ve Kone (Sivasspor). Bu 37'likleri daha sonra 36'lıklar Sapınaru (Kayserispor), Skrtel (Başakşehir) ve Pereira

(Trabzonspor) izliyor. İşin ilginç ve bir o kadar da düşündürücü tarafı, yaşı ilerlemiş oyuncuların hâlâ takımlarının vazgeçilmezleri arasında olması...

Yaşı ilerlemiş yabancılara gösterilen bu ilginin bir sonucu olarak, takımların kadro yaşı oldukça yüksek çıkıyor. Bu konuda İsviçre'deki Futbol Araştırmaları Merkezi'nin (CIES) bir çalışması, Süper Lig'deki bu olumsuzluğu net bir şekilde gözler önüne seriyor. UEFA üyesi ilk 20 ülke ligindeki takımların kadro yaş ortalamaları dikkate alındığında, yaklaşık 400 takımlı sıralamanın son 20 basamağında Süper Lig'den tam 10 takım bulunuyor. Bu 10 Süper Lig takımından 8'inin kadro yaş ortalaması 30 sınırının üzerinde. Kadro yaşı en ileri iki Süper Lig takımı Medipol Başakşehir (30.5) ve Demir Grup Sivasspor (31.1). Bu verinin en ilginç tarafı ise bu sezon Türkiye'yi temsilen Avrupa kupalarına katılan beş takımdan sadece bu ikisinin yoluna devam ediyor olması...

SEN İSTE EVE ŞUTLAYALIM!

Big Maç Menü:

2 Big Mac, 2 Orta Boy Patates, 2 Orta Boy İçecek, 8'li Soğan Halkası

2020'nin sürprizleri

Onur Erdem

Avrupa Futbolu

Büyük Takımların Tarihi Yenilgileri

1

Bayern Münih 8-2 Barcelona

Futbolda her takım maç kaybeder. Hatta zaman zaman farklı mağlubiyetlerle de karşı karşıya kalır. Yine de Avrupa ve dünya futbolunda sürekli zirveye oynamasıyla nam salmış takımların büyük farklarla kaybettikleri maçlara çok nadiren rastlanır. 2020'ninse bu alandaki en istisnai yıllardan biri olduğu çok açıktı. Şampiyonlar Ligi'nden Premier Lig'e, oradan millî maçlara varana kadar büyük takım titrini taşıyan birçok ekibin akıl almaz hezimetlere uğradığına şahit olundu. 2020'deki inanılması güç tarihi farklar içerisinde birinci sıraya yazılacak olanıysa herhalde Şam-

piyonlar Ligi çeyrek finalinde Bayern Münih'in Barcelona karşısında elde ettiği 8-2'lik galibiyetti. Büyük takımların ara sıra büyük farklar yiyerek yenilmelerine, az evvel de değindiğimiz üzere nadiren de olsa rastlanır. Ancak bu tip mağlubiyetlerde de söz konusu takım kalesinde genelde beş-altı gol görür. Yedi gole bile neredeyse kırk yılda bir rastlanır ki bunun son meşhur örneği de 2014 Dünya Kupası yarı finalinde Brezilya'nın, üstelik de kendi seyircisi önünde, Almanya'ya 7-1 mağlup olmasıdır. Peki ya yedinin de bir fazlası? Büyük takımların sekiz gollü yenilgilerine dair birtakım örnekler ver-

mek gerekirse dokuz sene evvel Premier Lig'de Arsenal, Manchester United deplasmanından 8-2'lik yenilgiyle dönmüştü. 12 sene önceyse yine aynı ligde Manchester City, Middlesbrough'ya 8-1'le mağlup olmuştu. Ancak City'nin o dönem, günümüzdeki kadar büyük bir ağırlığı olmadığı da bir gerçektir. Zira Arap sermayesi henüz kulübün kapısından içeri girmemişti. 1954 Dünya Kupası ilk tur grup maçındaysa Federal Almanya, Macaristan karşısında 8-3'lük bir hezimete uğramıştı. Barcelona'nın yaşadığı bozgunu daha da vahim kılansa, yukarıdaki örneklerdeki mağlubiyetlerin telafi

Futbol dünyasında 2020'ye damgasını vuran büyük sürpriz vardı. Bunların ilki, büyük takımların inanılması güç derecede farklı mağlubiyetler almalarıydı. İkincisiyse hayli kötü bir sürpriz olan Covid-19 salgını ve bunun futbola etkileriydi. Yurt içine baktığımızdaysa Başakşehir'in ligimizin altıncı şampiyonu olarak arzı endam etmesi de son dönemin futbolumuzdaki belki de en önemli sürpriziydi.

imkânları varken, Barça'nın bu hezimet sonrasında Şampiyonlar Ligi'ne veda etmek zorunda kalmasıydı. Öte yandan bu yenilgi, Katalan ekibinin 121 yıllık tarihindeki en ağır beşinci yenilgi olarak da kayıtlara geçti. Barcelona daha evvel 1931'de Athletic Bilbao'ya 12-1, 1941'de Sevilla'ya 11-1, 1943'te Real Madrid'e yine 11-1, 1946'da da Sevilla'ya 8-0 mağlup olmuştu. Bu yenilgilerin en sonuncusunun üzerinden bile 74 yıl geçmese, Bayern'in elde ettiği 8-2'lik galibiyetin ne denli sıra dışı bir niteliğe sahip olduğunu bir daha göstermekteydi. Aslında Bayern, rakibini kötü bir gününde yakaladığında ne denli insafsız olabileceğini, 2019-2020 sezonunun daha başlarında, Şampiyonlar Ligi ilk tur karşılaşmasında, daha birkaç ay evvel bu kupada final oynamış olan Tottenham'ı deplasmanda 7-2'lik skorla sürklase ederek göstermişti. Yine de Alman temsilcisinin Barcelona karşısında da adeta bir Blitzkrieg Harekâ-

tına girişmişçesine netice alacağını kimse aklından geçirmiyordu. Covid-19 salgını nedeniyle Lizbon'da tek maç üzerinden ve seyircisiz oynanan müsabakada Bayern daha dördüncü dakikada gol perdesini Thomas Müller ile açıyordu. Sadece üç dakika sonra gelişen Barcelona atışında Jordi Alba'nın ortası David Alaba'dan sekip filelere takıldığında, kısa bir süre sonra da Messi'nin bir şutu direktten döndüğündeyse futbolseverler bunun, karşılıklı gollerin bolca atılabileceği, hayli çekişmeli bir maç olacağını zannetmişti. Evet, goller hayli bol olacaktı belki ama pek de dengeli bir dağılım olmayacaktı. 22. dakikada Ivan Perisic, Bayern'i yeniden öne geçirirken, beş dakika sonrasında Serge Gnabry farkı ikiye çıkartıyor, 31. dakikada da Joshua Kimmich'in ortasında Müller bir kez daha topu filelerle buluşturuyor ve Barcelona adeta nakavt oluyordu. 4-1 sona eren ilk yarının ardından 57. dakikada Luis Suarez skoru

4-2'ye getirdiğinde Barcelona cephesinde az da olsa bir umut kıvılcımı parlamıştı sanki. Fakat o kıvılcım da altı dakika içinde sönecekti. 63'te Alphonso Davies sol kanattan müthiş hareketlerle ceza alanına sokuluyor, bu esnada kendisini tutmaya çalışan Ruben Semedo'yu da adeta futbola başladığı güne lânet okuyacak hale getiriyor, ardından da altıpas üzerindeki Kimmich'e "al da at" diyor, Kimmich de bu ikramı geri çevirmeyince durum 5-2 oluyordu. Bundan sonra bir müddet sahaya sükunet hâkim olduysa da maçın son bölümünde Bayern, kafa olarak tamamen oyundan kopmuş olan rakibini iyice rencide ediyordu. 82'de Lewandowski farkı dörde çıkartırken, Barcelona'dan kiralık olarak Bayern'de forma giymekte olan Philippe Coutinho, 85 ve 89'da peş peşe iki kez fileleri havalandırıyor ve ortaya o inanılması güç skorbord manzarası çıkıyordu: Bayern 8-2 Barcelona...

87

B

arcelona'nın Bayern'den sekiz gol yerken az da olsa bir bahanesi olduğu söylenebilirdi. En azından müstakbel Şampiyonlar Ligi şampiyonuna kaybetmişlerdi ve Bayern birkaç ay evvel son Şampiyonlar Ligi finalisti Tottenham'a da üstelik Londra'da yedi gol birden atmıştı. Peki ya Liverpool'un Aston Villa karşısında yaşadığı hezimete ne demeli?

Aston Villa, fi tarihinde diyebileceğimiz kadar eski zamanlarda Ada futbolunun en önemli ekiplerinden biriydi. 1981'de lig şampiyonu olduklarında da yedinci kez İngiliz futbolunun zirvesine çıkmışlardı. Ancak burada asıl önemli ayrıntı, 71 yıllık bir şampiyonluk hasretini dindirmiş olmalarıydı. Kulübün asıl parlak günlerinin ne denli geride kalmış olduğunu en iyi anlatan ayrıntı

belki de buydu. Villa, ertesi sezonsa Şampiyon Kulüpler Kupası'nı, finalde Bayern Münih'i yenerek kazandığındaysa kulüp tarihinin en önemli başarısını elde edecekti belki ama Birmingham ekibi için bundan sonrası pek de parlak olmayacaktı. 1987'de küme düştüler. Bir yıl aranın ardından geri dönseler de genellikle ligde orta sıralarda gezinen bir takım oldular. 2016'da bir kez daha düştükten sonraysa 2019'da geri dönebildiler. Üstelik geçen sezon, yani geri dönüşleri sonrasındaki ilk sezonda, az kal-sın yine düşüyorlardı. Sezonun önemli bir bölümünde hep tehlike bölgesindelerdi. Bordo-mavililer, son dört maçlarında sekiz puan toplamaları sayesinde anca bir puan farkla lige tutunabildiler. Hatta İngiliz tabloid basınına göre onları kümede tutan, 29. haftada

golsüz berabere kaldıkları Sheffield United maçında Sheffield'in attığı nizami bir golün, şahin gözü sistemindeki bir hata nedeniyle iptal edilmesi idi. Bir yanda geride kalan sezonu böylesine sıkıntılı bir biçimde geride bırakmış Aston Villa, diğer yandaysa söz konusu sezonda 99 puan toplamış, 18 maçlık bir galibiyet serisi yakalamış ve şampiyonluğunu haftalar önceden ilân etmiş bir Liverpool... Böyle bir randevuda Villa'nın bırakın fark atmasını düşünmeyi, bordo-mavililerin fark yememesine ihtimal verenlerin bile azınlıkta olduğu söylenebilirdi. İşin ilginç, iki ekip geçen sezon Lig Kupası çeyrek finalinde karşılaştıklarında Villa, rakibini 5-0'lık hayret verici bir skorla mağlup etmişti. Yine de o maç, Liverpool'un as takımının FIFA Kulüp-

ler Dünya Kupası için Abu Dabi'de olduğu döneme denk gelmişti ve Kırmızılar tamamen genç takım oyuncularından oluşan bir kadroyla sahaya çıkmışlardı. Haliyle kimse o maçı referans almıyordu. Liverpool, geçen sezonki müthiş çizgisinin ardından bu sezona da üç maçta üç galibiyet alarak başlamıştı. Villa cephesindeyse işler daha iyi gitmekteydi. Onlar da lige iki maçta altı puan alarak girmişlerdi. Tabii bu serinin Liverpool karşısında da devam edebilmesi hiç de kolay değildi. Fakat maç hiç de öncesindeki beklentilere paralel bir biçimde başlamıyordu. Henüz dördüncü dakikada Liverpool kalecisi Adrian'ın hatalı pasını kapan Jack Grealish topu ortadaki Ollie Watkins'e çeviriyor ve Watkins de yakın mesafeden ağları havalandırarak Villa'yı 1-0 öne geçiriyordu. Golün ardından Liverpool rakip kalede baskıyı arttırdıysa da 21. dakikada ani gelişen Villa atağında Grealish'in ara pasında sağ çaprazdan Liverpool ceza alanına giren Watkins topu sağına çektikten

sonra fevkalade bir son vuruşla uzak doksanı görüyor ve fark ikiye çıkıyordu. Sonrasında Liverpool yine atak oyununu sürdürürken 31'de Muhammed Salah ile aradığı golü de buluyordu. Normal şartlar altında Kırmızıların maçı bu noktadan sonra lehlerine çevirmesi kimseyi şaşırtmazdı. Lâkin 34. dakikada John McGinn'in ceza sahası dışından çektiği şutun Liverpool savunmasından da sekerek ağlara takılmasıyla bu maçın sıra dışı bir hal almakta olduğu yavaş yavaş kendini hissettirmekteydi. Dört dakika sonra Trezeguet'nin soldan içeri çevirdiği topu altıpas içerisindeki Watkins'in kafayla filelere gönderip hat-trick yapısıyla da Liverpool'un bir kâbusla karşı karşıya olduğu iyice belirginleşecekti. İlk yarının 4-1 Aston Villa lehine sonuçlanmasının ardından ikinci yarıda da ilk gol yine ev sahibi ekip-ten geliyordu. 54. dakikada Ross Barkley'nin on sekiz üzerinden sol çaprazdan çektiği şutta top uzak köşeden bir kez daha ağlarla buluş-

muş ve skor 5-1'e gelmişti. Beş dakika sonra Salah durumu 5-2'ye getirse de Liverpoollu oyuncular halen daha yaşadıkları şokun etkisini üzerlerinden atabilmiş değildi. Zaten dakikalar 65'i gösterdiğinde de Grealish'in şutu Fabinho'dan sekip bir kez daha Liverpool filelerine gidiyordu. Bu tarihi maçta son sözü söyleyen de yine Grealish oldu ve 74. dakikada gelişen Villa kontratağında kaleci Adrian ile karşı karşıya kaldıktan sonra bitirici vuruşu yaparak Aston Villa'nın mücadeleden 7-2'lik muazzam bir galibiyetle ayrıldığını ilân etti. Liverpool, Premier Lig'de 2015'te Stoke City'ye 6-1, 2017'de de Manchester City'ye 5-0 yenilmişti ama ilk kez yedi gollü bir Premier Lig mağlubiyetiyle karşı karşıyaydı. Kırmızıların Premier Lig öncesindeki en farklı yenilgileriyse, 1954'te ikinci ligde oynarlarken Birmingham City önünde aldıkları 9-1'lik sonuç... Liverpool, en üst seviyede oynarken en kötü yenilgisine ise 1943'te Newcastle United karşısında, 9-2'lik skorla uğramıştı.

S

on yıllarda futbol dünyasında rastlanan şok skorların belki de en başında, 2014 Dünya Kupası yarı finalinde Almanya'nın Brezilya'yı, üstelik de Brezilya'da 7-1 mağlup etmesi geliyordur. Alman futbolunun kulüpler düzeyindeki en büyük markası olan Bayern Münih'in bu yıl Şampiyonlar Ligi çeyrek finalinde Barcelona'yı 8-2'lik hezimete uğratması da buna denk bir sansasyon yarattı. Her iki maçta da Almanların fark atan tarafta olmasıysa hiç kuşkusuz Kasım ayında İspanya ile Almanya arasında oynanan ve İspanya'nın 6-0'lık üstünlüğüyle sonuçlanan maçla ilgili futbol kamuoyunda yaşanan şaşkınlığın derecesinin bir kat daha artmasının bir sebebi sayılırdı. Zira Almanlar bu kez farkı atan değil, yiyen olmuşlardı. İşin ilginç, üç ay evvel oynanan Bayern-Barcelona maçında Bayern forması giyen Manuel Neuer, Leon Goretzka ve Serge Gnabry'nin bu maçta Almanya adına, Barcelona forması giyen Sergi Roberto'nunsa İspanya adına sahaya çıkmasıydı. Bu oyuncular için bu kez roller değişmişti. İspanya, maçta ilk golüne 17. dakikada kavuşuyordu. Sağ kanattan Fabian Ruiz'in kullandığı köşe atışında arka direkte Alvaro Morata sert bir kafa vuruşuyla fileleri havalandırıyor ve ev sahibi ekibi 1-0'lık üstünlüğe taşıyordu. 33. dakikaya gelindiğindeyse Dani Olmo'nun sol kanattan gelen ortaya yaptığı kafa vuruşunda top üst direktten dönüyor, Ferran Torres de bu topa gelişine güzel bir vole vurarak takımının ikinci golünü kaydediyordu. Beş dakika sonraysa Fabian Ruiz bu kez sol taraftan köşe atışını kullanıyor ve onun ortasında kafayla

topu filelere gönderen isim de Rodri oluyordu. İlk yarı da İspanya'nın 3-0'lık üstünlüğü ile neticelendi. İkinci yarıda da İspanya'nın hızı kesileceğe benzemiyordu. 55'te hızla gelişen İspanya kontratağında Jose Gaya soldan ceza sahasına giriyor ve topu, arka direkte bomboş durumda olan Ferran Torres'e çıkarıyor, Torres de kendisinin ikinci, takımının dördüncü golünü atarak Almanya'nın gardını tamamen düşürüyordu. 71. dakikadaysa yine hızlı gelişen bir İspanya atağında Fabian Ruiz topu yarım yuvarlağın solunda boş durumda olan Torres'e yuvarlıyor, Torres de uzak direk dibine şık bir plase bırakarak hat-trick yapıyor, skor da 5-0'a geliyordu. Maçtaki son golse, 89. dakikada oyuna sonradan girmiş olan Mikel Oyarzabal'dan geldi ve böylece karşılaşma, İspanya'nın 6-0'lık üstünlüğüyle sonuçlandı.

Almanya, maç öncesinde İspanya'nın önünde grup lideriyken, bu mağlubiyetle birlikte liderlik koltuğunu ve Uluslar Ligi'nde dörtlül finallere kalma hakkını rakibine kaptırdığı gibi, tarihindeki en korkunç yenilgilerden de birini almıştı. Öncelikle bu Almanların resmi maçlar dâhilinde bugüne dek aldıkları en ağır yenilgiydi. Almanya, daha evvel 1909'da İngiltere amatör karmasına 9-0 yenilmişti. A millî takım statüsündeki bir rakibe karşysa 1931'de Avusturya ile oynadıkları bir özel maçı, yine 6-0'lık skorla kaybetmişlerdi. Almanların kalelerinde en çok gol gördükleri maça, Federal Almanya adı altında katıldıkları 1954 Dünya Kupası'nın ilk tur gruplarında Macaristan'a karşı oynadıkları ve 8-3 kaybettikleri karşılaşmaydı. Lâkin bundan sadece iki hafta sonra aynı Macaristan'ı kupanın finalinde mağlup ederek dünya şampiyonu olduklarını da belirtmeden geçmeyelim.

M

anchester United'ın, Premier Lig'de muazzam bir hâkimiyet kurduğu Alex Ferguson döneminden sonra bir türlü kendine gelemediği bir gerçek. Kırmızı Şeytanlar, efsanevi İskoç teknik adamın emekliye ayrıldığı 2013 sonrasında henüz ligde şampiyonluk göremedikleri gibi o yarışın içine dahi pek giremiyorlar. Nitekim Ferguson sonrasındaki yedi sezonda United sadece bir kez ligi ikinci sırada tamamlayabildi, beş defa ilk üçün dışında kaldı ve sezon başına da 69 puan ortalaması tutturdu. Ferguson zamanındaysa takım Premier Lig'de 75 puandan ve üçüncü sıradan aşağısını görmemişti. Elbette bu gerilemenin ardından United'ın rakiplerinin gözünde de eskisi kadar ürktücü olmadığı aşikâr. Yine de takımın bu sezonun başlarında son yılların en ağır yenilgisini alması, karşı tarafta da henüz iki yıl evvel yollarını ayırdıkları Jose Mourinho'nun çalıştırdığı Tottenham'ın bulunması, şüphesiz bu mağlubiyeti çok daha sansasyonel bir hale getirdi. Manchester United, Premier Lig'deki ilk iki maçından üç puan çıkartırken, aynı süre zarfında Tottenham üç maça çıkmış ve dört puan toplamıştı. İki ekibin 4 Ekim'de Old Trafford'da oynayacakları maç öncesindeki durumları buydu ve ikisinin de pek formda olduğu söylene- mezdi. Dolayısıyla bir tarafın farklı kazanması, hele ki bu tarafın konuk Tottenham olması, akılların ucundan dahi geçmiyordu. Müsabakaysa United açısından olabilecek en güzel şekilde başlamıştı. Daha ilk dakika içinde Anthony Martial

ceza sahası içinde Davinson Sanchez'in müdahalesiyle yerde kalıyor ve kazanılan penaltıyı Bruno Fernandes gole çeviriyordu. Kırmızı Şeytanlar karşılaşmaya adeta 1-0 önde başlamıştı. Ne var ki bu manzara çok geçmeden tam tersine dönecekti. Dördüncü dakikada United ceza sahası içinde yaşanan karambolde Tanduy Ndombele topu ağlarla buluşturunca skora denge geliyor, sadece üç dakika sonrasındaysa Harry Kane'in pasında United savunmasının arkasına sarkan Heung-Min Son topu David De Gea'nın yanından filelere göndererek Tottenham'ı 2-1'lik üstünlüğe taşıyordu. 28. dakikada Anthony Martial'ın Erik Lamela'ya vurması nedeniyle kırmızı kart görmesiyle United'ın işini iyice zora sokmaktaydı. Bu karttan iki dakika sonra da Harry Kane'in hücum presi sonucu United savunmasının kaptırdığı topta Son asisti, Kane de bitirici vuruşu yapıyor ve durum 3-1'e geliyordu. Unitedlı oyuncular tamamen sersemlemiş vaziyeteydi ve Tottenhamlılar da fırsattan istifade rakiplerini hepten devirecek darbeyi vuranın peşindeydi. 37. dakikaya gelindiğinde de sağdan Serge Aurier'nin yerden ön direğe kestiği topu o noktada Son

tamamlıyor ve böylece ilk yarı 4-1 Tottenham lehine sona eriyordu. 10 kişi kalmış ve üç farkla geriye düşmüş United'ın ikinci yarıda yapabileceği pek bir şey kalmamıştı. Böyle bir durumda anca daha fazlasını yememek için çabalayabilirlerdi çabalamasına ama o da mümkün olmuyordu. İkinci yarı başladıktan sadece altı dakika sonra bu kez Aurier, Højbjerg'in pasında sağ çaprazdan ceza sahasına giriyor ve yerden sert bir vuruşla takımının beşinci golüne imzasını atıyordu. 79. dakikadaysa Tottenham bir de penaltı kazanacak ve atışı Kane'in gole çevirmesiyle de mücadele, Londra ekibinin 6-1'lik zaferiyle sona erecekti. Manchester United, Premier Lig döneminde daha evvel üç kez beş farkla mağlup olmuştu. 2011'de, üstelik de derbi maçında City'ye 6-1 kaybederlerken, 1999'da Chelsea, 1996'daysa Newcastle United önünde 5-0'lık yenilgiler almışlardı. United 1996'da Southampton'a 6-3 kaybetmişti maçta da kalesinde yine yarım düzine gol görmüştü. Kırmızı Şeytanların lig tarihindeki en büyük hezimetleriye, 1920'ler ve 1930'larda, sırasıyla Blackburn, Aston Villa ve Wolverhampton karşısında aldıkları 7-0'lık mağlubiyetlerdi.

Altıncı Şampiyon Başakşehir

2

2014 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyespor'un futbol şubesi bir yeniden yapılanmaya giderek Başakşehir Futbol Kulübü adını aldığı bu yeni kulübün birkaç yıl içerisinde lig tarihinin altıncı şampiyonu olacağını belki de Başkan Göksele Gümüşdağ bile düşünmemişti. Takım, İstanbul Büyükşehir Belediyespor adı altında Süper Lig'de altı sezon mücadele etmişti ve dönemdeki en iyi dereceleri, 2010 ve 2012'deki yedinciliklerdi. 2013'teyse turuncu-mavili ekip küme düşmüştü. 2014'teki yeniden yapılanmayla, takımın yeniden Süper Lig'e dönmesini takiben gerçekleşmişti. Aslında Başakşehir, yeni kimliğiyle eskisinden çok daha iddialı olduğu göstermekte de gecikmemişti. 2014-15 sezonunda 59 puan toplayarak ligu dördüncü sırada tamamlamışlar ve sezon boyunca sadece beş kez rakiplerine boyun eğmişlerdi. Takım ertesi sezon da istikrarlı çizgisini koruyordu. Ligin sonunda hanelerinde yine 59 puan yazıyordu ve yine dördüncü sıradalardı. Başakşehir, 2016-17 sezonundaysa son haftalara kadar şampiyonluk yarışının içindeydi. Hatta topladıkları 73 puan, lig tarihinde ulaştıkları en yüksek puandı. Ayrıca sadece üç yenilgiyle en az kaybettikleri sezon da bu olmuştu. Böylece 77 puanı olan Beşiktaş'ın dört puan gerisinde ikinci olarak kısa tarihlerinin o ana kadarki en iyi derecesini de elde etmişlerdi. Bir sonraki sezon da tablo çok farklı değildi. Başakşehir bu kez de 72 puan toplamış, ancak Fenerbahçe'nin

ikili averajda gerisinde kalarak ligu üçüncü sırada tamamlamıştı. 2018-19 sezonuysa Başakşehir açısından hayli dramatikti. Üst üste üçüncü kez ligin ilk yarısını lider kapatan turuncu-lacivertliler, önceki iki sezonun aksine ikinci yarının başında da tökezlemiyor, aksine arayı daha da açıyorlardı. Son dokuz haftaya girilirken Başakşehir, en yakın takipçisi Galatasaray'ın sekiz puan önündeydi ve o güne kadar kendisinin ligu zirvede tamamlayabileceğine hiç ihtimal veremeyenleri bile şampiyon olacağına inandırmıştı. Gelgelelim sonraki altı maçta sadece altı puan alabiliyorlar ve sekiz puanlık fark da tamamen eriyordu. Böylece son- dan bir önceki hafta oynanacak olan Galatasaray maçına da

rakipleriyle puan puana çıktılar. Bunun anlamı da şuydu: İlk yarıda iki ekibin oynadığı maç berabere bittiği için bu maç kazanan, bitime bir hafta kala üç puan fark artı ikili averaj avantajı sayesinde şampiyon olacaktı. Ligin finali niteliğindeki karşılaşmaya Başakşehir iyi başlayıp ilk yarıyı Riad Bajic'in golüyle 1-0 önde kapatsa da ikinci yarıda Galatasaray Sofiane Feghouli ve Henry Onyekuru'dan gelen gollerle durumu lehine çeviriyor ve 2-1 kazanarak şampiyonluğa uzanan taraf oluyordu. Sekiz puanlık avantajın değeri lendirilememesiyle kaçırılan şampiyonluk, Türk futbol kamuoyunun büyük bölümünde "Başakşehir ne yaparsa yapsın şampiyon olamaz" algısının da

iyice yerleşmesine yol açmıştı. Dolayısıyla 2019-20 sezonu başlarken turuncu-lacivertlileri zirve adayları arasında gösterenler bir hayli azal-

mıştı. Bu da yetmezmiş gibi Başakşehir ligin ilk iki maçında Yeni Malatyaspor ve Fenerbahçe'ye mağlup olunca sezonu yukarıdan ziyade aşağılarda geçireceği iddiaları bile hayli kuvvetlenecekti. Fakat bundan sonra Okan Buruk'un öğrencileri yavaş yavaş kendilerini bulacaktı. Ligin ilk yarısının sonuna kadar yenilgi yüzü görmeyen ve dokuz galibiyetle altı beraberlik alan Başakşehir, böylece devre arasına Sivasspor'un dört puan gerisinde ikinci sırada geliyordu. İkinci devrenin ikinci haftasında Fenerbahçe deplasmanında alınan 2-0'lık yenilginin ardından zirvenin beş puan gerisinde kalıp dördüncü sıraya inmiş olsalar da bunun ardından yeniden atağa kalkacaklardı. Müteakip altı maçta 16 puan topluyorlar ve 25. haftayı da lider

Trabzonspor ile aynı puanda kapatıyorlardı. 26. haftada Trabzon ile deplasmanda oynadıkları maç da 1-1'lik eşitlikle geride kalacaktı;

düğüm henüz çözülmemişti. Bu karşılaşmanın hemen ardından pandemi nedeniyle zorunlu olarak verilen üç aylık ara geldi. Bu aranın sonrasında takımların bıraktıkları yerden ne şekilde devam edecekleri bile muammaydı. Yine de kalan bölümde maçların seyircisiz oynanacak olmasının, en büyük dezavantajı taraftar sayısının azlığı olarak gösterilen Başakşehir için bir avantaj olabileceği öne sürülebilirdi. Buna rağmen Başakşehir ile aynı puanda olan Trabzonspor'un camia olarak şampiyonluğa duyduğu açlıktan, üç puan gerideki son şampiyon Galatasaray'ın da son haftaları iyi oynama tecrübesinden ötürü halen daha Başakşehir'den çok daha fazla şampiyonluk şansı olduğuna inanılıyordu. Pandemi arası sonrasındaki ilk iki

maçını kazanan Başakşehir, Trabzonspor'un Alanya deplasmanında yediği son dakika golüyle berabere kalması üzerine iki puan farkla liderliğe de yükselecekti. Aranın ardından iki maçta beş puan kaybeden Galatasaray ise yarış dışında kalmak üzereydi. 29. haftada Başakşehir'in Galatasaray'ı konuk ettiği kritik maçıysa taraflar sahadan 1-1'lik eşitlikle ayrılacaktı. Bir gün evvel Trabzonspor'un Ankara-gücü karşısında yine 1-1 berabere kalmasıyla da zirvedeki görünümde bir değişiklik yaşanmamıştı. Başakşehir ve Trabzonspor ertesi haftaki maçlarını kazanırlarken, 31. haftada düğümün çözülmesi yönünde önemli bir gelişme daha yaşanacak ve Başakşehir, Denizlispor'u 2-0'la geçerken Trabzonspor, evinde Antalyaspor'la 2-2 berabere kalacaktı. Turuncu-mavililer son üç haftaya girilirken artık dört puanlık bir avantaja sahipti. 32. hafta maçlarındaysa tansiyon iyice artmıştı. Başakşehir, deplasmanda Konyaspor önünde erkenden 1-0 öne geçse de sonrasında kalesinde peş peşe goller görerek ilk yarıyı 3-1 yenik kapamış, ikinci yarıda da skoru 3-3'e getirmesine rağmen son dakikalarda Skubic'in golüne engel olamayarak maçı 4-3 kaybetmişti. Ancak takipçileri Trabzonspor da bundan istifade edemiyordu. Bordo-mavili ekip, ilk golü bulduğu maçta Denizlispor deplasmanından 2-1'lik mağlubiyetle dönmüştü. Böylece Başakşehir, 33. haftada evindeki Kayserispor maçını kazanması halinde şampiyon olacak pozisyona gelmişti. Söz konusu maça da etkili başlayan turuncu-mavililer 19. dakikada emektar oyuncular Mahmut Tekdemir ile aradıkları golü de buluyorlardı. 36. dakikadaysa Edin Visca ile bir penaltı atışından yararlanamayan Başakşehir, buna rağmen 1-0'lık skoru maç sonuna kadar tutacak ve böylece ligu tarihini altıncı farklı şampiyonu olmayı da başarakacaktı.

Dünya Futbolunda Yılın Kötü Sürprizi

Covid-19 Vakası

D

ünyada sadece futbol için değil, insanlık için 2020'nin belki de en kötü sürprizi, SARS-CoV-2 veya Covid-19 olarak da adlandırılan yeni tip koronavirüsünün dünya genelinde yarattığı salgındı. İlk olarak 2019 yılının Aralık ayında Çin Halk Cumhuriyeti'nde rastlanan virüs, 2020'nin başlarında dünya genelinde öylesine hızlı yayıldı ki neredeyse tüm ülkeler buna hazırlıksız yakalandı ve bir müddet ne yapılacağı hususunda dahi büyük bir bocalama yaşandı. Sonrasındaysa sosyal hayatı kısıtlamaya yönelik yoğun tedbirler devreye girdi. Bunların başında da karantina uygulamaları geliyordu. Özellikle Mart, Nisan ve Mayıs aylarında dünyanın büyük bölümünde insanlar evlerine kapandı, zorunlu haller

haricinde sokaklar boş kaldı. Haliyle bu olağanüstü halden futbol da nasibini aldı. Tedbirler çerçevesinde atılan ilk radikal adım, 2020 yazının futbol festivali olması beklenen 2020 Avrupa Şampiyonası'nın bir yıl sonraya ertelenmesiydi. Ayrıca Avrupa genelinde neredeyse bütün liglere de ara verildi. Hatta bazı ülkelerde sezonu tamamlama kararı da alındı. Paris St. Germain'in ve Celtic'in açık farkla lider durumda olduğu Fransa ve İskoçya ligleri, bu takımların şampiyonluklarıyla tescil edildi. Ajax ve AZ arasında başa baş bir çekişmenin yaşanmakta olduğu Hollanda Ligi'nde ise "beyaz sezon" ilân edildi ve şampiyon çıkmadı. Avrupa'nın geri kalanındaysa verilen bu ara, Haziran

ayına gelinmesiyle birlikte son buldu ve liglerin kalan kısmı, Haziran-Temmuz ayına sıkıştırılan fıkstürde seyircisiz olarak tamamlandı. Şampiyonlar Ligi ve Avrupa Ligi'nde ise çeyrek finallerden itibaren tek maçlı eliminasyon sistemine geçildi. Ayrıca turnuvaların bu son bölümü de tarafsız sahada ve seyircisiz olarak oynandı. 2019-2020 sezonunun geç tamamlanması, haliyle 2020-2021 sezonunun da geç açılması anlamına geliyordu. Çoğu ülkede yeni sezon Eylül ortasında başlarken transfer dönemi de Ekim başına dek sürdü. Maçlar ise hâlâ çoğu yerde seyirciden yoksun oynanmakta. Bu olağanüstü halin daha ne kadar süreceğiyle maalesef belirsizliğini koruyor.

Futbolun Covid-19 ile sınavı

Covid-19 pandemisi Mart ayından bu yana futbolu olumsuz etkiliyor. Sıkışan fikstürler, seyircisiz maçlar, kulüplerin yaşadığı mâli sıkıntılar ve sahada alınan sürpriz sonuçlarla futbolda farklı bir döneme şahitlik ediyoruz.

Mustafa Taha

Bir yıl önce ilk kez Çin'de görülen ve ardından tüm dünyaya yayılarak 60 milyon insanın hastalanmasına, 1.5 milyona yakın kişinin de hayatını kaybetmesine neden olan Covid-19 pandemisi her alanda olduğu gibi futbolda da olumsuz etkiledi.

Mart ayında ara verilen 2019-20 sezonu iki aylık gecikmeyle Temmuz ayında tamamlanabilirken, UEFA'nın kulüpler organizasyonları da ancak Ağustos sonunda bitirilebildi. EURO 2020'nin bir yıl ötelenmesi, Fransa ve Belçika gibi ülkelerde liglerin iptal edilmesi

Covid-19 sürecinin futbol adına olumsuzluklarından sadece birkaçıydı. Aşı çalışmalarından gelen olumlu haberlerle tünelin sonundaki ışık görüledursun 2020-21 sezonunun pandemi nedeniyle yaşadığı olumsuzluklar devam ediyor.

Uzayan ve sıkışan fikstür

Covid-19 hem yerel ligleri hem uluslararası kupaları hem de milli takım düzeyinde fikstürleri olumsuz etkilerken, yoğun bir maç programına da neden oldu. 2019 yazında başlayan ligler pandemi nedeniyle neredeyse bir yıl sürdü. 16 Ağustos 2019'da başlayan Süper Lig, verilen ara nedeniyle 26 Temmuz 2020'de tamamlanabildi. Premier Lig, Serie A, La Liga da Ağustos ayında başlayıp, Temmuz ayında sona erdi. Haziran 2019'da başlayan UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi mücadeleleri de 2020 Ağustos'unun son haftasında tamamlanabildi.

Liglerin ve kupaların sona ermesi 2020-21 sezonunun da geç başlaması anlamına geldi. Eylül ayında başlayan yerel ligler, Mayıs 2021'e kadar yoğun maç temposuyla devam edecek. Bu nedenle, çok sayıda ülkede yerel kupalarda maç sayısını azaltan düzenlemeye gidildi. UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi'nde grup mücadeleleri peşi sıra devam eden haftalarda yapılırken, milli takım fikstürleri var olan tempoyu daha da arttırdı. Bunun sonucunda da 2020'nin son çeyreğinde neredeyse her hafta iki maç oynanan bir dönem yaşanıyor.

Yeni sezon hazırlıklarının yapılamaması

Geç biten 2019-20 sezonu takımların yeni sezon için hazırlık dönemlerinin kısa ve kısıtlı olması sonucunu doğurdu. Avrupa kupalarında mücadele eden takımlar ise hazırlık dönemini hem transfer yaparak hem de resmi maçlar oynayarak geçirmek zorunda kaldı. Futbolcuların

da yeni sezon başlamadan kısa süreli tatiller yapması, hazırlık döneminin ve takımların yeni sezon planlarının sıkışmasına neden oldu. Avrupa'da çok sayıda takım yeni sezon başlarken transfer yapmaya, 11'ini oluşturmaya ve yeni oyun sistemleri denemeye devam ediyordu.

Kupalardaki sürprizler

UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi'nin Ağustos ayında sona ermesi yeni sezon takviminde düzenlemeleri de beraberinde getirdi. Ön eleme turlarının tek maç üzerinden oynanması çok sayıda sürpriz sonucun ortaya çıkmasına vesile oldu. Transfere 80 milyon euronun üzerinde bir meblağ harcayan Benfica, deplasmanda PAOK'a 2-1 yenilerek 2009-10 sezonundan bu

yana ilk kez Şampiyonlar Ligi gruplarına kalamadı. Celtic, Young Boys, Gent gibi Şampiyonlar Ligi'nde mücadele etmeye alışkın ekipler de tek maç üzerinden oynanan eleme turlarında kupaya veda etti. Astana, Partizan, Basel, Sporting CP, Kopenhag, Malmö gibi takımlar da Avrupa Ligi'nde gruplara kalamadan ön eleme turunda havlu attı.

Sözleşmelerde yaşanan sorunlar

Covid-19'un Mart ayında liglere ara verilmesine sebep olması ve ardından çoğu ligin Haziran ayında tekrar başlaması kulüplerin futbolcuların sözleşmelerinden kaynaklı sorunlar yaşamasına da sebep oldu. 30 Haziran'da biten sözleşmeleriyle serbest kalan futbolculardan bir bölümü kulüpleriyle kısa sözleşmelere imza atarken, bir kısmıysa serbest kalma haklarını kullandı. Bazı kulüpler liglerin son haftalarında önemli futbolcularını kaybetti. Premier League'de küme düşmemek için mücadele eden Bournemouth'un en önemli isimlerinden Ryan Fraser, sözleşme-

sinin sona ermesinin ardından kulüpten ayrıldı. Benzer bir sorun kulüpler tarafından kiralanan futbolcularda da yaşandı. Bazı kulüpler futbolcularını kiraladıkları kulüplerle anlaşmayıp sözleşmeleri uzatmadı. Böylece oyuncuların kiralandıkları kulüplerde sezonu tamamlamadı. Bu dönemle ilgili akıllarda kalan en büyük olay ise Lionel Messi'nin, La Liga ve Şampiyonlar Ligi'nin geç sona ermesi nedeniyle sözleşmesindeki serbest kalma maddesini kullanmak istemesine karşın kullanamaması ve Barcelona kulübüyle yaşadığı sorundu.

Boş tribünler, taraftarsız maçlar

Covid-19'un futbol üzerindeki en büyük olumsuz etkisi maçların boş tribünler önünde oynanması. Mart ayından bu yana Avrupa kıtasında oynanan maçların çoğunda tribünler boş. Seyircisiz oynanan maçlar, ev sahibi ekiplerin saha avantajından yoksun olması anlamına da geliyor. Bundesliga ve Ligue 1, sezona belirli oranda seyircinin

tribünde yer alması kararıyla başlasa da vaka sayılarındaki hatırı sayılır artış nedeniyle alınan karantina kararları sonrasında maçlar tekrar seyircisiz oynanmaya başlandı. Pandeminin başladığı günden bu yana futbol müsabakalarının seyircisiz oynandığı İngiltere'de Aralık ayı itibarıyla futbol maçlarına 4 bine kadar taraftar alınacağı açıklandı.

Kadrolardaki eksiklik ve sakatlıklar

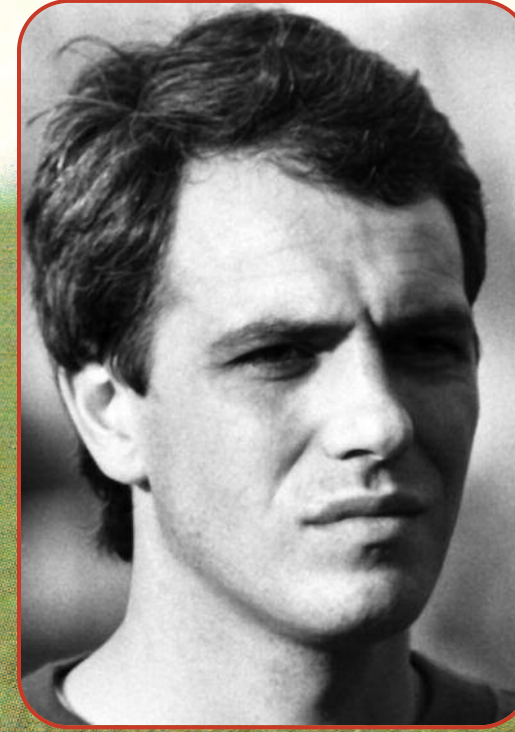
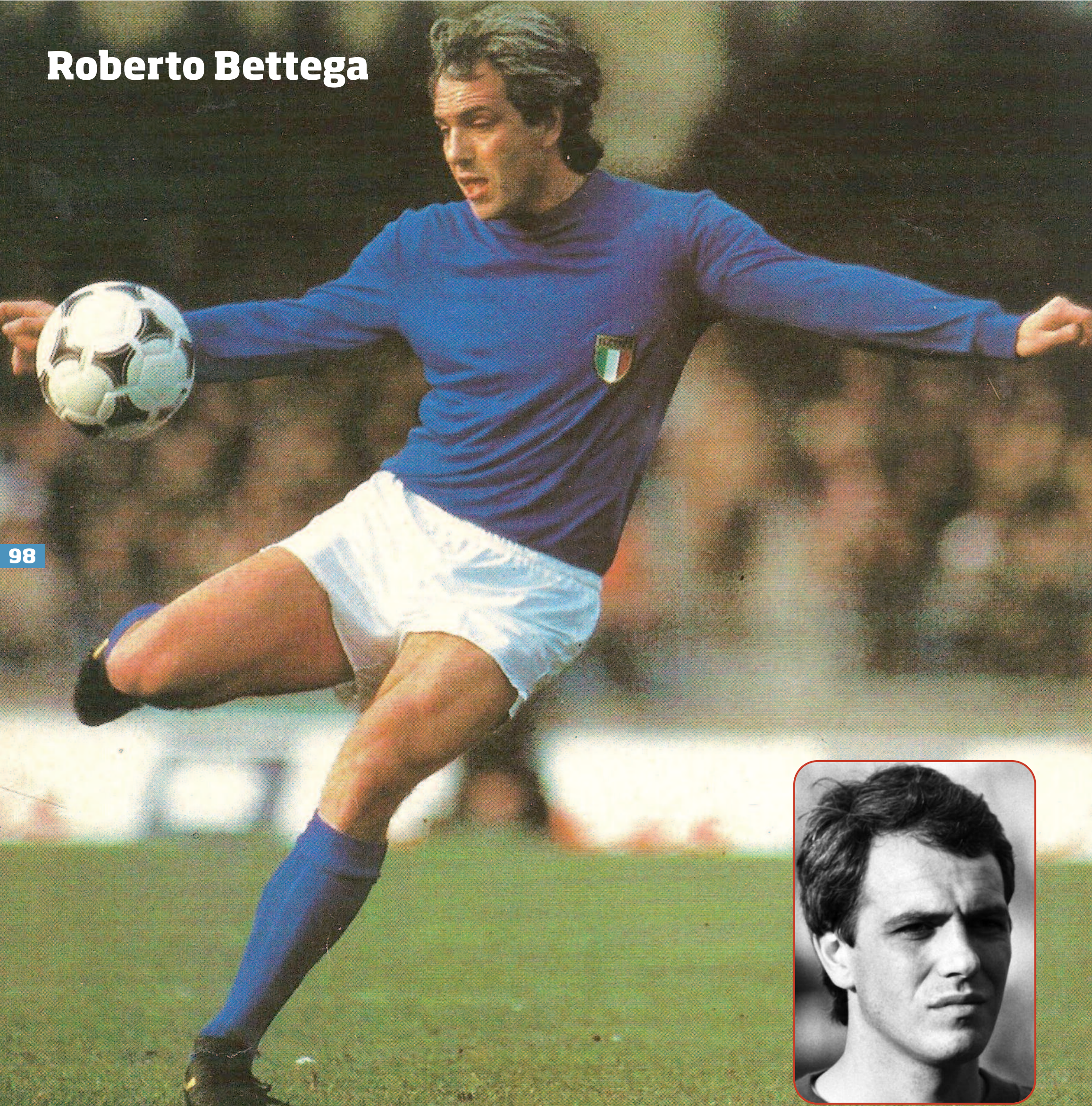
Fikstürde yaşanan sıkışıklıklar takımları rotasyona gitmek zorunda bıraktı. Yerel ligler, milli takım ve Avrupa kupası maçlarının sıkışık bir fikstür oluşturması futbolcuların sakatlanmasına neden oldu. Futbolcularda ve teknik ekiplerde görülen Covid-19 vakaları farklı 11'lerle sahaya çıkılması sonucunu da getirdi. Geçen sezon Premier Lig'i haftalar öncesinden kazanan Liverpool, yoğun maç takvimi nedeniyle çok sayıda oyuncusunu sakatlığa

kurban verdi. Neymar, Mbappe, Mohamed Salah gibi takımlarında önemli rol üstlenen futbolcular da Covid-19'a yakalandı ve iyileşene kadar forma giyemedi. Yaşanılan sakatlıklar ve Covid-19 vakalarıyla zor durumda kalan teknik adamlar ise yoğun fikstürden şikâyetçi oldu. Covid-19 vakalarının çokluğu nedeniyle maçlara çıkamayan ekipler de oldu. Serie A'da Napoli, Juventus deplasmanına gidemezken, hükmen yenik sayıldı.

Ekonomik sıkıntılar

Covid-19 sadece saha içerisinde olumsuz etkiler bırakmadı; saha dışında da kulüplerin zor duruma düşmesine neden oldu. Maçların seyircisiz oynanması kulüplerin maç günü gelirlerinden mahrum kalmaları anlamına da geldi. Çok sayıda kulüp bu nedenle zarar etti. Bu zararlarını en aza indirmek isteyen Avrupa'nın dört bir yanındaki kulüpler futbolcularının maaşlarında indirim gitme talebinde bulundu. İngiltere'de Championship olarak adlandırılan ikinci ligde kulüplerin sezonu tamamlamaları için 200 milyon sterlinlik bir gelire ihtiyaç duyulduğu ortaya çıktı. Real Madrid yaşanan gelir kaybı nedeniyle transfer döneminde kadrosuna futbolcu katmamayı tercih etti. La Liga'da başta Real Madrid ve Barcelona olmak üzere

neredeyse bütün kulüpler yüksek maaşlı futbolcularını sattı ya da futbolcularıyla anlaşarak maaş bütçelerinde indirim gitti. Covid-19 nedeniyle maçların ertelenmesi, yayın hakları anlaşmalarını da etkiledi. Maçları televizyondan yayınlayan kuruluşlar, yaptıkları anlaşmalarda indirim gitmek istedi. Fransa'da Ligue 1'in yeni yayıncısı Mediapro şirketi yapılan yayın hakları anlaşmasını yeniden müzakere etmek istediklerini belirterek, yayın hakları bedelini ödememe kararı aldı. İngiltere'de de Premier Lig'in yayıncıları, televizyonda yayınlanmayan maçları da ekrana getirmeye başladı. Hatta yayın hakları kapsamında olmayan lig maçları, öde ve izle sistemi kapsamında yayınlansa da taraftarlar alınan bu karara tepki gösterdi.

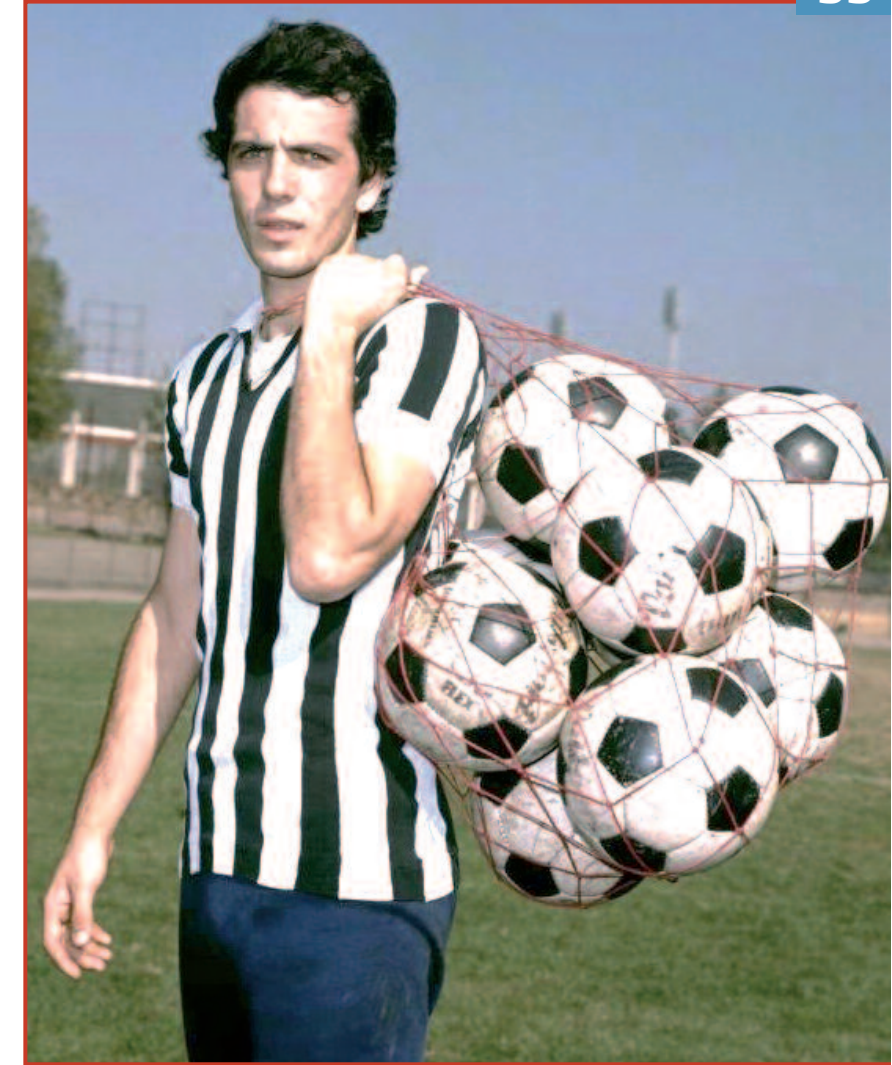

Puslu havadaki yıldız

1970'lerde İtalyan futbolunun en önemli golcülerinden biri olan Roberto Bettega, Juventus formasıyla Serie A'da yedi şampiyonluk yaşasa da uluslararası seviyede hak ettiği değeri tam manasıyla bulamamıştı. Buna da verem ve diz sakatlığı gibi fiziksel sorunlar ile İtalyan futbolunun iki parlak jenerasyonu arasındaki nispeten sönük bir döneme denk gelmesi sebep olduğu için kendisi bir bakıma puslu havadaki bir yıldız niteliğindeydi.

Onur Erdem

Italyan futbolu denildiğinde akla belki ilk olarak savunma gelse de aslında İtalyan futbolunun en önemli mamulleri arasında golcüler de yer almaktadır. 1930'lardaki ardışık dünya şampiyonluklarının kahramanları olan Giuseppe Meazza ve Silvio Piola gibi golcülerle başlayan bu gelenek, ilerleyen yıllarda Luigi Riva, Paolo Rossi, Alessandro Altobelli, Gianluca Vialli ve Christian Vieri gibi santrforlarla Giam-piero Boniperti, Gianni Rivera, Roberto Baggio, Gianfranco Zola ve Alessandro Del Piero gibi on numaraların tüm dünyadaki futbolseverlerin hayranlığını kazanmasını da sağlamıştı. 1970'lerde İtalyan futbolunun en önemli golcülerinden biri olan Roberto Bettega'nın da yukarıdaki isimlerle birlikte anılmayı hak eden birisi olduğu söylenebilir. Bettega'nın adının ilk etapta bir Rossi veya Riva kadar kolay akla gelmemesinin başlıca nede-

niyse, muhtemelen onun oynadığı dönemde İtalya Millî Takımı'nın büyük turnuvalarda pek de beklemediğini bulamamasıydı. 1968'de Avrupa Şampiyonu olan, 1970 Dünya Kupası'nda da final oynayan İtalyanlar, daha sonra 1982'deki dünya şampiyonluğuna kadar büyük turnuvalarda final göremeyeceklerdi. Kadere bakın ki bu dönem aynı zamanda Bettega'nın millî takım kariyerinin geçtiği yılları içermektedir. Aslında golcü oyuncunun, kariyerinin son dönemecine girerken bir dünya şampiyonluğu yaşaması ve hak ettiği uluslararası şöhreti biraz daha perçinlemesi mümkün olabilirdi. Ne var ki kendisinin 1982 Dünya Kupası öncesinde yaşadığı sakatlık buna da mâni olmuştu. Millî takımdaki çeşitli talihsizliklerine karşın Juventus forması altında birçok büyük başarı yaşayan Bettega, haliyle siyah-beyazlı futbolse-

verlerin nazarında da kulübün gelmiş geçmiş en iyi oyuncularından biri olarak kabul ediliyor. Bu ay yetmiş yaşını geride bırakacak olan Bettega'nın bu vesileyle kariyerinin de önemli satırbaşlarını anımsatmak istedik. Roberto Bettega, 27 Aralık 1950'de, Torino'da dünyaya geldi. Ailesi aslen Venedikliydi ama babası FIAT fabrikasında çalışmak için birkaç yıl evvel Torino'ya yerleşmişti. Roberto'nun daha küçük yaşlarda futbola büyük merak sarması üzerine ailesi onu, ilkokulu bitirdiği sene şehrin marka kulübü olan Juventus'un altyapısına kaydettirmişti. Şanslı sayılırdı zira Roberto, ülkenin 10-14 yaş grubundaki en iyi antrenörlerinden biri olarak görülen Mario Pedrale'nin eline düşmüştü. Roberto'nun iki ayağını da aynı derecede kullanabilmesi ve hayli etkili kafa vuruşları yapabilmesi, Pedrale'yi fazlasıyla etkilemişti. Pedrale, genç Roberto'nun, o dönem Juventus'un

en önemli yıldızlarından biri olan John Charles'ı anımsattığını da söyleyecekti. Böylelikle Roberto, altyapıda üzerine en çok titrenen gençlerden biri haline de gelecekti. Aradan birkaç yıl geçtikten ve Bettega 18 yaşını doldurduktan sonra Juventus yönetimi, genç oyuncunun artık altyapıda daha fazla kalmasının gerekmediğini ve A takım seviyesinde oynayabileceğini düşünmeye başlamıştı. Fakat Juventus gibi bir kulüpte henüz hiçbir tecrübesi olmayan gencecik bir oyuncuyu kadroya alarak onu deyim yerindeyse erkenden harcamak da istemiyorlardı. Bu durumda Bettega'nın deneyim kazanabileceği bir kulübe kiralanması, akıllara gelen en mâkûl seçenektir. Tesadüfe bakın ki Serie B'de mücadele etmekte olan Varese'nin teknik direktörü Nils Liedholm, birkaç ay evvel Bettega'yı genç takımlar arasındaki bir müsabakada seyretmiş ve kendisinden çok etkilen-

mişti. Bettega'nın kiralanmasının düşünüldüğünü öğrendiğinde de hemen Juventus yöneticileriyle irtibata geçmiş ve genç oyuncudan Varese'de yararlanmak istediğini bildirmişti. Liedholm'un talebinin kabul edilmesi, aynı zamanda Bettega'nın profesyonel futbolculuk kariyerine Serie B'de, Varese formasıyla adım atacağı anlamına geliyordu. Nils Liedholm, futbolculuk yıllarında Avrupa futbolunun en önde gelen isimlerinden biriydi. 26 yaşında geldiği Milan'da 12 yıl takımın oyun kurucusu olarak en üst düzeyde futbol oynamış ve kırmızı-siyahlıların 1950'lerde kazandığı dört şampiyonlukta en büyük pay sahiplerinden biri olmuştu. Ülkesi İsveç ile de 1958 Dünya Kupası'nda final görmüş, hatta o finalde Brezilya'ya attığı golle de Dünya Kupaları tarihinde bir final maçında gol atan en yaşlı oyuncu unvanını ele geçirmişti. Böylesine büyük bir futbol adamının, 18 yaşındaki bir futbolcudan büyük bir cevher görmesi yabana atılır şey değildi. Söz konusu genç futbolcunun kariyerine Liedholm gibi bir isimle çalışarak başlayacak olması da onun adına çok büyük bir fırsattı.

Liedholm'un futbol dünyasına armağanı

Liedholm, ısrarla istediği Bettega'yı takımının ilk on birine yerleştirmek için de çok fazla beklemeyecekti. 12 Ekim 1969 tarihinde oynanan Serie B'nin beşinci hafta mücadelesinde genç oyuncu, Modena deplasmanında profesyonel kariyerinin ilk maçına çıkıyordu. Bettega, takımının 1-0'lık galibiyetiyle neticelenen karşılaşmada golle tanışmamıştı belki ama 90 dakika sahada kalmıştı. Bir sonraki hafta, 19 Ekim'de Perugia ile yine deplasmanda oynanan maçta Bettega 86. dakikada kariyerinin ilk golünü kaydetmeyi başarıyor ve bu golle de Varese karşılaşmayı 1-0 kazanı-

yordu. Bettega, 16 Kasım'da Mantova ile iç sahada oynadıkları ve 3-0 kazandıkları maçta iki gol birden atacak ve yıldızını iyice parlatacaktı. Sezon sonuna gelindiğindeyse genç bir futbolcunun kariyerinin ilk yılında karşılaşabileceği en güzel manzaralardan biri vardı. Varese, Serie B'de şampiyon olarak Serie A'ya yükselmiş, Bettega da attığı 13 golle Serie B'nin gol kralı olmuştu. Hemen bu noktada bir parantez açarak günümüzde 30-40 gollü gol krallarına âşinâ olan yeni nesli bilgilendirmeden de geçmeye-elim. Bilhassa İtalya'da, 1960'ların başından itibaren taktiksel anlayışlar gol atmaktan çok gol yememek üzerine inşa edilmişti. Hatta bu yaklaşım, yaklaşık 10 yıl içinde dünya futbolunu da bir hayli etkileyecek ve 1970'ler ile 1980'ler negatif futbolun zirveye çıktığı, haliyle maç başına gol ortalamalarının da bir hayli düştüğü dönemler olarak kayıtlara geçecekti. 1969-70 sezonunda Serie B'deki görünüm de farklı değildi. Bettega, 38 maçın 30'unda oynayıp 13 gol atmıştı belki ama takımı da zaten toplamda 41 gole sahipti. Ligin en golcü takımı olan sezonun ikincisi Foggia ise 42 gol atmıştı! Bettega, gol krallığını yine 13'er gol atan takım arkadaşı Ariedo Braida ve Catanialı Aquilino Bonfanti ile paylaşmıştı. Ligde bu üçlü haricindeyse bir oyuncu 11 gol, iki oyuncuysa 10'ar gol kaydetmişti. Koca ligde çift haneli sayılarda gol kaydeden yedinci bir isim bile çıkmamıştı! Düşünün maçlardaki gol kısırlığını! Maçların büyük kısmı 0-0 ve 1-0'lık skorlarla sona eriyor, bir maçta iki gol bile olsa o maçın gollü geçtiği düşünülüyordu. Şampiyon Varese 38 maç içerisinde iki golün üzeri-neyse sadece dört kez çıkabilmişti. İki kere 3-0, bir kez 3-1, bir defa da -ki o da ligin son maçıydı- 5-0 galip

gelmişlerdi. Böylesine büyük bir gol kuraklığının yaşandığı bir ortamda 13 golle gol kralı olmakta anormal bir durum da yoktu elbette. Hatta 30 maçta 13 gol atmak büyük işti. Tabii 18-19 yaşlarında genç bir oyuncunun, profesyonel kariyerinin ilk sezonunda böylesine bir başarı kazanması daha da büyük işti. Dolayısıyla Juventus yöneticileri de Bettega'nın Varese'deki sınavını "pekiyi" ile geçtiğine kanaat getire-

cek ve onu, 1970-71 sezonu için siyah-beyazlı ekibin A takım kadrosuna dâhil edeceklerdi.

Juventus kariyerine de hızlı başladı

Bettega, Juventus'a döner dönmez teknik direktör Armando Picchi ona ilk on birde şans tanımaya başlayacaktı. Siyah-beyazlı forma altındaki ilk maçına 30 Ağustos 1970'te, İtalya Kupası'nda, Verona karşısında çıkan Bettega, bu karşılaşmada gol atamadıysa da 6 Eylül'de yine kupada oynadıkları ve 2-2'lik eşitlikle sona eren Novara maçında takımı adına ilk gol sevincini de yaşayacaktı. Bu golü, 10 gün sonra Fuar Şehirleri Kupası'nda US Rummelange'a attığı iki gol izleyecekti. Serie A'daki ilk maçınaysa

27 Eylül'de Catania deplasmanında çıkan Bettaga, bu müsabakada da takımına 1-0'lık galibiyeti getiren gole imzasını atmayı biliyordu. Bettega, Juventus kariyerine böyle-sine parlak bir başlangıç yaptıysa da siyah-beyazlı ekibe biraz sıkıntılı bir süreçte geldiği de bir gerçektir. Juve, 1961'de kazandığı şampiyonluktan sonra bir duraklama dönemi içine girmiş ve sonraki dokuz sezonda sadece bir defa ligi zirvede bitirebilmişti. Aynı dönemdeyse Inter üç, Milan ise iki şampiyonluk kazanmış, hatta iki Milanolu, Şampiyon Kulüpler Kupası'nı da ikiye defa müzelerine götürmüşlerdi. Juventus, ezeli rakiplerinin belki de ilk kez gölgesinde kalmış olmanın sancılarını çekmekteydi. Bu da yetmezmiş gibi takımın yeni teknik direktörü Armando Picchi, 16 Şubat 1971'de kaburgasında çıkan kötü huylu bir tümör nedeniyle görevi bırakmak zorunda kalacak, sadece üç ay sonrasındaysa hayata gözlerini yumacaktı. Bu hazin olayın Juventus üzerindeki sarsıcı etkisi de barizdi. Picchi'nin rahatsızlandığı tarihten sonra siyah-beyazlılar ligde oynadıkları 12 maçtan sadece ikisini kazanabilmiş, kalan 10 maçtaysa rakipleriyle yenilememişti. Hal böyle olunca da Juventus sezonu ligde dördüncü olarak bitirmiş ve özlediği şampiyonluğa yine uzak kalmıştı. Bettega ise ligde attığı 13 golle takımının en golcü ismi olmuştu ki Juventus'un toplamda 41 golü olduğu göz önüne alındığında bu yine hayli iyi bir istatistik sayılırdı. Juventus o sezon Fuar Şehirleri Kupası'nda da kulüp tarihinin ilk Avrupa kupasını kazanmaya çok yaklaşmıştı. Turnuvada sırasıyla Rumelange, Barcelona, Peci Dozsa, Twente ve Köln'ü eleyen Juventus, bu sayede finale kalmış ve kupa için Leeds United'in karşısına çıkmıştı. Finalin ilk ayağı, 26 Mayıs 1971 tarihinde, Torino'da oynanacaktı. Sağanak yağış altında başlayan maçın ilk yarısı golsüz eşitlikle tamamlan-

dıktan sonra ikinci yarıda yağış şiddetini iyice arttırmış ve hakem de karşılaşmayı tatil etmişti. O esnada Armando Picchi'nin vefat ettiği haberinin gelmesiye Juventuslu oyuncular adına ayrı bir yıkımdı. Tatil edilen maçın yerine taraflar iki gün sonra aynı sahada yeniden karşı karşıya gelirken, en baştan başlatılan müsabakanın ilk golü, 27. dakikada Bettega'dan geliyordu. İlk yarının Juventus'un 1-0'lık üstünlüğüyle tamamlanmasının ardındansa Leeds, ikinci yarı başladıktan birkaç dakika sonra Paul Madeley ile skora dengeyi getiriyor, Juventus 55. dakikada Fabio Capello ile bir kez daha öne geçse de son sözü 77'de Mick Bates söylüyor ve mücadele 2-2'lik beraberlikle sona eriyordu. İki ekibin bir hafta sonra Leeds'te karşı karşıya geldiği rövanş maçındaysa ev sahibi takım 12. dakikada Allan Clarke ile öne geçerken Juventus 20. dakikada Pietro Anastasi ile eşitliği yakalamıştı. Ancak sonrasında skorda başka değişiklik yaşanmayacak ve kupayı kazanan taraf da deplasman golü kuralı sayesinde Leeds United olacaktır.

Veremin yol açtığı kayıplar

Bu talihsiz sezon sonrasındaysa 1971-72 sezonunda adeta kulüp üzerindeki kara bulutların dağıldığına tanıklık edilecekti. Siyah-beyazlılar ligde 30 maçta 43 puan toplayarak Milan'ın bir puan önünde şampiyonluğa ulaşıyorlardı. Lâkin Bettega açısından sezon ne kadar güzel başladıysa bir o kadar kötü bitmişti. Genç golcü, ligde takımıyla çıktığı ilk 14 maçta 10 gol atmıştı. Hatta dördüncü haftada Milan'ı San Siro'da 4-1 mağlup ettikleri tarihi derbide biri topukla olmak üzere iki gol atmıştı ki topukla attığı o gol yıllarca konuşulacaktı. İtalya sınırları içerisinde 21 yaş altındaki en parlak golcü olduğunu artık tescillemişti ve birkaç yıl içerisinde çıkacağı seviye de merakla bekleniyordu.

Ne var ki Bettega, Ocak ayının sonlarına doğru verem hastalığına yakalanacak ve sezonun geri kalanında bir daha forma giyemeyecekti. Bu rahatsızlık, genç oyuncunun gelişimini de hayli baltalayacaktı. Öyle ki hastalığı yendikten sonra bile yoğun efor sarf ettiği anlarda eskiye oranla nefes almakta daha çok zorlandığını hissedecekti ve bu da fiziksel performansını hayli aşağı çekecekti. Ayrıca millî takım için adının geçmeye başladığı bir dönemde yaklaşık sekiz ay sahalardan uzak kalması, o fırsatı da bir süreliğine kaçırdığı anlamına geliyordu. Bettega'nın formasına yeniden kavuşması, 1972-73 sezonunun başında mümkün oluyordu. Eski formundan hayli uzakta olduğuyorsa net bir şekilde ortadaydı. Öyle ki sezonun ilk yarısında ligde sadece bir gol atabiliyordu. Yine de ikinci yarıda biraz daha kendine gelecek ve sezonu sekiz golle bitirecekti. Juventus ise ligde üst üste ikinci şampiyonluğunu elde etmeyi başarmıştı. Ancak siyah-beyazlılar sezonun sonunda iki önemli finalden de boynu bükük ayrılmıştı. Şampiyon Kulüpler Kupası'nda Marsilya, Magdeburg, Ujpesti Dozsa ve Derby County'yi eleyerek tarihinde ilk kez finale kalan Juventus, finaldeyse önceki iki yılın da şampiyonu olan Cruyfflu Ajax'a diş geçirememiş ve sahadan 1-0'lık yenilgiyle ayrılmıştı. İtalya Kupası'nda da Milan'la finalde karşı karşıya gelen Juventus, 15. dakikada Bettega'nın golüyle öne geçtiyse de ilk yarının sonlarında Milan, Romeo Benetti'nin penaltısıyla eşitliği yakalamış ve değil 90 dakika, 120 dakika süresince de bu eşitlik bozulmamıştı. Dolayısıyla kupanın kazananını belirlemek için seri penaltı atışlarına geçilmiş, burada da Juventus üç penaltı atışından yararlanamayınca kupa Milan'ın olmuştu. Atışını kaçıranlardan biri de Bettega'ydı. Belki de bu kaçan penaltının moral bozukluğu

nedeniyle bundan sonra neredeyse hiç penaltı atışı da kullanmayacaktı. Öyle ki, kariyeri sona erdiğinde normal oyun içerisinde sadece altı penaltı kullanmıştı. Bunları gole çevirmişti ama işte bir de kaçırdığı vardı ki, o da bir kupaya mal olmuştu. Ertesi sezonuysa Juventus kupasız kapatıyordu. Ligdeki şampiyonluk serilerine Lazio son vermişti. Şampiyon Kulüpler Kupası'na henüz ilk turda Dynamo Dresden'e elenerek veda etmişler, Ajax'ın çekilmesi sayesinde boy gösterdikleri Arjantin'den Independiente'ye 1-0 mağlup olmuşlardı. Bettega ise ligde sekiz, tüm kulvarlardaysa 10 gol atabilmişti. Bunun sonucunda İtalya Millî Takımı Teknik Direktörü Ferruccio Valcareggi de onu

1974 Dünya Kupası için İtalya Millî Takımı kadrosuna almayacaktı.

Millî formaya nihayet kavuşuyor

Juventus, 1974-75 sezonunda yenisinden Serie A'nın zirvesine çıkarken Bettega ise inişli-çıkışlı bir grafik çizmiş ve altısı ligde olmak üzere 10 gol kaydedebilmişti. Buna rağmen uzun süredir beklemekte olduğu millî takım davetini nihayet bu sezon almış olması da dikkat çekiciydi. Gök Mavililerin yeni teknik direktörü Fulvio Bernardini, 1974 Dünya Kupası'na ilk turda veda eden millî takım için bir kuşak değişimi yaşanması gerektiğine inanıyordu ve bu vesileyle hücum hattında da artık Luigi Riva ve Roberto Boninsegna gibi yaşını almış

isimler yerine yeni golcülerin arayışı içine girmişti. Aklına gelen ilk isimlerden biri de potansiyeline inandığı Betttega'ydı. Betttega, 5 Haziran 1975'te Gök Mavili formayla ilk maçına, 1976 Avrupa Şampiyonası elemelerinde Finlandiya ile deplasmanda oynanan karşılaşmada çıkıyordu. Betttega henüz golle tanışmasa da İtalya bu maçı 1-0 kazanmıştı.

Nihayet millî takıma seçilmiş olmanın da getirdiği moral motivasyonun muhtemel etkisi, 1975-76 sezonunda kendini belli edecekti. Betttega ligde 15 kez rakip fileleri havalandırması ve Torinolu Paulu Pulici'den sonra gol krallığı yarışında ikinci sırayı almıştı. Lâkin Juventus da şampiyonluk mücadelesinde ezeli rakibi Torino'nun gerisinde kalmıştı. Öte yandan Betttega, İtalya Millî Takımı'yla ilk maçına çıktıktan tam bir sene sonra, 5 Haziran 1976'da, Gök Mavililer adına ilk gollerini de atacaktı. Romanya ile oynanan ve 4-2 kazanılan özel maçta gollerin ikisi ondan gelmişti. 1976-77 sezonuysa Betttega'nın kariyerindeki en parlak sezonlardan biriydi. Ligde bu kez 29 maça çıkıp 17 kez rakip fileleri havalandıran yıldız oyuncu, Juventus'un şampiyonluğunun da en büyük mimarlarından biri olmuştu. UEFA Kupası'nda da sırasıyla Manchester City, Manchester United, Shakhtar, Magdeburg ve AEK'i eleyerek finale kalan Juventus'ta Betttega da final yürüyüşünde takımına dört golle katkıda bulunmuştu.

İlk Avrupa kupasını getiren gol

Athletic Bilbao'ya karşı oynanacak olan finalin ilk ayağı, 4 Mayıs 1977'de Torino'daydı. Juve, evindeki bu maçı Marco Tardelli'nin golüyle 1-0 kazanmasını biliyor ve rövanş öncesinde önemli bir avantaj elde ediyordu. İki hafta sonra Bilbao'da oynanan rövanşta da henüz yedinci dakikada Tardelli'nin ceza sahasına doldurduğu topa Betttega iki savun-

Juventus'un 1976-77 sezonunda Giovanni Trapattoni yönetiminde İtalya Ligi şampiyonu olan kadrosunda Roberto Betttega'nın yanı sıra Dino Zoff, Claudio Gentile, Gaetano Scirea, Antonio Cabrini, Romeo Benetti, Franco Causio, Marco Tardelli, Roberto Boninsegna gibi büyük oyuncular yer alıyordu.

macının arasından kafayı vuruyor ve fileleri havalandırarak takımını 1-0 öne geçiriyordu. Bilbao beş dakika sonra Javier Irureta ile skoru 1-1'e getirip bitime 11 dakika kala da Carlos Ruiz ile 2-1'i bulsa da Bask ekibi için bu yeterli olmayacak ve altı sene evvel bu kupanın öncülünü Leeds'e deplasman golü kuralı nedeniyle kaptıran Juventus, bu kez aynı kural doğrultusunda gülen taraf olarak tarihinin ilk Avrupa kupasını kazanacaktı. Kulüpler düzeyindeki bu başarının yanı sıra söz konusu sezonda Betttega artık millî takımlar düzeyinde de rüştünü ispat etmişti. İtalya, 1978 Dünya Kupası elemelerinde İngiltere, Finlandiya ve Lüksemburg ile aynı grupta yer alırken ilk maçında deplasmanda Lüksemburg'u 4-1 mağlup ediyor ve gollerin ikisi Betttega'dan geliyordu. Bir sonraki maç ise grubun kaderini tayin ede-

bilecek cinstendi. 17 Kasım 1976'da Roma'da İngiltere ile oynanan bu karşılaşmayı da Gök Mavililer 2-0 kazanarak büyük avantaj elde ediyor, İtalyanların ikinci golünü de Betttega çok güzel bir kafa vuruşuyla kaydediyordu. Golcü oyuncu, 8 Haziran 1977'de Finlandiya deplasmanında 3-0 kazanılan maçta da bir gol atarken, asıl patlamayı 15 Ekim 1977'de, yine Finlandiya ile Torino'da oynadıkları karşılaşmada yapıyordu. Betttega o gün bir değil, iki değil, üç değil, tam dört kez rakip fileleri havalandırmış ve İtalya da sahadan 6-1'lik galibiyetle ayrılmıştı. İtalya, sonrasında İngiltere deplasmanında 2-0 mağlup olsa da gruptaki son maçında Lüksemburg engelini 3-0'la geçmiş ve grubu lider tamamlayarak Arjantin'deki turnuvaya katılma hakkını elde etmişti. Bu son maçta da bir gol atan Betttega ise altı maçta dokuz golle

noktaladığı elemelerin en golcü oyuncusu olmuştu. Tabii bu sayede Dünya Kupası kadrosundaki yerini de erkenden garantilemişti. Betttega, 1977-78 sezonunda Juventus'la 11'i ligde olmak üzere 15 gol atarken kariyerinin beşinci Serie A şampiyonluğuna da uzanmıştı. Juventus, Şampiyon Kulüpler Kupası'naysa bu kez yarı finalde veda etmişti. Club Brugge ile olan eşleşmede siyah-beyazlılar evlerindeki ilk maçı Betttega'nın golüyle 1-0 kazansalar da Belçika'daki rövanşta uzatmalarda 2-0 mağlup olarak finalin kıyısından dönmek zorunda kalmışlardı.

Büyük turnuva güzel başladı tatsız bitti

1978 Dünya Kupası'na gelindiğindeyse İtalya'yı ilk turda hayli zorlu bir grup bekliyordu. Ev sahibi Ar-

jantin'in yanı sıra Macaristan ve Fransa'ya rakip olmuşlardı. Gök Mavililer, ilk maçlarında Fransa karşısına çıkarlarken daha ilk dakikasında 1-0 yenik duruma düştükleri bu mücadeleden, Paolo Rossi ve Renato Zaccarelli'nin gollarıyla 2-1 galip ayrılmayı başarmışlardı. Macaristan ile olan ikinci maçtaysa İtalya 34. dakikada Rossi ile 1-0 öne geçiyor, bu golden bir dakika sonraysa Gaetano Scirea'nın uzun pasını ceza sahası içinde iyi kontrol eden Betttega ağırları havalandırarak farkı ikiye çıkartıyordu. İtalya, ikinci yarıda bir gol de Romeo Benetti ile bulurken Macaristan'ın şeref sayıysa son dakikalarda penaltıdan Andras Toth ile geliyor ve böylece 3-1 kazanan Gök Mavililer, son maçlar öncesinde ikinci tura yükselmeyi garantiliyordu. Haliyle İtalya'nın Arjantin ile oynayacağı son maç, bir tür prestij mücadelesine dönüşmüştü. Zira Arjantin de ilk iki maçını kazanmış ve son sekizdeki rezervasyonunu yapmıştı. Grupta birinci ya da ikinci olmak arasında pek büyük bir fark olmadığından, sanki iki taraf da enerjisini ikinci tura saklamak niyetindeydi ve bu yüzden, özellikle maçın ilk yarısında karşılıklı cılız ataklardan fazlasına tanıklık edilemiyordu. İkinci yarıda da gidişat ilk yarıdaki gibi farklı sayılmazdı. Ancak 67. dakikaya gelindiğinde Roberto Betttega, ceza sahasına yaklaşırken Paolo Rossi ile bir verkaç giriyor, ardından da on sekiz içine sızıp topu Ubaldo Fillol'un yanından ağırlarla buluşturan vuruşu yaparak İtalya'yı 1-0 öne geçiriyordu. Maç da bu skorla sona ermiş ve İtalya bu zorlu grubu üçte üç yaparak tamamlama başarısını göstermişti. O günkü statü gereği turnuvanın ikinci turu da dörderli iki gruptan oluşuyor, gruplarını lider bitiren takımlar finale yükselirken, grup ikincileriye üçüncülük maçında buluşuyordu. İtalya'nın ikinci turdaki yeni rakipleriye dört yıl önce-

sinin finalistleri olan Federal Almanya ile Hollanda ve onlara ilâveten Avusturya'ydı. Gök Mavililer, ilk maçlarında Federal Almanya ile golsüz berabere kalırken, ikinci maçlarında da Avusturya engelini Rossi'nin tek golüyle aşıyorlardı. Öte yandan Hollanda da ilk iki maçını, tıpkı İtalya gibi üç puanla geride bırakmıştı. Ancak averajları daha iyiydi. Bu da demek oluyordu ki İtalya, finale çıkabilmek için son maçında Hollanda'yı yenmek zorundaydı. Zira beraberlik halinde Portakallar averajla grup lideri olacaktı. Zorlu mücadelenin ilk yarısında işler İtalya'nın istediği gibi gitmişti. 19. dakikada Betttega, Benetti ile girdiği verkaç sonrası Hollanda savunmasının arkasına sarkarak kaleci Piet Schrijvers ile karşı karşıya kalmış, bu durumda muhtemel bir gole engel olmak isteyen Ernie Brandts ise Betttega'nın önündeki topa ters bir müdahalede bulununca kendi ağırlarını havalandırmıştı. Ne var ki aynı Brandts, ikinci yarının başlarında bu kez İtalya filelerine de bir gol gönderiyor ve skora denge geliyordu. İtalya'ya artık final için bir gol daha lâzımdı. Gelgelelim dakikalar 76'yı gösterirken Arie Haan sahneye çıkıyor ve Dünya Kupaları tarihinin en meşhur uzak mesafe gollerinden birini, üstelik Dino Zoff gibi bir kaleciye atarak Hollanda'nın maçı 2-1 kazanmasını sağlıyordu. İtalya grubun ikinci sırasında kalmıştı ve üçüncülük maçıyla yetinmek durumundaydı. Söz konusu maçtaysa Gök Mavililer tıpkı Hollanda maçında olduğu gibi ilk yarıyı 1-0 önde kapayıp ikinci yarıda kalesinde gördüğü iki golle Brezilya'ya 2-1 mağlup oluyorlar ve çok iyi başladıkları bir turnuvayı tatsız denebilecek bir biçimde, dördüncü olarak noktıyorlardı.

Serie A gol kralı

Dünya Kupası dönüşü sonrasındaki ilk sezondaysa Betttega, Juventus

formasıyla biraz bocaladığı bir sezon geçirecekti. Ligde dokuz gol atmış, buna rağmen takımının en golcü ismi de olmuş, lakin Juventus'un sezonu üçüncü sırada bitirmesinin de önüne geçememişti. Sezonun tesellisiyse İtalya Kupası'nın kazanılmasıydı. Böylece Bettega'nın kariyerindeki eksik parçalardan biri daha tamamlanmış oluyordu.

1979-80 sezonundaysa çok daha iyi bir Bettega vardı ve tecrübeli oyuncu takımının sezon boyunca attığı 42 golden 16'sına imzasını koyarken, kariyerinde ilk kez Serie A'da gol krallığına uzanmayı da başarmıştı. Fakat Juventus, golcü oyuncusunun bu formuna rağmen ligi Inter'in üç puan gerisinde ikinci sırada bitirmekten kurtulamamıştı. 1980 yazındaysa İtalyan futbol kamuoyunun apayrı bir heyecanla beklediği 1980 Avrupa Şampiyonası oynanacaktı. Heyecanlılardı zira turnuvaya ev sahipliği yapacaklardı. Ne var ki büyük beklentilerle girilen bu işin sonunda İtalyanların heveslerinin kursaklarında kaldığı görülecekti. İlk turda İngiltere, İspanya ve Belçika ile aynı gruba düşen İtalya, ilk maçında İspanya ile

golsüz berabere kalıyor, ardından İngiltere'yi güç de olsa 1-0 yeniyordu. Gelgelelim Belçika da İngiltere'den bir ve İspanya'dan da iki puan almıştı. Averajı da İtalya ile aynıydı fakat daha fazla gol atmıştı. Dolayısıyla İtalya'nın grup lideri olup finale kalabilmesi için son maçında Belçika'yı yenmesi gerekiyordu. Ancak söz konusu maç da 0-0 sona erdi ve böylece finale kalan taraf Belçika olurken İtalya, iki yıl evvelki Dünya Kupası'nda olduğu gibi yine üçüncülük maçına çıkmak zorunda kaldı. Onda da Çekoslovakya'ya 1-1 biten maç sonunda penaltılarla teslim oldular ve bir kez daha kürsiye çıkamadılar. Dört maçta da ilk on birde sahaya çıkmasına karşın gol sevinci yaşamayan Bettega için de kuşkusuz bu turnuva, kariyerinin en büyük hayal kırıklıklarından biri olmuştu.

Diz sakatlığıyla kaçan dünya şampiyonluğu

Bundan sonraki iki sezonsa Bettega, Juventus ile iki kez daha Serie A'da şampiyonluğa ulaşacak ve bu alandaki madalya sayısını yediye çıkartacaktı. Kariyerinin son yıllarında

eskisi kadar sık santrfor mevkiinde görevlendirilmediğinin de altını çizmek lâzım. Gitgide çok yönlü bir oyuncuya evrilen tecrübeli ismin, zaman zaman kanatlarında, zaman zaman ofansif orta sah olarak, zaman zaman da ikinci forvet gibi görev yaptığı da oluyordu. Gol sayısı da bu yüzden biraz azalmıştı. Ancak asıl büyük talihsizliğiye, 1981-82 sezonunun başlarında dizinden ciddi bir sakatlık geçirerek yaşayacaktı. 4 Kasım'da oynanan Şampiyon Kulüpler Kupası ikinci tur rövanş maçında Anderlecht kalecisi Jacky Munaron ile çarpışan Bettega aylarca sahalarından uzak kalacak, bu yüzden 1982 Dünya Kupası'nda millî takım kadrosunda da yer alamayacaktı. O millî takımın dünya şampiyonluğunu da kazandığı düşünülürse Bettega'nın bir sakatlıkla kariyerinin aslında ne denli örselendiği daha da net anlaşılabilir. Bettega, sakatlıktan döndükten sonra 1982-83 sezonunda son kez Juventus formasını giyiyordu. Sezona Michel Platini ve Zbigniew Boniek gibi iddialı transferlerle giren ve her kulvarda şampiyonluk hedefleyen Juventus ise sezon sonunda büyük hayal kırıklığı yaşayacaktı zira ligde Roma'nın gerisinde ikinci sırada kalırlarken yıllardır hayalini kurdukları Şampiyon Kulüpler Kupası'nı da finalde Hamburg'a tek golle kaybetmişlerdi. Artık eski gücünde olmadığını düşünen Bettega ise sezon bitiminde 13 yıldır formasını giydiği takımından ayrılıyor ve kariyerinin son kısmını geçirmek üzere Kanada'nın Toronto Blizzard ekibine gidiyordu. Bettega, burada da yaklaşık bir buçuk yıl oynamasın ardından futbolu bırakacaktı. Futbolculuğun ardından 1994-2006 yılları arasında Juventus kulübünde başkan yardımcılığı görevinde de bulunan Bettega, 2009'da kısa süreliğine yine bu görevi yürüttü. Daha sonrasında futbol yazarlığı ve yorumculuğuna yönelmeyi tercih etti.

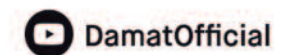
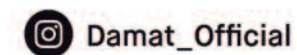
İtalya Millî Takımı'nın EURO 80 kadrosu. Soldan sağa ayakta: Franco Causio, Dino Zoff, Fulvio Collovati, Gaetano Scirea, Roberto Bettega, Claudio Gentile. Oturanlar: Francesco Graziani, Antonio Gabrini, Gabriele Orali, Giancalo Antognoni, Marco Tardelli.

ERKEK MİLLİ FUTBOL TAKIMLARI RESMİ MODA SPONSORU

DAMAT | TWEEN

damattween.com

Fenerbahçe'ye niyet Galatasaray'a kismet

Futbol yeteneğini fabrikada işçi olma umuduyla kullanmak isterken basamakları hızla tırmanıp Fenerbahçe ile söz kesen bir gençti Sinan Turhan... Bir 'hatası' nedeniyle Fenerbahçe kapıları kapansa da kader ona Türk futbolunun bir başka devi Galatasaray'ın kapılarını açtı. Ancak iyi başlayan Galatasaray kariyeri de yaşadığı sakatlık ve İstanbul'un gece hayatına kapılması nedeniyle istediği gibi gitmedi. Şimdilerde TFF bünyesinde gençlerin eğitimine odaklanan deneyimli futbol adamı, aslında 'derslik' bir hikâyenin de kahramanı...

Derya Oruçoğlu

F

utbol çarkının daha az imkân ve daha az para ile döndüğü ancak bugüne oranla çok daha fazla güzellikler barındırdığı süreçte kendi olanakları ile filizlenen yüzlerce önemli yetenekten biri de Sinan Turhan'dı. Hayat onu düşündüğünden ve hedeflediğinden çok daha farklı noktalara taşımıştı. TamSaha'nın bu ayki konuğu Sinan Turhan, Fenerbahçeli olmak için gün sayarken kendisini Galatasaray'da bulmuştu. Bu durum birçokları için büyük bir şans gibi görünebilir. Ancak onun için iyi başlayan Galatasaray serüveni pek de iyi son bulmadı. Aradan geçen neredeyse 40 seneye rağmen burukluk hisseden deneyimli futbol adamı ile neler konuşmadık ki... Türkiye Futbol Federasyonu'nda gençlerin eğitimi ile ilgilenen Turhan'la gerçekleştirdiğimiz keyifli sohbetin ayrıntıları ise şöyle...

Önce Sinan Turhan'ın çocukluğuna gidelim.

Hayat serüveninin ilk yıllarına...

1958 yılında Bilecik'in Pazaryeri ilçesinde doğdum. Babamın bakkaliyesi vardı, annem ise ev hanımıydı. Üç kardeşten en küçüğü benim. Bir ağabeyim, bir de ablam var. Türkiye standartlarında bir çocukluğum oldu. Ortaokula kadar Pazaryeri'nde okudum. Ancak bizim orada lise olmadığı için liseyi dışarıda okumak durumunda kaldım.

Nasıl bir öğrenciydiniz?

Pek de iyi bir talebe olduğum söylenemez. Yatılı olarak endüstri meslek lisesinde okudum. Bu durum benim için biraz şanssızlık oldu. Futbola altyapı eğitimi alamadan başladım. Genç takım sürecim bile olmadı. Sadece okul takımlarında oynayabildim. O dönemler il ve ilçe bazında turnuvalar olurdu. O turnuvalarda oynadım. Futbol sevdam da çoğu

çocuk gibi mahalle arasında oynayarak başladı. İki taşla kale yapar, saatlerce futbol oynardık.

Aileniz futbolla ilgili miydi?

Abim Ferruh Turhan da eski bir profesyonel futbolcudur. Hatta benden daha iyi bir oyuncuydu ama o akademik eğitime yöneldi. Öğretmen Okulu'na gitti. Ankara'da Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'ni bitirdi. Futbolculuğu hep yan iş, hobi gibi gördü. O zamanlar Ankara'da Toprakspor vardı. Orada oynadı. Eğitimini bitirdikten sonra da Kütahyaspor'da profesyonel hayatına devam etti. Aynı zamanda öğretmenlik de yaptı. Kütahyaspor o zaman çok iyi bir takımdı.

Lise sonrası seramik fabrikası

Sizin ilk kulüp deneyiminiz nasıl oldu?

Meslek lisesini bitirdikten sonra işçi olarak Bozüyük Seramik-Fayans Fabrikası'na girdim. O dönemlerde ağabeyim İnegöl Demirspor'da oynuyordu. Onun vasıtasıyla abi-kardeş aynı takımda oynamaya başladık. İnegöl Demirspor amatör bir takımdı. İlk lisansım Pazarye-

ri'nde Gençlikspor'da çıkmıştı. Ama yatılı okuduğum için orada oynama şansım olmamıştı. O nedenle İnegöl Demirspor, formasını giydiğim ilk kulüp oldu. Aynı dönemlerde hafta sonları Bursa Amatör Ligi'nde oynuyordum. Hatta o sene 18 golle Bursa Amatör'de gol kralı oldum. **Gol krallığı size bir şey kattı mı?** Elbette... İlg çekmeye başladım. Teklif aldım. Ama futbolla ilgili hayaller kurmuyordum. Zaten bazen hayalleriniz değil, hayat sizi bir yerlere sürüklüyor. Benimki de öyle oldu. Benim aklım fikrim fabrikada çalışmaktaydı. Sonra daha iyi şartları olan Eskişehir Demirspor'un seçmelerine katıldım. Tek amacım fabrikaya girebilmektir. Eskişehir Demirspor'un aynı zamanda 2. Lig'de ekibi vardı. Beni beğendiler seçmelerde. Ben de "Fabrikaya alırsanız gelirim" dedim. Kabul ettiler. Amatör olarak başlayacaktım oraya ama o sene transfer yönetmeliği değişti. Bir amatör takımdan profesyonel takıma amatör olarak imza atmak yasaklandı. 18 yaşındaydım ve Eskişehir Demirspor'a profesyonel olarak imza atmak zorundaydım. Babamın muvafakatnamesiyle profesyonel oldum.

Fabrikaya girdim ama çalışmıyordum. Sabahları malzemecimiz rahmetli Bayram abi, sabah giriş, akşam da çıkış için kartları basardı. O sezonda 18 gol attım. O zaman 3. Lig yoktu ve 2. Lig'de çok değerli takımlar vardı. Diyarbakırspor, Sarıyer, Kocaelispor, Kayserispor, Malatyaspor, Antalyaspor, Gençlerbirliği, Konyaspor... Hepsi o ligdeydi. 1. Lig görmüş çok değerli takımlar vardı.

1. Lig yolunuz nasıl açıldı?

Eskişehir Demirspor'da 18 gol atınca teklifler gelmeye başladı. Sanırım o dönem için Eskişehir Demirspor için rekor bedelle Adana Demirspor'a transfer oldum. Benim için 450 bin lira ödendi. O zamanlar bu büyük paraydı. 1. Lig'e adım atınca profesyonel hayatım da tam anlamıyla başlamış oldu.

Çocukken Eskişehirspor'u tutardım

Biraz daha geriye gidelim... Çocukluğunuzda hangi takımı tutardınız? Komşu il olması nedeniyle çocukluğumda ağabeyimle Eskişehir-

29 Haziran 1977 tarihinde özel maçta deplasmanda Çin Halk Cumhuriyeti ile karşılaşan Ümit Millî Takım kadrosu. Soldan sağa ayakta: Samet Aybaba, Necati Öksüz, Muharrem Gürbüz, Bahattin Demircan, Raşit Çetiner, Zafer Dinçer. Oturanlar: Sinan Turhan, Serdar Bali, Şevket Kesler, Akif Başaran, Kemal Dikmen.

1979-1980 sezonunda ligi beşinci sırada bitiren Rizespor kadrosu. Soldan sağa ayakta: Bahattin Demircan, Sinan Turhan, Hüsnü Kürkçü, Faruk Karakurum, Zafer Dinçer, Muharrem Gürbüz. Oturanlar: Arif Kocabıyık, Hüseyin Hemşinlioğlu, Yaşar Elmas, Kahraman Kartaloğlu, Osman Denizci.

spor'un maçlarına giderdik. Ortaokul çağlarımdı. Akşam 17.30'daki maç için saat 11.00'de stada girerdik. O zaman ilgi çok, stat daha ufak. Geç kalmak olmazdı. Amigo Orhan diye efsane bir amigo vardı. Etkilenmemek mümkün değil. Tüylerim diken diken olurdu tribünde. Statta orta sahaya iner, yere yatar, kalktığı zaman statta bir tane oturan kalmazdı. Es Es çektirirdi. Ben de o zaman çocukları toplar, "Es-es-es, ki-ki-ki" diye tempo tuttururdum... Eskişehirsporluydum yani. **Peki ya Galatasaray?..** Orası çok enteresan... Uzun bir hikâye; anlatayım. Ordu Millî Takımı'ndayım o zaman. 80 darbesinden sonra. Sene 1981. Ankara'da toplanmışız. A Millî Takım gibi kadromuz var. Kaleciler Şenol Güneş ile Yaşar Duran. Sağ bek Turgay Se-mercioğlu, sol bek Zonguldaksporlu

Hüseyin Çetinkaya, stoperde Bur-sasporlu Sedat Özden ile Ankara-gücü'nden Cüneyt Memişoğlu var. Necdet Ergün, Ayhan Akbin, Raşit Çetiner, Güngör Şahinkaya... Hepsi orada. Katar'da ordular arası şampiyona vardı. Askerlik çağına gelenler toplanarak iddialı bir takım kurulmuştu. Antrenmanları Ankara'da yapıyoruz. Bütün hafta içi oradayız. Hafta sonu da Rizespor'da oynuyorum o zaman. Maçlara gidip, tekrar Ankara'ya dönüyorum. Hayatımda iki kez küme düşme şanssızlığı yaşadım. Biri o sezon oldu. Rizespor küme düşünce Fenerbahçe Osman Denizci, Arif Kocabıyık, Zafer Dinçer ve benimle anlaştı. Hiç unutmuyorum, günlerden Cuma. Ertesi gün sabah 05.30'da Ankara'dan İstanbul'a geçeceğiz; İstanbul üzerinden de Katar'a uçacağız. O gün benim hem Rizespor'dan hem de Adana

Demirspor'dan antrenörüm Zeynel Soyuer geldi. Kocaelispor'un antrenörü olmuş. Rahmetli Mehmet Efe de genel kaptan. O zaman genel kaptanlar çok önemliydi. Şimdiki sportif direktörler gibi. Her takımın böyle bir abi yöneticisi vardı.

Kocaelispor'un teklifi zora soktu

Durun tahmin edeyim; Kocaelispor'a istiyorlar sizi (gülüşüyoruz)...

Evet. Sadece ziyaret değil tabii. Neyse askeri yetkililerden izin aldılar, geldiler, konuşuyoruz. Beni Kocaelispor'a istiyorlar. "Hocam teşekkür ederim, memnun oldum ama ben Fenerbahçe ile anlaştım, söz verdim" dedim. 4 milyon lira gibi bir para söz konusuydu üstelik. 1-1.5 saat beni ikna etmeye çalıştılar. Ama 10 milyon lira da verseler sözüm nedeniyle gidemeyeceğimi söyledim. Mehmet Efe teşekkür etti. O zamanki transfer yönetmeliğine göre kulüpler oyuncuları belirli bir süreliğine satışa çıkarıyordu. Bu süre içinde satışını istemezsen, talibin de çıkmazsa kulübünde kalıyordun. Bu zaman diliminde de ben Katar'da şampiyonada olacaktım. Mehmet Efe, "Eğer satışını istemezsen Rizespor'da kalırsın. O zaman 2. Lig'de oynarsın" dedi. Bu durum benim aklımı çeldi. Saat 18.00-19.00 oldu. Beni ikna ederlerse diye Ankara'da bir büroda noter de bekletiyorlarmış. Sen satışını iste ama yine Fenerbahçe'yi seç dediler. O zaman satışını istediğinde birkaç kulüp talip olsa bile seçimi kendin yapabiliyordun. Ben de satışımı istedim. Ama iyi bir şey yapmadığımı biliyordum. İçime bir karamsarlık düştü.

Sorun oldu mu sizin açınızdan?

Geliyorum oraya... Akşam yattık, sabah kalktık. O zaman Yaşar (Duran) ile beraberiz. O da Fenerbahçe'ye transfer olmuş. Ona anlattım durumu. "İyi bir şey yapmadım, kulübe de telefon açamıyorum. Sen kulübe bir telefon açıp konuşur

musun? Yine Fenerbahçe'yi tercih edeceğim" dedim. O dönem Orhan Ergüder diye bir genel kaptan vardı. Onu aramış Yaşar. O zaman başkan Ali Şen. Ona sirayet ediyor konu. Ali Şen de haklı olarak gönül koyuyor ve "Sinan hariç diğerlerini alın" diyor. Derken benim Fenerbahçeliğim başlamadan bitiyor.

Dediğiniz kadar enteresanmış. Sonra?..

Maç için Katar'a gittik. Fatih Terim aradı. O zaman Galatasaray'da kaptan. "Sinan bize gelmeni istiyoruz" dedi. "Olur abi. Dönüşte konuşuruz" dedim. Geldik İstanbul'a. Fatih abi ile dönemin genel kaptanı Ersan Feray karşıladı beni. Bir tarafta da rahmetli Serkan Acar var. O da Fenerbahçeli oyuncuları karşılamaya gelmiş. Onunla da göz göze geldik. Çünkü söz vermiştim. Fatih abi ile birlikte Yeşilköy'deki Çınar Otel'e gittik. Şartları konuştuk, anlaştık. Böylece Fenerbahçe derken Galatasaraylı oldum.

"Asla yapmam" dedim ama yaptım

Bugün için Galatasaray ne hissettiyor size?

Galatasaray deyince hâlâ içimde bir hüznün hissediyorum. Futbol hayatımın en verimsiz üç sezonuydu. Hâlâ borçlu olduğumu düşünüyorum Ga-

latasaray'a. Daha fazla katkı verebilirdim, daha iyi oynayabilirdim. Sporda en önemli unsurlardan biri de dinlenmektir. O dinlenmeleri hiç yapamadım. İstanbul'a gelecekler için hep gece hayatının tehlikelerinin

den söz edilir. Her futbolcu "Ben asla yapmayacağım" diyerek gelir, fakat işin rengi pek öyle olmaz. Ben de hayatın profesyonel tarafına pek tutunamadım. Bu yüzden Galatasaray'da iz bırakamadım. Bunun pişmanlığını halen yaşıyorum.

Bugünün golcülerini sizin döneminizin santrforlarını kıyaslamanızı istesem...

O zamanki santrforların bir dezavantajı vardı. Bütün takımlar libero oynuyordu. Şimdiki gibi değil. Sarkık libero dediğimiz, stoper önde, libero en az 5 metre arkada oynuyordu. Öndeki stoper de santrforla bire bir oynayan oyuncuydu. Yüzde 100 markaj altındaydık. İki rakiple mücadele etmek zorundaydık. Birini geçince arkada da libero vardı. Onun arkasında da beklerin kademeleri... Şimdi tandem uygulanıyor. Biraz zeki, sprinter ve özellikli santrforlar için daha avantajlı gibi.

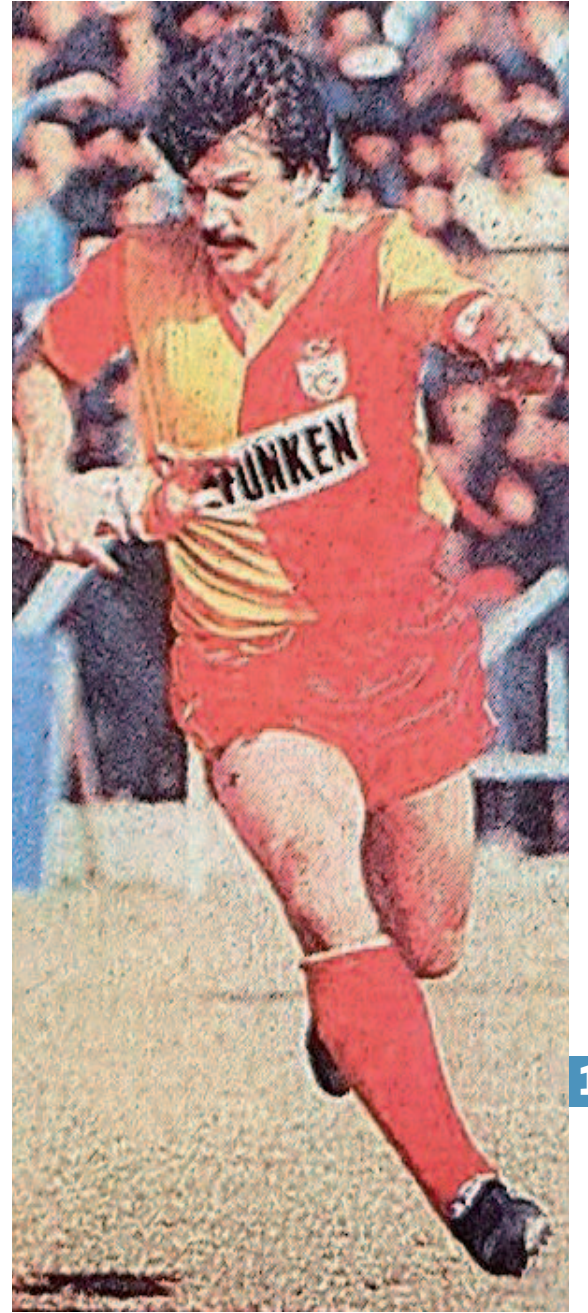
Rakip arkasına sızmak daha kolay diye düşünüyorum.

Kendinizi nasıl bir futbolcu olarak tanımlarsınız?

En belirgin özelliğim olarak hava toplarındaki üstünlüğümden söz edilirdi. Benden çok daha iyi fizikli stoperlerle savaşmak zorunda kaldım. Ona rağmen her topa vurmaya hedeflerdim. Sürekli bireysel antrenmanlar yapıyordum. Özellikle Eskişehir Demirspor'da. Şöyle ki; o zamanlar sarkaç toplarımız vardı. Defalarca, dakikalarca bıkmadan, usanmadan sarkaç topunda çalışırdım. Her defasında daha yükseğe çıkararak. Sağa, sola... O zaman gereçler şimdiki gibi modern değil. Vücut geliştirme yayları vardı. Ben onu ayağıma takardım. Onları çekerdim yatarak. Ayaklarımda kum torbasiyla çalışırdım. Yeleklerimiz vardı, çelikler, demirler koyarak, ağırlık yaparak çalışırdım. Bilmeden

Galatasaray'ın 1983-84 sezonunda ligi üçüncü sırada bitiren kadrosu. Soldan sağa ayakta: Mustafa Denizli, Sinan Turhan, Raşit Çetiner, Ali Çoban, Tarık Hodzic, Haydar Erdoğan. Oturanlar: Mirza Sejdic, Öner Kılıç, Ahmet Ceyhan, Fatih Terim, Bülent Alkılıç. (Kadro fotoğrafları ayaktakileroturanlar.com'dan alınmıştır.)

de olsa, amatörce de olsa sanırım o bireysel çalışmalar bana avantaj kazandırdı. Hava toplarındaki becerimi o bireysel çalışmalara borçluydum.

Kaleci Yaşar'ı boş geçmezdim!

Kapısından döndüğünüz Fenerbahçe'ye attığınız gollerden söz eder misiniz?

Yaşar'ın da kulaklarını cınlatalım (gülümsüyor). Bazı golcülerin şansının tuttuğu kaleciler vardır. Ya da o psikolojiyle çıktığınız maçlar... Kaleci Yaşar'ı golsüz geçmemişimdir mesela. Hâlâ görüşüyor ve şakalaşıyoruz. Gerçek Galatasaraylı olmak için Fenerbahçe'ye atılan golün de ayrı bir önemi vardı tabii... Şenol Güneş'e hırs yapardım me-

sela. "Bu sefer atacağım" diye. Şenol Hoca da yatan bir kaleci değildi ama sezgileri çok güçlüdür. Bir vuruyorum, daha plonjon yapmadan o köşede... Santrforların hurafeleri de vardır kalecilerle ilgili.

Samimiyetle kendini eleştiren pek fazla oyuncu görmüyoruz. Ama siz öylesiniz...

Hatam varsa kendi üzerime alıyorum. Doğru olan bu çünkü. Kulüp transfer yaparken sizin üzerinize güven inşa ediyor. Sizden bir şey almadan vaatte bulunuyor ve yerine getiriyor. Galatasaray'da oynarken çok uyarı aldım. Rahmetli Naci Özkaya bir dönem genel kaptanımızdı. Ayhan Akbin ile Etiler'de bir bekâr evi tutmuştuk. Bir dönem Naci abi tesislerde kalmamızı istedi. Ben bunu şiddetle reddettim.

Galatasaray'a hâlâ borçlu hissettiğinizi söylediniz. Başından itibaren mi kötü geçti?

Galatasaray'a transfer olduğumda askerdim. Sezon başı çalışmalarına katılamadım. Ligler başladığında hâlâ Rize'deydim. Sonra Balımcu'ya tayinim çıktı. Geldim, antrenmana başladım. Dört gün sonra takım kampa girdi. Baktım ben de kadrodayım. Antrenmansız olduğum için beklemiyordum. O zaman Maçka Otel'de kampa giriyoruz. Brian Birch'ün arkadaşlarla kaynaşayım diye kadroya aldığını düşündüm. Sonra kadro açıklandı, bir de baktım ilk 11'deyim. Sadece dört-beş günlük antrenman yapmışım ve Galatasaray taraftarının önüne çıkacağım. Boluspor maçıydı. Benim için de iyi geçti. 2-1 yendik ve gollerin birini de ben attım. Sonra Eskişehir'e gittik. 1-0 kazandık ve golü ben attım. Ardından Beşiktaş'ı 2-1 yendik. Yine gol attım. Altay maçında ilk golü attım. İyi bir başlangıç yaptım aslında. Giderek form grafiğim de yükseliyordu.

Kötü gidiş nasıl başladı peki?

Trabzonspor maçı futbol hayatımı etkiledi. Ağır bir sakatlık yaşadım. Hüsnü Özkara'ya arkam dönüktü, görmedim. Bir pozisyonda yan bağ-

Sakaryaspor'a tarihinin ilk ve tek Türkiye Kupası'nı kazandıran 1987-88 sezonu kadrosu. Soldan sağa ayaktağiler: Turhan Sofuoğlu, Selçuk Yiğitlik, Blerim Mula, Serdar Şenkaya, Neşet Muharremoğlu, Oğuz Çetin. Oturanlar: Kemal Yıldırım, Aykut Kocaman, Özcan Kızıltan, Sinan Turhan, Turgay Poyraz.

larım koptu. Orada 6 ay sakat geçti. Bazı doktorlar ameliyat yapalım, bazıları da yapmayalım diyordu. Bazı doktorlar rehabilitasyona gönderiyor, bazıları 5 kilo ile çalış diyor, bazıları 25 kilo ile çalış diyordu. Ben de şaşırdım kaldım. O dönemde evdeyim ve bekârım. Orada yemek, burada yemek... O dönemler gazino kültürü ve gece kulüpleri vardı.

O boşlukta bunları tanımaya başladım. O sakatlık hem Galatasaray'daki iyi başlangıcımı bitirdi hem de hayatımı etkiledi. Sakatlandığım sezonun sonuna doğru tam iyileşmeden sahalara döndüm. Futbolcu hep oynamak istiyor. Ama uzun sakatlıklar futbolcuyu çok örseliyor. Takım şampiyonluk yarışından kopmuş. Birch ayrıldı, Özkan Sümer geldi. Sonraki sezon Özkan Hoca ile yine çıkış yakaladım. Özkan Hoca'nın disiplini önemliydi. Bekâr oyuncular sıkı tuttu. Cuma kampa

girilecekse bizleri Perşembe'den alıyordu. Maç sonrası da bir gün geç gönderiyordu. O dönemde gerçekten iyi antrenmanlar yapıyorduk. Millî Takım'a bile davet edildim.

Mukavelem bitmeden ayrıldım

Ne oldu da işler yeniden tersine döndü?

O zamanlar bir hanım arkadaşım vardı. Dönemin güzellik kraliçesi Aydan Şener de halasının kızıydı. Ayhan Akbin ile ev arkadaşınız ve her dakika beraberiz. Kız arkadaşım Ayhan ile Aydan'ı tanıştırmak istedi ve tanıştırdık. Bir sene sonra Ayhan evlendi. Ben de yalnız kaldım. Yalnız kalınca gece hayatı daha fazla etkilemeye başladı beni... **Sonrasında da Galatasaray'dan uzaklaşmaya mı başladınız?** Bir sene daha mukavelem vardı. O zaman sözleşmeler iki yıllık yapı-

lıyordu. İlk iki senenin ardından iki yıllık daha mukavele yapmıştık. Üçüncü sezondan sonra bir senem daha vardı ama İstanbul'da yorulmuştum. Kendimi İstanbul dışına atarsam toparlanacakmışım gibi hissettim. Bir kaçış gibi aslında... Bu da pişmanlıklarımından biridir. O arada Sakaryaspor istiyordu beni. Alp Yalman genel kaptandı, yanına gittim. "Gitmek istiyorum" dedim. "Sinan iyi düşündün mü, istersen birkaç gün daha düşün" dedi. Psikolojim iyi değildi. İstanbul'dan kaçmam gerekiyor gibi hissediyordum. Sakaryaspor'a gittim. Kamp başlıyor. Gittik malzemelerimizi almaya. Her şey atılmış ortaya. Herkes bir şeyler alıyor... Galatasaray'da böyle bir şey yok. Rahmetli Ahmet abi çantaları getirir. Herkesin kamp çantası hazır. "Nereye geldik" diye düşünmeden edemedim. Henüz takunyalı dönemler. Duşa

giderken sobada malzeme kurutuluyordu. Antrenman yapmışız. 25 oyuncu var. Ertesi gün bir daha antrenman var, malzeme bugünkü kadar bol değil. Sobada çamaşır ipleri var... Ayakkabı bulmak sorun. Çünkü her şey çok değerli. Altı kösele ayakkabılarla başladım. Bir çıkarıyorduk, çiviler batmış, tabanımız kanamış. Kramponun altı kösele, ızgaralar var üzerinde, onun üzerinde de çiviler tutturulmuş. O zamanki sahalalar toprak-çim karışımı. Hep çamur. Maç bitiminde çiviler batıyor, tozluklarımız kan içinde kalıyor...

Gece hayatı pahalıya patladı yani size...

Öyle oldu maalesef. İstanbul'dan kaçayım derken Galatasaray'ı da kaybettim. Sonrası ayrı bir hüsrân.

Özkan Sümer tam bir taktisyendi

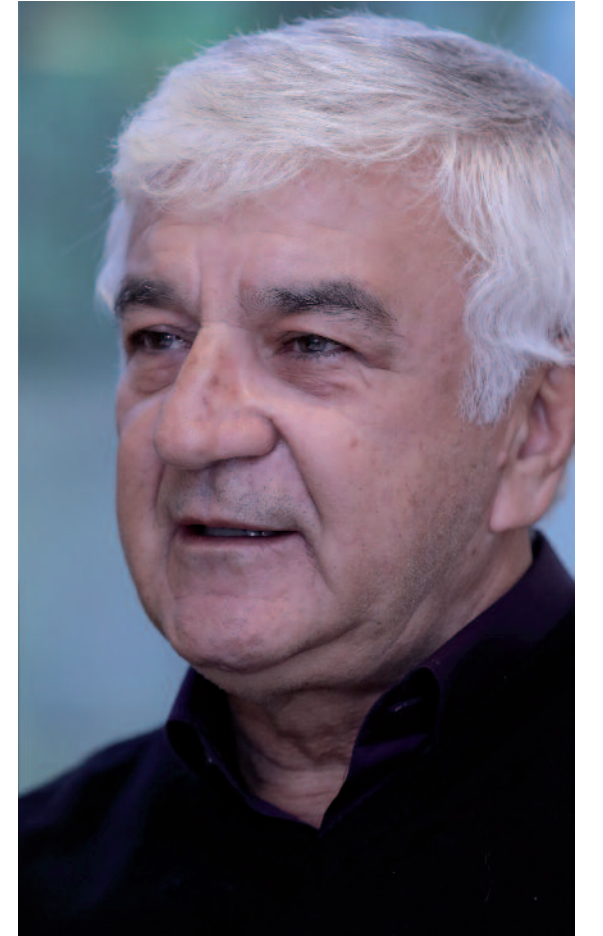
Antrenörlerinizden söz edelim biraz da...

Çok değerli antrenörlerle çalıştım. O zamanki kulüp şartları ve oyuncu gruplarına göre Sakaryaspor'da egosu yüksek çok iyi oyuncular vardı. Çoğu büyük takım görmüştü. Yöneticilik anlamında Necdet Niş vardı mesela. O oyuncu grubunu yönetebilmek çok zordu... Şimdi antrenör olunca düşünüyorum... Abi-kardeş ilişkisi içinde yönetiyordu, çok iyi ayarlıyordu bunu. Taktisyen olarak Özkan Sümer farklıydı. Hücum pres, rakibe top kaybettiğin anda rakibin sahasında pres yapabilme. O zaman şimdiki gibi futbol ile ilgili kaynaklar çok değil. Ama Özkan Hoca hücum pres kavramında çok iyiydi. O yıllarda bunu yapabilmenin önemini şimdi daha iyi anlıyorum. Hitabet anlamında da Özkan Sümer'den çok etkilenmişimdir. İvic ile de çalıştım. O da büyük taktisyendi. Kamplarda devamlı kâğıt-kalem elindeydi. Beni yakalar, "Sinan pozisyonun şu, şurada oynayacaksın filan" derdi.

İlk defa onun zamanında tek santrfor oynamıştık. Daha önce hiç yapılmamıştı Türkiye'de. 1-2 sene sonra Avrupa Şampiyonası oldu. Orada Danimarka Larsen'le tek santrfor oynamıştı. Tarık Hodzic vardı bizde, İvic beni onun arkasında oynatıyordu. O zamanlar bizde Yugoslav ekolü vardı.

Unutamadığınız çokça anınız var mutlaka ama biz bir tanesini rica etsek...

Bir Fenerbahçe maçıydı. 4-4'lük bir karşılaşma. Galatasaray'ın üçüncü golünü atmak benim için çok önemliydi. Maçın heyecanı, tansiyonu, skorun 4-1'den 4-4'e gelmesi... Ben Rizespor'dan Galatasaray'a geldiğimde eski takım arkadaşlarım Osman, Arif ve Zafer de Fenerbahçe'ye gitmişti. Onlara karşı oynuyordum. İlk yarıda 2-1 öndeydik. Sonra Hodzic'in arka direğe ortaladığı topu kafayla ağlara yolladım. Kalede yine Yaşar (gü-lümsüyor) var tabii. Sonra 4-1 öne geçtik ama Fenerbahçe ikinci yarıda üç gol attı ve maç da 4-4 sona erdi. Futbolu cazip kılan bu işte. 90 dakika bitmeyince skor belli olmu-

yor.

Sakaryaspor'da kazandığınız kupa ve efsane kadro...

Samsunspor ile finale kalmıştık. Final serisinde güzel olmasa da değerli goller atmıştım. O goller Türkiye Kupası'nı getirdi. Sakarya'daki maçta iki, Samsun'daki maçta da bir gol attım. Geçmişte Sakaryaspor'un hep efsane kadroları olmuştu. Ben gittiğimde de öyle bir kadrosu vardı. Büyük takımlardan gelen oyuncuların kuruluğu. Fuat(Güngör), Tuna (Güneysu), Coşkun (Demirbakan), Zafer abi (Göncüler), Yenal abi (Kaçira), Emin (İlhan)... Sonra ben katıldım 1984-85 sezonunda. Fenerbahçe'den Özcan (Kızıltan) ile Tavşan Mustafa (Arabacıbaşı) da gelmişti. Sakaryaspor, kupayı aldığımız 1988 yılına kadar da iyi kadrosunu korudu. Kupadan sonra o kadro dağıldı. Oğuz (Çetin), Aykut (Kocaman), Turhan (Sofuoğlu), Serdar (Şenkaya), kaleci Engin (İpekoğlu) ve Neşet (Muharremoğlu) Fenerbahçe'ye gitti. Özcan ile ben Mersin İdman Yurdu'na transfer olduk. Zaten Sakaryaspor bir daha da belini doğrultamadı maalesef.

Futsal gereken ilgiyi görmedi

Teknik direktörlüğe geçişiniz?

1992'de Mersin İdman Yurdu'nda futbolu bıraktım. Sonra antrenörlük kursuna başladım. Mersin'de yaşıyordum o dönem ailemle. Yeni bir yaşama, antrenörlüğe başlamak istedim. Fakat o sene benim Mersin İdman Yurdu'ndan yöneticilerim yeni bir takım kurdu Mersin Polis Gücü adında. Emniyet takımı. Yöneticiler de benim eski yöneticilerim. Dediler 'gel abilik yap'. Bu arada ben jübile de yapmışım. Galatasaray gelmişti jübile maçım için. Ondan da kendimi borçlu hissediyordum. O zaman Mustafa Denizli teknik direktör. Sonra Polis Gücü'nde bir sene daha futbol oynadım. Sonra aynı yerde antrenörlük kariyerim başladı. Ardından

Yapı Kredi Bankası tarafından 1982-1983 sezonunda düzenlenen 11 Altın Adam yarışmasında seçilen isimler bir arada. Soldan sağa ayakta: Eser Özaltındere (Galatasaray), Raşit Çetiner (Galatasaray), Sinan Turhan (Galatasaray), Onur Kayador (Fenerbahçe), Alpaslan Eratlı (Fenerbahçe), Nevzat Güzelırmak (Boluspor Teknik Direktörü). Oturanlar: Erdoğan Arıca (Fenerbahçe), Tanju Çolak (Samsunspor), Rıdvan Dilmən (Boluspor), Ali Kemal Denizci (Beşiktaş), Arif Kocacıyık (Fenerbahçe).

İstanbul'a taşındım. Metin Tekin'le beraber Çanakkalespor'da antrenör olarak çalıştım. Sonra Altay'a gittik ertesi sene. Altay ligden düşmüştü, yine Metin Tekin'le çalıştım. Sonra Gençlerbirliği'nde rahmetli Erdoğan Arıca'nın yardımcısı olarak çalıştım. Ertesi yıl Erdoğan Arıca ile birlikte Rizespor'a gittik. Sonrasında İstanbul'a döndüm ve 2006'da TFF bünyesinde yeni bir hayata başladım. Futsalda görev aldım. Önemli bir bölüm benim için. Çünkü futsal Türkiye'de ilk defa tanıtılacak ve uygulanacaktı. Rahmetli Gündüz Tekin Onay ve Ömer Kaner ile beraber ben de yardımcı olarak çalıştım. Futsala ben de yabancıydım tabii. Çalışmalar başlatık, seminerlere katıldık. Futsal gerektiği kadar ilgi görmedi. Türkiye şartlarında zor. Hem Türkiye'deki salonların çoğunun yapısı müsait değil hem de çok yoğun. 2011'de futsaldan ayrıldım. O dönem tekrar bölge antrenörlüğüne geç-

tim. Sonra Millî Takımlarda bir ihtiyaç hâsıl olunca Fatih Hoca'nın döneminde Genç Millî Takımlara geçtim. **Yeni kuşaklara ve ailelerine önerileriniz...** Aileler yıllarca çocuklarına emek veriyor. Futbolun maddi payı da büyük olunca ailelerin beklentisi de fazla oluyor. Onların tepkileri zaman zaman çocuklara zarar veriyor. Çocukları rahat bıraksınlar. Onları şartlandırmassınlar. Çünkü çocuklar için büyük hayâl kırıklığı olabiliyor. Profesyonelliğe geçmek ve devam etmek çok az kişiye nasip oluyor. Mesela benim babam da maçlarıma gelip gidiyormuş ama benim hiç haberim yoktu. Genç oyunculara da muhakkak eksik yönlerini geliştirecek bireysel antrenmanlar yapmalarını tavsiye ediyorum. Antrenmandan sonra biraz daha sahada kalsınlar ve hangi mevkiye oynuyorlarsa kendine ait özel çalışmalar yapsınlar.

1 Yıkamada Mükemmel Leke Çıkarma

Şimdi Ay Yıldızlı Formalarda

ARIEL

P&G

Türkiye Kadın Milli Futbol Takımı Gururlu Sponsoru

Ray Clemence

Göz Kamaştıran Sığınağın Yamacında

İngiliz futbolunun kıymetli oyuncularından Ray Clemence, 2005'te yakaladığı prostat kanserine yenilerek geçtiğimiz ay aramızdan ayrıldı. Efsane kaleciyi, TamSaha'nın Şubat 2007 sayısında Rodos Heykeli başlığıyla yayınlanan Cem Zamur'un usta yazısıyla yâd ediyoruz.

Cem Zamur

F

utbol, her daim zafere koşanları yani oyununun meyvesi olan golü kovalayanları ve galibiyete ulaşanları binbir ödülle donatırken diğerlerini gölgede kalmaya mahkûm eder. Oyunun gerçek kaybedenleri ise zaferle hüsrân arasındaki asitânedeki kalan kahramanlar, yani kalecilerdir. Yine böyle bir kaleci hikâyesi var önümüzde. Aykırı, farklı, başına buyruk tam da bu arafta kalmışlığın suretini yansıtan bir insan. Büyük Britanya topraklarında yetişen nadide fakat kadri pek de bilinmemiş bir isim: Ray Clemence.

Yetmişli ve seksenli yılları anımsayanlar nice inanılmaz maçta arz-ı endam etmiş bu direklerarası şahsiyeti muhakkak zihinlerine kazınmışlardır. Kökeni komşu Rodos'a dayanan Raymond Neal Clemence, 5 Ağustos 1948'de İngiltere'nin doğu sahilinde yer alan Skegness'te dünyaya geldi. Futbola doğduğu kentte başladı ve başlar başlamaz varlığını hissettirdi. Diğerleri gibi sahanın başka bölgeleriyle ilgilenip en son kalede karar kılanlardan değildi. En başından beri kaleci olmak için sahadaydı. Uzun kolları, iri cüssesi ve sağlam duruşuyla gole yakın oyuncular için aşılması gereken son ve en çetin engeldi. Doğduğu yerden biraz daha kuzeybatıya yönelip bordo-mavili Scunthorpe United'ın formasını giymesıyla beraber kariyerinin ilk adımını attı. Glanford Park'ın müdâvimleri genç yaşına rağmen onun kalecilik gösterisi haline dönüşen performansından gayet mesuttu. Bu saadet pek uzun süremezdi, sürmedi de. Her yeni yeteneğin kokusunu kilometrelerce öteden alabilen Bill Shankly herkesten önce davranarak bu genci 1967 senesinde 18 bin Pound karşılığında daha da batıya, Liverpool Limanı'na doğru yola çıkarmıştı bile. O sırada Liverpool'un kalesini Tommy Lawrence koruyordu. İki sezon Liverpool'un rezerv takımında pişen Clemence, 1970 senesinde harlanan bünyesiyle Liverpool kalesindeki tek tercih haline geldi. Kısa sürede gösterdiği

performansla kalecilikte genç bir yeteneğin en önemli eksiği sayılan tecrübeyi sanki bir anda kazanmış görünüyordu. 1971 senesinde Arsenal'le oynanan unutulmaz FA Cup finalinin yıldızlarından biriydi. 90 dakikası 0-0 sonuçlanan finalin uzatma dakikalarında Liverpool, Steve Heighway'in golüyle öne geçse de, 101'de Eddie Kelly'nin, 111. dakikada ise Charlie George'un gollerine engel olamadı ve Wembley'den boynu bükük ama gururla ayrıldı. Kupa kaybedilse de Liverpool taraftarı, Clemence'in çıkardığı oyundan ziyadesiyle memnundu. Shankly ise ilerisi için çok umutluydu, aşının tuttuğunu görmüş ve bu kadroyla büyük başarılar kazanabileceğine dair inancı pekişmişti. Ray Clemence de bu dişlinin önemli parçalarından biriydi ve o finali takip eden on sezon boyunca tüm takım arkadaşlarına "Nasıl olsa kalemiz güvende" duygusunu vermeye devam edecekti. Zaten o on sezona da Liverpool'un unutulmaz başarılarından pek çoğu sığacaktı. Tüm bu gösterinin galası 1972-73 sezo-

nuna denk geldi. Lige 2-0'lık Manchester City galibiyetiyle giren kırmızılar ardından Manchester United'ı da aynı sonuçla geçince tüm takımın inancı artmaya başlamıştı. Nitekim 28 Nisan'da Leicester City'yle Anfield'de 0-0 berabere kaldıkları maçta şampiyonluklarını kutladılar. Ama o sezonun esas başarısı UEFA Kupası'nı kazanmaları oldu. Sırasıyla Eintracht Frankfurt, AEK, Dinamo Berlin, Dinamo Dresden ve Tottenham'ı geçtikten sonra, finalde karşısında Avrupa'yı sallayan Borussia Mönchengladbach'ı buldular. 10 Mayıs'taki ilk maç İngiltere'de oynandı. Yağmurdan neredeyse mutedil dalgalı hale gelen sahada müthiş bir mücadele vardı. Keegan'ın 21 ve 32, Lloyd'un 62. dakikada kaydettiği gollerle Liverpool ummadığı bir sonuca imza atıyordu: 3-0. Bu avantajlı sonucu sağlayanlardan biri Clemence olmuştu. Hem rakip forvetlere gol imkânı tanımamış hem de Jupp Heynkess'in penaltısını çıkararak, bu avantajın belki de kupa haline dönüşmesini sağlamıştı. Çünkü rövanşta Bökelbergstadion'da onları

1970 ve 1980'lere damgasını vuran Clemence'li, Souness'li, Dalglish'li Liverpool kadrosu....

bambaşka bir Mönchengladbach bekliyordu. Heynkess'in önderliğinde 2-0'ı yakalayan Gladbach, canla başla direnen Liverpool'u ve Clemence'i bir kez daha geçmeyi başaramadı. Liverpool 2-0'lık yenilgiye rağmen kupayı kucaklarken, ilk maçta Clemence'in kurtardığı penaltıya duacı oluyordu. Clemence, Liverpool'la beraber büyüyordu. Bir sonraki sezon bu kadronun daha büyük işler başaracağına inanan herkes, şampiyonluğun Leeds United'a kaptırılmasıyla hayal kırıklığına uğramış, bir tek FA Cup'la yetinilmişti. Ertesi sezon ise Derby County şampiyon oldu. Artık iki yıllık nadasın hasat zamanı gelmişti. 1975-76'da Liverpool şampiyonluğu, Community Shield'i ve UEFA Kupası'nı kazanıyordu. UEFA Kupası'nda sırasıyla Hibernian, Real Sociedad, Slask Wroclaw, Dinamo Dresden ve Barcelona'yı eleyerek Club Brugge'ün rakibi oldular. Finalin ilk maçını Liverpool 3-2 kazansa da bu sonuç büyük bir dezavantaj teşkil ediyordu. Ama Belçika'da Keegan'ın kaydettiği golü epik performanslarından biriyle destekleyen Clemence kalesinde sadece bir gole

izin verince, kupa yine Liverpool'un oluyordu. Ertesi sezon hem şampiyonluğa devam ettiler hem de Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nı kazandılar. Crusaders, Trabzonspor, St. Etienne ve Zürich'i eleyip, Roma'daki finalde de Borussia Mönchengladbach'ı 3-1'le geçip kupaya ulaştılar. Bu aynı zamanda Şampiyon Kulüpler Kupası'nda altı senelik İngiliz hegemonyasının da başlangıcı oluyordu. Bir sonraki

sezon yine aynı kupayı kucaklamaları tesadüfle açıklanamazdı. Bir önceki sezonun şampiyonu olarak ikinci turdan katıldıkları kupada sırayla Dinamo Dresden, Benfica ve Mönchengladbach'ı geride bıraktılar. Wembley'deki finalde karşılarında Club Brugge vardı. Clemence ve arkadaşları adaya kadar gelmiş kupayı geri göndermeye niyetli değildi. Nitekim 92 bin 500 kişinin önünde, Kenny Dalglish'in 64. dakikada kaydettiği golle, kupayı üst üste ikinci kez kazandılar. Liverpool bu zaferle de yetinmeyip 1981 senesinde Şampiyon Kulüpler Kupası'nı bir kez daha kazandı. Clemence artık takımdaki tecrübelilerdendi. Oulu, Aberdeen, CSKA Sofya, Bayern Münih'ten sonra Parc des Princes'te Real Madrid'i Alan Kennedy'nin bitime sekiz dakika kala kaydettiği golle alt ettiler. Seksenlerin komedi dizilerinden Cheers'da bar sahibini canlandıran aktör Ted Danson'a ikizi kadar benzeyen Ray Clemence, kulüp tarihinde beş kez kazanılan Avrupa'nın en büyük kupasının üçünde başrolde oynayarak başarısını tescillemişti. Elbette bir takımın beraber, bir takım olarak Liverpool'un efsane haline gelmiş kadrosunun kilit oyuncularından biriydi.

1981 yılında "var olduğu" takımdan ayrılırken kazandığı başarılar gerçekten dudak uçuklatacak cinstendi: 3 Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası, 2 UEFA Kupası, 1 Süper Kupa, 5 Lig Şampiyonluğu, 1 Federeasyon Kupası, 1 Lig Kupası, 5 Community Shield. Liverpool formasını 656 kez giydiği süreçte sadece altı maçta takımda yerini alamamıştı. Ayrılığı hüznünlü oldu. Belki de vazgeçilmez denilen en önemli oyuncularının birinden, kazanılan Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nın ardından vazgeçti Liverpool. O da gelen teklifi değerlendirdi ve Londra'ya doğru yola çıktı. 1981-82 sezonunda 300 bin Pounda Tottenham Hotspur'lu olmuştu. İlginç bir biçimde o sezon Liverpool'la Tottenham arasında başa baş geçti. Şampiyonu belli edecek maçta yıllarını verdiği Liverpool karşısında elinden geleni yapsa da 3-1'lik yenilgiye engel olamadı. Clemence, Tottenham'a sadece "Göre-

vimini yaparım" düşüncesiyle değil takımı bir üst seviyeye çıkarmak için gelmişti. Saha içinde bir organizatör gibi davrandı, atakları geriden yönetti, savunma kurgusunu önündekilerle konuşarak oturttu. 33 yaşın tecrübesini ve kazandığı onca başarıyı taşıdığı Tottenham'da kaledeki güvenilir figür haline gelmişti. İlk sezonunda şampiyonluğu Liverpool'a kaptırmış olsalar da sezonu kupasız kapatmadılar. FA Cup finalindeki rakipleri Queens Park Rangers'ti. İlk maç, uzatmanın 110. dakikasında Hoddle'dan gelen gole beş dakika sonra Fenwick'in verdiği cevapla 1-1 sonuçlandı. Beş gün sonra tekrar karşı karşıya geldiler. Tottenham bu sefer daha temkinliydi. 6. dakikada Hoddle'ın penaltıdan kaydettiği golü maç sonuna kadar korumayı başardılar ve kupayı müzelerine taşıdılar. Bu kadronun en büyük başarısı ise 1983-84 sezonunda kazandıkları UEFA Kupası oldu. Drogheda United, Feyenoord, Bayern Münih, Austria Wien ve Hajduk Split'i geçip finale yükseldiler. Rakip Avrupa'nın yükselen değeri Anderlecht'ti. Her iki maç da 1-1 sonuçlandı. Uzatma dakikaları da deva olmayınca, kupanın sahibi penaltılarla belli oldu: Tottenham Hotspur. Fakat burada hatırlatmamız gereken, o penaltılarda elemeler boyunca takımı sırtlayan Clemence'in değil, Tony Parks'ın kalede olduğuydu. Çünkü ikinci maçta menajer Keith Burkinshaw, Clemence, Hoddle ve Ardiles'i yanında oturtmayı tercih etmişti. Belki de Clemence'e en yakışan takımdı o dönemin Tottenham'ı. Ligi tamamen domine eden Liverpool'u hep en yakından izleyen ve rahatsız eden en önemli takımdı çünkü. Göze hoş gelen, zarif bir futbol oynuyorlardı. Ama bu zarafetlerine yakışan, üzerlerinde şık duran bir şanssızlıkları vardı ki gölge gibi izliyordu onları. Clemence, Archibald, Perryman, Ardiles, Mabbutt, Galvin, Hoddle, Crooks ve bu kadroya sonradan eklenen Waddle

deyince oynadıkları o güzelim oyun geliyor akla. Hatırlayanlar için futbolun ötesine ulaşan o takım, bugün artık uzak diyarlara ait bir hülya gibi geliyor insana. White Hart Lane tribünlerinin en sevdiği adamlardan biri olan Ray Clemence, bu çok yakıştığı forma altında 250 maça çıktı. 1988 sezonunun sonunda saha içindeki gösterisini tamamladı. Millî formayı 61 kez sırtına geçiren Ray Clemence, hırslıdan arınmış bir kalenderî derviş edasıyla erken çekildi sahneden. Bunun sebeplerinden biri, İngiliz futbolunun o dönem uluslararası müsabakalarda aldığı başarısız sonuçlar da denilebilir. 1974 ve 1978 Dünya Kupası'na katılamayan İngiltere, o dönemde sadece 1980 Avrupa Şampiyonası'na ve 1982 Dünya Kupası'na bilet alabildi. İlk olarak

yan bir insandı Clemence. Tepkisini hemen gösteren bir isyankârdı. Kâh tribünden edilen bir kötü söze, edenin yanına kadar gidip hesap sorarak; kâh yıllarını verdiği kulüpte istenilmediğini anladığında sorgusuz sualsiz çekip giderek. Futbolu bıraktıktan sonra kendisine kucak açan Tottenham'da antrenörlüğe başladı. 1994-96 arasında menajerliğini üstlendiği Barnet'a geçti. Ardından Tottenham'dan takım arkadaşı Hoddle'ın teklifi üzerine İngiltere Millî Takımı'nın kaleci antrenörü olarak görev yapmaya başladı. Zaman içinde teknik adamlar değişse de bu görevi değişmedi. 2005'te prostat kanseri nedeniyle bir süre ara verdiği görevine, inatçı bünyesi sayesinde hastalığı yendikten sonra tekrar

döndü. U16 ve U20'lerin sorumluluğunu üstlendi. Yetiştirdiği futbolcular doğrudan İngiltere Ümit Millî Takımı'na gidiyor, İngiltere Millî Takımı'ndaki kaleci antrenörlüğüne de devam ediyor. Ray Clemence her şeyiyle aykırı bir kimlik. Tutku ile vazgeçişin kolay kolay bir araya gelemediği dünyamızda, bunu rahatlıkla sindirebilen bir "Rodos Heykeli" sanki. Sadece iyi kaleciliğiyle değil, insanî vasıflarıyla da öğreteceği çok şeyi olan bir adam. Yaşadığı toprakların önemli isimlerinden Oscar Wilde'ın ölüm-süz eseri De Profundis'ten alıntılarımız cümle belki de hayatının özeti gibi: "...Bir seyirciydi yalnızca. Göz kamaştıran sığınağın yamacına çekilmiş, aslında baktığının hüznün sığınağı olduğunu keşfeden."

En büyük derbi, şampiyonu da belirledi

Zafer El Ehli'nin

Mısır'ın en önemli iki kulübü olan El Ehli ile Zamalek arasındaki rekabet, bu kez Afrika Şampiyonlar Ligi finaline de taşındı. Ezeli rakibini 2-1 mağlup eden El Ehli, dokuzuncu kez kıtasının en büyüğü olarak bu alandaki rekorunu geliştirdi.

M

ısır, 100 milyonu aşan nüfusuyla Arap dünyasının en büyük, Nijerya ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin ardından da Afrika'nın en kalabalık üçüncü ülkesi. Başkentleri Kahire ise 20 milyonu aşkın nüfusuyla Afrika, Arap dünyası ve Ortadoğu'nun

en büyük şehri konumunda. Kahire ayrıca 2000 yılı aşan tarihiyle de yeryüzünün en eski büyük yerleşim yerlerinden biri. Böylesine kadim ve kalabalık bir şehrin, Afrika'da futbolun ilk filizlendiği merkezlerden biri olmasına ve kıtanın en büyük

derbisine ev sahipliği yapmasına da şaşırmamak lâzım. El Ehli ile Zamalek kulüpleri 100 yılı aşkın bir süredir kıyasıya bir rekabet içerisinde ve bu müthiş rekabetin tarihinde bugüne kadarki belki de en önemli karşılaşma, geride bı-

raktığımız Kasım ayındaydı. Ezeli rakipler bu kez Afrika Şampiyonlar Ligi finalinde kozlarını paylaşacaktı. Daha evvel, Afrika Şampiyonlar Ligi de dâhil olmak üzere uluslararası turnuvalarda birçok kez karşı karşıya gelmişlerdi ama ilk kez kazananın Afrika'nın en büyüğü olacağı bir maçta çarpışacaklardı. Neticede nefes kesen mücadeleden galip ayrılan tarafsız, 2-1'lik skorla El Ehli oldu. El Ehli böylece bu kupayı dokuzuncu kez müzesine götürerek kendisine neden "Afrika'nın Real Madrid'i" yakıştırmalarının yapıldığını da bir defa daha ispatladı. Afrika Şampiyonlar Ligi'nde sezonun ve az önce skorunu verdiğimiz finalin değerlendirmesine birazdan geleceğiz ama önce isterseniz El Ehli-Zamalek rekabetini de kısaca özetleyelim.

Derbinin tarihçesi

El Ehli Spor Kulübü, 20. yüzyıl başlarında Kahire'de bir lise öğrencileri birliğine başkanlık eden Ömer Lütfi Bey'in öncülüğünde kurulacaktı. Lütfi, birlikleri içindeki öğrencilerin hem boş vakitlerini iyi değerlendir-mesi hem de beden terbiyesi açısından bir spor kulübüne ihtiyaçları olduğunu düşünmüş ve bu fikrini bazı arkadaşlarıyla paylaşmıştı. 24 Nisan 1907 tarihinde Ömer Lütfi Bey'in yanı sıra İdris Ragıp Bey, İsmail Seri Paşa, Emin Sami Paşa ve Muhammed Şerif Efendi, Mısır Maliye Nezareti'nde danışmanlık yapmaktaki bir İngiliz olan Alfred Mitchell-Innes'in evinde bir araya gelerek El Ehli'yi kuruyorlardı. Mitchell-Innes, hem yöneticilik konusundaki tecrübeleri hem de İngi-

liz olması dolayısıyla futbolla ilgili daha çok şey bilmesi sayesinde kulübün ilk başkanı seçilmişti. Zamalek ise 5 Ocak 1911 tarihinde, Kahire'de yerleşik Belçikalı bir avukat olan George Marzbach tarafından kurulmuştu. O tarihlerde şehrin en büyük spor kulübü Cezire Spor Kulübü idi ve İngilizler tarafından kurulan bu kulübe Mısır'ın yerlileri de dâhil olmak üzere başka milletlere mensup kişilerin katılmasına müsaade edilmiyordu. Bunun üzerine Marzbach da Mısırlıların ve Mısır'daki İngiliz olmayan diğer yabancıların üye olabileceği bir kulüp kurmanın doğru olacağını düşünmüş, böylece Kasr El Nil Spor Kulübü faaliyete geçmişti. Kulübün adı, iki yıl sonrasındaysa Nadi El Kahire El Muhtalat, yani Kahire Uluslararası Spor Kulübü olacaktı. Kulüp, 1940'larda bir kez daha isim değişikliğine gidip dönemin Mısır Kralı Faruk'tan esinlenerek Nadi

Faruk El Aval adını aldıktan sonraysa günümüzdeki bilinen adına 1952 yılında kavuşacaktı. El Ehli de Zamalek de ilk kurulduklarında geniş tabanlı, birçok farklı bransa sahip spor kulüpleri olarak hayata geçmişlerdi. Odak noktalarının futbol olduğu söylenemezdi. Fakat sadece birkaç yıl içerisinde, Kahire'de futbola karşı ilginin muazzam bir biçimde artmasıyla birlikte iki kulübün de ağırlık merkezi futbola kayacaktı. İki kulüp, başlangıçta daha çok İngiliz kulüplerine karşı maçlara çıkarılarken 1917 yılına gelindiğinde kendi aralarında da karşılaşma kararı alıyorlardı. Tabii bu kararı alanlar muhtemelen ülkenin, hatta kıtanın en büyük futbol rekabetinin tohumlarını atmak üzere olduklarının farkında değillerdi. İki ekibi karşı karşıya getiren ilk maç, 9 Şubat 1917'de Zamalek'in sahasında oynanırken misafir El Ehli

1-0 galip geliyordu. Üç hafta sonra, 2 Mart'ta taraflar bu kez El Ehli'nin sahasında karşılaştıklarındaysa bu kez 1-0 kazanma sırası Zama-
lek'teydi. Konuk olan ekiplerin gali-
biyetiyle neticelenen bu ilk iki maç
bile büyük bir çekişmenin habercisi
olarak görülebilirdi.

Çok geçmeden Kahire'de ve Mı-
sır'da resmi futbol turnuvaları da
düzenlenmeye başlayacaktı ve El
Ehli ile Zamalek de bu turnuvalarda
en çok ön plana çıkan iki ekip
haline geleceklerdi. 1921-22 sezo-
nunda düzenlenmeye başlayan
Mısır Kupası'nda ilk final, Zamalek
ile İskenderiye'nin İttihad takımları
arasında oynanırken, Zamalek bu
maçı 5-0 gibi net bir skorla kazana-
rak şöhretinin Kahire sınırlarının
ötesine taşıp tüm ülke sathına
yayılmasını da sağlamıştı. 1924'ten
1931'e kadar oynanan sekiz final-
deyse kupayı altı kez kazanan
El Ehli bir anda Mısır'ın en önemli
futbol gücü haline gelecekti. El Ehli,
söz konusu finallerden 1928 ve 1931
yıllarında olanlarında karşısında
rakip olarak Zamalek'i bulmuş ve
bu maçların ilkini 1-0, ikincisini de
4-1 kazanmayı bilmişti. Zamalek ise
1930'ların geri kalan kısmında üç
kez daha finale kalacak, bunların
üçünde El Ehli ile oynayacak ve
üçünü de kazanarak rekabetteki
ağırlığını iyiden iyiye hissettirmeye
başlayacaktı.

Mısır Kupası'ndan bir yıl sonraysa
ülkedeki ilk önemli futbol ligi konu-
mundaki Kahire Ligi oynanmaya
başlamıştı. Ligin ilk sezonunda za-
fere ulaşan taraf Zamalek olurken,
Mısır Kupası'nda olduğu gibi burada
da 1920'lerin sonuna kadar olan
süre zarfında El Ehli baskın duracak
ve dört şampiyonluk elde edecekti.
Kahire Ligi 1953'e kadar da düzenli
olarak oynanacaktı. Kesintisiz
oynanan 31 sezonun sonundaysa
El Ehli 15, Zamalek ise 13 defa şam-
piyon olmuşlardı ve bu iki kulüp
dışında sadece üç sezonda iki farklı
şampiyon çıkmıştı. 1957-58 sezo-
nunda son bir kez daha oynanan

ligin son şampiyonu da yine El Ehli
olmuştu. Mısır'da ulusal ligin başlangıcıysa
1948-49 sezonuna denk gelecekti.
Ancak Kahire Ligi'nde El Ehli ile
Zamalek arasındaki rekabette gö-
rülmemekte olan denge, Mısır Ligi'ne
pek yansımayacaktı. Ligin ilk dokuz
sezonunun dokuzunda da El Ehli
şampiyonluğa ulaşırken bu dö-
nemde Zamalek yedi ikincilikle
yetinmek zorunda kalmıştı.
Zamalek'in ilk şampiyonluğuysa
1959-60 sezonunda geliyordu.
Günümüzde de geride kalan 61 se-
zona bakıldığında El Ehli kazandığı
42 şampiyonlukla ligin adeta tek
hâkimi haline gelmiş bir halde.
Buna karşılık Zamalek ise 12 şam-
piyonluk elde edebilmiş. İki ekibin
dışındaysa beş farklı takımın top-
lam yedi şampiyonluğu bulunuyor.
Haliyle ligde ilk iki sıranın hemen
hemen hep El Ehli ile Zamalek
arasında kalması da şaşırtıcı değil.
El Ehli, şampiyon olmadığı sezon-
larda 11 kez ligi ikinci sırada bitirir-
ken, Zamalek ise 34 lig ikinciliği
yaşamış. Biraz evvel ilk yıllarından
bahsettiğimiz Mısır Kupası'ndaysa
biraz daha dengeli sonuçlar alındığı

göze çarpmakta. Bu kulvarda El Ehli
36 defa zirveye çıkarken, Zamalek
ise 27 kez gülmüş. Ezeli rekabet, 1980'lerden itibaren
etkisini Afrika çapında da hissettir-
meye başlayacaktı. Eh Ehli, 1982 yı-
lındaki Afrika Şampiyon Kulüpler
Kupası finalinde Gana'nın Asante
Kotoko ekibine 3-0 ve 1-1'lik skor-
larla üstünlük sağlayarak ilk Afrika
şampiyonluğuna ulaşıyordu. İki yıl
sonrasındaysa Zamalek, Nijerya'nın
Shooting Stars takımıyla oynadığı
finalden 2-0 ve 1-0'lık skorlarla
üstün ayrılan taraf oluyordu.
1986'da Zamalek, 1987'de de El Ehli
bu kupadaki ikinci şampiyonlukla-
rını da kazanacaklardı. El Ehli ayrıca
1984, 1985 ve 1986'da üç sezon üst
üste Afrika Kupa Galipleri Kupası'nı
da kazanma başarısını göstermişti.
1990'lı yıllardaysa kıta sathında işler
Zamalek'in lehine dönecekti.
1993 ve 1996'da Afrika Şampiyon
Kulüpler Kupası'nı iki kez daha ka-
zanıyorlar ve bu alanda ezeli rakip-
lerine 4-2'lik bir üstünlük sağlamış
oluyorlardı. El Ehli ise 1990'larda
sadece bir kez, 1993'te, Afrika Kupa
Galipleri Kupası'nı kazanabilmişti.
Hatta ve hatta Zamalek yine bu

süre zarfında Afrika Süper Kupa-
sı'nı da iki defa kazanmayı bilecekti.
Üstelik bunların 1994'teki ilkinde,
kupaya uzanırken 1-0 yendikleri
rakipleri de El Ehli'den başkası
değildi. 1990'ların sonlarında artık Afrika
Şampiyonlar Ligi adıyla anılmaya
başlayan Afrika'nın en büyük ku-
pasında 2000'li yıllara girilmesiyle
birlikteyse rüzgâr neredeyse tama-
men El Ehli'den yana dönecekti.
El Ehli 2001'de bu kupadaki üçüncü
şampiyonluğunu elde ederken,
Zamalek hemen ertesi sezon buna
cevap vermiş ve beşinci kez
Afrika'nın en büyüğü olmuştu.
Fakat sonrasında El Ehli öyle bir
atağa kalkacaktı ki, ezeli rakibini
bu kulvarda da geride bırakması
çok sürmeyecekti. 2005, 2006,
2008, 2012 ve 2013'te bu kupayı beş
kez daha müzelerine götürüyor-
lardı. Böylece Zamalek'i geçtikleri
gibi Afrika çapında da bu kupayı
en çok kazanan takım haline geli-
yorlardı. 2020 Afrika Şampiyonlar
Ligi finali öncesinde ezeli rekabet-

teki durum böyleydi. Zamalek, 18 yıl
evvel rekabetin Şampiyonlar Ligi
ayağında rakibine karşı 5-3'lük bir
kupa üstünlüğüne sahipken ardın-
dan gelen 18 senede bu kupayı hiç
kazanamamaları, El Ehli'ninse
hesabına beş şampiyonluk daha
yazdırarak durumu 8-5 ile lehine
çevirmesi neticesinde şampiyon-
luğa hayli aç bir durumdaydı. El Ehli
ise kupayı dokuzuncu kez kazana-
rak rakibiyle arasındaki farkı iyice
açmanın peşindeydi. 27 Kasım'daki final, ezeli rekabet-
teki 239. randevu olacaktı. Geride
kalan 238 maçtaysa El Ehli'nin 102,
Zamalek'inse 58 galibiyeti bulun-
yordu. 78 müsabakadaysa taraflar
arasındaki eşitlik bozulmamıştı.
El Ehli, rakibi karşısındaki en farklı
galibiyetlerini 16 Mayıs 2002'deki
Mısır Ligi karşılaşmasında 6-1 ve 30
Mayıs 1937'deki Mısır Kupası müca-
delesinde de 5-0'lık skorlarla elde
etmişti. Zamalek ise 2 Ocak 1942'de
Kahire Ligi'nde, 2 Haziran 1944'te
ise Mısır Kupası'nda 6-0'lık iki derbi
zaferine imza atmıştı.

Afrika Şampiyonlar Ligi'nde Final Yolu

Afrika Şampiyonlar Ligi'nde
2019-2020 sezonunda ilk tur grup
kurallarında seri başı olan El Ehli,
B Grubu'nda Tunus'tan Etoile du
Sahel, Sudan'dan El Hilal ve Zim-
babve'den FC Platinum takımlarıyla
eşleşmişti. El Ehli, her ne kadar ilk
maçında Tunus deplasmanından
1-0'lık yenilgiyle dönse de sonra-
sında evinde oynadığı maçlarda
El Hilal'i 2-1, Platinum'u da 2-0
mağlup ediyordu. Ardından Plati-
num'la deplasmanda 1-1 berabere
kalan El Ehli, beşinci maç günün-
deki kritik mücadelede de evinde
Etoile du Sahel'i 1-0 mağlup etmeyi
başaracaktı. El Ehli'nin son maçıysa
El Hilal ile deplasmandaydı. Bu, hayli
kritik bir müsabaka olacaktı zira
Sudan temsilcisi, El Ehli'nin sadece
bir puan gerisindeydi ve kazanması
halinde ikinci sıraya tırmanacak,
El Ehli de turnuvaya ilk turdan veda
edecekti. Zorlu mücadelede El Eh-
li'yi rahatlatansa, ikinci yarının baş-

larında Muhammed Mecdi'nin attığı gol oluyordu. Böylece karşılaşmanın sonuna kadar önde oynuyorlar, duraklama dakikalarında El Hilal'in Abdürrezzak Ömer'le bir gol bulmasına rağmen de 1-1 biten maç neticesinde 12 puanlı Etoile du Sahel'in ardından grupta 11 puanla ikinci sırayı alarak adlarını son sekiz takım arasına yazdırıyorlardı. El Ehli, çeyrek finaldeyse bu kupayı dört yıl evvel kazanmış olan Güney Afrika'dan Mamelodi Sundowns'a rakip olmuştu. Kahire'deki ilk maçta rakibini Tunuslu golcüsü Ali Malul'un iki golüyle 2-0 mağlup eden El Ehli, Pretoria'daki rövanştan da 1-1'lik bir beraberlik çıkarımayı başarıyor ve böylece yarı final vizesini de alıyordu.

Diğer yandan Zamalek'e bakıldığında da onlar da Afrika Şampiyonlar Ligi'nin ilk turunda A Grubu'na düşmüşler ve burada Mazembe'nin yanı sıra Angola'dan 1 de Agosto ve Zambiya'dan Zesco United takımlarına rakip olmuşlardı. Turnuva, Zamalek adına hiç de iyi başlamazken ilk maçlarında Mazembe'ye deplasmanda 3-0 mağlup oluyorlardı. Bir sonraki haftaysa 1 de Agosto'yu 2-0 yenerek yaralarını biraz olsun saracaklardı. Ardından Zesco United ile oynadıkları maçlarda da deplasmanda 1-1'lik bir beraberlik ve iç sahada da 2-0'lık bir galibiyet alıyorlar ve en azından ikinci sırada yerlerini sağlamlaştırıyorlardı. Beşinci maçında Kahire'de Mazembe'yi ağırlayan Zamalek bu karşılaşmada rakibinden ilk maçın rövanşını alamayıp golsüz beraberliğe razı olurken, son maçında da 1 de Agosto deplasmanında aynı skorla hanesine bir puan daha yazdırıyor ve dokuz puanla grup ikincisi olarak çeyrek finale kalıyordu. Zamalek, çeyrek finaldeyse son iki yılın şampiyonu konumundaki Esperance Tunus ile eşleşmişti. Kahire'deki ilk maçta konuk ekip her ne kadar 27. dakikada Rauf Bengit'in golüyle 1-0 öne geçse de Zamalek dört dakika içinde Mu-

hammed Unecim ile skora dengeyi getirmeyi bilmişti. İkinci yarıda da oyuna ağırlığını koyan Mısır temsilcisi 72. dakikada Eşref Benşarki ile skoru lehine çeviriyor, duraklama dakikalarında da Mahmud Ala'nın penaltı golüyle 3-1 galip gelerek önemli bir avantaj elde ediyordu. Bir hafta sonra Tunus'ta oynanan rövanştaysa Esperance henüz beşinci dakikada penaltıdan Bilal Bensaha ile golü bulmuştu. Ancak sonrasında Zamalek savunması rakiplerine turu getirebilecek bir ikinci gole müsaade etmemiş ve 90 dakikanın 1-0 Esperance lehine bitmesi neticesinde de Zamalek yarı finale yükselmeyi başarmıştı. 6-7 Mart'ta tamamlanan çeyrek finallerin ardındansa koronavirüs salgını nedeniyle dünyadaki birçok futbol turnuvasında olduğu gibi Afrika Şampiyonlar Ligi'nde de uzun bir araya girilecekti. Böylece normal takvimde Mayıs başında oynanması gereken maçlar da Ekim sonuna sarkmıştı. Öte yandan yarı final eşleşmeleri, Afrika Şampiyonlar Ligi tarihinin en ilginç finallerinden birinin ufukta belirmekte olduğunun da habercisi niteliğindedi. Şöyle ki yarı finalin bir kanadında El Ehli, Fas'tan Wydad Casablanca'ya rakip olmuştu. Diğer taraftaysa Zamalek, yine Fas'tan Raja Casablanca'yla eşleşmişti. Bu da demek oluyordu ki dört

muhtemel final eşleşmesinden biri Kahire derbisi, biri de Kazablanka derbisiydi. Yani yüzde 50 ihtimalle final maçı, Afrika'nın en büyük iki derbisinden birine sahne olacaktı. Yarı finallerin 17 Ekim'de oynanan ilk maçında Wydad, evinde El Ehli'yi ağırlıyordu. El Ehli, "baskın basanıdır" dercesine daha dördüncü dakikada Muhammed Mecdi ile 1-0 öne geçerken, ikinci yarının ortalarında bir gol de Ali Malul'un penaltısıyla buluyor ve böylece evine 2-0'lık galibiyetle dönerek final yolunda dev bir adım atıyordu. Ertesi güne gelindiğindeyse yine aynı sahada, bu kez Wydad ile El Ehli'nin ezeli rakipleri karşı karşıyaydı. Gülen tarafta yine Mısır cephesi olacaktı. Maçtaki tek gol 18. dakikada Eşref Benşarki'den geliyor ve Zamalek, Raja'yı 1-0 mağlup ediyordu. El Ehli-Zamalek rekabetinin Afrika Şampiyonlar Ligi finaline taşınmasına artık ramak kalmıştı. İlk maçta zaten işini bir hayli kolaylamış olan El Ehli, 23 Ekim'deki rövanş maçında da Wydad'a şans tanımazken rakibini bu kez de 3-1'lik skorla mağlup ediyordu. El Ehli'nin gollerini Mervan Muhsin, Hüseyin eş-Şehat ve Yasir İbrahim kaydederken, Wydad'ın tek golüyse Zühey El Mutaraci'den gelmişti. Böylece El Ehli, finaldeki yerini almıştı.

1 Kasım'daysa Zamalek, finalde ezeli rakibinin karşısına çıkabilmek için Raja karşısındaki son virajı dönmek üzere sahaya çıkmıştı. Yine de Raja, Zamalek'e kolay teslim olma niyetinde değildi. Golsüz eşitlikle geride kalan ilk yarı sonrasında Fas temsilcisi ikinci yarının başlarında Ben Malango'nun golüyle öne geçiyor ve şartları eşitliyordu. Zamalek bu gole cevabınıysa 61. dakikada Fercani Sasi ile verince skor 1-1'e geliyordu. Ancak tur hâlâ her iki tarafa da gidebilirdi. Dakikalar azaldıkça tansiyonun arttığı maçıysa düğümü çözen isim Zamalek'ten Mustafa Muhammed oldu ve son beş dakika içerisinde peş peşe iki gol atarak takımını 3-1'lik galibiyete, dolayısıyla da finale taşıdı.

Finalde gülen taraf El Ehli

Nihayet beklenen olmuş ve Afrika Şampiyonlar Ligi finali bir Kahire derbisi halini almıştı. 27 Kasım'da Uluslararası Kahire Stadı'nda oynanan maç, adına lâyık bir biçimde hayli yüksek tempoda başlıyordu. Beşinci dakikada Hüseyin eş-Şehat'ın sol kanattan kullandığı köşe atışında altıpas üzerinde Amr es-Soliye topa kafayı vuruyor ve fileleri havalandırarak El Ehli'yi 1-0 öne geçiriyordu. Erkenden kalesinde gördüğü golün de etkisiyle Zamalek'in bir hayli sersemlemiş olduğu söylenebilirdi. Öyle ki El Ehli'nin maçın başında uyguladığı baskıya karşılık vermekte zorlanıyorlardı ve ilk yarının ortalarına kadar rakip kaleyi doğru dürüst yoklayamamışlardı. Üstelik topa da çok daha hâkim bir görüntü içindeydiler ama bunu üretkenliğe çeviremiyorlardı. Zamalek'in beklediği golse 31. dakikada geliyordu. Hem de ne gol! El Ehli ceza sahasının sağ köşesi civarında topla buluşan Mahmud Şikabala önce önündeki rakibini ekarte ediyor, ardından da yarım yuvarlakla on sekiz çizgisinin ke-

siştiği noktadan uzak doksana sol ayağıyla harika bir şut gönderiyordu. Önce çatala vuran topun ardından ağlarla kucaklaşmasıyla da skor 1-1 olmuştu. Bu, aynı zamanda ilk yarının da skoru olacaktı. Zamalek, oyuna tutuk başlayan taraf olsa da özellikle beraberlik golünden sonra saha içindeki hâkimiyetini arttırmıştı. İlk yarıda El Ehli'nin üç şutuna karşın Zamalek'in sekiz şutu bulunuyordu ve topla oynamada da Zamalek lehine yüzde 55'e yüzde 45'lik bir üstünlük söz konusuydu. İkinci yarının başlarında da Zamalek'in etkili oyunu sürmekteydi. İki kez ceza sahasına girip kaleyle burun buruna geldiler ama bunların birinde El Ehli kalecisi Muhammed eş-Şenavi gole izin vermezken diğerinde de savunma son anda bir müdahalede bulunmuştu. 53. dakikadaysa El Ehli adına Hüseyin eş-Şehat inanılmaz bir gol kaçırdı ve boş kale yerine topu direğe nişanladı. Yine de bu pozisyon, El Ehli'nin de Zamalek'in peş peşe gelen ataklarına bir cevap vermiş olması açısından önemliydi. Zaten sonrasında maçın seyri de hafiften değişmeye başlayacaktı. 65. dakika ise Zamalek adına büyük talihsizlikti. Zira Ahmed Said Zizo'nun yaklaşık 30

metreden çektiği sert şutta top direktte patlamış ve 2-1 öne geçme adına bir büyük fırsat daha kaçmıştı. Zamalek'in El Ehli karşısındaki mâkûs talihini bir kez daha döndüremeyeceğiysse 86. dakikada belli oluyordu. Zamalek ceza sahası yakınlıklarında, hafif sol içte seken topu önünde bulan Muhammed Mecdi, sağ ayağının üstüyle kaleye sert ve kavisli bir şut gönderiyor ve Zamalek kalecisi Muhammed Ebu Cebel'in üzerinden adeta bir yay çizen top filelere takılıyordu. El Ehli yenden öndeydi. Golün ardındansa duraklamalarla birlikte oyun yaklaşık 10 dakika daha sürdüyse de Zamalek'in maçı en azından uzatmalara taşımak adına ortaya koyduğu çaba sonuç vermeyecekti. Son anlarda artan gerilimden dolayı El Ehli'den Hüseyin eş-Şehat ve Zamalek'ten Mustafa Muhammed de kırmızı kart görerek oyun dışı kalıyorlar ve hararetli bir derbideki son eksikliği de böylece tamamlıyorlardı! En nihayetinde de hakemin son düdüğü geldi ve böylece El Ehli bu nefes kesen mücadeleden 2-1 galip ayrılarak dokuzuncu kez Afrika'nın en büyüğü oldu, ezeli rakibiyle de arasındaki makası bir parmak daha açtı.

Her şeyi devletten beklemekten vazgeçmeliyiz

Türk futbolunun geleceğine katkı sağlamak amacıyla Sabah Gazetesi tarafından üçüncüsü düzenlenen Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu (UFEF) Turkuvaz Medya Grubu'nun yeni yerleşkesinde organize edildi. TFF Başkanı Nihat Özdemir de açılış töreninde bir konuşma yaptı.

Türk futbolunun geleceğine katkı sağlamak amacıyla Sabah Gazetesi tarafından üçüncüsü düzenlenen Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu (UFEF) Turkuvaz Medya Grubu'nun yeni yerleşkesinde yapıldı. Covid-19 sağlık tedbirleri kapsamında maske, mesafe ve hijyen kurallarına uyularak gerçekleştirilen forumun açılış

törenine; Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu, TFF Başkanı Nihat Özdemir, TFF 1. Başkan Vekili Servet Yardımcı, TFF Başkan Vekilleri Mehmet Baykan, Ali Düşmez, TFF Yönetim ve İcra Kurulu Üyesi Hamit Altıntop, Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Erdem, Genel Sekreter Kadir Kardaş, A Milli Takım Teknik Direktörü Şenol

Güneş, Spor Toto Teşkilat Başkanı Bünyamin Bozgeyik, kulüp başkanları, spor adamları ile yetkililer katıldı. Bir çok özel oturumun gerçekleştiği UFEF'in açılış töreninde bir konuşma yapan Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir, önemli mesajlar verdi. Özdemir'in açılış konuşması şöyle:

Olağanüstü bir dönem yaşıyoruz

Futbolun ekonomik boyutuyla ilgili beyin fırtınası yapacağımız Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu'na hoş geldiniz. Bildiğiniz gibi etkileri halen devam eden koronavirus salgını ile birlikte bütün dünya gibi biz de olağanüstü bir dönemi yaşıyoruz. Ülkece müthiş bir mücadele veriyoruz. İnşallah yakın zamanda bu süreç bitecek ve eski sağlıklı günlerimize kavuşacağız. Bu dönemde, sağlıktan

sonra en önemli gündem futbol ve futbolun ekonomisi olmaktadır. Bizleri bir araya getiren, bu organizasyonu üçüncü kez gerçekleştirip geleneksel hale dönüştüren Sabah Gazetesi ve Turkuvaz Medya Grubuna teşekkür ediyorum. Bu foruma ev sahipliği yapan, bir teknoloji harikası olarak gözüken, medya ve teknoloji üssü Turkuvaz Medya Merkezi'nin de kurumunuz için hayırlı olmasını diliyorum.

Süreci en az hasarla atlama gayretindeyiz

"Futbolun geleceğini tasarlama" sloganıyla yola çıkan Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu'nun geçmiş yıllardaki gibi ülke futboluna çok önemli katkılar sağlayacağına yürekten inanıyorum. Buradaki toplantılarda ortaya konacak değerli fikirlerin, futbolumuzun geleceği

için bir umut ve ışık olmasını, futbol ailemize de yol göstermesini temenni ediyorum. Pandeminin futbol ekonomimizde yol açtığı sıkıntıların hepimiz bilmekteyiz. Bu nedenle biz Federasyon olarak Türk futbolunun bu süreci en az hasarla atlama gayreti içerisindeyiz.

Pandemi nedeniyle tüm liglerde gelir kayıpları oldu

Salgın yüzünden bütün dünya futbolunda önemli çok gelir kaybı olmuştur. Tabii bununla beraber futbol ekonomisi mecburen küçülmüş durumdadır. Örneğin daha geçtiğimiz haftalarda, İspanya'da 1. ve 2. futbol liglerindeki kulüplerin bağlı olduğu La Liga kurumunun başkanı Javier Tebas, İspanya futbolunun 490 milyon euro kaybının olduğunu açıkladı. Avrupa'nın diğer önemli liglerinde, pandemi nedeniyle

gelir kayıplarının 500 milyon Euro ile 1 milyar Euro arasında olduğu gözlemlenmektedir. Gelirlerdeki azalmaların nedenlerinden biri, Avrupa'nın önemli liglerinde yayıncı kuruluşlara indirim imkânı sağlanması. Ki biz de zaten gerek pandeminin başladığı geçen sezonun kalan 8 haftası için gerekse bu sezon için yayıncımızın talebiyle ve kulüplerimizin de görüşünü olarak indirimimizi sağladık.

Radikal adımlar atmamız gerekiyor

Federasyon olarak bütün çabamız bu normal dışı dönemde futbolu yaşatmaktır. Bu amaçla salgın döneminde kulüplerimize yardımcı olmak için başta sözleşme revizeleri imkânı olmak üzere, FIFA ve UEFA'nın talimat ve normlarına uygun şekilde uygulamaları gerçekleştirdik. Kulüplerimizin

gelirlerindeki düşmeler nedeniyle ortaya çıkan finansal zorlukları aşmak için hep birlikte futbol ekonomisinde pandemi politikası uygulamamız kaçınılmaz olmuştur. Hatta radikal adımlar atmamız, sert kararlar almamız gerektiğine inandık ve bunun için çalışıyoruz.

Birlikte çözüm yolları geliştirmeliyiz

Futbol ailesi olarak tüm bu süreci topyekûn istişare etmeli, birlikte çözüm yolları geliştirmeliyiz. Ortak akılla hareket etmeli, Türk futbolunun bu süreci güçlü bir şekilde atlama sağlamalıyız. Yeni pazarlama strateji-

leriyle Süper Lig markasını daha kaliteli hale getirerek, zor sürece rağmen sponsor ve reklam gelirlerini artırıp futbolcu üretimi ve satışına önem vererek, seyircisiz oynamanın getirdiği yaraları mutlaka sarmalıyız.

Futbolda dijital çağı başlatmalıyız

"Futbol eve sığar" diyerek maçları evlerinde izleyen spor severlere yeni imkanlar sunmalı, futbolda global dijital çağı başlatmalı ve ek gelirler sağlamalıyız. Böylece bu sert dalgayı hep birlikte atlatıp, hedeflediğimiz yolda yürümeye devam edebiliriz. Bizim bu süreçte en önemli önceliğimiz vazgeçemeyeceğimiz mâli disiplindir. Bunun için

Federasyon olarak öncü olmaya çalışıyoruz. Türk futbolu için kendi tedbirlerimizi alıyoruz ve kulüplerimizin de artık eski Türkiye alışkanlıklarından kurtulmasını ümit ediyoruz. Yeni bir Kulüp Lisans Sistemi ve Takım Harcama Limitleri getirerek önemli adımları attık. Bunun faydalarını her geçen yıl daha fazla görmeye de başlayacağız.

Kemer sıkma zamanı geldi, geçiyor

Kulüplerimizin gerekli adımları attığını görüyoruz, atmaya devam edeceğinden de eminiz. İçinde bulunduğumuz mâli tabloları, borçları, ağır yükü asla unutmayalım. Öncelikle Türk futbolu için kemer sıkma zamanı

geldi de geçiyor. Borç varken borcu artırmak çözüm değil sorun üretmektedir. Özellikle harcama politikalarımızı değiştirelim ki, kulüplerimiz daha sağlıklı, sürdürülebilir yapıya kavuşabilsinler.

Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı sunuyorum

Borç deyince hemen aklımıza devletimiz geliyor. Çünkü futbol ailesi olarak başımız ne zaman dara düşse, yardımımıza koşan bir devletimiz var. Bu konuda sporu seven, sporcuya büyük destek veren Sayın Cumhurbaşkanımız, bizler için tabii ki büyük bir şanstır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip

Erdoğan'a Türk futboluna olan destekleri için ne kadar teşekkür etsek azdır. Buradan bir kez daha; tesisler, stadyumlar ve altyapı konuları başta olmak üzere Türk sporuna değer veren ve değer katan Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı sunuyorum.

Devlete yük olan değil katkı yapan bir yapı olmalı

Devletimiz bizlere her zaman yardımcı oldu, olmaya da devam edeceğine inanıyoruz. Ancak devletimiz de bir yere kadar. Her şeyi devletten bekleme kolaylığından vazgeçmeliyiz. Türk futbolu devletine hep yük olan değil, katkı yapan bir yapıya kavuşmalıdır. Bunun için de gerekli olan reformları hep birlikte başlatmalıyız, Cumhuriyetimizin 100. yılına yakışır bir

futbol ekonomisine kavuşarak girmeyi hedef olarak seçmeliyiz. Bu hedeflere ulaşmamızı sağlayacak olan ise yapısal düzenlemeleri yapmamız gereğidir. Çok yakın bir zamanda Spor Yasası'nın yürürlüğe girmesini bekliyoruz. İnşallah yeni yasa Türk futbolu için hayırlı olacak hem de büyümesine önemli derecede katkılar sağlayacaktır.

Spor Bakanımızın büyük destekleri bulunuyor

Bakanımız Sayın Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun çok değerli çalışmaları oldu. Geçtiğimiz Ocak ayında spor çalıştayını toplayarak önemli bir adım attı. Oradaki istişarelerin meyvelerini toplamaya yakın zamanda başlayacağız. Sayın Bakanımıza, hem yasa çalışmaları hem de Türk futboluna sağladıkları maddi

ve manevi tüm katkıları için teşekkür ediyorum. İnşallah hep birlikte en kısa süre içerisinde, mâli krizleri atlattmış, seyircili maçlara kavuşmuş, dünyada hak ettiği değeri bulmuş, bütün bireyleri ile futbolun keyfini çıkartan bir ortama kavuşacağız.

Uluslararası rekabetten geri kalmamalıyız

Tabii başarıya ulaşmanın anahtarlarından birisi de futbolda uluslararası temsil ve rekabetin içinde yer almaktır. Bu, ülke futbolunun hem seviyesini gösterir hem de ekonomik gücünü belirler. Salgın süre-

cinde asla taviz vermememiz gereken konu ise uluslararası rekabetten geri kalmamak olmalıdır. Bu sebeple, Millî Takımımız ve kulüplerimize önemli sorumluluklar düşmektedir.

Şenol Güneş çok önemli bir değerdir

A Millî Takımımız, UEFA Uluslar Ligi'nde bir kaza yaşamıştır, son saniyeye kadar liderlik şansımız vardı ama olmadı. Tabii ki futbolda bu tür şanssızlıklar var ve her zaman olabilir. Ancak çok değil sadece bir yıl önce bizi Avrupa Şampiyonası finallerine taşıyan Şenol Güneş hocamıza yapılan ağır ve haksız eleştirileri üzüntüyle takip ettik. Öncelikle vurgulamak isterim ki, hocamızın aldığı ücretle ilgili ortaya atılan rakamlar tamamen ve tamamen gerçek dışıdır.

Kendisinin sözleşmesi TL cinsindendir ve Euro olarak yazılan, söylenen rakamlara hiçbir zaman itibar etmeyiniz. Şenol Güneş, Türk futbolunun çok önemli bir değeridir... Millî Takım Teknik Direktörü olarak, gerek mesleki bilgi ve becerisiyle, gerek etik değerlere olan bağlılığı ile kalitesini her zaman kanıtlamış olan bir spor insanıdır. Yönetim Kurulum ve kendi adıma, kendisine yöneltilen ahlâk ve etik dışı suçlamaları kınıyoruz.

EURO 2020 finallerine damga vuracağımıza inanıyoruz

Eleştiriye her zaman açığız ancak bu eleştirilerin vicdan, hak ve hukuka aykırı şekilde yapılarak işini gerçekten haysiyetiyle yapan insanlara zarar vermesine ve Türk futbolunun yıpranmasına asla izin vermeyeceğiz. Biz Şenol Güneş Hocamız ve yakaladığımız

jenerasyonla, önümüzdeki yaz oynanacak olan EURO 2020 finallerine damga vuracağımıza inanıyoruz. İnşallah, hocamızla 2022 Dünya Kupası finallerinde de katılarak özlediğimiz Dünya Kupası coşkusunu bir daha yeniden yaşayacağız.

Başarıların ekonomik olarak güçlü kazanımları oldu

Bu başarıların, bizlere ekonomik olarak güçlü kazanımları oldu ve olacaktır. Avrupa Şampiyonası'na katılımımızın karşılığında UEFA tarafından önemli bir geliri

elde ettik... Ayrıca pandemiye rağmen 4 yeni sponsorluk anlaşması yaptık. Sözleşmesi Temmuz ayında biten iki sponsorumuzla da yeni sözleşme imzaladık ve uzattık.

Millî Takımlar sponsor gelirimizde yüzde 42 artış sağladı

Göreve geldiğimizden beri, 2020 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla Millî Takımlar yıllık sponsorluk gelirinde yüzde 42 artış sağladık. Dünya Kupası eleme maçları ve Avrupa Şampiyonası'na yönelik çalışmalarımız

devam ediyor. Ailemize katılacak olan yurt dışı menşeli yeni bir sponsorumuzun müjdesini de şimdiden verebilirim. Aralık ayının sonuna kadar bu konuda bilgilendirme yapacağız ve sözleşmemizi imzalayacağız.

Kalıcı başarılar, kalıcı gelirleri sağlayacak

Kulüplerimizin de güçlü mâli yapı için aynı şekilde Avrupa kupalarında başarılı olma mecburiyeti var. Medipol Başakşehir ve Demir Grup Sivasspor takımlarımızın ülke puanına katkıları ve önümüzdeki yıllarda alacağımız iyi sonuçlarla Türk futbolunun Avrupa'da lâyık olduğu seviyeye geleceğinden de hiçbir şüphemiz yoktur. Kalıcı başarılar, kalıcı gelirleri

sağlayacak, kalıcı gelirler de Türk futbolunu ekonomik anlamda Avrupa'da yukarılara, inşallah ilk beşe taşıyacaktır. Başarının yanı sıra her branşta spor organizasyonlarımızla da ses getirmemiz gerekiyor ve bu sesi de ekonomik güce çevirmeliyiz. Ülke olarak daima organizasyon gücümüzle dünyanın gözdesi olduk.

Şampiyonlar Ligi finali Türkiye için büyük fırsat

İstanbul, bu sezon sonunda Şampiyonlar Ligi finaline ev sahipliği yapacaktır. İnşallah aşının bulunması ile birlikte önümüzdeki baharda hayat normale dönecek, biz de Atatürk Olimpiyat Stadı'nda seyircili bir final şöleni yaşayacağız. Bu final, hem sunduğu ekonomik ha-

reketlilik hem de ülkemizin tanıtımı için paha biçilmez bir fırsat olacaktır. Ayrıca önümüzdeki dönem, Süper Kupa maçını Katar'da oynamayı hedefliyoruz. Böylece Süper Kupa yeniden Türkiye dışına açılacak ve kulüplerimiz de önemli bir gelire kavuşmuş olacaktır.

Türk ekonomisi dünyada var olan bir ekonomidir

Tüm zorluklara ve gelişen olağanüstü şartlara karşın Türk ekonomisi dünyada var olan bir ekonomidir. Bizlere düşen de futbol ekonomisini uluslararası seviyede en iyi yere taşımak ve hepimizin bu güzel futbolu seyrederek gücünden istifade etmemiz gerekmektedir. Hepimizin

bu forumdan bu bilinçle ayrılacağını umut ediyorum. İnşallah önümüzdeki yıl, bu foruma tekrar katıldığımızda, hep birlikte bütün sıkıntıları atlatmış, ekonomik olarak daha güçlü, hak ettiği değeri bulmuş bir Türk futbolu tablosuyla bir arada olacağız.

Maradona 7'den 70'e herkesin kalbinde yer alacak

Konuşmamı bitirmeden önce dünya futbolunun efsanesi Diego Maradona'nın hayatını kaybetmesinin üzüntüsünü derinden yaşadığımı belirtmek istiyorum. Bir nesile futbolu sevdiren, yeteneği ve oyun zekâsıyla kendine hayran bırakan, uluslararası ve kulüpler düzeyinde büyük başarılarla imza atan Maradona 7'den 70'e

herkesin kalbinde yer alacak, futbol sahalarındaki yaptıkları ile hafızalarda her zaman yerini koruyacaktır. Ailesinin ve başta Arjantin Futbol Federasyonu olmak üzere futbol dünyasının başı sağ olsun. Herkese teşekkür ediyor, tekrar bu forumun hayırlı olmasını dilerken saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.

1 **Blue3™**

8 TIRAŞA
KADAR
DAYANIR

Gillette®

TÜRK MİLLİ FUTBOL TAKIMI ERKEK BAKIM MARKASI

Bize her alanda zirveye oynamak ve başarmak yakışır

Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu'nda bir konuşma yaptı. Sözlerine hayatını kaybeden efsane futbolcu Diego Armando Maradona'yı anarak başlayan Kasapoğlu, Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu'nun düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür etti. Geçen yılki forumda Süper Lig'in marka değeri üzerine konuştuklarını ve önemli değerlendirmelerde bulunduklarını hatırla-

tan Kasapoğlu, şunları kaydetti: "Gerek ülkemizin liglerinden gerekse dünyadaki diğer önemli liglerden örnekler vermiş, Türkiye olarak yarınlarımızı doğru bir şekilde planlamanın önemine vurgu yapmışım. Hem yönetsel hem de finansal olarak kulüplerimizin üzerindeki sorumluluğun ne denli önemli olduğunun, idari disiplinin sportif başarıyı körükleyen önemli bir olgu olduğunun altını çizmişim. Küresel rekabette üretim ve pazar-

lama fonksiyonları, futbol endüstrisi içinde artık çok önemli bir yere sahip. Bu nedenle tüm fonksiyonları sürdürebilir kılmak bizlerin bu endüstriye olan yaklaşımımızın en önemli çizgisini oluşturuyor. Bu çerçevede altyapı, sportif yatırımlar, finansal konular ve performanstaki sürdürebilirliğin önemine vurgu yapmamız lazım. Bununla birlikte başarıların devamının sağlanması çok önemli. Bunlarla birlikte finansal fair play, tüm dün-

yanın olduğu gibi bizlerin de titiz bir şekilde yaklaştığı konulardan biri." Bakan Kasapoğlu, Ocak ayında sporun tüm paydaşlarının bir araya geldiği ve tüm konuların değerlendirildiği önemli bir çalıştay düzenlediklerini vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Farklı bakış açılarımız olsa da güzel bir atmosferde bir araya gelebileceğimizi ve bu farklılıkların sporumuz için bir zenginlik kaynağı olduğunu gördük. Bugün yine burada bulunan herkes ile aynı hayalleri ve hedefleri taşıdığımızı da biliyor ve buna inanıyoruz. Hepimiz Türk sporunun ve Türk futbolunun hak ettiği yere gelmesi için aklımızı, gönlümüzü ortaya koyarak, var gücümüzle çalışıyoruz. Sporumuzun sadece ülkemizde değil, dünyada hak ettiği yere gelmesi hepimiz açısından bir sorumluluk konusu. Bu ulvi sorumluluklarımızı yerine getirmek için her zamandan daha çok birlik ve beraberliğe ihtiyacımız var. Enerjilerimizi, kaynaklarımızı, imkânlarımızı ve bununla oluşacak gücü çözüme yöneltmemiz lazım. Bu noktada herkesin bu hassasiyeti taşıması gerektiğini özellikle vurgulamak istiyorum."

Mehmet Muharrem Kasapoğlu, birçok futbolcunun yurt dışında Türkiye'yi başarıyla temsil ettiğini belirterek, "Yıldızlarımız var. Dünyanın dört bir yanında bu aziz milleti, şanlı bayrağımızı temsil ediyorlar. Yıldızlarımıza odaklanmamız lazım. Daha çok yıldız çıkartmak için çalışmalıyız. Hamdolsun elimizde her çeşit imkân var. Sayın Cumhurbaşkanımız sporun ve sporcunun en büyük dostu. İstanbul Büyükşehir Belediye

Başkanlığı'ndan itibaren spora her branşta vermiş olduğu katkı, sporculara yönelik vermiş olduğu destekler her geçen gün artarak devam ediyor. Bunu çok iyi değerlendirmemiz lazım. Tesisleşmede geldiğimiz nokta ortada. En yüksek kalitede statlar, ülkemizin dört bir yanında olan altyapı tesisleri... O yüzden kaybedecek vaktimiz, boşa harcanacak enerjimiz yok. Farklı düşünebiliriz, farklı renklerin sevdalısı olabiliriz ama ay-yıldızın, bu şanlı bayrağın altında hepimiz bir ve beraberiz" ifadelerini kullandı. Altyapıyı güçlendirme konusunda yapılacak çalışmalar üzerinde durulması gerektiğini aktaran Kasapoğlu, "Süper Lig, 1. Lig ve alt ligler arasındaki farkları kapatma noktasında nasıl çalışmalar yapabiliriz, bunlara da odaklanmamız lazım. Alt liglerden çıkaracağımız oyuncu sayısını artırmak da bizim için önemli konu başlıklarından biri. Ülkemizde her çeşit yetenek var. Binlerce tesisimiz var. Devletin çok güçlü bir desteği var. Yerel yönetimler bu anlamda bizim önemli paydaşlarımız. Yerel yönetimlerin kulüplere verdiği destekler var. Amatörleri destekleme noktasında el ele vermemiz lazım" değerlendirmesinde bulundu.

Bakan Kasapoğlu, kulüplerin gelirlerini artırması gerektiğini anlatarak, "Gelirler var. Yayın gelirleri, sponsorluk gelirleri. Bunların artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması lazım. Bir de kaçak yayınlara mücadele ve yasa dışı bahisle mücadele konularında mesafe katedildi. Yine el ele verip, bizi tehdit eden konuları ortadan kaldırmamız lazım. Sponsorluk kaliteyle eş gü-

dümlü bir konu. Kalite arttığı müddetçe sponsorluk gelirlerinde önemli artış olacağını ifade etmek istiyorum. Kulüplerin önemli bir yurt dışı gelirleri olması lâzım. Ancak en popüler kulüplerimizin bile yurt dışı gelirlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum. Yurt içi gelirlerde de inanılmaz bir gelirin olduğunu vurgulamak lâzım. Bu gelir 4 milyar liranın üzerinde" şeklinde görüş belirtti. Kasapoğlu, A Millî Takım'ın UEFA Uluslar Ligi'ndeki mücadelesine değinerek, "Birtakım yol kazaları olabilir. Hiçbir sorunun, kötü neticenin bizi yolumuzdan döndürmemesi lazım. Millî Takımımızdan ümitvar olduğumuzu da özellikle ifade etmek istiyorum" diye konuştu. Bakan Kasapoğlu, spor camiasının yeni tip koronavirüs salgınında başarılı bir mücadele verdiğini dile getirerek, "İnşallah bu süreci yine tedbirleri en iyi şekilde uygulayarak, en az hasarla atlatacağımıza inanıyorum. Tüm müsabakalar seyirciyle çok daha güzel ve anlamlı. Rekabet ve keyif dolu maçların yakın olmasını temenni ediyorum" diye konuştu.

Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Türkiye'nin her alanda zirveyi hedeflediğini vurgulayarak, "Türkiye'nin iddiası her alanda zirvedir. Ulaşımıyla, altyapısıyla, sanayisiyle, ekonomisiyle, eğitimiyle, sağlığıyla... Her alanda olduğu gibi sporda ve sporun her branşında inşallah zirveye oynayacağız. Bize zirveye oynamak ve başarmak yakışır. Biz böyle bir ecdadın ve mirasın torunlarıyız, emanetçileriyiz" ifadelerini kullandı.

Daha çok futbolcu ihraç etmeliyiz

Sabah gazetesi tarafından düzenlenen Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu'nda bir konuşma yapan Şenol Güneş, "Futbolun Rakamlarına Millî Bakış" isimli oturumda konuştu. Güneş, "Rakamlar sevgi, saygı, güven ve hukukla yönetilir. İş ahlâkını hedef göstermeliyiz" dediği konuşmasında futbolcu ihracatının önemine dikkat çekti.

A Millî Takım Teknik Direktörü Şenol Güneş, Sabah gazetesi tarafından düzenlenen Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu'na katıldı. Turkuva Medya Merkezi'ndeki forumda "Futbolun Rakamlarına Millî Bakış" adlı oturumda konuşan Güneş, "Rakamlar kargaşayla

yönetilmez, sevgi, saygı, güven ve hukukla yönetilir. Kin ve nefretin olduğu yerde futbol da olmaz. Maradona bedavadan çıktı ama parayı da kazandı. Son dönemlerde sıkıntımız bu. Çocuğa hedef olarak parayı gösteriyoruz. İş ahlâkını hedef göstermeliyiz" dedi.

Uluslararası alanda hep olmalıyız

Tecrübeli teknik adam şöyle devam etti: "Bugün futbolun ekonomisinden bahsedeceğiz. Bizim ülkemize döviz kazandırmamız lâzım. Önce futbolcu üretmek lâzım. Yusuf Ya-

zıcı, Cenk Tosun birer örnektir. Yabancıya karşı değilim. Konu bu değil ki. Asıl önemli olan, önce biz üretim yapacağız. Elbiseyi, fabrikayı biz yapacağız. İHA, SİHA'ları yapıyoruz. Biz üretiyoruz. Futbolcuyu da biz üreteceğiz. Medipol Başakşehir, Manchester United'ı bir hafta içinde yenince muhteşem ama kaybedince, 'Böyle maça mı çıkılır?' eleştirisi var.

Aynı şekilde yurt dışına satma şansımız var. Bizde de Burak'lar, Yusuf'lar, Hakan'lar, Mert'ler... Bunlar, karakter olarak da çok güçlü çocuklar ama büyümek ve marka olmak kolay bir iş değil. Yurt dışında futbolcu oynaması aynı zamanda ülke için bir ihracat kalemi, gelir kapısı. Millî oyuncu yurt dışına gittiği zaman ne yapıyor, içeriye döviz getiriyor. Aynı puan sıralamasında olduğumuz Sırbistan'ın 75 ülkede oynayan 525, Hırvatistan'ın 450 oyuncusu var. Brezilya'nın ise 129 ülkede oynayan 1600 futbolcusu bulunuyor. EURO 2020'ye katılma hakkı elde ederek 10 milyon

EURO'ya yakın para kazandık. Başkanımız da ifade etti, şampiyona katılımı birden fazla yeni sponsoru aramıza ekledi. Bunlar güzel şeyler, başardıklarımız."

Nereden gelip nereye gittiğimi iyi bilirim

Sözleşmesi ile ilgili gerekli açıklamayı TFF Başkanı Nihat Özdemir'in yaptığını kaydeden Şenol Güneş, "Geriye dönüp baktığımda nereden geldiğimi bildiğim için nereye gittiğimi de bilirim. Sadece bana değil, aynı zamanda yöneticilere ve başkana da söylendi. Sanki burada para kaçırılıyor. Algı o kadar boyutunu aştı ki, söyleyenler bile konunun ne olduğunun farkında değiller. Fransa'yı yendiğimiz zaman Deschamps'tan daha mı fazla para almalıydım? Her şeye rağmen bir gazeteciden şikâyetçi olmam. Ancak yalan haber söyleyerek, beni ekonomiyle vurmak istemesi Millî Takım Teknik Direktörü'ne, bütün antrenörlere hakarettir" ifadelerini

kullandı. Şenol Güneş, "Yalan haber üzerine söylenecek bir şey yok. Futbol alanındaki bazı kişilerin yalan haberi, gündemde konuşuldu. Görüyordum bunu ama bir sabır meselesi bu. Herkeste bu sabır olmaz. Bende o sabır vardı. Sabır, sessiz çığlığa benzer. Kendi içinizde onu yaşarsınız. Sabır, ardır ve aynı zamanda sessiz bir sırdır. Eleştiriyi hakarete çeviriyorsanız, o sizin duygularınızla alâkalı bir şeydir. Avrupa Şampiyonası'na katıldığımız için övgü beklemiyorum. Kötü sonuçla eleştirilebilirim. Bana yakınım da düşmanım da ayna tutmalı. Bir kişi kendini savunmak durumunda kalıyorsa o iş bitmiştir. Ben kendimi savunmuyorum. Geldiğim ve gittiğim yol bellidir" diye konuştu.

Dünya olağanüstü durumdan geçiyor

Macaristan maçı sonrası yapılan yorumlara da değinen Şenol Güneş, "Acımasızca eleştiriyeye katılıyorum.

Bu işin doğasında var ama ortak bir düşünce ortaya çıkmalı. Bunu yapmadan sonuç alamayız. 'Maç kaybedildi, Türk futbolu battı' diye bakıyoruz. Sadece üç aydır maç yapıyoruz. Olağanüstü bir durumdan geçiyoruz. Kulüpler ne kadar iyi olursa olsun bu durumdan etkilenecek. 'Macaristan maçını kaybedince eleştiri olmasın' demiyorum ama bunun maaşıyla ilgisi ne? Çok şeyin değişmesi lâzım. Bir kere kazanınca mükemmeliz. Bir hafta sonu yenilince eleştiriliyoruz. Prensiplerimiz, kurumsal yapılarımız oturmadığı için böyleyiz. Millî Takım'daki oyuncuları yeni oyuncularla rekabet ettirmek istiyoruz. Maç kaybediyoruz, ben acı yaşıyorum ama sen yetmez deyip bana vuruyorsun" ifadelerini kullandı.

Maradona gerçek bir markaydı

Yaşamını yitiren Arjantinli efsane Maradona'yı da değerlendiren Güneş, "Dünya çok önemli bir yıldızını kaybetti. 70'li yılların başında televizyon yoktu evlerde. Ortak alanda televizyon izliyorduk. Maradona dünya çapında futbolcu oldu. Biz futbolcu oluyorsak bu tip markalarla oluyor. Bunlar bizi futbolcu yapıyor. Büyümek ve marka olmak kolay değil. Marka başka, şöhret başka bir şey" dedi.

20 yıl sonra yeniden Dünya Kupası'nda olmak istiyorum

Şenol Güneş sözlerini şöyle tamamladı: "Yoklukta bir Dünya Kupası geçirdik. Tesadüf diyorlar. 2002'de Dünya Kupası'na katıldık. Benden sonra Dünya Kupası'na gittiklerini hatırlamıyorum. 2002'de öyle ağır eleştiriler vardı ki. Oyuncular 'Biz bunlara cevap vereceğiz' dediler. Kime ne söyleyeceksin? 2022 Dünya Kupası'nda da olmak istiyorum, istiyoruz. Galibiyet-mağlubiyet sayılarında hep eksideyiz. Macaristan maçı önemliydi ama bunun sahaya yansımaları olmadı.

Galip gelsek ilk defa galibiyet ve mağlubiyet sayımız eşit olacaktı. Hâlâ eksiki kapatıyoruz, daha artıya geçemiyoruz. Hedefimiz FIFA sıralamasında ilk 10. İlk 10'a girdikçe avantajlarınız oluyor. Bunu yapmak kolay değil. Paranın dışında bir

takım değerlerin artışı var. Oyuncuların tanıtımı var. Beşiktaş'ın Şampiyonlar Ligi performansı çok büyük katkı yaptı. Takımların uluslararası oyunu çok önemlidir. Ben takımlarımızın yurt dışında hep başarılı olmasını isterim."

kendimizi geçince

herkesi geride bıraktık

**Başarımızı bu yıl daha da ileri taşıdık,
"Türkiye'nin en değerli akaryakıt
markası" olarak başarımızı bir kez
daha taçlandırdık.**

Dünyanın önde gelen bağımsız marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'in itibar, inovasyon, güven, duygusal bağ, tavsiye, kalite, farkındalık kriterleri üzerinden yaptığı araştırmaya göre hem akaryakıt sektörünün en değerli markası hem Türkiye'nin en güçlü dördüncü markası Opet.

Bu gurur hepimizin.

3. Grup Fikstürü

23.03.2019	Arnavutluk 1-2 Türkiye
26.03.2019	Andorra 2-2 Arnavutluk
06.06.2019	Andorra 0-4 Kosova
07.06.2019	Türkiye 2-2 Arnavutluk
11.06.2019	Kosova 3-1 Türkiye
05.09.2019	Andorra 1-3 Avusturya
06.09.2019	Türkiye 2-3 İngiltere
09.09.2019	Arnavutluk 0-4 Avusturya
11.10.2019	İngiltere 2-0 Kosova
15.10.2019	Avusturya 3-0 Türkiye
15.10.2019	Arnavutluk 2-1 Kosova
15.11.2019	İngiltere 5-1 Avusturya
19.11.2019	Arnavutluk 0-3 İngiltere
19.11.2019	Avusturya 4-0 Kosova
04.09.2020	Andorra 2-0 Türkiye
04.09.2020	Türkiye 1-0 Andorra
04.09.2020	Kosova 0-6 İngiltere
04.09.2020	Avusturya 1-5 Arnavutluk
04.09.2020	Türkiye 1-0 Andorra
04.09.2020	Kosova 0-6 İngiltere
08.09.2020	Avusturya 1-5 Arnavutluk
08.09.2020	Avusturya 1-2 İngiltere
07.10.2020	Arnavutluk 3-1 Andorra
09.10.2020	Andorra 3-3 İngiltere
13.10.2020	Kosova 0-1 Avusturya
13.11.2020	İngiltere 2-1 Türkiye
13.11.2020	Kosova 1-0 Andorra
17.11.2020	Türkiye 3-2 Avusturya
17.11.2020	Kosova 0-1 Arnavutluk
17.11.2020	İngiltere 5-0 Arnavutluk
17.11.2020	Avusturya 4-0 Andorra

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İngiltere	10	9	1	0	34	9	28
Avusturya	10	6	0	4	24	16	18
Arnavutluk	10	4	2	4	16	21	14
Türkiye	10	4	1	5	15	18	13
Kosova	10	3	0	7	9	20	9
Andorra	10	1	2	7	10	24	5

2021 Avrupa Şampiyonası eleme grubunda iddiasını yolun çok başında kaybeden Ümit Millî Takımımız, Tolunay Kafkas'la gururlu bir kapanışa imza attı. Ümitlerimiz, daha önce üçer gol yiyerek mağlup olduğu Avusturya ve Kosova'yı bu defa üçer gol atarak mağlup etti. Avusturya maçında üç gol atan Halil İbrahim Dervişoğlu, Kosova maçında da ilk golü atan ve penaltıyı alan adam olarak Kasım ayına damgasını vurdu.

Halil İbrahim bereketi

Tolunay Kafkas'ın teknik direktörlük görevini üstlenmesinin ardından farklı bir kimlik ortaya koyan Ümit Millî Takımımız, 2021 Avrupa Şampiyonası eleme grubu maçlarını Kasım ayında aldığı iki galibiyetle tamamladı. Avusturya'yı 3-2, Kosova'yı ise 3-0 yendiğimiz maçlarda dört gol atan Halil İbrahim Dervişoğlu, Kasım ayına damgasını vuran oyuncu oldu. 2021 Avrupa Şampiyonası elemeleri dokuz grup üzerinden oynandı. Gruplarını ilk sırada tamamlayacak dokuz takım turnuva ya direkt katılacak, ev sahipleri Macaristan ve Slovenya dışında şampiyonada yer alacak son takım ise gruplarında en yüksek puanı toplayan iki grup ikincisi arasında oynanacak play-off maçlarıyla belirlenecekti. İngiltere, Avusturya, Arnavutluk, Kosova ve Andorra ile aynı grupta yer alan Ümit Millî Takımımız, ilk altı maçında sadece dört puan toplayarak birincilik iddiasını çok erken tüketti. Bu dört puanın tümü de ilk iki maçta Arnavutluk karşısında alınmıştı. Daha sonra Koso-

UEFA 2021 U21 Avrupa Şampiyonası Grup Eleme Maçı
Samsun Yeni 19 Mayıs Stadyumu - 13 Kasım 2020

Hakemler

Novak Simović (Sırbistan)

Theodoros Georgiou, Gergo Vigh-tarsonyi, Peter Solymosi (Macaristan)

Goller

Halil İbrahim Dervişoğlu (dk. 64, 81 ve 90+2),
Kelvin Arase (dk. 36), Hannes Wolf (dk. 89)

Türkiye: 3

Avusturya: 2

va'ya 3-1, İngiltere'ye 3-2, Avusturya'ya 3-0 mağlup olunmasının ardından Andorra'ya da 2-0 kaybedilmesi bardağı taşıması anlamına geliyordu. Bu aşamadan sonra teknik direktör değişikliğine gidildi ve takımın başına aynı zamanda Genç Millî Takımlar Sorumlusu da olan Tolunay Kafkas getirildi. Kafkas'la çıktığı ilk maçta, deplasmanda 2-0 yenildiği Andorra'yı 1-0 mağlup eden ancak ardından İngiltere'ye 2-1 mağlup olarak ikincilik iddiasını matematiksel olarak da kaybeden Ümit Millî Takımımız, Kasım ayındaki kapanış maçlarının ikisini de kazanarak gururlu bir vedaya imza attı. Ay-yıldızlılar, deplasmanda oynadığı maçlarda üçer gol yiyerek yenildiği iki takımı Samsun'da ağr-larken, Avusturya'yı 3-2, Kosova'yı da 3-0 mağlup etti.

Önce Avusturya 3-2

Ümitlerimiz ilk maçını 13 Kasım'da Avusturya ile oynadı. 34'üncü dakikada Halil İbrahim Dervişoğlu'nun sert şutuyla Avusturya kalesini yoklayan ümitlerimiz, iki dakika sonra bir bireysel hatayla geriye düştü. Bu dakikada ceza sahamızdan driplingle çıkmak isteyen Rıdvan Yılmaz'ın üzerine basarak kaybettiği topu yakalayan Kelvin Arase, penaltı noktasına kadar ilerleyip sol ayak içi plaseyle kalecimiz Ersin Destanoğlu'nun yanından ağları havalandırdı: 1-0. Devre arasında soyunma odasına 1-0 geride inen Ümit Millî Takımımız, 60'ıncı dakikada Wolf'un şutunu iki hamlede kontrol eden Ersin'le oyuna tutunurken, 63'te kaleci tarafından güçlükle kornere çelinen Bünyamin Balcı'nın şutuyla da beraberliğe yaklaştı. 64'üncü dakikada ise beraberlik golümüz geldi. Bu dakikada sol kanattan kullanılan kornere ceza sahasının uzak köşesinde topla buluşan Güven Yalçın'ın bekletmeden şutladığı top kaleci Ehmann'dan döndü; altıpas önünde pozisyon alan Halil İbrahim

Dervişoğlu, soğukkanlı bir ayak içi vuruşla skoru eşitledi: 1-1. 73'te Berkan Kutlu'nun pasıyla karşı karşıya kaldığı pozisyonda kaleci Ehmann'a takılan Halil İbrahim Dervişoğlu, 81'inci dakikada takımımızı 2-1 öne geçirmeyi başardı. Bu dakikada Erkan Eyibir'in pasıyla soldan ceza sahasına giren Halil İbrahim, uzak direk dibine yerden bir plaseyle golü attı. 87'de Schmidt'in Ersin Destanoğlu tarafından güçlükle kurtarılan vuruşuyla beraberliğe yaklaşan Avusturyalılar, aradıkları gole 89'uncu dakikada kavuştu. Bu dakikada kalemizi sağ önden gören 25 metre mesafedeki serbest vuruşu sol ayak içiyle kullanan Wolf'un şutunda top direğin içine vurarak ağlarımızla buluştu. Ancak Ümit Millî Takımımızın kazanma arzusu bu son dakika golüyle de tükenmedi. 90+2'de Ali Akman'ın pasıyla rakip

savunmanın arkasında buluşan İlker Karakaş, hemen solunda daha boş durumdaki Halil İbrahim Dervişoğlu'nu gördü. Hızla ceza sahasına giren Halil İbrahim karşısına gelen rakibinden bir çalımla sıyrıldıktan sonra sağ ayak içiyle uzak köşeye plaselediği topla üçüncü golümüzü attı ve 3-2'lik galibiyetimizi ilân etti.

Sonra Kosova 3-0

Ümit Millî Takımımız, Avusturya galibiyetinden dört gün sonra Kosova'yı da Samsun'da ağırladı. 17 Kasım akşamı sağanak yağış altında oynanan maça fırtına gibi giren Tolunay Kafkas'ın öğrencileri, özellikle kaptan Güven Yalçın'ın sağ kanattan organize ettiği ataklarla Kosova'ya baştan itibaren çok zor anlar yaşattı. 8'inci dakikada Güven Yalçın'la başlayan atakta Ali Akman'ın kafayla indirdiği top Erkan Eyibil'i kaleciyle karşı karşıya bıraktı ama Erkan, kaleci Bisinger'i geçemedi. 13'üncü dakikada Halil İbrahim'in sağdan sıfıra inip altıpasa çevirdiği topa Cemali Sertel vurdu ama Kosova savunması meşin yuvarladığın geçmesine izin vermedi. Bir dakika sonra Serkan sağdan kaçtı, sıfırdan ceza sahasına çevirdiği topu Ali Akman şutladı, kaleciyi geçen top direğe çarpıp yine kalecide kaldı. Bu atağın ardından Güven Yalçın ile Ali Akman kanatlarını değiştirirken,

Kosova kalesindeki baskımız da arttı. 20'nci dakikada Güven Yalçın, müthiş bir ara pasla Ali Akman'ı ceza sahasında bom-boş durumda kaleciyle karşı karşıya bıraktı ancak Kosova adına günün kahramanı olan Bisinger, Ali'nin vuruşuna gol izni vermedi. Fakat Bisinger'in yapacaklarının da bir sınırı vardı. 21'inci dakikada Berat Özdemir'le başlayan atakta Erkan Eyibil'in savunma arkasına attığı pasla buluşan Ali Akman, Kosova savunmasının iki oyuncuyla önünü kesme-

UEFA 2021 U21 Avrupa Şampiyonası Grup Eleme Maçı	
Samsun Yeni 19 Mayıs Stadyumu – 17 Kasım 2020	
Hakemler	
Aleksai Matyunin	
Dmitri Mosyakin, Aleksei Vorontsov, Vladislav Bezborodov (Rusya)	
Goller	
Halil İbrahim Dervişoğlu (dk. 21), Güven Yalçın (dk. 32 penaltıdan), Leard Sadriu (dk. 64 kendi kalesine)	
Türkiye: 3	
	
	
Kosova: 0	
	

siyle topu ceza sahası önünde kaybetti; araya giren Halil İbrahim Dervişoğlu, topu biraz sürüp karşısına çıkan savunma oyuncusundan da sıyrılarak sağ ayak içiyle kalecinin soluna net bir vuruş yaptı ve skoru 1-0'a getirdi.

24'üncü dakikada Berat Özdemir'den kaptanları Blendi Baf-tiu'nun kaptığı topla kalemizi yoklamaya çalışan Kosova'ya anında karşılık verdik. Ancak Ali Akman'ın karşı karşıya kaldığı pozisyonda kaleci Bisinger farkın ikiye çıkmasını geciktirdi. Geciktirdi diyoruz çünkü kısa bir süre sonra Bisinger'in de yapacak bir şeyi kalmayacaktı. 30'uncu dakikada Halil İbrahim Dervişoğlu, ceza sahasında Leonat Vitija tarafından düşürülünce Rus hakem penaltı noktasını gösterdi. Bu arada Vitija ikinci sarı kartı da görüp oyundan atılınca Kosova kalan bölümü 10 kişiyle oynamak zorunda kaldı. 32'de atışı kullanan kaptan Güven Yalçın farkı ikiye çıkardı ve ilk yarının skorunu belirledi.

Devre arasında hızını artıran yağ-mur ikinci yarı boyunca da sağanak

şeklinde sürünce saha iyice ağır-laştı ve futbol oynamayı zorlaştırdı. Özellikle orta bölümdeki göllenme-ler sebebiyle topu dolaştırmak iyice güçleşti. Ancak buna rağmen Ümitlerimiz rakibini baskı altında tutmaya ve gol kovalamaya devam etti. 57'nci dakikada Güven Yalçın'ın sağdan altıpasaya kaldırdığı topa Halil İbrahim Dervişoğlu kafayı vurdu, kaleci Bisinger, yakın mesafeden gelen bu vuruşu müthiş bir reaksiyonla kurtardıktan sonra altıpasın içinde Erkan Eyibil'in bir kez daha kaleye yolladığı vuruşu da çıkartarak mutlak bir golü daha önledi.

59'uncu dakikada iki kanatta görev yapan Güven Yalçın ve Ali Akman kenara gelirken yerlerine taze kuvvet olarak Burak Kapacak ve İlker Karakaş sürüldü. Bu ikili bir dakika sonra oluşan mutlak bir gol pozisyonunun da kahramanları rolüne soyunacaktı. Burak'ın ceza sahası içinde sağ çaprazdan sağ ayak içiyle uzak köşeye yaptığı vuruşu kaleci Bisinger çeliyor, boşta kalan topa İlker Karakaş'ın şutu ise az farkla auta gidiyordu.

64'üncü dakikada ise skoru belirle-yen golümüz geldi. Kosova yarı sahasında baskıyla kazandığımız topu Berkan, Berat'a oynuyor, ceza sahası çizgisi üzerindeki Berat'ın vuruşunu kaleci kurtarıyor, aynı oyuncumuzun dönen topa yaptığı ikinci vuruş, Leard Sadriu'ya çarpıp Bisinger'i kontrpiyede bırakarak ağlarla buluşuyordu: 3-0. Ümitlerimizi baskısı ve gol arayış-ları kalan bölümde de sürecek ancak Bisinger başka gole izin ver-meyince maç 3-0'lık galibiyetimizle sona erecekti.

İlk altı maçından dört, Tolunay Kafkas yönetimindeki son dört maçın-dan ise dokuz puan çıkartan Ümit Millî Takımımız, grubu 13 puanla ve dördüncü sırada tamamladı. Son iki maçında Andorra'yı 3-1, Arnavutluk'u da 5-0 mağlup eden İngiltere, 10 maçta dokuz galibiyet, bir beraberlikle 28 puan toplayarak grup birincisi oldu ve Avrupa Futbol Şampiyonası'na katılma hakkını elde etti. İngiltere'den puan alabilen tek takımın 3-3'lük beraberlikle grup sonuncusu Andorra olması ise ilginçti.

Sağlıklı bir gelecek için büyümeye devam ediyoruz

Yıl, 1991, Acıbadem'de küçük bir semt hastanesi olarak başlayan sağlık yolculuğu... Tam 26 yıl geçti üzerinden; bugün 4 ülkede 21 hastane ve 16 tıp merkezi ile 22.500'ü aşkın çalışanı olan Acıbadem, global bir marka. Destek hizmet şirketleriyle dünyanın örnek aldığı entegre sisteminin kurucusu Acıbadem, sağlık alanında bir ekosistem oluşturdu. Acıbadem Proje Yönetimi, Acıbadem Mobil Sağlık, APlus, Acıbadem Labmed, Acıbadem Sports ile gücünü Türkiye'den başarısını sağlığa yaklaşımından alarak, büyümeye devam ediyor. Bugün; sahip olduğu tıp teknolojisi, donanımı ve insan gücüyle sağlık alanında sunduğu hizmetleri bir Türk markası olarak farklı ülkelere taşıyor.

ACIBADEM

ALO ACIBADEM
444 55 44
acibadem.com

Kazanmak güzeldir

Kadın A Millî Takımımız, Avrupa Şampiyonası eleme grubundaki dokuzuncu maçında ilk galibiyetini, Estonya karşısında görkemli bir skorla elde etti. Estonya ile evinde oynadığı ilk maçtan golsüz beraberlikle ayrılan kadınlarımız, Tallinn'deki maçı Ece Türkoğlu, İlayda Civelek, Gülbin Hız ve Yağmur Uraz'ın gollerıyla 4-0 kazandı.

Avrupa Şampiyonası Eleme Grubu Maçı Tallinn Sportland Arena - 27 Kasım 2020	
Hakemler Volha Tsiareshka (Belarus), Natalia Ceban, Anastasiya Danchenko, Alena Kanaplianikava	
Goller Ece Türkoğlu (dk. 29), İlayda Civelek (dk. 55), Gülbin Hız (dk. 76), Yağmur Uraz (dk. 81)	
Estonya: 0	
Türkiye: 4	

tanıştı. 27 Kasım'da Tallinn'deki Sportland Arena'da oynanan maçı 4-0 kazanan Kadın Millî Takımımızın gollerini 29. dakikada Ece Türkoğlu, 55. dakikada İlayda Civelek, 76. dakikada Gülbin Hız ve 81. dakikada Yağmur Uraz attı. Estonya Millî Takımı'nda Pille Raadik 88. dakikada kırmızı kart görerek oyun dışında kaldı.

Kadın A Millî Takımımız, Avrupa Şampiyonası grup elemelerinde dokuzuncu maçında Estonya'ya deplasmanda 4-0 yenerek gruptaki ilk galibiyetini aldı. Dokuz grup üzerinden oynanan elemelerde gruplarını ilk sırada tamamlayan dokuz takım ile en iyi üç ikinci İngiltere'deki finalere direkt katılacak. Diğer altı ikinciden üçü de play-off yoluyla Ada'nın yolunu tutacak. Ev sahibi İngiltere ise finallerde otomatikman yer alacak.

Grupta Hollanda, Slovenya, Rusya, Kosova ve Estonya ile mücadele eden Kadın Millî Takımımız, deplasmanda Kosova'ya 2-0 ve Hollanda'ya 3-0 yenildikten sonra evinde Estonya ile golsüz beraberliği bozamamış, ardından yine içeride Slovenya'ya 6-1 yenilerek 1 puanda kalmıştı. Beşinci maçında Hollanda'ya İzmir'de 8-0 yenilen Kadın Millî Takımımızda teknik direktör değişikliği yaşanmış Necla Güngör Kıracası göreve

getirilmişti. Kıracası yönetimindeki ilk maçında deplasmanda Slovenya'ya 3-1 yenilirken gruptaki ikinci golünü kaydeden kadınlarımız, Ekim maçlarında ise hem ikinci puanlarını almış hem de yedi maçta attıkları toplam iki gol kadarını Rusya ağlarına göndermeyi başarmıştı. Ekim maçlarında Kosova ile İstanbul'da golsüz berabere kaldıktan sonra Rusya'ya 4-2 kaybeden Kadın Millî Takımımız, dokuzuncu karşılaşmasında ise ilk galibiyetiye

İzmir depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yakınlarına sabır ve başsağlığı, yaralılara âcil şifalar dilerim. Sözlük şöyle tanımlıyor vicdanı: Kişiyi kendi davranışla-

rıyla ilgili olarak bir yargıda bulunmaya yönelten, kişinin kendi ahlâk değerleri üzerinde dolaysız ve kendiliğinden yargılama yapmasını sağlayan, kişiye doğruyu ve iyiyi yapma yükümünü de yükleyen içsel güç. Depremde hayatlarını kaybedenlerin hikâyeleri yüreklerimizde derin burukluklara yol açtı. Daha çok canın kurtarılması adına, göçük altından sağ çıkarılan her depremzede ise umutlarımızın yeşermesine sebep oldu. Burada bir grubun daha hakkını vermemiz gerektiğini düşünüyorum. Nasıl ki dünyanın içinden geçtiği olağanüstü pandemi nedeniyle sağlıkçıları takdir ettik ve etmeye devam ediyorsak, arama kurtarma ekiplerini de takdir etmemiz gerekiyor. Yıkılan binaların altında kalan insanları kurtarmak için canla başla çalışan, her sessizlik anonsu yapıldığında televizyonları başında ve enkaz çevresindeki insanların canlı tespitiyle umutlandığı bir ortamda ekipler iğneyle kuyu kazarak büyük bir titizlikle tespit edilen canlıyı çıkardılar. Bu bazen insan, bazen de bir hayvan oldu. Özellikle depremin üzerinden geçen her saatin hayatî önem taşıdığı ortamda arama kurtarma ekipleri, sadece moloz yığınlarıyla uğraşmadılar, zamanla da yarıştılar göçük altında ölüm-kalım mücadelesi veren insanlar için. Kurtarma çalışmaları esnasında küçük mucizelere de şahit olduk. Bunlardan biri de tam 65 saat sonra kurtarılan üç yaşındaki Elif bebekti. Arama kurtarma ekipleri Elif bebeğe ulaştıklarında hareketsiz yattığı için ölü sanmışlar fakat daha sonra gözlerinin hareket ettiğinin fark edilmesi üzerine gerekli müdahale hemen yapılmış ve Elif enkazdan çıkarılmıştı. Elif'in enkazdan çıkarılırken kurtarıcısının parmağını tutması, adeta hayata tutunmasının ve İzmir depreminin sembolü oldu.

Deprem gerçeği yıllardır kangren olmuş sorunudur ülkemizin. Ülkemizin deprem kuşağında olduğu bilinmesine ve depremin öldürmediği, çürük binaların öldürdüğü bilim insanları tarafından söylenmesine rağmen, daha çok para kazanmak uğruna sistemin açıklarından faydalanmak niye? Ülkemizdeki kanun ve yönetmelikler mükemmel olmasa da kâğıt üstünde yeterli duruyor fakat uygulamada büyük sıkıntı olduğu görülüyor ki bu çürük binalar yükselebiliyor. Denetleme görevinde bulunan ama rüşvet alarak vicdanlarını cüzdanlarına

Vicdan

satan ahlâksız katillerin, müteahhittin demirden, çimentodan, inşaat kumundan çalmalarına göz yummalarının sonucudur 6.6'lık depremde yıkılan binalar ve göçük altında kalarak ölen insanlar. Daha çok para kazanmak uğruna malzemeden çalan müteahhit kadar, ölenlerin veballeri kamu adına denetleme yetkisini rüşvet karşılığı kullanmayan kamu görevlilerinin de üstündedir. Benim gözümde kamu adına denetleme görevinde bulunan görevliler ilk sırada yer alıyor. Şayet görevlerini lâyıkıyla yapsalardı ne o binalar yükselebilecek ne de depremde hayatını kaybeden insanlarımız olacaktı. Bizde bir atasözü var; onu hatırlatarak itiraz edenler olacaktır, "Hırsızın hiç mi suçu yok?" diyerek... Hırsızın suçu olmaz olur mu, elbette suçlu hırsız. Ben de diyorum ki, önlem alması gerekenlerin önlemleri almayarak hırsızlığı adeta teşvik etmeleri, hırsızın cesaretini arttırmaz mı? Evet burada müteahhit yaptığı ahlâksızlıkla basamağın ilk sırasında yer alıyor. Bu tür insanlar için, "Senin yatacak yerin yok!" derler. İşte bunları yapanların da yatacak yerleri yok. Bu olayların önüne geçebilmek için cezai yaptırımların caydırıcı, can yakıcı olması gerekmektedir. Örneğin müteahhitte istenen cezanın alt sınırı on beş yıl ağırlaştırılmış haptiden başlıyorsa, denetleme görevini yapmayanın cezası, yirmi yıldan az olmamak kaydıyla kırk yıl ağırlaştırılmış hapis şeklinde olmalı. Hile yapan ve hileye çıkarları uğruna göz yumanların aldıkları cezalar için, "Çıkacak muhtemel aften yararlanamaz, bu suçlardan yargılananlara yargılama sırasında hiçbir indirim uygulanmaz ve bu suçlarda zaman aşımı yoktur" kayıtlarını da ekleyelim ve kanunu titizlikle uygulayalım. Sonrasında da bu suça cesaret edenler olacak mı görelim. Kentsel dönüşümün kaçak ve çürük binaların panzehri olduğu bir gerçek, lâkin bu yasa daha câzip hale getirilmeli ki, insanlarımız rağbet etsin. Maalesef depreme dayanıksız binalarda oturan bir kısım insanlarımızın önceliği can güvenliği değil de, atasözümüzde geçen "Mal canın yongasıdır" sözünün haklılığını ortaya koyan davranış ve tavırla daha küçük daireyi reddetmeleri sonucu kentsel dönüşüme katılmamalarıdır. Yarınlarda olabilecek bir depremde enkaz altında kaldıklarında, canlı kalabilirlerse, kurtarılmayı çaresizlik içinde beklerken "keşke" dememek için bugünden malınızın bir kısmından vazgeçin. Son pişmanlık fayda etmez sözü sizin için geçerli olmasın. Yaşam sevinciniz hiç bitmesin. Sağlığımız için temizlik, maske ve mesafeye dikkat edelim...

BI' SIZI KONUŞURUZ

 TURKSPORU

#bisizikonuşuruz

Ziraat Türkiye Kupası 5. Eleme Turu Kura Çekimi

aynı başarıyı gösteren Tolunay Kafkas ise "Kupanın güzel tarafı sürprizlere açık olmasıdır. Özellikle Anadolu takımları ve alt ligdeki ekipler için kupanın alınabilir olması cazibeyi artırıyor. Bir futbol adamının Türkiye'de kazanmak isteyeceği iki kupadan biri. Bir önceki turda heyecanı yüksek maçlar oldu. Umuyorum bundan sonraki turlar tüm takımlar için hayırlı olur, güzel şeyler olacağına inanıyorum" diye konuştu.

5. Tur kurası çekildi

Ziraat Türkiye Kupası 5. Eleme Turu kura çekimi, TFF Hasan Doğan Millî Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri Orhan Saka Salonu'nda bugün yapıldı. Covid-19 tedbirleri kapsamında kulüp temsilcilerinin yer almadığı kura çekimi, TFF Yönetim ve İcra Kurulu Üyesi Hamit Altıntop ile Ümit Millî Takım Teknik Direktörü ve Genç Millî Takımlar Sorumlusu Tolunay Kafkas tarafından gerçekleştirildi. Kura çekimi töreninde, Maç Planlama Müdürü Besim Yalçın tarafından teknik bilgilendirmelerde bulunuldu. Tek maç eleme usulüne ve seri başı sistemine göre oynanacak 5. Eleme Turu'nda, 4. Eleme Turu müsabakaları sonucunda tur atlayan 26 takım ile geçen sezonun Ziraat Türkiye Kupası şampiyonu

Trabzonspor ile Avrupa kupalarına katılım hakkı kazanan Medipol Başakşehir, Beşiktaş, Demir Grup Sivasspor, Aytemiz Alanyaspor ve Galatasaray takımları olmak üzere toplam 32 takım yer alıyor. Maçlar 15-16-17 Aralık tarihlerinde seri başı takımların sahasında oynanacak.

Altıntop: "Çok güzel ve keyifli maçlar izliyoruz"

Kura çekiminde konuşan TFF Yönetim ve İcra Kurulu Üyesi Hamit Altıntop, salgın döneminde maçların oynanmasına değinerek, "Bu şartların zorluğunu hepimiz biliyoruz, herkesin kabul ettiğine de inanıyorum. Futbolun birleştiriciliğini, güzelliğini bu dönemde de görüyoruz. İnşallah bir dahaki turda

kulüp temsilcileri de burada olur" dedi. Kupada sürpriz sonuçların yaşanabildiğine dikkati çeken Altıntop, "Tek maçın güzelliğinden bahsetmiştik. Bazı Süper Lig takımları kupaya veda etmek zorunda kaldı. Bunları bekliyorduk. Umarım bu turda da daha güzel keyifli maçlar olur. Tüm takımlara başarılar diliyorum" ifadelerini kullandı. Altıntop, TFF olarak desteklerinden dolayı kupanın sponsoru Ziraat Bankası ve yayıncısı Turkuvaz Medya'ya da teşekkür ettiklerini belirtti. Yoğun bakımda bulunan teknik direktör Yılmaz Vural'a geçmiş olsun dileklerini ileten Hamit Altıntop ayrıca geçtiğimiz günlerde vefat eden Diego Armando Maradona'nın futbol kültürüne çok şey kattığını vurgulayarak, "Bir efsane olarak büyük anılar bıraktı. İnşili-çıkışlı bir hayatı oldu ama herkes benim gibi Maradona'yı güzel anacaktır" değerlendirmesinde bulundu.

Kafkas: "Kupanın güzel tarafı sürprizlere açık olması"

Futbolcu olarak Trabzonspor ve Galatasaray formaları altında kupa sevinci yaşayan, teknik direktör olarak da Kayserispor'un başında

ZİRAAT TÜRKİYE KUPASI 5.ELEME TURU EŞLEŞMELERİ (15-16-17 ARALIK 2020)

DEMİR GRUP SIVASSPOR	v	GİRESUNSPOR
KASIMPAŞA A.Ş.	v	MUĞLASPOR
YENİ MALATYASPOR	v	HEKİMOĞLU TRABZON
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE ERZURUMSPOR	v	ESENLER EROKSPOR
FRAPORT-TAV ANTALYASPOR	v	BEYPİLİÇ BOLUSPOR
İTTİFAK HOLDİNG KONYASPOR	v	ALTINORDU
TRABZONSPOR A.Ş.	v	ADANA DEMİRSPOR
ÇAYKUR RİZESPOR A.Ş.	v	ESKİŞEHİRSPOR
BEŞİKTAŞ A.Ş.	v	TARSUS İDMAN YURDU
GALATASARAY A.Ş.	v	DARICA GENÇLERBİRLİĞİ A.Ş.
AYTEMİZ ALANYASPOR	v	ADANASPOR A.Ş.
GÖZTEPE A.Ş.	v	BURSASPOR
FENERBAHÇE A.Ş.	v	KARACABEY BELEDİYE SPOR A.Ş.
GENÇLERBİRLİĞİ	v	TUZLASPOR A.Ş.
GAZİANTEP FUTBOL KULÜBÜ A.Ş.	v	KOCAELİSPOR
MEDİPOL BAŞAKŞEHİR FK	v	TURGUTLUSPOR

Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla anıyoruz

Cumhuriyetimizin kurucusu, İstiklal Savaşı'mızın önderi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete intikal edişinin 82. yıl dönümünde, sevgi, saygı ve özlemle anıyoruz.

Büyük Önder Atatürk'ün bizlere miras bıraktığı Cumhuriyetimizi ilelebet muhafaza etmek için onun izinden kararlılıkla yürüyor, spor kültürünü

toplumumuza benimsetme, futbolu tüm ülkeye yayma, çağdaş ve kurumsal yapı ile uluslararası başarı için çalışmalarımıza devam ettiğimizi bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün aziz hatrası önünde saygıyla eğiliyoruz.

Millîler Atatürk'ü andı

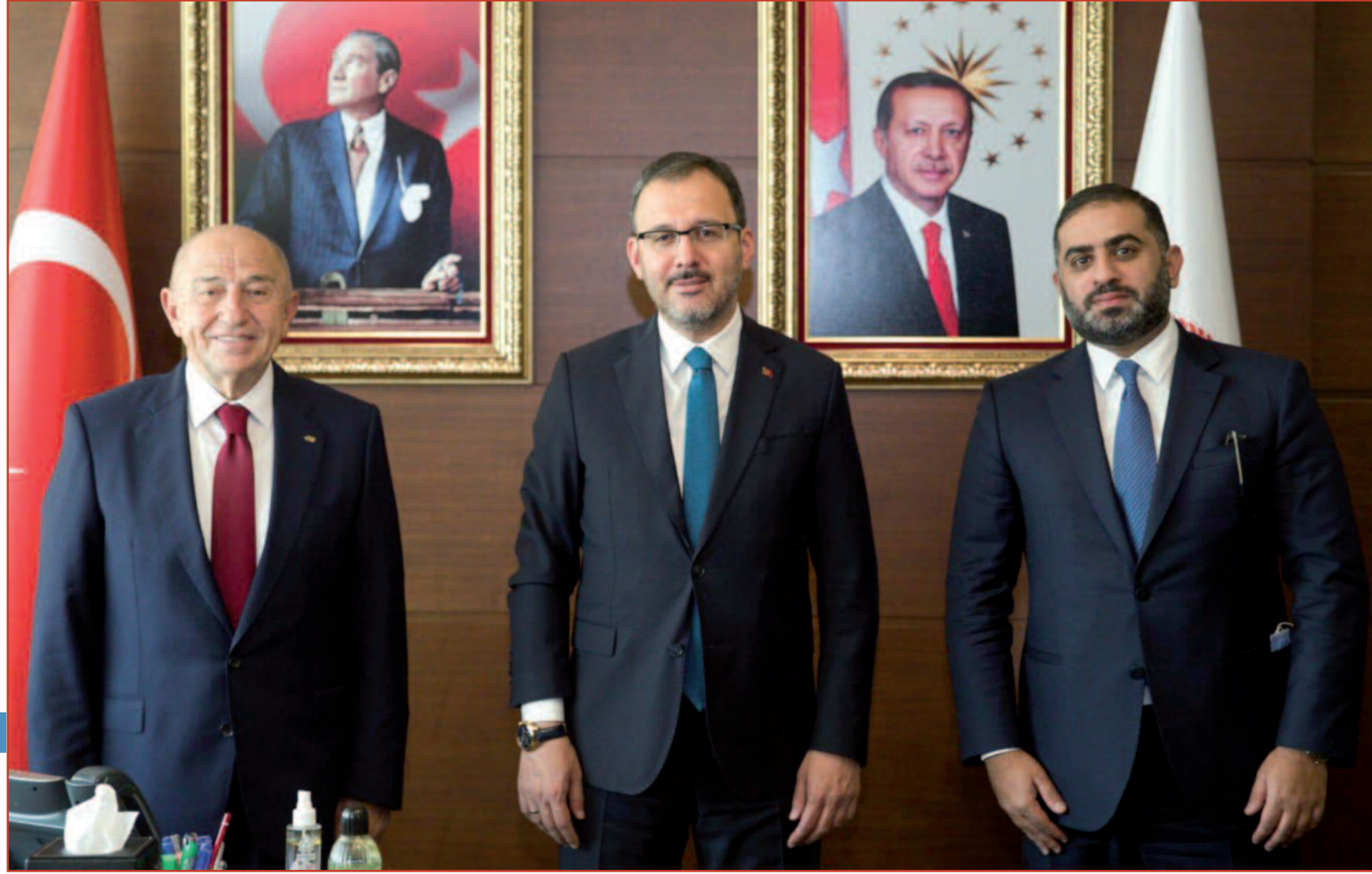

10 Kasım günü kampta bulunan Millî Takımlarımız, aramızdan ayrılışının 82. yıl dönümünde Gazi Mustafa Kemal Atatürk için anma töreni düzenledi. A Millî Takımımızın TFF

Hasan Doğan Millî Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri'nde düzenlenen törene teknik heyet, futbolcular ve personel katıldı. Törende tüm ekip 10 Kasım için özel olarak hazırlanan,

sırtlarında Atatürk'ün el yazısı formunda isimlerinin yer aldığı formalarıyla hazır bulundu. Saat 09.05'te Ulu Önder için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu ve İstiklâl Marşı'nın okunmasıyla tören sona erdi. A Millîler ayrıca akşam antrenmanı öncesinde "Atam İzindeyiz" yazılı pankartı açarak Ulu Önder'i andı. Ümit Millî Takımımız ve Futsal Millî Takımımız da kamp yaptıkları otellerde Atatürk için anma törenleri düzenledi.

156

TFF ile Digiturk arasında anlaşma imzalandı

Türkiye Futbol Federasyonu ile Süper Lig ve TFF 1. Lig yayın haklarını elinde bulunduran Digiturk arasında anlaşma sağlandı. Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun ev sahipliğinde, TFF Başkanı Nihat Özdemir ve Digiturk ve beIN MEDIA GROUP CEO'su Yousef Al-Obaidly, Ankara'da bir araya geldi. Gençlik ve Spor Bakanlığı merkez binasındaki toplantı sonunda, TFF ile Digiturk arasında 2020-2021 sezonuna ilişkin anlaşma imzalandı. TFF olarak Bakanımız Sayın Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu ve Sayın Yousef Al-Obaidly'ye teşekkür eder, anlaşmanın Türk futbolu ve kulüplerimiz için hayırlı olmasını dileriz.

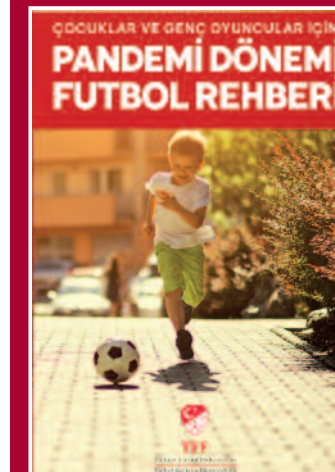

157

Azerbaycan Futbol Federasyonu'ndan Başkan Özdemir'e ziyaret

Azerbaycan Futbol Federasyonu Genel Sekreteri Elkhan Mammadov, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir'e nezaket ziyaretinde bulundu. TFF'nin Riva'daki idari merkezinde gerçekleşen ziyarete TFF 1. Başkan Vekili Servet Yardımcı, Başkan Vekilleri Mehmet Baykan ve Ali Düşmez, Yönetim Kurulu Üyesi Alkın Kalkavan ile Genel Sekreter Kadir Kardaş katıldı. Ziyarette Başkan Nihat Özdemir, Elkhan Mammadov'a A Millî Takım forması takdim etti.

TFF Futbol Gelişim Direktörlüğü'nden Pandemi Dönemi Futbol Rehberi

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Gelişim Direktörlüğü tarafından pandemi döneminde futboldan uzak kalan çocuklara ve genç futbolculara yönelik bir futbol rehberi hazırlandı. Yayında çocukların ve genç futbolcuların bu süreçte yapabileceği bireysel çalışmalara, hem çocuklar ile gençlerin hem de antrenörlerinin ve ebeveynlerinin faydalanacağı makalelere yer verildi. Rehber bir an önce sona ermesini umut ettiğimiz pandemi sürecinde belli aralıklarla hazırlanacak. Yayının Türkiye Futbol Federasyonu'nun iletişim kanallarının yanı sıra futbolun diğer paydaşları üzerinden de hedef kitlesine ulaşması sağlanacak.

İkinci Transfer ve Tescil Dönemi 5 Ocak'ta başlayacak

Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, 12 Kasım 2020 günü yaptığı toplantıda 2020-2021 sezonu İkinci Transfer ve Tescil Dönemi başlangıç ve

bitiş tarihlerini belirledi. Buna göre, İkinci Transfer ve Tescil Dönemi 5 Ocak 2021 tarihinde başlayıp 1 Şubat 2021 tarihinde sona erecek.

WAFF Başkanı seçilen Uztürk'ten Başkan Nihat Özdemir'e ziyaret

Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir, WAFF (Dünya Ampute Futbol Federasyonu) Başkanlığı'na seçilen TFF Engelliler Koordinasyon Kurul Üyesi ve Bedensel Engelliler Spor Federasyonu Başkanı Arif Ümit Uztürk ile Riva'da bir araya geldi. Ziyarete TFF 1. Başkan Vekili Servet Yardımcı, Başkan Vekilleri Mehmet Baykan, Yılmaz

Büyükdin, Yönetim Kurulu üyeleri Mustafa Çağlar, Alkın Kalkavan, Selim Soydan, Nuri Akın, TFF Engelli Federasyonlarından Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Erdem, Genel Sekreter Kadir Kardeş, Engelliler Koordinasyon Kurulu Başkanı Ömer Gürsoy ve Bedensel Engelliler Spor Federasyonu Yönetim Kurulu üyesi Münir Gökmen katıldı. Başkan

Nihat Özdemir, görüşmede "Engelli Federasyonları ile stratejik iş birliğimiz ve desteklerimiz sonrasında Türkiye'nin engelli futbolunda geldiği nokta önemli. UEFA tarafından örnek gösterilen bir ülkeyiz. Başarılarımız artarak sürecek" dedi. Özdemir, yeni görevi nedeniyle Arif Ümit Uztürk'ü tebrik ederek A Millî Takım forması takdim etti.

İşte FIFA hakem listemiz

MHK, 2021 yılında FIFA kokartı takmaya aday hakemleri FIFA'ya bildirdi. Bu yıl FIFA tarafından ilk kez FIFA Video Yardımcı Hakem kategorisi de oluşturuldu. Bildirilen liste FIFA tarafından değerlendirilip onaylandıktan sonra 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren resmîyet kazanacak.

FIFA Hakemleri

Cüneyt Çakır
Ali Palabıyık
Halil Umut Meler
Halis Özkahya
Arda Kardeşler
Abdulkadir Bitigen
Yaşar Kemal Uğurlu

FIFA Yardımcı Hakemleri

Bahattin Duran
Tarık Ongun
Mustafa Emre Eyisoy
Ceyhun Sesigüzel
Kerem Ersoy
Serkan Olguncan
İbrahim Çağlar Uyarcan
Cevdet Kömürcüoğlu
Abdullah Bora Özkara
Ali Saygın Ögel

FIFA Video Yardımcı Hakemleri

Cüneyt Çakır
Ali Palabıyık
Abdulkadir Bitigen
Mete Kalkavan
Bahattin Şimşek

FIFA Kadın Hakemleri

Melis Özçiğdem
Neslihan Muratdağı
Cansu Tiryaki
Gamze Durmuş

FIFA Kadın Yardımcı Hakemleri

Betül Nur Yılmaz
Mürvet Yavuztürk
Sedef Aktan
Deybet Gök

FIFA Plaj Futbolu Hakemleri

Özcan Sultanoğlu
Murat Ergin Gözütok
Mustafa Teker
Gökhan Barçın

FIFA Futsal Hakemleri

Kamil Çetin
Fatma Özlem Tursun
Ozan Soykan
Murat Çolak
Uğur Çakmak

MHK Kasım Ayı Semineri online yapıldı

MHK tarafından Üst Klasman Hakemlerine yönelik olarak düzenlenen Kasım ayı eğitim semineri 10-11 Kasım 2020 tarihlerinde yapıldı. Seminere MHK üyeleri ve üst klasman hakemleri iki grup halinde katıldı. Pandemi şartları nedeniyle ilk kez online olarak gerçekleştirilen seminerde MHK Eğitim Danışmanı Jaap Uilenberg tarafından hakemlere çeşitli başlıklarda eğitimler verildi. MHK tarafından online olarak düzenlenen seminerler Üst Klasman Yardımcı Hakemler ve Klasman hakemlerine yönelik olarak ilerleyen günlerde devam edecek.

Hakemlere 7 uyarı

Merkez Hakem Kurulu Üst Klasman Hakem Semineri 10-11 Kasım 2020 tarihlerinde, Üst Klasman Yardımcı Hakem Semineri ise 16 Kasım 2020 tarihinde pandemi önlemleri çerçevesinde online olarak gerçekleştirildi. MHK Eğitim Danışmanı Jaap Uilenberg tarafından verilen eğitimlerde, TFF Süper Lig ve TFF 1. Lig maçlarında son 4 haftada yaşanan önemli pozisyonlar çalışıldı ve talimatlar hatırlatıldı. Seminerde üzerinde çalışılan bazı önemli konular şöyle:

1) VAR Müdahaleleri

VAR müdahaleleri için VAR Protokolünde net bir şekilde belirtilen "Açık ve Bariz Hata" ve "Net Kanıt" kavramları üzerinde hatırlatmalarda bulunuldu. Ayrıca VAR müdahaleleri sırasında VAR'ların net kanıtları, doğru bir şekilde sunmaları gerektiğinin ve OFR sürelerinin kısaltılmasının altı çizildi. Müsabaka öncesinde Hakem-VAR arasındaki memorandumun ve maç sırasındaki doğru iletişimin önemi vurgulandı.

2) İtirazlar

Pandemi sürecinde oyuncularla korunması gereken mesafe (1 kol boyu) hatırlatıldı. Ayrıca uzaktan koşarak itiraza gelen oyunculara ve özellikle kalecilere tolerans gösterilmemesi gerektiği anlatıldı. Bu konuda hakem ekibinin gerekirse işbirliği ve doğru sorumluluk paylaşımı ile çözüme gitmeleri gerektiği belirtildi. Verilen karara itiraz amacıyla hakeme yapılan fiziksel temasın ise kesinlikle kabul edilmemesi ve doğru bir şekilde cezalandırılması talimatı vurgulandı.

3) Elle Oynamalar

Futbol oyununun doğası gereği elle oynama pozisyonları çok farklı durumlar ve tartışmalar oluşturmaktadır. Hakemlerden kolun vücuttan net bir şekilde ayrıldığı, oyuncuların kendilerini genişlettikleri ve uzattığı pozisyonları kaçırmamaları istendi. Futbol Oyun Kuralları ve UEFA talimatları çerçevesince daha dikkatli olmaları gerektiği hatırlatıldı. Elle oynamalarda sarı kart uygulanması için ise;

- Elle oynama sonrası umut vadeden bir atağın kesilmesi (kaleye doğru vurulmuş olan bir şutun kesilmesi vb.)
- Çok abartılı bir şekilde elle oynanması (oyun kurallarına saygısızlık) gereklidir.

4) İkinci Sarı Kartlar

Hakemlerimizin son haftalarda ikinci sarı kart uygulamalarında genelde başarılı oldukları, çok net ve tartışmaya açık olmayan pozisyonlarda ikinci sarı kartı gösterdikleri görüntülerle aktarıldı. Ancak ilk sarı kartların da çok önemli olduğu, bu konuda da dikkatli olmaları gerektiği vurgulandı.

5) Ellerin ve Kolların Kural Dışı Kullanılması

TFF'nin ve UEFA'nın düzenlediği organizasyonlarda bu konuda oyuncuların dikkatli olmadıkları gözlemlenmiştir. UEFA Talimatına göre ellerin ve kolların kural dışı kullanılarak rakibin başına temas etmesi durumunda direkt serbest vuruş ve sarı kart gösterilmesi, taviz verilmenden uygulanmalıdır. Ancak son haftalarda oyuncuların bu konuyu sport-

menliğe aykırı bir şekilde kullandıkları gözlemlenmektedir. Temas olmadığında, temasın hızının ve şiddetinin düşük olduğu veya temasın baş bölgesine olmadığı durumlarda dahi oyuncuların bu hareketleri abartarak rakiplerine kolay sarı kart veya ikinci sarı kartları göstertme eğiliminde oldukları anlatıldı. Hakemlerin bu konuda dikkatli olmaları, elin ve kolun hareketini net bir şekilde görüp, temas noktasının da baş bölgesine olduğundan emin olduktan sonra doğru disiplin cezasını uygulamaları istendi.

6) Zaman Geçirme

Son haftalarda oynanan müsabakalarda bazı takımların oyunu yavaşlatma ve zaman geçirmeye yönelik taktiksel yaklaşımları görüldüğünden, bu duruma karşı hakemlerin daha dikkatli olması istendi.

7) Yardımcı Hakemler (İşbirliği ve Ofsayt Uygulamaları)

Yardımcı Hakemler için yapılan seminerde ise ofsayt pozisyonlarında "konsantrasyon ve yer almanın" önemi vurgulandı. Ayrıca maçın ilk dakikasından son dakikasına kadar aktif ve yardıma hazır olmaları gerektiği de örneklerle anlatıldı. Yardımcı hakemlerin, sorumluluk alanlarında gerçekleşen ihlallerde daha dikkatli olup, hakemlere pozisyonla ilgili teknik ve disiplin cezasını net/kısa bir şekilde anlatması gerektiği belirtildi. Hakem ve yardımcılara maç öncesi toplantısının daha detaylı yapılmasının önemi vurgulandı. Farklı pozisyonlarda uygulanması gereken farklı iletişimin ve farklı sorumluluk paylaşımının modern hakemlikteki önemi anlatıldı.

FIFA dünya sıralaması açıklandı

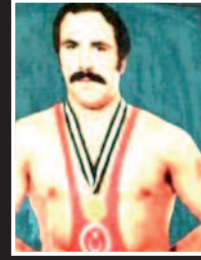

A Millî Futbol takımımız, FIFA'nın internet sitesinde açıklanan Kasım ayı dünya sıralamasında 32. basamakta yer aldı. Millî Takımımızın 1487 puanla sıralamada bir basamak yükseldi. Listenin ilk 10 sırasında yer alan takımlar ve puanları ise şöyle: Belçika (1780), Fransa (1755), Brezilya (1743), İngiltere (1670), Portekiz (1662), İspanya (1645), Arjantin (1642), Uruguay (1639), Meksika (1632), İtalya (1625)

Reşit Karabacak'ı kaybettik

Türk sporunun değerli isimlerinden, eski Avrupa şampiyonu ve Güreş Millî Takım eski Antrenörü Reşit Karabacak'ın vefat ettiğini derin

bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Merhum Reşit Karabacak'a Allah'tan rahmet; ailesi, yakınları ve güreş camiasına başsağlığı diliyoruz.

Tuğrul Koparan vefat etti

Altay Kulübü'nün eski başkanlarından Tuğrul Koparan'ın vefat ettiğini derin bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Mer-

hum Tuğrul Koparan'a Allah'tan rahmet; ailesi, yakınları ve Altay Spor Kulübü camiasına başsağlığı dileriz.

Lütfü Bayguş hayatını yitirdi

Genç Millî Takımımızın eski oyuncularından, TÜFAD Sivas Şube Başkanı ve Demir Grup Sivasspor'un eski teknik direktörlerinden Lütfü Bayguş'un vefat ettiğini derin bir üzüntü ile

öğrenmiş bulunuyoruz. Türk futboluna değerli katkılarda bulunan merhum Lütfü Bayguş'a Allah'tan rahmet; ailesi, yakınları ve spor camiasına başsağlığı dileriz.

Veli Tolu'nun annesi vefat etti

TFF Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu Üyesi Av. Veli Tolu'nun annesi Kadınca Tolu'nun vefat ettiğini derin bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz.

Merhume Kadınca Tolu'ya Allah'tan rahmet; Sayın Av. Veli Tolu, ailesi ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Merkez Hakem Kurulu'ndan "vize" açıklaması

Merkez Hakem Kurulu, kamuoyunda yer alan, uluslararası maçlarda görevli hakemlerimize vize alınmadığına dair asılsız haberler üzerine bir açıklama yaptı. Açıklamada şu ifadeler kullanıldı: "Türkiye Futbol Federasyonu, hakemlerimize vize almak konusunda herhangi bir sıkıntı yaşamamakta, vize işlemleri rutin bir şekilde sürdürülmektedir. Ayrıca vizesi mevcut yedek hakemlerimiz de bulunmaktadır. Pandemi sürecinde UEFA, uluslararası müsabakalar için farklı ülkelerden COVID-19 testleri tamamlanmış yedek hakem ekiplerini daima hazır bulundurmaktadır. Bu nedenle hakem ekibimize yedek olarak farklı bir ülkeden yardımcı hakem atanması UEFA'nın prosedür gereği rutin bir uygulamasıdır. Aynı şekilde, bu hafta bir hakemimiz de, farklı ülkeden bir hakem ekibinde yedek hakem olarak yer almış ve UEFA tarafından maça atanmıştır. Kamuoyunun bilgisine saygıyla sunarız."

kalar için farklı ülkelerden COVID-19 testleri tamamlanmış yedek hakem ekiplerini daima hazır bulundurmaktadır. Bu nedenle hakem ekibimize yedek olarak farklı bir ülkeden yardımcı hakem atanması UEFA'nın prosedür gereği rutin bir uygulamasıdır. Aynı şekilde, bu hafta bir hakemimiz de, farklı ülkeden bir hakem ekibinde yedek hakem olarak yer almış ve UEFA tarafından maça atanmıştır. Kamuoyunun bilgisine saygıyla sunarız."

Kıragası ve Üresin panele katıldı

Kadın A Millî Takımı Teknik Direktörü Necla Güngör Kıragası ile U17 Kız Millî Takım Teknik Direktörü Begüm Üresin, Fenerbahçe Üniversitesi'nde gerçekleştirilen "Futbol Kadınlarla Daha Güzel" konulu panele katıldı. Spor Bilimleri Fakültesi tarafından

düzenlenen etkinlikte TFF'nin kadın futbolu alanındaki çalışmaları hakkında bilgi veren Kıragası ile Üresin, kadın futbolunun dünyadaki konumu, ülkemizde kadın futbolunda yaşanan gelişim ve kendi kariyerleri hakkında bilgiler aktardı.

ALG Spor, Vllaznia'ya penaltılarla elendi

UEFA Kadınlar Şampiyonlar Ligi'ndeki temsilcimiz ALG Spor, tek maç eleme usulü oynanan ilk elemelerde Arnavutluk'un Vllaznia takımıyla karşılaştı. İşkodra kentinde yapılan karşılaşmanın normal süresi 2-2, uzatmalar ise 3-3 beraberlikle sonuçlandı. Penaltı vuruşlarında ALG Spor'a 3-2 üstünlük sağlayan ev sahibi Vllaznia tur atlayan

taraf oldu. Mücadelede temsilcimizin gollerini 53. dakikada Vusala Seyfatdinova, 73. dakikada Derya Arhan ve 118. dakikada İlayda Civelek kaydetti. Vllaznia'nın gollerini ise 7. ve 70. dakikalarda Lucie Gjini, 120 + 2'de ise Arbiona Bajraktari attı. Ev sahibi takımda Arbenita Curraj 90+5'te kırmızı kart gördü.

Futsalda beraberliklerle elendik

Teknik direktörlüğünü Sercan Gör-
gülü'nün üstlendiği Futsal Millî Ta-
kımımız, EURO 2022 Avrupa Futsal
Şampiyonası Play-Off'unda Yuna-
nistan'la oynadığı iki maçı da bera-
berlikle tamamlarken,
deplasmanda atılan gol farkıyla ra-
kibine elendi.

İki takım arasındaki ilk maç 6 Ka-
sım'da Kocaeli Üniversitesi Gazan-
fer Bilge Spor Salonu'nda oynandı.
Daniel Matkovic, Marco Rothenfluh
ve Uğur Çakmak'ın yönettiği müs-
abaka 3-3 sona erdi. Oyuna Erkan
Çınar, Cem Keskin, Onur Mengi,
Gökten Işlak ve Mahmut Keskin
beşlisiyle başlayan Futsal Millî Ta-
kımımız, oyunun ikinci dakikasın-
da Cem Keskin'in golüyle 1-0 öne ge-
çmeyi başardı. Ancak yaklaşık bir
dakika süren üstünlük Antonios
Manos'un ayağından yediğimiz
golle sona erdi. Oyunda denge

kuran Yunanistan Millî Takımı öne
geçmek için üst üste atak geliştirdi
ve 9. dakikada Takis Artinos ile 2-1
öne geçti. İlk yarıda beraberlik için
birçok hücum organizasyonu geliştiren ay-yıldızlılar,
18. dakikada Berkan Mahmut Kes-
kin'le ikinci golü buldu ve soyunma
odasına 2-2'lik skorla gitti.
İkinci yarıya baskılı bir oyunla baş-
layan millîlerimiz, 26. dakikada Anıl
Özçelik'in golüyle yeniden öne
geçti: 3-2. Beraberlik için arayışla-
rını sürdüren Yunanistan ise Marios
ile 33. dakikada bir gol daha atarak
maçın 3-3 bitmesini sağladı.
12 Kasım'da Atina'da Dias Sport
Center'da oynanan rövanş maçı ise
1-1 sona erdi. Futsal Millî Takımımız
zın golünü Cem Keskin atarken, Yu-
nanistan'ın golünü Marios Ntatis
kaydetti. Yunanistan deplasmanda
atılan gol avantajıyla EURO 2022

Avrupa Futsal Şampiyonası Elit
Tur'a yükselirken millîlerimiz
elendi. Futsal Millî Takımımızın Yu-
nanistan maçları kadrosunda yer
alan oyuncuların mevkileri ve ku-
lüpleri şöyle: Kaleciler: Adem Ağa-
oğlu (Trabzonspor), Emir Kağan
Kadalı (Bursaspor), Erkan Çınar (Ci
Grup Buca), Emre Deniz (Silvan Be-
lediyespor). Savunma: Berkan
Mahmut Keskin (Galatasaray), Onur
Mengi (Sultangazispor), Doğu De-
mirkol (Göztepe), Muhammed
Yusuf Aygün (Muğlaspor), Burak
Uğurlu (Demirlibahçe), Muhammet
Furkan Kılıç (Ağrı Vefaspor). Kanat:
Gökten Işlak (Galatasaray), Burak
Özdemir (ZVV Eindhoven), Melih
Kaan Özkul (Beytepe Metespor),
Talha Can Vardar (Kayaşehirspor),
Zeynullah Türkay (Bursaspor). For-
vet: Cem Keskin (Piyalepaşa), Mu-
hammed Altunay (Alibeyköy).

BİZİ KİMSE DURDURAMAZ.

Yeni nesiller gençliğe olan inançtan doğar.
Hepimiz futbolun geleceğiyiz.

#SevgimizBirDeniz

SEVGİMİZ BİR DENİZ HER NEFESTE BİRLİKTEYİZ!

MİLLİ TAKIMLAR ANA SPONSORU DENİZBANK, TÜM GÜCÜYLE MİLLİLERİMİZİN YANINDA.